

STORTINGET

Dokument 15:10

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1351–1500
18.02.–07.03.2025

Innhold

1351. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. oversikt over hvor mange kommuner som bryter Husbankens egne retningslinjer, besvart av kommunal- og distriktsminister	11
1352. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. teigbasert tilskudd, besvart av landbruks- og matminister	12
1353. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. bruk av returprovisjonar for turistguidar, besvart av næringsminister.....	13
1354. Fra stortingsrepresentant Emilie Mehl, vedr. nye fengsler i Ålesund- og Mosjøen-området, besvart av justis- og beredskapsminister.....	14
1355. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. luftoperasjonssentret til Rygge, besvart av forsvarsminister.....	15
1356. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. at det er alt for enkelt for offentlige aktører å gripe til unntaksbestemmelsene om miljøvekting på 30 % i offentlige anbud, besvart av næringsminister	15
1357. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. gjenåpning av Kongsvingers gamle fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
1358. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. krisesenterloven, besvart av barne- og familieminister.....	17
1359. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. opptaket av CO ₂ i skog, besvart av klima- og miljøminister	18
1360. Fra stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud, vedr. vedlikehold av brokonstruksjonen over jernbanen ved Burum, besvart av samferdselsminister	18
1361. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. kostnader for regjeringens foreslåtte "Norgespris" i 2026, besvart av energiminister	19
1362. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. sykehjemsplass i kommunene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	20
1363. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Bergen nasjonale opera, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	20
1364. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. om regjeringen vil instruere Statsforvalterne til å oppheve/ikke innføre innsigelser på saker med begrunnelse i rensekravene der hvor bygging av renseanlegg er i gang, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	21
1365. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. døgnenhetene ved Distriktpsikiatriske senter i Troms, besvart av helse- og omsorgsminister	22
1366. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. oppholdstillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister	23
1367. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. fremdrift på forsømt vedlikehold på Sola Flystasjon, besvart av forsvarsminister	24
1368. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. situasjonen på Nordlandsbanen, besvart av samferdselsminister...	25
1369. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. substansielle krav til klimakutt innen 2030, besvart av klima- og miljøminister.....	26
1370. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. geografiske lokasjonar, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	27
1371. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. det så kalla premieavviket som kan føre til svekka likviditet i kommuner når kostnadane kommunene får kompensert er mindre enn dei faktiske pensjonskostnadene kommunene har, besvart av kommunal- og distriktsminister	28
1372. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. hvilket materiell som bør anskaffes på Rørosbanen, besvart av samferdselsminister	28
1373. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. vedlikeholdsetterslep på fylkesveg, besvart av samferdselsminister.....	29
1374. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. utenlandskabler, besvart av energiminister	30
1375. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. å sikre at Skatteetaten forhåndsutfyller skattemeldingene for pensjonerte ektefeller, registrerte partnere og meldepliktige samboere slik at kapitalinntekter og kapitalutgifter fordeles skattemessig gunstig, besvart av finansminister.....	31
1376. Fra stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland, vedr. arbeidsplassane i kriminalomsorga på Haugalandet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	32
1377. Fra stortingsrepresentant Per Olav Tyldum, vedr. fly fra Trondheim lufthavn Værnes (TRD) til Namsos lufthavn (OSY), besvart av samferdselsminister	32
1378. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. tryggere fritidsaktiviteter for barn og unge, besvart av barne- og familieminister.....	33

1379. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. hvordan underliggende etater og tilsyn bør stille seg når bedrifter ønsker en dialog, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	34
1380. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. stenge fisket etter hyse i Finnmark, besvart av fiskeri- og havminister.....	35
1381. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. strandsonen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	37
1382. Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. avgifter fra kraftprodusenter som ønsker å etablere kraftverk i kommunen, besvart av finansminister.....	38
1383. Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. ny lov for leie av ting i forbrukerforhold, besvart av justis- og beredskapsminister.....	38
1384. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. begge kjønn til styrer for de ansatte/fagforeningene, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	39
1385. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. midler til beredskapsteam ifm. økende ungdomskriminalitet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	40
1386. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Norsk helsenett, besvart av helse- og omsorgsminister.....	40
1387. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. ambisjoner om at de kommende standardiserte fartøyene til Marinen og Kystvakten skal anskaffes med tydelige krav til bruk av grønne teknologier, besvart av forsvarsminister.....	41
1388. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. langtidsbehandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), besvart av helse- og omsorgsminister.....	42
1389. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. forenkling for frivilligheten, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	44
1390. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. norsk bistand til Rwanda, besvart av utviklingsminister.....	45
1391. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. sveltestreiken blant syriske asylsøkjere ved norske asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister.....	46
1392. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. rekruttering av arbeidskraft fra EØS-området, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	47
1393. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. handlingsplan for gjennomføringen av den sosiale søylen i 2025, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	47
1394. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. at fondet kan selje seg ut av flere selskap som har økonomisk aktivitet i okkuperte Palestina, besvart av finansminister.....	48
1395. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. å flytte staben og ledelsen til Forsvarets spesialkommando fra Oslo til Rena, besvart av forsvarsminister.....	49
1396. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. foredragshonorar, besvart av finansminister.....	50
1397. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. lønnspakker og lønnsnivå i Arbeids- og velferdsetaten, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	51
1398. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Blyforureining partnerskapet for ei blyfri framtid (Partnership for a Lead-free Future), besvart av utviklingsminister.....	52
1399. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. ulovleg bruk av utanlandsregistrert bil i Noreg, besvart av samferdselsminister.....	53
1400. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. eurovignettdirektivet som skal sikre at utanlandske køyretøy reelt må betale bompengar i Noreg, besvart av samferdselsminister.....	54
1401. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. forsvarsaktiviteten i Kongsvinger-regionen, besvart av forsvarsminister.....	55
1402. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. hva som gjøres for å sikre at alle kommuner har psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	55
1403. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. vold i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister.....	56
1404. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. gjennomsnittskostnadene for bygging og vedlikehold av motorvei, besvart av samferdselsminister.....	57
1405. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Gatehospitalene i Bergen og Oslo, besvart av helse- og omsorgsminister.....	58
1406. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. organisasjonseigde kulturhus, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	59

1407. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. omsorgssituasjonen til einsleige mindreårige i asylmottak, besvart av justis- og beredskapsminister	60
1408. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. Transatlantic Data Privacy Framework-avtalen, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	61
1409. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. oppfølging av sparebankutvalgets utredning, besvart av finansminister.....	62
1410. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. at grunnfondskapitalen i sparebankene tilgodeses i emisjoner når P/B>1, besvart av finansminister.....	62
1411. Fra stortingsrepresentant Geir Inge Lien, vedr. utlysningen av tilskuddet til ungdomsfiske, besvart av fiskeri- og havminister	63
1412. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. besøksforbud, besvart av justis- og beredskapsminister	64
1413. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. rapporteringsplikten for mindre selskaper som omsetter drivstoff, besvart av klima- og miljøminister.....	65
1414. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Pengespillovens paragraf 33, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	66
1415. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. krav at man må ha gjennomført studiet (tatt eksamen i) «Norsk som 2. språk» for å få jobb i skolen, besvart av kunnskapsminister.....	66
1416. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. barn i avlastningsinstitusjoner og barneboliger, besvart av helse- og omsorgsminister.....	67
1417. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. forebygge konsentrasjon av eigarskap og rettigheter hos enkeltaktører, besvart av fiskeri- og havminister	69
1418. Fra stortingsrepresentant Nils T. Bjørke, vedr. skogbruk, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	70
1419. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utviklinga innan døgnplassar i Barne- og ungdomspsykiatrien siste 5 år, besvart av helse- og omsorgsminister.....	70
1420. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. egenkapitalprovet for norske sparebankar, besvart av finansminister.....	72
1421. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. vedlikeholds- eller investeringsprosjekt elektriske høyspenningsanlegg, besvart av samferdselsminister	72
1422. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetthus Thorsvik, vedr. The European Ports Alliance, besvart av justis- og beredskapsminister.....	73
1423. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. låneramma til Husbanken for å bygge 1 000 leie-til-eie, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	74
1424. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. verneforslaget for Mosvatnet i Stavanger kommune, besvart av klima- og miljøminister.....	75
1425. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Hurdalserklæringen og videre satsing på studiested Nesna, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister.....	76
1426. Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. erstatning for rovdyrtap for hjorteoppdrettere, besvart av klima- og miljøminister.....	77
1427. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. lokalisering av obligatorisk småbåtregisteret, besvart av fiskeri- og havminister.....	78
1428. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. prestegårdseiendommene, besvart av barne- og familieminister.....	78
1429. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Norgespris for husholdninger og avvikling av mange industriarbeidsplasser i Østfold, besvart av energiminister.....	79
1430. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. industriutslippsdirektivet (IED), besvart av klima- og miljøminister	80
1431. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. DigiVet, besvart av landbruks- og matminister.....	81
1432. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. grove underslag med antatt kjent gjerningsperson, besvart av justis- og beredskapsminister	83
1433. Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. ambulanseberedskapen, besvart av helse- og omsorgsminister	84
1434. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. HSØs TSB-anbudsprosess, besvart av helse- og omsorgsminister.....	84

1435. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. ventetidene for å få høreapparat i Norge, besvart av helse- og omsorgsminister.....	85
1436. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. grunnskoletilskuddet, besvart av kunnskapsminister	87
1437. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. konsernledelsen i Bane NOR, besvart av samferdselsminister.....	88
1438. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. KI-generert innhold, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	89
1439. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. produkter fra Temu, besvart av næringsminister	89
1440. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. folkestyret, besvart av justis- og beredskapsminister	90
1441. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Tromsø fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister	91
1442. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. utenriktjenesteloven, besvart av utenriksminister	92
1443. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. tunge kjøretøy, besvart av samferdselsminister	93
1444. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. viltloven, besvart av landbruks- og matminister	94
1445. Fra stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland, vedr. tannhelse, besvart av helse- og omsorgsminister.....	95
1446. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. sysselsettingsveksten, besvart av næringsminister	95
1447. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Statkraft, besvart av næringsminister	97
1448. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. tollmur, besvart av utenriksminister	98
1449. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. regnestykkene i rapporten "Virkninger av Norgespris" (Thema Consulting, 14. februar), besvart av energiminister	99
1450. Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. at det er "en farlig tanke å bryte handlingsregelen for å gi mer penger til Ukraina", besvart av finansminister.....	99
1451. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. at Nammo har hamna bak TikTok i køen for å få tilgang på straum, besvart av energiminister.....	100
1452. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. universell utforming av passasjerskip, besvart av fiskeri- og havminister.....	101
1453. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. hovedstadens småflymiljø på Kjeller flyplass Lillestrøm kommune, besvart av samferdselsminister	102
1454. Fra stortingsrepresentant Per Olav Tyldum, vedr. Nasjonalt villakssenter i Namsos, besvart av klima- og miljøminister	103
1455. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. antall inndragninger med beløp over 2 millioner kroner, fordelt på år og politidistrikt fra 2014-2024, besvart av justis- og beredskapsminister	104
1456. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. 40 % representasjon av hvert kjønn i folkevalgte organer oppnevnt av kommunestyret, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	106
1457. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. den planlagte ammoniakfabrikken i Bremanger, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	106
1458. Fra stortingsrepresentant Johan Aas, vedr. Haslemoen militærleir, besvart av forsvarsminister	107
1459. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. finansiering av gjenoppbygningsprosjekter i Ukraina, besvart av næringsminister.....	108
1460. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. ras langs en motorvei, besvart av samferdselsminister.....	109
1461. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. frakt av anleggsmaskiner og skogsmaskiner, besvart av samferdselsminister.....	110
1462. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. bygging av en ny sprengstoffsabrikk, besvart av forsvarsminister	111
1463. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. foreleggelsesplikten for finansministeren da statsministeren presenterte «Norgespris», besvart av energiminister	111
1464. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Regelverket for refusjon av MVA, besvart av finansminister	112
1465. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. Sør-Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister.....	112
1466. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. gradert informasjon som har nådd lokalpolitikere og offentligheten, besvart av forsvarsminister.....	113
1467. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. fylkespolitiker som gjengir påstått gradert informasjon i pressen, besvart av forsvarsminister	114

1468. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. Tretten bru, besvart av samferdselsminister	114
1469. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. operativ status for politibåten som skal gi økt sjøberedskap i Asker og Bærum, besvart av justis- og beredskapsminister	115
1470. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. veteranene fra tjenesten i Etiopia, besvart av forsvarsminister	116
1471. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou, vedr. seilingsleden inn til Borg Havn, besvart av fiskeri- og havminister	116
1472. Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. tollsatser for import fra USA, besvart av finansminister	117
1473. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. renseanlegg, besvart av kommunal- og distriktsminister	120
1474. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. EØS-avtalen, besvart av helse- og omsorgsminister	120
1475. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. forbud mot varsling av veiforhold og kontrollar, besvart av samferdselsminister	121
1476. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. en tabell med tallene bak figur 8.4 A i Kommuneproposisjonen 2025, besvart av kommunal- og distriktsminister	122
1477. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Frosta-saken, besvart av helse- og omsorgsminister	125
1478. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. rettshjelpsordningen, besvart av justis- og beredskapsminister	127
1479. Fra stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud, vedr. overgangsruer for kommunal vei, besvart av samferdselsminister	128
1480. Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. Nasjonale Kulturbygg, besvart av kultur- og likestillingsminister	141
1481. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. gründere, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	145
1482. Fra stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen, vedr. LOSA-ordningen for videregående opplæring i Finnmark, besvart av kunnskapsminister	146
1483. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål, besvart av klima- og miljøminister	147
1484. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. billettpriser på region- og fjerntog for barn og studenter, besvart av samferdselsminister	148
1485. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. en stadig svekkelse og nedbygging av helsetilbudet til den samiske befolkningen, besvart av helse- og omsorgsminister	148
1486. Fra stortingsrepresentant Trine Fagervik, vedr. utdanningsinstitusjonen på Nesna, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	149
1487. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Norgespris, besvart av energiminister	150
1488. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tilleggsstønad fra Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	151
1489. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. kriminelle nettverk, besvart av justis- og beredskapsminister	152
1490. Fra stortingsrepresentant Trine Fagervik, vedr. næringsaktivitet langs kysten, besvart av samferdselsminister	153
1491. Fra stortingsrepresentant Irene Ojala, vedr. regelverket for yrkessjåførene, besvart av samferdselsminister	153
1492. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. tiltakspakke i forbindelse med vårens jordbruksoppgjør, besvart av landbruks- og matminister	155
1493. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. tildelingsbrevet til NIBIO, besvart av landbruks- og matminister	155
1494. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. utvikling av ferjekostnader og tilbud på fylkesveg- og riksvegferger fra de ble flytta til fylkeskommunen til i dag, besvart av samferdselsminister	156
1495. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. kostholdsråda, besvart av helse- og omsorgsminister	157
1496. Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. postombæring, besvart av samferdselsminister	158
1497. Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. Noregspris, besvart av energiminister	158
1498. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. Norgespris-forslaget, besvart av energiminister	159
1499. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. konsekvensene for finansmarkedene, besvart av finansminister	159
1500. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. begrensninger på volum for Norgespris på strøm, besvart av energiminister	160

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1351–1500) for sesjonen 2024–2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	1389
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1365, 1432
Andersen, Alf Erik Bergstøl (FrP)	1481
Astrup, Nikolai (H)	1382
Bastholm, Une (MDG)	1361, 1381, 1442
Bjørke, Nils T. (Sp)	1418
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1370, 1398, 1446, 1495
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1386, 1388, 1456, 1459
Bøe, Erlend Svardal (H)	1474
Elvenes, Hårek (H)	1355, 1466, 1467
Elvestuen, Ola (V)	1387, 1424
Eskeland, Liv Kari (H)	1356, 1427, 1437, 1443
Fagervik, Trine (Sp)	1486, 1490
Fagerås, Mona (SV)	1452
Farahmand, Mahmoud (H)	1463, 1499
Fiskaa, Ingrid (SV)	1451
Foss, Ingunn (H)	1385, 1489
Funderud, Kjerstin Wøyen (Sp)	1360, 1479
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1423
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1372, 1373, 1399, 1400, 1496
Gulati, Himanshu (FrP)	1366, 1414, 1415
Halleland, Terje (FrP)	1359, 1367, 1430
Haltbrekken, Lars (SV)	1483, 1498
Hansson, Rasmus (MDG)	1449, 1487
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	1462
Heiberg, Sigrid Zurbuchen (MDG)	1438, 1439, 1450
Hjemdal, Silje (FrP)	1378, 1403
Hoksrud, Bård (FrP)	1362, 1434, 1435
Iversen, Geir Adelsten (Sp)	1482
Jørgensen, Geir (R)	1352
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1492, 1493
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1371, 1391, 1408
Klinge, Jenny (Sp)	1417
Klungland, Lisa Marie Ness (Sp)	1376, 1445
Kristensen, Turid (H)	1383
Kristjánsson, Mímir (R)	1396, 1397
Larsen, Erlend (H)	1453, 1470
Lien, Geir Inge (Sp)	1411
Limi, Hans Andreas (FrP)	1375, 1469
Lund, Tobias Drevland (R)	1351, 1476
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1488
Lønseth, Mari Holm (H)	1412, 1455
Marhaug, Sofie (R)	1404, 1457

Mehl, Emilie (Sp)	1354
Melby, Guri (V)	1368, 1436
Molberg, Anna (H)	1357, 1379
Mossleth, Siv (Sp)	1431, 1433
Myhrvold, Ole André (Sp)	1409, 1410
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1369, 1374, 1447, 1448
Njåstad, Helge André (FrP)	1440, 1441, 1478, 1494
Ojala, Irene (PF)	1402, 1485, 1491
Orten, Helge (H)	1472
Pettersen, Tage (H)	1358, 1363, 1428, 1429
Pollestad, Geir (Sp)	1500
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1416
Rotevatn, Sveinung (V)	1390, 1394
Sande, Erling (Sp)	1353, 1420
Schou, Ingjerd Schie (H)	1471
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1406, 1407, 1497
Steffensen, Roy (FrP)	1464, 1465
Stokkebø, Aleksander (H)	1392, 1393, 1480
Stordalen, Morten (FrP)	1421, 1460, 1461
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1425, 1426
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1380
Sve, Frank Edvard (FrP)	1475
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1422, 1444
Toppe, Kjersti (Sp)	1419
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1468
Tyldum, Per Olav (Sp)	1377, 1454
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	1405, 1477
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1395, 1401
Westgaard-Halle, Lene (H)	1384
Wiborg, Erlend (FrP)	1364, 1413, 1473
Wold, Grete (SV)	1484
Aas, Johan (FrP)	1458

STORTINGET

Dokument 15:10

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1351

Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 3. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

I Bergens Tidende 20. februar kan vi lese at Bergen kommune har hatt en praksis der de ikke regner barnetrygd eller ekstrainntekter ut over fulltidsjobb som inntektsgrunnlag for å betjene startlån. Husbanken sier på sin side at det skal tas utgangspunkt i låntakerens faktiske utgifter, men om satsene skal brukes er det de nasjonale satsene fra AID.

Har statsråden oversikt over hvor mange kommuner som bryter Husbankens egne retningslinjer og som resultat, hvor mange som urettmessig ikke har fått mulighet til å få startlån?

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 20. februar kan vi lese at Bergen kommune har hatt en praksis der de ikke regner barnetrygd eller ekstrainntekter ut over fulltidsjobb som inntektsgrunnlag for å betjene startlån. Boligkontoret i Bergen har laget retningslinjer som ble vedtatt av byrådet i Bergen 25.6.2020 og holdt seg til en praksis på tvers av Husbankens egne retningslinjer og praksis. F.eks. "Søkere må dokumentere at husstandens fremtidige inntekter er tilstrekkelige til å betjene renter og avdrag på lån, i tillegg til levekostnader fastsatt av kommunen." Dette er en formulering i strid med Husbanken sine retningslinjer og har vært det helt siden 2020. Husbanken sier på sin side at det skal tas utgangspunkt i faktiske utgifter, men om satsene skal brukes er det de nasjonale fra AID. For en familie med tre barn på 6, 9, og 12 år betyr det en forskjell på kr 5710. I flere av sakene som har vært til behandling i Kla-

genemnden i Bergen har differansen vært mindre, og de som har klaget burde derfor fått startlån. I tillegg til det er det grunn til å tro at Boligkontoret i Bergen har brutt § 33 i Forvaltningsloven når det gjelder undersøkelser. Bl.a. har ikke søker fått mulighet til å dokumentere sine faktiske utgifter som de oppgir i søknaden. Kommunen har bare brukt Bergens livsoppholdssatser som grunnlag for beregning av betjeningsevne, dvs ikke individuell behandling, som er Husbankens retningslinjer. Det prinsipielle, med utgangspunkt i Bergen som eksempel, er hvor utbredt det er at kommuner ikke følger Husbankens egne retningslinjer og som følge av dette, hvor mange som urettmessig ikke har fått godkjent sine søknader om startlån i sin kommune. Bare i Bergen i 2024 var det 788 som fikk avslag og 28 som klaget på vedtaket. Det er for eksempel verdt å merke seg at som et resultat av Bergens Tidene sine avsløringer, så har Sosialbyråden og resten av byrådet i Bergen utsatt de nye retningslinjene til startlån for å rette opp i gamle feil.

Svar:

Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den.

Søknader om startlån blir behandlet av hver enkelt kommune. Det er frivillig for kommunene om de vil tilby startlån til husstander i sin kommune, men de aller fleste kommuner gjør det.

Startlån blir regulert av forskrift om lån fra Husbanken. I forskriften heter det at startlån skal tildeles etter

en behovsprøving, noe som innebærer at alle søknader skal gis en individuell behandling.

Kommunene praktiserer startlånsordningen ulikt. En undersøkelse som Husbanken foretok i 2022 viser betydelige forskjeller kommunene imellom i hvordan startlånet blir brukt. Over 160 kommuner har egne særbestemmelser eller retningslinjer for ordningen.

Generelt er variasjonen kommunene imellom etter intensjonen med startlånet. Den enkelte kommune kjenner i utgangspunktet deres lokale boligmarkeder best. Det skal derfor være et betydelig rom for skjønn i saksbehandlingen til den enkelte kommune, så lenge saksbehandlingen skjer innenfor forskriftens rammer.

Representanten Tobias Drevland Lund peker på et konkret tilfelle hvor kommunen i sine retningslinjer ikke regner barnetrygd og ekstra arbeidsinntekter som inntektsgrunnlag i behandlingen av en startlånssøknad. I eksemplet viser Drevland Lund også til vurderinger av avvik mellom faktiske boutgifter hos søkeren og satser på dette gitt av AID.

Startlån er et sentralt virkemiddel for å hjelpe vanskeligstilte husstander inn i en eid bolig, og gi dem en tryggere bosituasjon. Samtidig er det betydelig risiko forbundet med kjøp av bolig. Når kommunene vurderer en søknad om startlån, skal de, både i vurderingene av

inntektsgrunnlag og størrelsene på boutgiftene, legge vekt på at søkeren har evne til å betjene lånet over tid og fortsatt har nødvendige midler igjen til livsopphold.

Kommunene er forpliktet til å gi forsvarlige vurderinger av både søkeres inntektsgrunnlag og boutgifter. For eksempel kan en veldig sterk vektlegging av midlertidige inntekter i søknadsbehandlingen øke faren for at låntakeren, dersom de midlertidige inntektene bortfaller, havner i økonomisk ufare og ikke klarer å betjene lånet. Det er svært uheldig for både låntakeren og kommunen.

Husbanken arbeider med å følge opp kommunale retningslinjer for å sikre at kommunene ikke innskrenker handlingsrommet til startlånet med egne retningslinjer som er i strid med forskriften. Det er viktig at søkere får mulighet til å dokumentere sine faktiske utgifter, og at saksbehandlingen er i samsvar med forvaltningslovens krav til forsvarlig saksbehandling og individuell vurdering.

I Bustadmeldinga (Meld. St. 13 (2023–2024)) varslert regjeringen at vi vil gjøre endringer i regelverket for å gjøre det mer tydelig hvilke handlingsrom som ligger i startlåneordningen. Departementet tar sikte på å sende forslag til regelverksendringer på høring i løpet av året.

SPØRSMÅL NR. 1352

Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 3. mars 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre statusen for utprøvingen av teigbasert tilskudd som Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 11 (2023-2024)?

BEGRUNNELSE:

Dagens arealtilskudd er basert på åtte geografiske soner, noe som betyr at arealer med svært ulike driftsforhold får samme tilskudd per dekar så lenge de ligger innenfor samme sone. Et teigbasert tilskudd vil derimot kunne ta hensyn til de faktiske driftsforholdene på hver enkelt teig, som størrelse, bratthet og andre forhold som påvirker driftskostnadene.

Med dagens digitale kartgrunnlag burde det være teknisk mulig å vurdere disse faktorene for hver teig. Dette kan gi en mer presis og rettferdig fordeling av tilskuddene,

der bønder som driver arealer med større driftsulemper får kompensert for sine merkostnader.

En slik omlegging vil være særlig viktig for å hindre at krevende arealer går ut av drift. Ved å målrette tilskuddene mot de arealene som har størst driftsulemper, kan vi bidra til at mer av jordbruksarealet holdes i aktiv drift og dermed styrke matsikkerheten.

I behandlingen av Meld. St. 11 (2023-2024) vedtok Stortinget et forslag fra Rødt om at det skulle gjennomføres en utprøving av teigbasert tilskudd i 2025. Dette var et viktig gjennomslag for å kunne målrette tilskuddene bedre mot arealer med driftsulemper. Likevel er det lite som kommer fram om hva statusen på denne utprøvnin-gen er.

Svar:

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og staten ble i jordbruksoppgjøret 2024 enige om at et teigbasert tilskudd, eller tilsvarende, skal prøves ut i Nord-Norge i 2025. I Prop. 105 S (2023–2024) Endringer i statsbudsjettet 2024 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppgjøret 2024) beskrives enigheten slik:

«Avtalepartene er enige om at satsingen på bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord økes med 8 mill. kroner til 25 mill. kroner i 2025. 5 mill. kroner av økningen skal gå til et prosjekt for utprøving av et teigbasert tilskudd. Dette prosjektet forvaltes utenfor den særskilte områderettede satsingen jf. kap. 7.12.2.

(...)

Partene har merket seg Stortingets ønske om å utrede og prøve ut et teigbasert system, eller tilsvarende, som skal bidra til drift av krevende areal. Partene er enige om at man, innenfor ordningen Bærekraftig landbruk i nord, setter i gang en prøveordning i utvalgte kommuner i Nord-Norge med stor andel areal som det ikke søkes tilskudd til. Formålet med prøveprosjektet er å forhindre gjengroing av areal, og målet med prosjektet må være å lage gode systemer og prøve ut ordninger som kan

forvaltes på en god måte. Prosjektet og tilskuddsutbetalinger finansieres innenfor den økte rammen på prosjektet på 5 mill. kroner.»

Enigheten må sees i lys av flertallsvedtaket som ble fattet i da Stortinget behandlet Meld. St. 11 (2023–2024) 18. april 2024, jf. Innst. 258 S (2023–2024), der det heter at:

«Stortinget ber regjeringen utrede og prøve ut et teigbasert system, eller tilsvarende, som skal bidra til drift av krevende areal.»

Landbruksdirektoratet har fått i oppdrag å prøve ut ordninger med et teigbasert system eller tilsvarende, og utvikle forvaltningssystemer rundt dette og er nå godt i gang med arbeidet. Utprøvingen skal gjennomføres i utvalgte kommuner i Nord-Norge og innenfor en ramme på 5 mill. kroner som skal utbetales i 2025.

Det er opprettet en referansegruppe med aktuelle instanser, blant annet partene i jordbruksoppgjøret. Denne referansegruppen hadde møte med Landbruksdirektoratet i februar, og skal ha et nytt møte i mars.

Landbruksdirektoratet skal rapportere om resultatene av prosjektet til avtalepartene i forkant av jordbruksoppgjøret 2026.

SPØRSMÅL NR. 1353

Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 28. februar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Kva vil regjeringa foreta seg for å unngå bruk av returprovisjonar for turistguidar?

GRUNNGJEVING:

Kvart år ser vi nye dømer på at turistguidar inngår provisjonsavtaler med til dømes serveringsstader og butikkar der dei forpliktar seg på å ta med turistgrupper dit mot at dei får ein andel av pengane turistane legg att eller annan type provisjon frå verksemdene. Praksisen framstår som uryddig og det framstår uklart om det i det heile tatt er ein lovleg praksis. Slik dette enkelte stader vert praktisert er det neppe i tråd med den transparens som vi ønskjer skal prege norsk nærings- og arbeidsliv.

Svar:

Reiselivsnæringa er ei viktig næring for Noreg, både for bygd og by. Eg er opptatt av at vi har ein heilskapleg reiselivspolitik, og at lokale, regionale og statlege myndigheter spelar på lag. Vi må sikre berekraftige løysingar, samstundes som vi bidreg til tillit mellom lokalbefolkning, næring og myndighetene.

Regjeringa vil fremje auka profesjonalitet, kvalitet og tryggleik i guida reiselivsopplevingar, og har difor øyremærke pengar til arbeidet med utvikling av ein Norsk Standard for guidar. Standarden skal beskrive den grunnleggjande kompetansen alle guidar bør ha. Arbeidet med standarden vil mellom anna vektleggje lokal kunnskap, tryggleik, risikohandtering og juridisk kompetanse. Målet er å styrkje bransjen og gjere den meir fagleg og profesjonell.

Eg er kjend med og tek på alvor at praksisen med returprovisjonar vert opplevd som ei utfordring for nokre bedrifter i reiselivsnæringa. Om returprovisjon er lovleg

er avhengig av korleis ordninga med returprovisjon praktiserast. Graden av openheit og åtfærd i samsvar med god forretningsskikk er viktig i denne samanhengen. Det er viktig at slike avtalar ikkje skadar konkurransen eller fører til urimeleg press på turistane.

Eg har i tidlegare spørsmål om liknande problemstillingar opplyst at Nærings- og fiskeridepartementet i 2019 laga ei informasjonsbrosjyre for å motverke bruk av returprovisjon og sikre at aktørar i reiselivsnæringa følgjer norske lover og reglar. I brosjyren er relevante paragrafer

frå avtalelova, konkurranselova, marknadsføringslova og straffelova framheva, for at det skal vere enkelt å sette seg inn i kva reglar som gjeld. Brosjyren er mellom anna publisert på regjeringas nettside.

Eg tek utgangspunkt i at alle som driv forretning i Noreg overheld norske lover og reglar.

Dersom det vert oppdaga at nokon bryt reglar, må det verte meldt inn til politiet som vil ta saka vidare i rettssystemet, eller til rette tilsyn som vil handtere saka i tråd med gjeldande reglar.

SPØRSMÅL NR. 1354

Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Emilie Mehl

Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Flere av dagens fengselsbygg har behov for oppgradering eller erstatning for å støtte opp under målet om rehabilitering av innsatte og redusert bruk av isolasjon. I statsbudsjettet for 2025 besluttet regjeringen å gå i gang med utredninger av behov for nye fengsler i Ålesund- og Mosjøen-området, i tillegg til utredning av en eventuell utvidelse av Vadsø fengsel. Dette er også lagt til grunn i budsjettavtalen mellom Ap, Sp og SV.

Kan statsråden redegjøre for når det er planlagt å starte opp utredning av de ulike prosjektene?

Svar:

I tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025, skal det settes i gang utredninger av behov for nye fengsler i Ålesund- og Mosjøen-området, i tillegg til utredning av en eventuell utvidelse av Vadsø fengsel i løpet av 2025. Det skal også startes en utredning av nye permanente ungdomsenheter i kriminalomsorgen. Disse utredningsprosjektene er også omtalt i tildelingsbrevet til Kriminalomsorgsdirektoratet for 2025.

Oppdrag om utredning av mulig utvidelse av Vadsø fengsel er allerede gitt til Kriminalomsorgsdirektoratet i samarbeid med Statsbygg, jf. supplerende tildelingsbrev nr. 6 2024. Utredningen har frist våren 2025.

De nevnte prosjektene må sees i sammenheng bl.a. for å sørge for tilstrekkelig utredningskapasitet. Nærmere informasjon om konkret tidspunkt for oppstart av utredningene i 2025, er derfor noe jeg må komme tilbake til på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1355**Innlevert 22. februar 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 28. februar 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Er fylkesordføreren gjort kjent med innholdet i en gradert rapport, og i så fall hvilken rapport, og hvilken oppfatning har forsvarsministeren av de kilder det vises til?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 21.02.25 uttaler fylkesordføreren Sindre Martinsen-Evje at han fra sikre kilder, bla. Aircom, ønsker at luftoperasjonssentret legges til Rygge.

Svar:

Under forsvarsministtermøtet i NATO som ble avholdt 12.-13. februar ble det gitt tilslutning til at et tredje NATO luftoperasjonssenter skal etableres i Norge. NATO vil frem mot sommeren utrede krav til innretningen av luftoper-

asjonssenteret og en milepælsplan for etableringen. Dette arbeidet i NATO er sikkerhetsgradert. Jeg kjenner ikke til at fylkesordføreren er blitt gjort kjent med innholdet i en gradert rapport om lokalisering av luftoperasjonssenteret, og kan dermed heller ikke svare på hvilken rapport dette eventuelt er.

Siden prosessen i NATO om krav til luftoperasjonssenteret er pågående, har jeg ikke grunnlag for å uttale meg om eventuelle ønsker eller anbefalinger fra AIRCOM.

I det pågående arbeidet vil forsvarssjefens råd og fagmilitære vurderinger, samt dialog med NATO være viktige innspill til vurderingene regjeringen vil gjøre om den konkrete lokaliseringen og den nasjonale understøttelsen som bør tilbys NATO for etableringen av et luftoperasjonssenter i Norge. Beslutningen om lokalisering av luftoperasjonssenteret forventes å bli tatt formelt under NATOs forsvarsministtermøte i juni 2025.

SPØRSMÅL NR. 1356**Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 3. mars 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

På et seminar om grønt skipsfartsprogram i regi av KLD, kom det fram at det er alt for enkelt for offentlige aktører å gripe til unntaksbestemmelsene om miljøvekting på 30 % i offentlige anbud.

Kva vil statsråden gjere med dette?

Svar:

Dei nye reglane om klima og miljø i offentlege innkjøp trådde i kraft 1. januar 2024. Formålet med dei nye reglane er å redusere klimaavtrykket eller miljøbelastninga frå offentlege innkjøp. Den nye hovudregelen er at oppdragsgivar skal gje klima- og miljøomsyn minimum 30 prosent vekt ved offentlege innkjøp.

Eg var ikkje til stades på seminaret om grønt skipsfartsprogram i regi av KLD, og kjenner derfor ikkje til bakgrunnen for påstanden om det er for enkelt å nytte unntak

frå hovudregelen om 30 prosent vekting i offentlege innkjøp. Hovudregelen har unntak som er ulike i sin karakter og vert nytta i ulik utstrekning.

Oppdragsgivar kan erstatte 30 prosent vekting av klima- og miljøomsyn i tildelingskriteria, med klima- og miljøkrav til ytinga (i kravspesifikasjonen), dersom det er klart at det gir ein betre klima- og miljøeffekt. Oppdragsgivar må grunngi dette i innkjøpsdokumenta. Om unntaket vert brukt riktig, vil det vere i tråd med målsettinga om å redusere innkjøpet sitt samla klimaavtrykk eller miljøbelastning.

Plikta til å stille krav eller kriterium gjeld ikkje dersom innkjøpet etter sin art har eit klimaavtrykk eller ei miljøbelastning som er uvesentleg. Oppdragsgivar må grunngi dette i innkjøpsdokumenta. Unntaket inneber at oppdragsgivar kan sette ressursane sine inn på å finne fram til gode krav og kriterium der det har størst effekt,

altså i dei innkjøpa der klimaavtrykket og miljøbelastninga ikkje er uvesentleg.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) gjennomfører analysar av konkurransegrunnlag ved hjelp av kunstig intelligens for å skaffe ei overordna oversikt over korleis klima- og miljøomsyn vert ivaretatt i offentlege innkjøp. Analysane viser ein tydeleg auke i klima- og miljøomsyn i offentlege innkjøp frå 2023 til 2024. Totalt har ein i 2024 vekt klima- og miljø med minst 30 prosent, eller brukt klima- eller miljøkrav, i rundt 70 prosent av innkjøpa. Tilsvarande tal for 2023 var rundt 50 prosent. Andelen innkjøp utan nokon form for klima- og miljøomsyn er i same periode redusert frå i underkant av

40 til rundt 25 prosent. Dette tyder på at klima- og miljøregelen har ført til auka klima- og miljøfokus i offentlege innkjøp. Regelen er relativt ny, og eg følgjer utviklinga tett, blant anna for å vurdere om unntaka vert nytta i tråd med intensjonen og føremålet med regelen.

Regjeringa har sett ned eit utval som har foreslått ein ny lov om offentlege innkjøp, blant anna nye reglar om klima og miljø, i NOU 2023: 26 Ny lov om offentlege anskaffelser — Første delutredning og NOU 2024: 9 Ny lov om offentlege anskaffelser — Andre delutredning. Nærings- og fiskeridepartementet arbeider med å følgje opp utvalet sine anbefalingar, og vil leggje fram endringar i lov om offentlege anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 1357

Innlevert 22. februar 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hva er den nye justisministerens og den nye regjeringens holdning til en gjenåpning av Kongsvingers gamle fengsel, og hva vil regjeringen gjøre for å bote på Kongsvinger fengsels mangel på personalressurser?

BEGRUNNELSE:

På skriftlig spørsmål fra 15. mai 2023 omtalte regjeringen Kongsvinger gamle fengsel som «midlertidig stengt» og på spørsmål fra 23. april 2024 meddelte daværende justisminister Enger Mehl at Kongsvinger gamle fengsel skulle vurderes gjenåpnet i 2025. I oktober 2024 kom det gledelige budskapet om at fengselet skulle gjenåpnes igjen med virkning fra sommeren 2025, men nå har det blitt kjent at gjenåpningen er avlyst grunnet mangel på personalressurser. Kriminalomsorgen omtaler bemanningssituasjonen som mer krevende enn på lenge. Siden forrige justisministers svar i april 2024 har Norge fått ny justisminister.

Svar:

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) opplyser om at det høsten 2024 ble utarbeidet en plan for å imøtekomme et økt behov for fengselsplasser med høyt sikkerhetsnivå. En gjenåpning av plassene ved Kriminalomsorgen Innlandet, Kongsvinger, avdeling G har vært en del av denne planen. Direktoratet viser til at det på grunn av rekrutteringsutfordringer til fengslene i Kongsvinger generelt, ikke

vil være mulig å gjennomføre en gjenåpning som planlagt. Jeg har tillit til vurderingene KDI har gjort i denne saken.

Som representanten viser til, er det rekrutteringsutfordringer i kriminalomsorgen. Dette er bakgrunnen for at det i budsjettenigheten med SV for 2025-budsjettet ble bevilget 100 millioner kroner til tiltak for å øke bemanningen i fengslene.

SPØRSMÅL NR. 1358**Innlevert 18. februar 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 28. februar 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Når vil regjeringen oversende lovbehandlingen av endringer i krisesenterloven til Stortinget for behandling?

BEGRUNNELSE:

Forslag til endringer i krisesenterloven ble sendt på høring 14. juni 2024, med høringsfrist 16. september. Til tross for at det nå har gått flere måneder siden høringsfristen utløp, er det fortsatt uklart når Stortinget vil få forslaget til behandling. Denne usikkerheten skaper bekymring blant de som er avhengige av et godt krisesentertilbud, og det er derfor viktig å få en avklaring på når saken vil bli behandlet i Stortinget. En rask behandling kan bidra til å forbedre situasjonen for mange utsatte grupper.

Krisesenterloven, som ble vedtatt i 2009, har vært et viktig verktøy for å sikre beskyttelse og støtte til personer utsatt for vold i nære relasjoner. Imidlertid har det de siste årene blitt avdekket flere utfordringer knyttet til krisesentertilbudet. Blant annet har Europarådet og Riksrevisjonen påpekt mangler i tilbudet, spesielt når det gjelder geografisk spredning og tilgjengelighet for sårbare grupper. Årlig bor det rundt 1 500 barn på krisesenter i Norge. Mange bor på sentrene over lengre tid, noen i over ett år og lenger. I rapporten "Barn med erfaring fra krisesenter forteller" har Redd Barna kartlagt barns erfaringer fra opphold på krisesenter. Avstand til sentrene, lav bemanning og manglende tilstedeværelse på natten, er noen av utfordringene barna har fortalt om. Det er store forskjeller i krisesentertilbudet i kommuner, og tilbudet barna mottar er dermed svært varierende. Flere steder trengs det mer ressurser og barna selv ønsker seg flere ansatte og bedre tilrettelegging for barn og unge.

Svar:

Krisesentertilbudet er en viktig kommunal tjeneste for de kvinner, menn og barn utsatt for vold i nære relasjoner. Tilbudet gir både støtte og beskyttelse, og har også en viktig funksjon i å forebygge partnerdrap og gjentakelse av vold. Som representanten viser til, har forslag til endringer i krisesenterloven vært på offentlig høring. Departementet følger nå opp høringen, og jeg tar sikte på å legge fram en proposisjon for Stortinget vårsesjonen 2025.

Når det gjelder barn som oppholder seg på krisesenter, deler jeg stortingsrepresentantens bekymringer. Vold i nære relasjoner er et stort samfunnsproblem, folkehelseproblem og grov kriminalitet. Barn som lever med

vold i hjemmet, er i en sårbar situasjon og trenger vår oppmerksomhet. De aller fleste barn har det trygt og godt når de første kommer seg til krisesenter med en forelder. Dette kommer fram både i rapporten fra Redd Barna, som stortingsrepresentanten nevner i spørsmålet sitt, og av annen forskning om barn på krisesenter. Krisesenterstatistikken viser også at 90 prosent av krisesentre hadde i 2023 egne ansatte med et særskilt ansvar for å jobbe med barn. Det er likevel uheldig at det er så store variasjoner i tilbudet, og at noen barn opplever at de ikke får den hjelpen de trenger. Det er imidlertid ikke alle utfordringer i krisesentertilbudet som kan løses med lovendringer. Det kommer tydelig fram i krisesenterloven at kommunen skal sørge for å ta vare på barn på en god måte som er tilpasset deres særskilte behov, og skal også sørge for at barn får oppfylt sine rettigheter, jf. § 3. Det er kommunene som har ansvar for å sikre kvalitet i krisesentertilbudet slik at voldsutsatte barn får god oppfølging og mulighet til å reetablere seg i trygge og gode liv.

SPØRSMÅL NR. 1359**Innlevert 19. februar 2025 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 3. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Hva er årsaken til at regjeringen ikke har forsterket virkemiddelbruken for å øke opptaket av CO₂ i skog så langt i denne regjeringsperioden, for eksempel gjennom en tilskuddsordning for planting av skog på nye areal, og hva planlegger Klima- og miljøministeren å gjøre for å stimulere til økte opptak av CO₂ i skog?

BEGRUNNELSE:

Parisavtalens balansemål innebærer at gjenværende globale CO₂-utslipp må balanseres ved opptak av CO₂, og da spesielt på skog- og landarealene. Når vi vet at ikke alle fossile utslipp kan elimineres, er det ifølge klimapanelet nødvendig at opptaket av CO₂ på skog- og landarealer økes for at balansemålet skal kunne nås.

Norge har gode muligheter øke opptaket av CO₂ i skog gjennom målrettede skogbrukstiltak. Miljødirektoratets rapport «Klimatiltak i Norge 2025» identifiserer en rekke slike tiltak, der både opptakspotensiale, kostnader og andre virkninger av tiltakene er grundig beskrevet. Tiltak for å øke CO₂-opptaket i skog har en langt lavere enhetskostnad enn de fleste tiltak for å oppnå utslippsreduksjoner. I den forrige klimameldingen (Meld. St. 13 (2020-2021)) ble en del av disse tiltakene pekt ut som særlig aktuelle. Disse tiltakene hadde et samlet opptakspotensi-

ale på ca. 6,5-8 millioner tonn CO₂ årlig mot 2100, men er i liten grad gjennomført.

I Norge er det gjennomført en prøveordning for tilskudd til planting av skog på nye areal, som er evaluert og viste gode resultater og et stort potensial. Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet har hatt i oppdrag å lage et opplegg for en slik tilskuddsordning som ble levert i 2022. En veileder for ordningen ble levert i januar 2024. Allikevel har ikke Klima- og miljøministeren foreslått å etablere en slik ordning. Danske myndigheter har til sammenligning nylig vedtatt å plante én milliard trær på ca. 2,5 millioner da. over en periode på 20 år, gjennom å yte tilskudd til jord- og skogbrukere.

Svar:

Regjeringen har lagt fram politikk for å øke opptaket og kutte utslipp i skog- og arealbrukssektoren, og redegjør for dette hvert år i regjeringens Klimastatus og -plan og har nylig lagt fram en naturmelding. Blant annet ble foryngelsesplikten etter hogst blitt tydeligere. Målet med endringene er å bidra til å styrke arbeidet med forynging etter hogst, slik at langsiktig skogproduksjon og CO₂-opptak øker.

Som representanten påpeker, har det også for noen år siden blitt gjennomført en treårig prøveordning for tilskudd til planting av skog på nye arealer. Det ble høstet verdifull erfaring fra denne prøveperioden.

SPØRSMÅL NR. 1360**Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud****Besvart 3. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Råde kommune og Bane NOR er uenige om ansvaret for vedlikehold av brokonstruksjonen over jernbanen ved Burum. Jernbanen går gjennom mange kommuner som allerede har en anstrengt økonomi.

Mener statsråden at det er rimelig at vedlikeholdet av en bro, som opprinnelig ble anlagt av jernbaneutbyg-

geren, men som nå bærer en kommunal vei over jernbanelinjen, skal dekkes av kommunen, eller bør dette ansvaret ligge hos jernbaneeieren?

Svar:

Samferdselsdepartementet har ved flere anledninger uttalt at overgangsbruer for kommunal vei over jernbanen er kommunal eiendom og et kommunalt ansvar å vedlikeholde. Dette gjelder også selve brukonstruksjonen. Selv om slike overgangsbruer gjerne anlegges i forbindelse med en jernbaneutbygging, utgjør ikke veier over jernbanen en del av banelegemet, og anses derfor ikke som en

del av jernbaneinfrastrukturen. Dette følger også av angivelsen av jernbaneinfrastruktur etter jernbaneforskriften § 1-7 bokstav j og vedlegg 1. Det er dermed den enkelte kommune som veimyndighet for kommunale veier som har ansvar for blant annet drift, vedlikehold og utbedring av disse veiene – inkludert brukonstruksjoner som er del av de kommunale veiene.

SPØRSMÅL NR. 1361

Innlevert 20. februar 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 5. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

En ny rapport fra Thema Consulting viser at anslagene for regjeringens beregnede kostnader for regjeringens foreslåtte "Norgespris" i 2026 er rundt 7 milliarder lavere enn Thema Consultings egne anslag på ca 11 milliarder.

Hvorfor mener statsråden at anslagene er så ulike, og vil regjeringen offentliggjøre hvordan de har regnet seg frem til at Norgespris kun vil koste ca 4 mrd i 2026, og offentliggjøre forskjellene i beregningsmetodikk her?

BEGRUNNELSE:

Hele rapporten til Them Consulting finnes her:

<https://zero.no/wp-content/uploads/2025/02/Virkinger-av-Norgespris.-Rapport-250213.pdf>

Svar:

Formålet med Norgespris er å gi folk trygghet i møte med ustabile strømpriser. Gitt usikkerheten knyttet til fremtidige kraftpriser er det også usikkerhet knyttet til kostnadsanslagene for ordningen med Norgespris. Hva ordningen vil koste avhenger også av husholdningens strømforbruk og hvor mange som velger Norgespris istedenfor dagens strømstønsordning.

I forbindelse med at ordningen med Norgespris ble varslet, ble det gjort foreløpige kostnadsanslag basert på terminpriser for 2025 fra uke 4. Det ble anslått at Norgespris kunne koste 3,8 mrd. kroner i helårsvirkning (2025) for husholdningene gitt at alle i Sør-Norge (NO1, NO2 og NO5) velger denne ordningen, og gitt en timesvis prisvariasjon som i 2024. I tillegg kommer fritidsboliger. For 2025 (oktober-november) var det tilsvarende grovt anslått at

Norgespris vil kunne koste 800 millioner mer enn dagens strømstønsordning, gitt at alle i Sør-Norge velger ordningen.

En vesentlig forskjell mellom regjeringens anslag og Thema Consultings anslag, er at anslagene til Thema Consulting gjelder for 2026, mens regjeringens anslag gjelder for 2025. Forskjellen i kostnadsanslagene kan også skyldes ulike antagelser om utvikling i strømpris, strømforbruk og andel husholdninger som velger Norgespris. En økning i antatt strømpris og/eller en høyere deltakelsesgrad i ordningen vil kunne føre til høyere kostnader, mens lavere prisutvikling eller redusert deltakelse vil trekke kostnadene ned.

Regjeringen vil komme tilbake med budsjettanslag for Norgespris, både for husholdninger og fritidsboliger, i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 1362**Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 6. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vi vet det er mange som venter på sykehjemsplass i kommunene. Selv om regjeringen fjernet føringen av ventelister avslørte TV2 i 2023 at omtrent 3 000 personer sto på venteliste til sykehjemsplass eller døgnbemannet omsorgsbolig i Norge.

Kan statsråden lage og oversende en oversikt over antallet personer som har vedtak om sykehjemsplass eller døgnbemannet omsorgsbolig som venter på plass?

BEGRUNNELSE:

Dagsrevyen avslørte 20.02.25 at det har vært en kraftig økning i antallet klager på eldreomsorgen i kommunene, og kommunedirektøren i Alver er klar på at kommunene ikke er i stand til å håndtere den store økningen i antallet eldre vi vet kommer. For å kunne skalere eldreomsorgen riktig, og vite hvor mye man må sette av gjennom statsbudsjett er det essensielt å vite hvor mange plasser vi er i underskudd. Undertegnede håper statsråden har oversikt over dette.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at eldre skal ha en trygg og god alderdom – uavhengig av hvor i landet man bor. Pasient- og brukerrettighetsloven slår fast at pasient/bruker har rett til opphold i sykehjem dersom det etter en helse- og

omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre nødvendige og forsvarlige tjenester. Kommunene skal etter helse- og omsorgstjenesteloven føre ventelister over personer som vil være best tjent med langtidsopphold på sykehjem eller tilsvarende bolig, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av slikt opphold. Den enkelte kommune kan nyttiggjøre seg av disse tallene i planlegging, dimensjonering og styring av tjenestene. Dette rapporteres ikke inn nasjonalt. De tallene representanten ber om sier imidlertid lite om kommunenes totale dekning av sykehjems-plasser, omsorgsboliger og andre tjenester rettet mot personer med store behov.

Eldre som ikke klarer å bo trygt i eget hjem skal være trygge på at fellesskapet stiller opp. Regjeringen har i Meld. St. 24 (2022–2023) Fellesskap og meistring – Bu trygt heime, varslet at vi vil bidra til økt kapasitet av heldøgns omsorgsplasser.

Eldre og deres pårørende skal være trygge på at de får hjelp av god kvalitet når de trenger det, uavhengig av hvor de bor. Vi har noen indikatorer som måler kvalitet i dag, men de fanger ikke godt nok opp de utfordringene vi vet eksisterer. Derfor har jeg gitt Helsedirektoratet i oppdrag å finne et sett indikatorer eller måltall som på en bedre måte kan synliggjøre kvalitet i tjenestene til eldre, og som samtidig kan brukes til styring, prioritering og forbedringsarbeid. Dette arbeidet er allerede i gang, og gjøres i tett samarbeid med bruker- og pårørendeorganisasjoner, fagfolka og kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1363**Innlevert 20. februar 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 3. mars 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Mener statsråden at Bergen nasjonale opera har en regional eller nasjonal funksjon/status?

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet er ekstra aktuelt etter å ha hørt på statsrådens svar i spørretimen i uke 8 der hun ble utfordret med spørsmål fra flere stortingsrepresentanter fra Sp.

Bergen nasjonale opera er i en særstilling i forhold til de fleste andre operaene rundt i landet:

- BNO er den eneste selvstendige helprofesjonelle operainstitusjonen utenfor Oslo, og er det eneste miljøet som utfordrer DNO&B på kvalitet og repertoar.
- BNO har tatt initiativ til et Interregionalt Operasamarbeid der de fra 2026 og videre skal hjelpe de andre regionene (Kristiansand, Arktisk, Trondheim og Stavanger) med å komme i mål med operaproduksjoner.
- BNO har tatt initiativ til trepartssamarbeidet, der DNO&B og TSOO er med på å ta ett nasjonalt ansvar for å utvikle nyskrevne operaer, som har premiere ihv 2025, 2026 og 2027.
- BNO tar et nasjonalt ansvar ift å utvikle morgendagens operastjerner, med ett operaakademi som er unikt i Norden «Opera ved Fjorden», der alle disipliner innen opera blir stimulert.

Svar:

Tilskuddet til Bergen Nasjonale Opera blir gitt over kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner. Stortinget har gjort vedtak om at det ordinære driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på denne posten skal fordeles mellom de offentlige

tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, samt at den nevnte fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens Hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera & Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret, Oslo-Filharmonien og Teater Manu. Budsjettkapitlet var tidligere delt i poster for nasjonale institusjoner, region- /landsdelsinstitusjoner og region-/distriktsoperatiltak. Departementet gikk bort fra denne oppdelingen i 2021 og tilskudd til disse institusjonene blir nå gitt fra samme post.

Da Stortinget i 1999 vedtok bygging av nytt operahus i Oslo, ble det samtidig gjort et vedtak om å styrke operavirksomheten i landet forøvrig, det såkalte dobbeltvedtaket. Operatiltakene over hele landet har blitt styrket etter dette, og flere nye virksomheter har fått tilskudd.

Kunst og kultur av nasjonal relevans blir skapt i ulike deler av landet. Den landsdekkende strukturen av musikk- og scenekunstinstitusjoner bidrar til tilgang til kunst og kultur, kunst- og kulturarbeidsplasser og gode levekår over hele landet. Bergen Nasjonale Opera er en viktig del av denne strukturen.

SPØRSMÅL NR. 1364

Innlevert 21. februar 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 3. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Vil regjeringen instruere statsforvalterne til å oppheve/ikke innføre innsigelser på saker med begrunnelse i rensekravene der hvor bygging av renseanlegg er i gang, og hvorfor skiller statsråden på store og små byggeprosjekter?

BEGRUNNELSE:

Viser til at statsråden i en replikkutveksling med undertegnende i Stortinget 11. februar sa følgende:

«Departementet vil følge opp og gjøre sitt til at store utviklingsprosjekter og byggeprosjekter ikke skal stoppe opp på grunn av disse kravene.»

Svar:

Innsigelsesinstituttet ble tatt inn i plan- og bygningsloven i 2008 da kommunene fikk myndighet til å vedta arealplaner med juridisk bindende virkning. Instituttet skal sikre at kommunene ikke vedtar planer som kommer i konflikt med nasjonale eller vesentlig regionale interesser.

Det er klima- og miljøministeren som har ansvar for forurensningsloven og som gir føringer for statsforvalterens innsigelsespraksis på miljøområdet. Generelt kan jeg si at statsforvalteren har fått tydelige føringer om å bidra aktivt tidlig i planprosessene slik at behovet for innsigelser i høringsfasen unngås.

Å sikre tilgang til rent vann og rensing av avløpsvann er grunnleggende viktig for å sikre velfungerende samfunn. Etterlevelse av rensekrav er nødvendig for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden og andre vannforekomster. Dette er oppgaver som jeg opplever at kommu-

nene tar på alvor. Flere kommuner som må oppgradere renseanleggene sine, opplever at byggeplaner settes på vent til dette er gjort. Jeg forstår frustrasjonen til kommunene dette gjelder. Jeg er i dialog med klima- og miljømin-

isteren om hvordan vi gjennom plan- og bygningsloven og forurensningsloven, på en praktisk og fornuftig måte kan ivareta hensynet til helse og miljø samtidig som vi tar hensyn til behovet for bolig- og næringsutvikling.

SPØRSMÅL NR. 1365

Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 5. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at døgnenhetene ved Distriktpsykiatriske senter i Troms opprettholdes der de er lokalisert i dag?

BEGRUNNELSE:

Helse Nord og Universitetssykehuset har bestemt at døgnenhetene ved Psykiatriske senter i Silsand, Storsteinnes og Storslett skal legges ned. De vil heller bruke omstillingsmidler, og etter hvert overlate ansvaret til kommunene for videre drift av disse.

Det vi vet er at døgnenhetene er et svært godt tilbud til en pasientgruppe som ofte ikke er i stand til å stå på barriadene på egne vegne og kjemper for tilbudene de har behov for. Det er ikke noe som tyder på at pasientgruppen med psykiske lidelser blir mindre, og det vi vet er at stadig flere unge har slike lidelser.

Riksrevisjon sin rapport om rus og psykiatri ble lagt fram 8. februar. Rapporten underbygger hvor viktig behandlingen til denne sårbare gruppen er. Riksrevisjon gir den sterkeste kritikk som det er mulig å gi om den mangelfulle behandlingen denne gruppen får i dag.

Det som planlegges, er at tilbudet skal styrkes i Alta og Tromsø på bekostning av distriktene. Det er vanskelig å se for seg at dette kan være samfunnsøkonomisk riktig med tanke på de lange avstandene vi har i fylket. Det er nærliggende å tro at når pasientene mister sitt nære og trygge tilbud, blir de mye sykere før de ber om hjelp. Det vil igjen resultere i lengre og mer kostbare opphold i Alta eller Tromsø.

Det er også en politisk side ved dette som er viktig å få fram: I den senere tid har helse, beredskap og sikkerhet vært løftet fram i forbindelse med oppbyggingen av forsvaret i nord. Det er viktig at distriktene ikke blir avfolket, og at tilbudene ikke svekkes. Det vi opplever er at det sies noe i festtaler, og i praksis gjøres det motsatte. Det kan

ikke være en slik distriktspolitikk vi skal ha hvis folketallet skal opprettholdes og økes i distriktskommunene.

Svar:

Psykisk helse og rusbehandling er høyt prioriterte områder for regjeringen. Mitt oppdrag til de regionale helseforetakene er å styrke disse områdene, herunder å styrke tilbudet til personer med langvarige og sammensatte behov. Jeg har også vært tydelig på dette i Opptrappingsplan psykisk helse, hvor et av resultatmålene er; «hindre nedbygging av sengeplasser og sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgnbehandling». Ifølge Helsedirektoratet har reduksjonen i døgnplasskapasiteten stoppet opp, etter mange år med nedgang.

Representanten stiller spørsmål om jeg vil sørge for at døgnenhetene ved DPS i Troms opprettholdes der de er lokalisert i dag. Mitt krav om å hindre nedbygging av døgnplasser vil måles på regionnivå, ikke på lokalt nivå. Bakgrunnen for dette er at helse- og omsorgs-tjenesten stadig er i utvikling, og det må tas høyde for omstillinger. Det er nødvendig både for å oppnå bedre utredning og behandling, sikre bærekraft og best mulig utnyttelse av felles ressurser, herunder helsepersonell. Lokalisering og dimensjonering av tjenestene er de regionale helseforetakenes ansvar. Jeg forutsetter at de gjør gode vurderinger av dette.

Siden representanten spør om konkrete forhold i Troms har jeg bedt Helse Nord RHF om innspill til svaret. Helse Nord RHF opplyser at både det regionale helseforetaket og Universitetssykehuset Nord-Norge HF stiller seg bak de konkrete omstillingene av tjenestene som representantene spør om. Oppsummert opplyser Helse Nord RHF at omstillingen ikke vil svekke den samlede døgnkapasiteten ved Universitetssykehuset Nord-Norge, men bidra til å styrke tilbudet til pasientene med de mest

alvorlige og sammensatte lidelsene. Dette er pasienter som i deler av sitt sykdomsforløp ofte vil være i behov av døgntilbud ved mer spesialiserte sengeposter på sykehusnivå, og som ikke har et godt nok tilbud i dag. Det er også denne gruppen Riksrevisjonen omtaler i sin rapport «Helse- og velferdstjenester til personer med samtidig rusmiddellidelse og psykisk lidelse».

I tillegg til omstilling av døgntilbud har Helse Nord RHF vedtatt at det polikliniske og ambulante tilbudet ved DPS opprettholdes og styrkes, og Universitetssykehuset Nord-Norge HF skal samarbeide med kommunene for å søke om samhandlingsmidler for oppbygging av alternative tilbud.

I sitt innspill til Helse- og omsorgsdepartementet viser Helse Nord RHF og Universitetssykehuset Nord-Norge HF (UNN HF) ved Klinikk psykisk helse og rus til noen av årsakene for omstillingene som gjengis under:

- Det er behov å styrke tilbudet til pasienter med de mest alvorlige og sammensatte lidelsene. Tjenestetilbudet innenfor sykehusfunksjonene er regionale tjenestetilbud som ytes til pasienter fra hele helseregionen. Et bedre dimensjonert og differensiert tilbud på sykehusnivå vil derfor bidra til et bedre spesialisthelsetjenestetilbud til innbyggere i hele regionen, og ikke kun befolkningen i Tromsø.
- Psykisk helse- og rusklinikken ved UNN har over tid slitt med mangel på helsepersonell. Det er utfordring med rekruttering av spesialister både i Tromsø og i di-

striktene, men DPS-ene er mer sårbare på grunn av små fagmiljø og færre spesialister tilgjengelig. Det er av hensyn til robusthet, faglighet, forsvarlighet og bærekraft derfor nødvendig å redusere antall døgnenheter for å unngå å spre tilgjengelig spesialistkompetanse for tynt utover.

- En dreining fra døgntilbud til poliklinikk og ambulante tjenester (ved DPS) vil bidra til at flere pasienter kan få tilgang til spesialisert helsehjelp, samt bidra til å skape et tjenestetilbud som kan være mer utadrettet, oppsøkende, proaktivt og forebyggende.
- Spesialisthelsetjenesten har ansvar for å tilby utredning og behandling, drive med forskning, utdanning av helsepersonell, veiledning overfor kommunehelsetjenesten og oppfølging av pasienter, brukere og pårørende. Spesialisthelsetjenesten har derimot ikke ansvar for å opprettholde sysselsetting og befolkning i distriktene. Det er dessuten vanskelig å se at beredskap og sikkerhet i landsdelen vil bli vesentlig svekket av en morderat reduksjon av døgnplasser på DPS-nivå.

Det vises også til rapporten Funksjons- og oppgavedeling Psykisk helsevern og TSB, fra arbeidsgruppe 2 i Helse Nord som utredet alternativer for funksjons- og oppgavedeling innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i regionen, samt prosessene som Helse Nord RHF har hatt i etterkant.

SPØRSMÅL NR. 1366

Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Jeg vil gjerne gratulere den nye statsråden med jobben og ønske henne lykke til. Jeg viser til de lange saksbehandlingstidene og anledningen for prioritet i.f.m. søknad om fornyelse av oppholdstillatelse, også om man er i Norge på familiegjenforening.

Er arbeidsforhold (feks. at man eier/driver et selskap i utlandet) mulig grunn for prioritering, får alle som ber om prioritering svar på om søknaden prioriteres, hvor lang tid tar det evt. før man får et slikt svar, og hva er selve behandlingstiden dersom saken prioriteres?

BEGRUNNELSE:

Flere av de som flytter til Norge i dag er globale og ressurssterke individer med jobber eller bedriftseierskap som krever møter og arbeid på tvers av landegrenser, og som gjennom slikt arbeid både bidrar til skatteinntekter, verdiskapning og å gjøre Norge til et mer attraktivt sted for internasjonale forretninger. Slike individer kan ofte ikke bli ventende innenfor landets grenser når ventetiden på enkle fornyelser på eksisterende oppholdstillatelser har gått opp mot og over seks måneder. De vil da av hensyn til sitt verdiskapende arbeid som borgere i en global forretningsverden heller forlate landet og risikere lang venting til de kan returnere igjen inntil søknader er fer-

digbehandlet, enn å opphøre med sitt arbeid. Dette finnes det dessverre flere eksempler på i dag, og er etter min mening et tap for Norge.

Det er viktig å få ned saksbehandlingstider som gjelder folk med verdiskapende og skattegivende arbeid, spesielt når arbeidsforholdet eller bedriftseierskapet krever reising til utlandet. Det er med dagens lange saksbehandlingstider særs viktig at prioriteringsordningen fungerer, treffer riktige folk, og at det er mulig for søkere å forholde seg til den ved at de eksempelvis får tilbakemeldinger og det innen rimelig tid.

Svar:

Aller først vil jeg takke representanten for hyggelig gratulasjon.

Til det representanten spør om, viser jeg til mitt svar av 16. februar på spørsmål nr. 1171 vedrørende midlertidig opphold og søknad om fornyelser, og til tidligere justis- og beredskapsministers svar nr. 472 om det pågående arbeidet for å få ned saksbehandlingstiden i utlendingsforvaltningen.

Som et utgangspunkt prioriterer Utlendingsdirektoratet (UDI) kun saker der det er dokumentert livstruende sykdom eller dødsfall i nærmeste familie. UDI håndterer henvendelser om prioritering løpende og svarer på disse så raskt de kan. Dersom UDI vurderer det slik at søknaden ikke kan prioriteres, sender UDI brev til søkeren om det.

Selv om det er slik at UDI vurderer at en søknad bør prioriteres, kan saksbehandlingen likevel bli lenger enn ønskelig, sett fra søkerens side. Ventetiden vil være avhengig av opplysningene i saken og hvilke vurderinger som skal tas. I det tilfellet søknaden er prioritert, men UDI trenger ytterligere opplysninger for å kunne behandle saken, vil søkeren raskt få beskjed om hvilke opplysninger UDI trenger.

De fleste søknader om fornyelse av oppholdstillatelse for å arbeide blir behandlet av politiet. Hvis politiet ikke kan behandle søknaden, sender de den videre til UDI.

Ventetiden for behandling av en faglært fornyelse der det ikke er behov for ytterligere undersøkelser er for tiden opp mot 60 dager. UDI jobber for å redusere denne ventetiden.

UDI viser til at ventetiden for tiden er lang bl.a. som følge at de har mottatt et stort antall søknader, og at det særlig er utfordringer med kontroll av utdanningsdokumenter i søknader som gjelder arbeid på yrkesfaglig nivå.

Utlendingsforvaltningen har vært under betydelig press over tid, og dette har ført til lengre saksbehandlingstid enn det som er ønskelig i en del saker. Jeg har tillit til at UDI jobber for å finne de beste tiltakene for mest mulig effektiv saksbehandling samlet sett, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet. Departementet vil fortsette å følge opp saksbehandlingstider i styringsdialogen med UDI.

SPØRSMÅL NR. 1367

Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 4. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Når kan ordførerne i Stavangerregionen forvente å få svar på henvendelse datert den 17. desember 2024 til forsvarsministeren, angående fremdrift på forsømt vedlikehold på Sola flystasjon?

BEGRUNNELSE:

Ordførerne i Stavangerregionen har sendt en henvendelse til forsvarsdepartementet angående forsømt vedlikehold på flyoperative flater på Sola flystasjon.

Status i dag er at den militære delen av Stavanger Lufthavn Sola, er i en så forfallen tilstand at de er blitt utilgjengelige for flytrafikk. Skadeomfanget er så alvorlig at all

militær flyaktivitet er blitt stanset på disse flatene. Avinor aksepterer ikke lenger risikoen for at fly kan bli skadet og som kan forstyrre trafikkavviklingen på hovedrullebanen, og har besluttet å innføre et bruksforbud inntil de flyoperative flatene blir utbedret.

Et slikt bruksforbud kan få store konsekvenser da Sola flystasjon har en strategisk rolle i Nordsjøområdet og i samarbeidet innenfor NATO.

Flyplassen har nylig vist sin betydning ved å fungere som en midlertidig landings- og oppholdsplass for en gruppe amerikanske jagerfly som ikke kunne lande på sitt hangarskip på grunn av værforhold.

Svar:

Jeg tiltrådte som forsvarsminister 4. februar 2025, og den første tiden har i stor grad gått med til å håndtere saker om Ukraina og den sikkerhetspolitiske situasjonen. Jeg kan bekrefte at ordførerne vil få svar på henvendelsen innen kort tid.

I begrunnelsen for spørsmålet fremkommer det en situasjonsbeskrivelse, som jeg finner det riktig å kommentere nærmere. Forholdet mellom sivil og militær luftfart på Sola flyplass er regulert gjennom en lokal overenskomst mellom Avinor og Forsvaret. Det pågår dialog om saken, men ifølge Forsvaret har etaten ikke mottatt en formell beslutning fra Avinor om bruksbegrensninger på den militære delen av flystasjonen. På bakgrunn av opplysninger fra Forsvaret er det er grunn til å understreke at Avinors vurdering ikke omfatter hele den militære delen,

men kun deler av den. Utfra opplysningene Forsvaret har gitt, er det ikke grunnlag for påstanden om at «all militær flyaktivitet» allerede er - eller vil kunne bli – stanset.

Med hensyn til utbedringstiltak viser jeg til at langtidsplanen inneholder en betydelig satsning på vedlikehold og fornyelse av EBA, som inkluderer fornyelse og utvidelse av luftoperative eiendom-, bygg- og anleggskapasiteter for Luftforsvaret. Dette innbefatter tiltak på Sola flystasjon for om lag 500 millioner kroner. I tillegg kan det komme finansiering fra NATO fellesfinansiering av infrastruktur (NSIP). Vedlikeholdsprosjekter på flystasjonene prioriteres av Forsvaret, basert på en helhetlig vurdering av operative og beredskapsmessige behov i daglige operasjoner og operativt planverk, deriblant tilrettelegging for allierte mottak.

SPØRSMÅL NR. 1368

Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby

Besvart 3. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Situasjonen på Nordlandsbanen i vinter har vist hvor sårbar jernbanesystemet er når det oppstår uforutsette hendelser.

Hva er årsaken til at regjeringen ikke åpner for at Norske tog kan bestille flere tog i denne opsjonen, i tråd med Norske togs anbefaling?

BEGRUNNELSE:

Etter at et tog ble ødelagt etter ulykken på Nordlandsbanen, har nattogene på Nordlandsbanen vært innstilt. Det har i lange perioder vært kjørt buss for tog på strekningen mellom Mo i Rana og Bodø, og mangel på tog har hatt store konsekvenser for både passasjerer og gods.

Direktøren for Norske Tog, det statlige selskapet med ansvar for togmateriellet, har påpekt at det er bestilt for få tog:

«Vi har for få og for gamle tog, dessverre. Det fører til at vi har et etterslep på vedlikehold og fornyelsen av tog. Nå har vi fått lov til å kjøpe 55 nye lokale regiontog og 17 fjerntog. Vi kunne nok kjøpt like mange i tillegg for å være sikker på at vi hadde nok for å ta veksten. Vi ser at folk vil reise mer og bruke toget, og da tror jeg vi trenger disse togene òg. Det er vel vi som jobber i jernbanen som må legge tydelige planer og be om mandat fra politikerne til å bestille flere tog. Det mener vi nå bør gjøres.»

Til NRK sa han 3. februar at det er mulig å bestille flere tog, men at dette handler om at regjeringen må utløse flere opsjoner på kontraktene.

De nye fjerntogene som er bestilt, erstatter kun dagens tog én til én og tar ikke høyde for økt trafikk, flere avganger eller behov for økt beredskap. I tillegg til å være viktig for å frakte folk og gods, har jernbanen også en avgjørende rolle i nasjonal beredskap. I rapporten Jernbanens rolle i nasjonal beredskap understrekes det at jernbanen er kritisk infrastruktur som må kunne fungere også i kritesituasjoner:

“Jernbanen er kritisk infrastruktur som understøtter den grunnleggende nasjonale funksjonen transport. Denne funksjonen må kunne opprettholdes – helt eller delvis – i hele krisespekteret. Jernbanen skal støtte Forsvaret som en del av totalforsvarsrollen. Norge er et mottaker- og transittland for militære ressurser innenfor rammen av ‘NATO i nord’, noe som gjør enkelte transportakser særlig viktige fremover.”

I årets jernbanetale lovet samferdselsministeren å “fikse jernbanen”. Når vi vet hvor sårbare vi er med dagens situasjon, er det naturlig å spørre hva som ligger til grunn for denne beslutningen om å ikke benytte seg av muligheten til å bestille flere tog.

Svar:

Det stemmer ikke at regjeringen ikke åpner for at Norske tog kan bestille flere tog i opsjoner. Regjeringen har allerede én gang utløst opsjoner, da på totalt 19 nye regiontog

og 6 nye lokaltog. Utløsning av opsjoner på kjøp av flere lokal-, region- og fjerntog skjer som del av behandlingen av statsbudsjettet, og vil vurderes av regjeringen i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 1369

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 28. februar 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan klimaministeren avklare hvor stor andel av verdens klimautslipp (hvor store klimautslipp de relevante land har) som er underlagt substansielle krav til klimakutt innen 2030?

BEGRUNNELSE:

EU har vedtatt store klimakutt innen 2030. Majoriteten av land har ikke. Det er av interesse å vite hvor stor prosentuell andel av verdens utslipp som er forpliktet til store klimakutt innen 2030, med og uten USA.

Svar:

Jeg tolker spørsmålet dithen at det spørres om hvor stor andel av verdens klimagassutslipp som er omfattet av forpliktende klimamål under Parisavtalen. Disse blir satt som «nasjonalt fastsatte bidrag» (NDCer) under Parisavtalen.

192 land inkludert EU og USA har meldt inn NDCer til Parisavtalen som dekker 96 % av verdens utslipp. USA sine utslipp utgjorde i 2024 om lag 13 % av verdens klimagassutslipp. I januar 2025 meldte USA seg ut av Parisavtalen. USA vil likevel være pliktig til å vedta nasjonale planer for utslippsreduksjoner i henhold til Klimakonvensjonens bestemmelser.

De substansielle kravene til utslippene innebærer blant annet at alle parter til Parisavtalen skal utarbeide, melde inn og opprettholde suksessive, nasjonalt fastsatte bidrag (klimamål) som de akter å realisere. Partene skal tilstrebe å realisere nasjonale utslippsreduksjoner. Dette følger av Parisavtalens artikkel 4.2 og 4.3. Parisavtalens artikkel 4.4 sier at parter som er industriland fortsatt bør gå foran ved å påta seg absolutte mål for utslippsreduksjoner som dekker hele økonomien. Det vil si klimamål som

I henhold til Parisavtalen er partene juridisk forpliktet til å melde inn nasjonalt fastsatte bidrag i 2025.

Partene er oppfordret til å melde inn mål som har en tidsramme på fem år. Det innebærer at landene oppfordres til å melde inn mål som gjelder tidsperioden 2031-2035 når de melder inn nye mål i 2025. I Dubai i november 2023 ble landene enige om at alle land skal tilstrebe at disse nasjonalt fastsatte bidragene er i tråd med å begrense temperaturstigningen til 1.5 grader sammenlignet med førindustrielt nivå, samt at disse er absolutte økonomidekkende mål.

I november 2022 meldte Norge inn et forsterket klimamål for 2030 under Parisavtalen som sier at vi vil redusere utslippene av klimagasser med minst 55 prosent i 2030 sammenlignet med nivået i 1990.

Sekretariatet til UNFCCC opprettholder et register over alle innmeldte nasjonal fastsatte bidrag (NDC-registret). Registeret finnes her: Nationally Determined Contributions Registry | UNFCCC

Flere land har meldt inn et nytt klimamål for 2035. Nedenfor er noen eksempler:

- Storbritannia vil redusere utslipp med 81 % innen 2035 sammenlignet med 1990-nivå.
- Brasil vil redusere utslipp med 67 % innen 2035 sammenlignet med 2005-nivå.
- Japan vil redusere utslippene med 60 % innen 2035 sammenlignet med 2013-nivå.
- USA meldte inn en ny NDC i desember 2024, før Trump ble innsatt som president. USA sitt mål er å redusere utslippene med 61-66 % i 2035 sammenlignet med 2005-nivå. Selv om president Trump har meldt USA ut av Parisavtalen har flere delstater signalisert at de fremdeles vil opprettholde sin klimapolitikk. Det er viktig å understreke at mye av lovgivningen som regulerer klimagassutslipp i USA ligger på delstatsnivå.

Norge vil i løpet av våren 2025 melde inn et nytt klimamål for perioden 2031-2035.

SPØRSMÅL NR. 1370**Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 5. mars 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kva rutiner har kommunal- og distriktsministeren etablert for å sikre at statlege stillingar med fleire alternative geografiske lokasjonar blir lyst ut på ein likeverdig og like lett søkbar måte for potensielle søkarar på alle aktuelle destinasjonar, og ikkje med t.d. berre lokasjon Oslo som betalt søk i utlysingar og søkemotorar på nettet slik Mattilsynet no gjer med juriststillingar som fram til no har vore lokalisert i Bergen?

GRUNNGJEVING:

Det ligg godt til rette for at langt fleire statlege stillingar enn i dag, også i nasjonale funksjonar, blir lyst ut med mulighet for lokalisering ved avdelingskontor i den aktuelle statlige etaten eller meir generelle statlige «kontorhubar» andre stader i landet. Dette er viktig både for å sikre spreiding av makt og å hindre for sterk sentralisering av statlege kompetansemiljø i Oslo – og for å auke tilfanget av kompetente søkarar.

Eit ferskt døme frå Mattilsynet, som etter omlegginga frå geografisk organisering til funksjonsorganisering i éin nasjonal organisasjon, lyser ut stillingar som jurist i eit fagmiljø som pr i dag har base i Bergen, med mulighet for lokalisering fleire stader i landet – men berre legg inn Oslo som «betalt søk» i Finn og tilsvarende søkemotorar på nettet.

Det betyr i praksis t d at ein jurist i Oslo som har lagt inn at hen ønsker varsel om ledige stillingar som passar med sin profil, vil få varsel om desse utlyste stillingane, mens ein jurist i Bergen (der stillingane er lokalisert i dag) eller andre stader i landet ikkje vil få tilsvarende varsel om utlysinga.

Det er interessant å vite i kva grad Kommunal- og distriktsministeren kjenner til kor utbredt denne praksisen med manglande reell sidestilling av lokasjonar i stillingar med fleire alternative geografiske plasseringar er i ulike statlege etatar – og om han meiner denne praksisen er i tråd med regjeringa sin lokaliseringspolitikkk for statlege stillingar.

Svar:

Jeg er som digitaliserings- og forvaltningsminister ansvarlig for den sektorovergripende arbeidsgiverpolitikken i staten og det statlige tariffområdet. Jeg fikk derfor spørsmålet oversendt fra kommunal- og distriktsministeren.

Det foreligger ingen konkrete føringer fra mitt departement for hvordan statlige virksomheter skal reklamere for sine stillinger. Det er uheldig dersom det er slik at statlige virksomheter ikke i tilstrekkelig grad synligjør i sine utlysninger at en stilling kan ha arbeidssted flere steder. For statlige stillinger gjelder et kvalifikasjonssprinsipp og en utlysningsplikt. Dersom en utlysning ikke opplyser om at arbeidet kan utføres fra flere arbeidssteder eller være stedsuavhengig, vil virksomhetene kunne gå glipp av flere kompetente søkere. Det kan også vanskeliggjøre arbeidet med å nå målene i regjeringens lokaliseringspolitikkk.

På bakgrunn av ditt spørsmål har jeg derfor valgt å be mitt departement undersøke hvilken praksis de statlige virksomheter har for å synliggjøre at en stilling kan ha flere arbeidssteder. Jeg vil også undersøke om de annonseringsnettsidene de statlige virksomhetene benytter, som Finn.no og Jobb Norge, i god nok grad åpner for at stillinger kan utlyses med flere arbeidssteder.

SPØRSMÅL NR. 1371**Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 28. februar 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Premieavviket, differansen mellom faktiske og bokførte pensjonskostnader, kan påvirke kommuner sin likviditet negativt som følge av måten kommunene får kompensert kostnadene på etter det såkalla amortiseringsprinsippet.

Blir pensjonsavviket utrekna for kvar einskild kommune sine faktiske kostnader, og korleis ser pensjonsavviket då ut for kommuner som til dømes Kvæfjord og Vestnes, som i si tid tok over store fylkeskommunale institusjonar inkludert pensjonsavtalane ved institusjonane?

GRUNNGJEVING:

I eit svar i Klassekampen 30 desember 2024, til Tobias Dreveland Lund og Torstein Dahle, innrømmer statssekretæren i KDD at det så kalla premieavviket kan føre til svekka likviditet i kommuner når kostnadane kommunene får kompensert er mindre enn dei faktiske pensjonskostnadene kommunene har. Pr.31.12.2023 var det akkumulerte pensjonsavviket på heile 65 mrd. kroner. Kurvene som syner pensjonsavviket i Kommuneproposisjonen for 2025, viser at avviket har auka kraftig særleg siste åra. Kurvene syner det samla pensjonsavviket, men ikkje verdiane for kvar einskild kommune.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at det er spørsmål om hvordan departementet anslår veksten i de årlige pensjonskostnadene for kommunesektoren.

I forbindelse med statsbudsjettet utarbeider departementet hvert år et anslag på hva veksten i de samlede pensjonskostnadene i kommunesektoren vil bli i det kommende budsjettåret. Departementets anslag tar også høyde for nedbygging av tidligere års premieavvik. Så lenge veksten i frie inntekter dekker veksten i de samlede pensjonskostnadene, innebærer det at inntektsnivået som kommunesektoren har det enkelte år er nok til å finansiere nedbyggingen av tidligere års premieavvik.

De anslagene som departementet utarbeider gjøres kun for kommunesektoren samlet. I statsbudsjettet for 2025 (Prop. 1 S 2024-2025) var departementet sitt anslag for pensjonskostnadene for 2025 på -0,5 mrd. kroner utover anslått lønnsvekst. Dette anslaget er altså for sektoren samlet. Det gjøres ikke anslag for den årlige kostnadsveksten på kommunenivå. Dette må ses på bakgrunn av at statsbudsjettet fastsetter den samlede inntektsrammen for kommunene og fylkeskommunene, og at inntektsrammen deretter fordeles etter inntektssystemet.

SPØRSMÅL NR. 1372**Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 3. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når vil Jernbanedirektoratets vurdering av utløsning av opsjoner i kontraktene med hhv. Alstom (nye lokal- og regiontog) og Stadler (nye fjerntog), som skulle foretas ifm. arbeidet med statsbudsjettet for 2026, foreligge, hva vil være kostnaden pr. togsett med å anskaffe N11 i en versjon av 110 meter være, og hva er den faglige anbefalingen fra operatøren på Rørosbanen for hvilket materiell som bør anskaffes?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok ifm. behandlingen av Prop 1 S (2021-2022) å kjøpe nye fjerntog. Nye fjerntog (N10 og N11) skal produseres av Stadler. I tillegg er det også inngått kontrakter for anskaffelse av lokal- og regiontog fra Alstom, men disse er ikke aktuelle for Rørosbanen så lenge banen ikke er elektrifisert. Jernbanedirektoratet skriver i brev av 15.02.2024 at:

“Siden Rørosbanen ikke er elektrifisert, er det kun fjerntoganskaffelsen som er aktuell fordi det er den eneste som inkluderer hybrid-tog (N11) [...] N11-tog kan benyttes på Rørosbanen,

men banen er ikke tilpasset en tog lengde på 220 meter [...] dersom N11 skal anskaffes i en versjon på 110 meter, vil det påløpe ekstra kostnader og tidsbruk til redesign av togenes konstruksjon.”

Det fremgår videre av brevet at Jernbanedirektoratet, ifm. arbeidet med statsbudsjettet for 2026, skal vurdere utløsning av opsjoner i disse kontraktene.

Svar:

Regjeringen tar stilling til eventuelle forslag om utløsning av opsjoner som del av statsbudsjettarbeidet. Kostnadene for togsettene vil vurderes i den forbindelse. Ved en ev.

bestilling gjennom utløsning av opsjonen i eksisterende rammeavtale for fjern tog vil det påløpe ekstra kostnader dersom tilpasninger til regiontogtilbud på Rørosbanen innebærer behov for endringer i togenes utforming. Dette innebærer også en risiko for at togprodusenten ikke kan garantere for en kontinuerlig produksjon, altså at tog vi kjøper i opsjonen ikke produseres fortløpende etter de 17 første togene som nå er i bestilling. Det kan ev. føre til at stykkprisen blir høyere, og at nye tog kommer på plass på Rørosbanen på et senere tidspunkt enn det vi tar sikte på med vår løsning, som innebærer at Rørosbanen får moderne tog overført fra Trønderbanen i 2030.

SPØRSMÅL NR. 1373

Innlevert 23. februar 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 26. februar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kva er oppdatert anslag for vedlikehaldsetterslep på fylkesveg, for det einskilde fylke og i sum, og korleis har dette utvikla seg sidan grunnlaget for NTP 2025-36 vart utarbeidd?

Svar:

Det blei gjort utrekningar av vedlikehaldsetterslepet på riksveg i grunnlagsmaterialet til førre Nasjonal transportplan (NTP), Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033. Vedlikehaldsetterslepet var der anslått til om lag 30 mrd. 2020-kr ved inngangen til 2023, med eit usikkerheitsspenn på 25–40 mrd. 2020-kr. Prisomrekna utgjer dette om lag 40 mrd. 2024-kr, med eit usikkerheitsspenn på 33–53 mrd. 2024-kr. Det er stor usikkerheit ved utrekningane av vedlikehaldsetterslepet på riksveg.

Samferdselsdepartementet har ikkje kontinuerleg oversikt over det samla vedlikehaldsbehovet på fylkesvegnettet. I Statens vegvesens svar av 3. oktober 2023 på oppdraga gitt i samband med NTP 2025–2036 har Statens vegvesen og fylkeskommunane anslått vedlikehaldsetterslepet på fylkesveg til mellom 95–105 mrd. kr. Det er stor usikkerheit knytt til desse anslaga òg. Detaljert informasjon frå denne kartlegginga finns her.

Som kjent har fylkeskommunane sjølv ansvar for å finansiere drift, vedlikehald og investeringar på eige fylkesvegnett. Fylkeskommunane brukar årleg store sum-

mar til vegføremål, først og fremst gjennom frie midlar i inntektssystemet. I 2023 var dei samla frie inntektene for fylkeskommunane på om lag 88,1 mrd. kr, og i same år brukte fylkeskommunane nærmare 24,5 mrd. kr på drift, vedlikehald og investering på fylkesvegnettet. Av dette var i underkant av 12 mrd. kr knytt til drift og vedlikehald. Det er etablert nokre ordningar for tilskot og særskilt fordeling av midlar til fylkesveg. I 2025 løyvde regjeringa til saman 4 667,1 mill. kr til fylkeskommunane over ulike ordningar til fylkesveg.

Utrekna anslag for vedlikehaldsetterslep seier lite om korleis vegnettet faktisk fungerer, eller kva utrekningane vil bety for trafikantane framover. Anslaget er hefta med stor usikkerheit. Å få betre oversikt over tilstanden på vegnettet er ein nødvendig føresetnad for å kunne vurdere effekten av ressursinnsatsen. Ein viktig del av arbeidet framover, som blei presentert i NTP 2025–2036, er derfor å sikre betre informasjon om tilstanden på vegnettet, korleis tilstanden utviklar seg over tid og kva det betyr for trafikantane.

Vi er komne eit godt stykke i arbeidet. Statens vegvesen har utvikla indikatorar for å kunne følgje tilstandsutviklinga på sentrale delar av infrastrukturen som berre på veg og bru og tryggleik i tunnel. Det blir jobba med å få på plass fleire indikatorar slik at oversikta over tilstanden blir endå betre. Departementet har teke initiativ til å samle aktørane (Statens vegvesen, fylkeskommunane og Nye Veier AS) for å sikre at innsatsen er koordinert.

Departementet har behov for oversikt over tilstanden på heile vegnettet og dette er eit prioritert arbeid framover.

SPØRSMÅL NR. 1374

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 3. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

EU har kommet med flere forslag til enda tettere energisamarbeid for i deres øyne å skape en fungerende energiunion.

Har, eller kommer regjeringen til å gi EU beskjed om at regjeringen går til valg på å ikke bygge flere utenlandskabler i denne, eller neste periode ihht. energiltakene presentert av statsministeren og energiministeren 31. januar 2025?

BEGRUNNELSE:

EU peker ut utbygging av et nett av strømkabler mellom land rundt Nordsjøen som ett av fire store «flaggskipprosjekter» for å skape en fungerende energiunion. Det kommer frem i et utkast til EU-kommisjonens nye handlingssplan for rimelig energi.

Svar:

Det norske kraftsystemet har i over 50 år vært tilknyttet landene omkring oss. Dette har gitt bedre forsyningssikkerhet i år med lav fyllingsgrad i vannkraftmagasinene, og handelen har gitt oss inntekter.

EU-landenes regulering av kraftmarkedene og krafthandelen mellom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet. De nordiske landene har i mange år hatt et godt samarbeid på elmarkedsområdet og har sammen utviklet et velfungerende kraftmarked.

Å sørge for velfungerende energimarkeder er en viktig politisk prioritering for EU. Dette er en målsetting vi deler. Vi vil følge med på EUs arbeid for bedre konkurransekraft og lave, stabile energipriser og den pågående gjennomgangen av inndelingen i budområder, særlig i Tyskland, hvor analyser fra Statnett og THEMA har vist at en slik inndeling kan ha fordelaktig virkning på kraftprisene i Sør-Norge.

Som en del av strømpakken regjeringen la fram 31. januar slo vi fast at vi vil be Statnett om å ikke starte

planleggingen av flere nye undersjøiske mellomlandsforbindelser fram til 2029. Dette skaper forutsigbarhet om regjeringens politikk.

Energimyndighetene har jevnlig kontakt med nordiske og europeiske kolleger på politisk nivå og embetsnivå for å drøfte aktuelle problemstillinger. Det er imidlertid kun norske energimyndigheter som kan gi tillatelser for kraftproduksjon, nettanlegg, eller utenlandsforbindelser i Norge. Det er derfor ikke nødvendig eller naturlig å «gi EU beskjed» om norsk politikk på dette området slik representanten etterspør.

SPØRSMÅL NR. 1375**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 3. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Vil finansministeren sikre at Skatteetaten forhåndsutfyller skattemeldingene for pensjonerte ektefeller, registrerte partnere og meldepliktige samboere slik at kapitalinntekter og kapitalutgifter fordeles skattemessig gunstig?

BEGRUNNELSE:

Mange pensjonistpar betaler unødvendig mye skatt som følge av at kapitalinntekter og kapitalutgifter ikke er fordelt mellom paret på en gunstig måte i skattemeldingene. Dette gjelder for eksempel kapitalinntekter fra renter, aksjegevinster og utbytte, som i dag plasseres på den ektefellen som står oppført med disse inntektene. Mange er ikke klar over muligheten for å endre fordelingen slik at husholdningen kan betale mindre skatt. Dette gjelder særlig for par hvor den ene har lav pensjon og ikke fullt ut utnytter skattefradraget for pensjonsinntekt.

Å manuelt endre skattemeldingen er krevende for mange pensjonister, og det krever kunnskap om regelverket for å gjøre seg nytte av dette. Resultatet er at mange par betaler mer skatt enn nødvendig. For at skattesystemet skal oppleves rettferdig og enkelt, bør Skatteetaten forhåndsfordele slike inntekter slik at det gir lavest mulig skatt for husholdningen. Det finnes allerede regler for samordning av ektefellers formuesforhold, og fra 2024 fordeles også gjeldsrenter automatisk mellom ektefeller med felles lån, uavhengig av hvem som faktisk har betalt rentene. Skatteetaten bør derfor utvide denne praksisen til kapitalinntekter og -utgifter, slik at flere pensjonister kan utnytte skattefradragene sine fullt ut og betale riktig skatt.

Svar:

Det følger av skatteloven § 2-11 at ektefeller som hovedregel skattlegges særskilt for inntekt. Dette innebærer at ektefellenes skatt på inntekt beregnes hver for seg. Inntekter og fradrag forhåndsutfylles i skattemeldingen hos den av ektefellen de er innrapportert på.

Ektefeller kan velge å fordele kapitalinntekter, kapitalutgifter og visse andre fradrag mellom seg. Det kan lønne seg der en av ektefellene ikke har tilstrekkelig inntekt til å utnytte hele personfradraget. Videre vil en fordeling av kapitalinntekter og kapitalutgifter kunne ha betydning for utnyttelse av skattefradraget for pensjonsinntekt dersom en av ektefellene har lav pensjonsinntekt. Ønsker ektefellene å fordele kapitalinntekter eller kapitalutgifter

mellom seg, må begge skattemeldingene korrigeres før de leveres.

Representanten viser til at gjeldsrenter fordeles automatisk for ektefeller med felles lån, og at ordningen bør utvides til også å gjelde for andre kapitalinntekter og kapitalutgifter. En slik fordeling gjøres bare når banken har registrert flere låntakere og det er gitt opplysninger til skattemyndighetene om dette. For et ektepar med felles lån vil gjeldsrentene typisk fordeles med en halvpart på hver. Ønsker ektefellene en annen fordeling, må dette korrigeres i skattemeldingene på vanlig måte.

En automatisk fordeling av alle kapitalinntekter og kapitalutgifter mellom ektefeller vil bryte med prinsippet om at ektefellene skattlegges hver for seg for inntekt. Skatteetaten forholder seg til den fordelingen som ektefellene selv ønsker. Fordelingen vil blant annet kunne ha sammenheng med underliggende privatrettslige forhold og hvilken ektefelle som har dekket en kostnad. Skatteetaten bør ikke overstyre ektefellenes vurderinger her. Skatteetaten foretar derfor ikke en vurdering av hva som samlet gir lavest skatt for ektefellene.

Jeg har likevel forståelse for at det kan være vanskelig for den enkelte å forutse når en annen fordeling kan lønne seg i det enkelte tilfellet. Det er derfor viktig med god informasjon og veiledning på området.

På skatteetaten.no finnes informasjon som er relevant for ektefeller med lav pensjon. Her kan de blant annet se om de har fått utnyttet maksimalt skattefradrag. Les mer på Ektefeller med lav pensjon - Skatteetaten (<https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/arbeid-trygd-og-pensjon/pensjon-og-uforetrygd/ektefeller-med-lav-pensjon/>). Skatteetaten har også en skattekalkulator

(<https://www.skatteetaten.no/person/skatt/skattekalkulator/>) som kan benyttes for å finne en fordeling av kapitalinntektene som gir maksimal utnytting av personfradrag og andre fradrag.

På skatteetaten.no finnes det også informasjon om hvordan du fordele lån og renter du har sammen med andre. Les mer om dette her Fordeling av lån og renter når du har lån sammen med andre - Skatteetaten (<https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/bank-og-lan/lan-og-renter/fordeling/>).

SPØRSMÅL NR. 1376**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland****Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Vil statsråden sikra arbeidsplassane i kriminalomsorga på Haugalandet?

BEGRUNNELSE:

Senterpartiet var i regjering opptatt av å behalda tenester nært folk og å sikra ei spreiding av arbeidsplassar og bevara kompetanse. Det gjaldt også for kriminalomsorga.

I ein rapport levert av Kriminalomsorgsdirektoratet og Statsbygg datert 8. mars 2024 om framtidig fengselsskapasitet er både Sandeid og Haugesund fengsel føreslått nedlagd. Haugesund har plassar for høg sikkerheit og Sandeid låg sikkerheit. I forslaget frå Kriminalomsorgsdirektoratet og Statsbygg ønsker dei å redusera desse totalt 106 plassane og bygga nye 54 plassar på ein uvisst plass. Det betyr at me kjem til å mista verdifull kompetanse og erfaringar bygd opp gjennom mange år.

Svar:

Det er eit stort vedlikehaldsetterslep i fengselsporteføljen, og mange fengsel er gamle og ikkje eigna for dagens eller framtidens kriminalomsorg, sjølv med betydelege investeringar. Dette var bakgrunnen for at Statsbygg og Kriminalomsorgsdirektoratet i 2023 fekk i oppdrag frå Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet om mellom anna å kartlegge og vurdere den bygningsmessige tilstanden til fengsla og om dei er eigna.

I rapporten Fremtidig fengselsskapasitet. Vurderinger og anbefalinger frå Kriminalomsorgsdirektoratet og Statsbygg kjem det fram at 50 prosent av einingane vil ha behov for større tiltak omgåande eller i nær framtid (innan ti år). Fleire av fengsla har i tillegg eit betydeleg funksjonsetterslep med mangelfulle lokale til mellom anna aktivitet og fellesskap for dei innsette. Samstundes kjem det fram at kriminalomsorga i overskueleg framtid bør ha ein tilgjengeleg kapasitet på om lag 4 000 fengselsplassar, ein auke på 400 plassar frå i dag. Eg vil no setje meg nærare inn i rapporten.

SPØRSMÅL NR. 1377**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Per Olav Tyldum****Besvart 28. februar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for å få etablere et formiddagsfly fra Trondheim lufthavn Værnes (TRD) til Namsos lufthavn (OSY) senest innen 1. april 2025?

BEGRUNNELSE:

Første mulighet med fly fra Trondheim lufthavn Værnes (TRD) til Namsos lufthavn (OSY) er ankomst kl. 15:55. Etter 1. april i år vil første mulighet bli kl. 18:20.

Jeg viser til oppslag i Namdalsavisas nettutgave og mulig papirutgave tirsdag 25. februar og legger ved lenke til oppslaget. <https://www.namdalsavisa.no/nye-flyruter-i-namdalen-det-er-helt-krise/s/5-121-1417193>

Statsråden er kjent med at undertegnede har arbeidet lenge med en forbedring av kortbanetilbudet til henholdsvis Namsos og Rørvik lufthavn og viser til samtaler.

Initiativet til forbedringer skjer i samarbeid med luftfartsforum Namdal og med ordførerne i Namsos kommune (Namsos lufthavn) og Nærøysund kommune (Rørvik Lufthavn).

Begge flyplassene i Namdalen har stor passasjervekst. Dette skyldes i hovedsak reduserte priser. Det er tiltak vi selv sagt er meget godt fornøyd med.

Fra 1. april er det gjort gode forbedringer av tidtabellene både på morgen og kveld og trekantsamarbeidet mellom disse to lufthavnene er igjen opprettet med tur/retur til og fra Trondheim lufthavn Værnes. Utfordringen

er fortsatt at Namsos lufthavn ikke har en ankomst fra Trondheim lufthavn Værnes på formiddagen.

Det uforståelig at ikke Namsos også kan ta del i et formiddagsfly fra Trondheim og ber statsråden vurdere initiativet fra ordførerne i Namsos og Nærøysund om også å kunne dele på denne avgangen mellom Namsos og Rørvik.

Svar:

Kravene som ligger til grunn i FOT-ruteavtalene er grundig transportfaglig utredet, og bygger på objektive transportstandardkriterier (tilgang til hovedstad, stamruteflyplass, universitetssykehus, utvidet helsetilbud og fylkesadministrasjon) for å få til et mest mulig rettferdig og behovstilpasset flyrutetilbud i distriktene. Samferdselsdepartementet setter minimumskrav til kapasitet og frekvens i kontraktene, og enkelte krav til ruteføring, rutetider og maksimal billettpris, men ikke et detaljert ruteprogram for den enkelte rute. Det er det operatørene selv som fastsetter.

Rutetidskravene som stilles i FOT-ruteavtalene er ment å tilrettelegge for muligheten til å fly til regionsenter med offentlig tjenestetilbud mv. på morgenen, og tilbake på ettermiddag/kveld. Tidskravene tilrettelegger ikke nødvendigvis like godt for reiser i motsatt retning. Widerøe oppfyller avtalekravene på FOT-rutene i Namdalen, også med endringene som trer i kraft fra april 2025. Endringene, som skjer innenfor gjeldende juridiske og økonomiske rammer i avtalene, har kommet i stand etter at Widerøe har gjennomført dialog med blant andre Namsos kommune, Nærøysund kommune og Trøndelag fylkeskommune. De varslede endringene har i hovedsak blitt godt mottatt lokalt. Dersom det er et lokalt ønske om ytterligere justeringer innenfor avtalekravene, bør Widerøe konsulteres om dette. Departementet har god dialog med Widerøe vedrørende kapasitet og belegg på FOT-rutene.

For øvrig har vi har satt i gang en utredning for å se på hvordan vi fremover kan få et best mulig flyrutetilbud for de budsjettmidlene som staten i dag benytter på FOT-rutene. Endelig rapport skal etter planen ferdigstilles før sommeren og vil bli sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 1378

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 3. mars 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at fritidsaktiviteter for barn og unge blir tryggere, og kan statsråden redegjøre for hva som er gjort for de siste 3 årene for å bedre sikre barn og unge tryggere fritidsaktiviteter, fri fra overgrep og seksuell trakassering?

BEGRUNNELSE:

I mediene kan man lese om overgrepssanklager innen travsporten. NRK har publisert flere artikler om dette, senest 23. februar d.å. I følge NRK dreier det seg 19 saker hittil.

I frivillige lag og organisasjoner er det stort sett utarbeidet gode rutiner for innhenting av vandelsattest for de som har ansvar for aktiviteter for barn og unge. Allikevel er det enkelte «hull» i slike ordninger, da noe aktivitet foregår utenfor organisasjonene, men allikevel innenfor samme interesse. Et eksempel er at eiere av hest eller stall, ikke er ansatt i eller har verv i lag eller organisasjon.

Ikke alle aktiviteter for barn og unge er organisert innen Norges idrettsforbund og/eller Frivillighet Norge. Det er allikevel et behov for god erfaringsutveksling mellom alle lag og organisasjoner som har aktivitet for barn og unge. Ansvar for et godt rammeverk for god erfaringsutveksling kan i mange tilfelle ligge under kulturministeren.

7. april 2022 fremsatte Silje Hjemdal, Himanshu Gulati, Per-Willy Amundsen, Sylvi Listhaug og May Helen Hetland Ervik representantforslag 8:193 S (2021-2022) om trygge fritidsaktiviteter. Flertallet på stortinget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti skrev den gang at:

«Disse medlemmer viser til at regjeringen allerede er godt i gang med arbeidet på en rekke felt innen det aktuelle området, og disse medlemmer mener dette arbeidet ivaretar innholdet i representantforslaget på en god måte. På denne bakgrunn støtter disse medlemmer ikke representantforslaget.»

I både forkant og etterkant av Frps forslag, har også undertegnede utfordret ulike statsråder på hva regjeringen gjør for å trygge barn og unge i fritidsaktiviteter. Bl.a. i Do-

kument nr. 15:1355 (2022-2023). <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qnid=79258>

Svar:

Fritidsaktiviteter er en viktig arena for mestring og felleskap for barn og unge, og det er viktig at alle barn og unge er trygge når de deltar i fritidsaktiviteter. Seksuell trakassering og seksuelle overgrep er alvorlig for de det gjelder, og jeg deler bekymringen over sakene som har blitt løftet frem de siste ukene om overgrepssanklager i travsporten.

Jeg viser til tidligere barne- og familieminister Kjersti Toppes uttalelse knyttet til Representantforslag 193 S (2021-2022) om trygge fritidsaktiviteter og hennes svar på skriftlig spørsmål nr. 1355 (2022-2023). Jeg viser også til skriftlig spørsmål nr. 1352 (2022-2023) til tidligere kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen, og hennes svar om hvordan hun vil legge til rette for at frivilligheten får de nødvendige verktøyene for å forebygge, oppdage og håndtere seksuell trakassering og overgrep.

Regjeringen har i tråd med de overnevnte svarene fortsatt arbeidet for å beskytte barn og unge mot overgrep og trakassering. Jeg viser til regjeringens arbeid med opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028), som ble lagt frem i desember 2023. Meldingen omtaler forebygging av vold og overgrep i frivillige organisasjoner og i fritidsaktiviteter.

Videre la regjeringen før jul fram Meld. St. 7 (2024–2025) om seksuell trakassering. Meldingen har hovedfokus på seksuell trakassering som ungdom og voksne utsettes for, men flere av regjeringens grep vil også kunne bidra til tryggere fritidsaktiviteter for barn og unge. Et av målene i stortingsmeldingen er «Kultur og fritidsaktiviteter, idrett og frivillighet fri for seksuell trakassering.» Det er vår erfaring at frivillige organisasjoner på barne- og ungdoms-feltet tar disse problemstillingene på alvor. Arbeid

med å forebygge seksuell trakassering er for mange frivillige organisasjoner en del av den administrative driften. Et viktig grep for å støtte organisasjonene i dette arbeidet, er derfor å legge til rette for gode rammevilkår for frivilligheten, for eksempel gjennom momskompensasjonssordningen og driftstilskudd til organisasjoner gitt over ulike sektordepartementers budsjett. Regjeringen ønsker også å bidra til at idretten har et godt kunnskapsgrunnlag for arbeidet med å forebygge seksuell trakassering, blant annet gjennom forskning finansiert av spillemidlene til idrettsformål.

Et annet viktig grep er regjeringens forslag om behandling av personopplysninger i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité og deres organisasjonsledd for å fore-bygge, avdekke og reagere mot seksuelle overgrep, trakassering og vold mv. i idretten. Lov-forslaget, som fremmes denne våren, vil gi idretten et viktig redskap i deres arbeid med å skape trygge arenaer for deltakelse for barn og unge. Kultur- og likestillingsdepartementet vil samtidig ta initiativ til å kartlegge behovene i frivillig sektor som helhet. I dette arbeidet vil det være nær dialog med sektoren. På grunnlag av kartleggingen kan det være aktuelt å foreslå lov hjemler som ivaretar de behovene som avdekkes.

Jeg tillater meg også å nevne at spørsmålet om utstedelse av politiattester i forbindelse med henholdsvis organisert treningsvirksomhet og uformell egenorganisert treningsvirksomhet er drøftet i forrige regjeringsperiode av en interdepartemental arbeidsgrupperapport under ledelse av Barne- og familiedepartementet. Rapporten var på høring i 2019 (Høring - Politiattest for personer som er i kontakt med mindreårige - regjeringen.no). Høringen ledet til at man i 2021 vedtok nevnte § 34-13 i politiregisterforskriften om politiattest til personer som skal drive organisert treningsvirksomhet for barn, og som avgrenser mot virksomheter som mangler et styrende organ og vedtekter.

SPØRSMÅL NR. 1379

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 3. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

I henhold til god forvaltningsskikk skal forvaltningen opptre saklig og hensynsfull, åpen og serviceinnstilt i sin

kommunikasjon og adferd. Private bedrifter ber av og til om møter med en eller flere av statsrådets underliggende etater. Ofte for å diskutere saker som berører samarbeidsflater mellom tilsyn/direktorat og virksomheter.

Hvordan bør tilsyn og direktorater forholde seg til slike henvendelser for å utøve god forvaltningsskikk?

BEGRUNNELSE:

Arbeids- og inkluderingsministeren har flere sentrale underliggende etater som NAV og IMDi, og har også styringsansvar for et viktig tilsyn som Arbeidstilsynet. Dette er eksempler på etater og tilsyn som er viktige for norske bedrifter. Det er naturlig at bedrifter av og til har behov for en god dialog med etater og tilsyn og derfor ber om møter. Ikke minst vil det være gjeldende for type etater og tilsyn som statsråden har ansvar for.

Jeg vil gjerne bruke et konkret eksempel for å illustrere hva jeg mener. Jeg har tidligere stilt spørsmål til arbeids- og inkluderingsministeren om eksterne leverandører som tilbyr tjenester innen administrasjon av HMS-kort løsningen.

I svaret den 12. November 2024 slår statsråden fast:

“Virksomheter som har behov for HMS-kort kan derfor velge å benytte eksterne leverandører dersom de synes det er mest hensiktsmessig”.

Videre sier statsråden:

“Det er bra det finnes aktører som vil bidra til et bedre arbeidsmiljø og som finner nye løsninger for å utvikle dette arbeidet.”

Jobbkort AS er en av aktørene som er ekstern leverandør av HMS-kort. De mener at Arbeidstilsynet i praksis legger hindringer i veien for at Jobbkort AS effektivt og smidig skal kunne hjelpe virksomheter som synes det er hensiktsmessig å benytte eksterne leverandører til å administrere HMS-kort løsningen for sine ansatte. Jobbkort har den siste tiden helt konkret to ganger bedt om et møte med Arbeidstilsynet for å diskutere dette. Jobbkort AS sier at de ønsker et godt langsiktig samarbeid med tilsynet, og understreket at de selger helt legitime tjenester, og bidrar til at virksomheter imøtekommer lovens og tilsynets krav. Begge gangene avslår Arbeidstilsynet møteforespørselen,

og i svaret gjør tilsynet det klart at de «har på nåværende tidspunkt ikke anledning til å gjennomføre et slikt møte».

I henhold til god forvaltningsskikk skal forvaltningen opptre saklig og hensynsfull, åpen og serviceinnstilt i sin kommunikasjon og adferd. Dersom dette skal ivaretas på en god måte er det naturlig å tenke at forvaltningen bør være interessert i møte bedrifter som er opptatt av å få til en dialog om aktuelle problemstillinger. Det er derfor viktig å få vite hva statsråden tenker om hvordan underliggende etater og tilsyn bør stille seg når bedrifter ønsker en slik dialog.

Svar:

Jeg er opptatt av at etatene jeg har ansvaret for har god tilgjengelighet for publikum og virksomheter. Dette gjelder også å møte private bedrifter som har behov for dialog. Kontakt med virksomheter er viktig, både av veiledningssyn og for at etatene skal kunne utføre sine samfunnsoppdrag på en god måte. Godt samarbeid mellom jobbsøkere, arbeidsgivere og Arbeids- og velferdsetaten vil for eksempel ofte være avgjørende for å få flere i jobb. At dette samarbeidet fungerer godt, vises også i etatens egne arbeidsgiverundersøkelser, som blant annet viser at arbeidsgivernes tilfredshet med etaten ligger stabilt høyt på 86 prosent.

Samtidig må naturligvis etatene avveie bruken av sine ressurser. Som illustrasjon har Arbeidstilsynet, som representanten nevner særskilt til i sitt spørsmål, tilsynsansvar for mer enn 220 000 virksomheter og ca. 2,8 millioner arbeidstakere. Arbeidstilsynets svartjeneste mottok i fjor over 60 000 førstelinjehenvendelser for besvarelse. Samtidig er tilsyn ute på arbeidsplassene Arbeidstilsynets viktigste jobb.

I dette ligger det blant annet at etatene ikke vil kunne imøtekomme alle møteforespørsler. Jeg har tillit til at etatene selv gjør gode vurderinger i denne forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 1380

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 4. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Vil fiskeriministeren følge anmodningen fra en samlet næring om å endre på reguleringsforslaget slik at det tra-

disjonelle hysefisket i Finnmark kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte, samtidig som effekten av siste års innførte reguleringer evalueres?

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt svært mange henvendelser fra både fiskeflåten og landindustrien som er overrasket over at fiskerimyndighetene velger å legge opp til å stenge fisket etter hyse innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene fra 26°Ø og videre til Grense Jakobselv for snurrevadbåter over 15 meter, i perioden mellom 1. april og 15. juni. Tiltaket er begrunnet med at det har vært stor innblanding av småhyse i fangstene i dette området de siste årene, og at det er behov for å verne den minste hysa mot fiskepress.

En samlet næring støtter at det treffes tiltak for å unngå fiske av småhyse. I fjor høst ble det innført en egen vektklasse med tilhørende minstepris for den minste hysa, og etter forslag fra industrien gir ikke den minste hysa torskebonus i ferskfiskordningen. Etter disse endringene er det ingen økonomisk grunn til at flåten skal fiske og komme i land med småhyse, fordi det lønner seg ikke etter at prisen på småhyse ble gjeldende fra 1. januar.

Det er også innført krav om å øke maskevidde til 130 mm, innføring av kvadratmasker, samt endring av lengden på tau for å redusere fangst av småhyse. Ingen av disse tiltakene er evaluert effekten av etter at de er innført.

Vi har registrert at både Cod Cluster, Båtsfjord Handelsstands Fiskerigruppe, Sjømat Norge og Norges Fiskarlag har bedt om at fiskefeltene holdes åpne, og at områder stenges for fiske dersom det er nødvendig. Fra forvaltningens side legges det opp til en speilvending av tidligere prinsipp om at et felt er åpent til det blir lukket. Det foreslås at feltet skal være stengt inntil det eventuelt blir åpnet.

Denne tilnærmingen vil få store konsekvenser for både flåte og industri i Finnmark. Dersom feltene i utgangspunktet er stengt vil fartøyene over 15 meter velge bort et hysefiske i Finnmark i perioden fra 1. april til 15. juni. Dette vil ramme fiskebrukene i Finnmark hardt, siden størsteparten av råstoffet til industrien har blitt levert av denne flåten. Det vil neppe være grunnlag for å holde fiskebrukene åpne om det bare er flåten under 15 meter som kan fiske. Uten åpne fiskebruk kan heller ikke den minste kystflåten fiske hyse, siden de ikke har kjøpere til fangstene.

Svar:

Det ble i forbindelse med reguleringene for torsk, hyse og sei i 2025 besluttet at deler av havområdet utenfor Øst-Finnmark skulle stenges for fiske med snurrevad etter hyse innenfor 4 nm av grunnlinjene fra 26° Ø og videre til Grense Jakobselv for fartøy over 15 meter i perioden 1. april til 15. juni. Området, eller deler av området, vil bli åpnet dersom det ved kontroll viser seg at innblandingen av fisk under minstemål av torsk, hyse og sei er under 15 prosent.

Bakgrunnen for dette er at det i de senere år har vært store innslag av liten hyse ved kysten av Øst-Finnmark. I 2024 ble det i enkelte fangster registrert opp til 70 - 80 prosent hyse under minstemål. Grunnet presset på hysebestanden samt utviklingen i fisket av hyse de senere år i Øst-Finnmark, er det for 2025 derfor innført en strengere regulering. I stedet for å stenge områder etter at problemet med innblanding av fisk under minstemål har oppstått, starter vi denne sesongen med en stenging av feltene når innsiget av småhyse normalt gjør seg gjeldende. Jeg vil understreke at det vil foretas fortløpende vurderinger, slik at felt vil åpnes igjen når det konstateres at andelen fisk under minstemål er på et akseptabelt nivå.

Jeg tar bekymringen fra både fiskeindustrien og næringen om denne beslutningen på alvor. Vi har derfor hatt en prosess med næringsorganisasjonene og Fiskeridirektoratet for å finne ut hvordan kontrollen av fisket skal legges opp, og om det stengte området kan begrenses. Jeg opplever at alle parter har samarbeidet godt for å finne frem til gode løsninger som både kan begrense fisket av små fisk og holde fisket i gang i de områdene der det er stor fisk.

Jeg har besluttet at fiskeforbudet med snurrevad etter hyse i havområdet utenfor Øst-Finnmark innenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene skal opprettholdes, men avgrenses i vest av Kinnarodden og i sørøst fra Svartnes lykt sør for Vardø. Dette betyr at området som er stengt for fartøy over 15 meter fra 1. april til 15. juni, eller til prøver viser at andelen fisk under minstemål av torsk, hyse og sei er under 15 prosent, reduseres. Jeg vil ta initiativ til at de siste års reguleringer evalueres for å sikre et godt grunnlag for fremtidige tiltak. En slik evaluering skal balansere hensynet til fiskere, fiskeindustri og god ressursforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 1381**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 3. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

NRK har vist at strandsonen i Norge bygges ned i høyt tempo. Miljøministeren sier til NRK at han syns dette er “synd” og at det i dag gis for mange dispensasjoner. Han sier også at han vil vurdere strengere tiltak.

Hvor mye mer av strandsonen må være nedbygget før regjeringen gjør tiltak for å skjerpe kommunenes dispensasjonspraksis, inkludert å be statsforvalteren om å gripe inn oftere for å beskytte strandsonevernet og allemannsretten?

BEGRUNNELSE:

NRK har avdekket at så mye som 9 000 fotballbaner med strandsone er bygget ned de siste 20 årene. Utfra statsråd-ens svar er det imidlertid svært uklart hva som skal til for at regjeringen iverksetter strengere tiltak.

Det er allerede godt dokumentert at nedbyggingen av strandsonen i Norge er ute av kontroll. Et eksempel på dette er at Sivilombudsmannen i 2021 undersøkte hvordan tre kommuner håndterer søknader om dispensasjon fra kommunens planer til bygging i strandsonen, og fant at så mye som 85 prosent av søknadene om dispensasjon ble innvilget (til sammen 750 dispensasjoner på tre år). Flertallet av vedtakene var ifølge Sivilombudsmannen “mangelfulle, begrunnet med ulovlige hensyn, eller begrunnet med hensyn som har liten vekt”

Svar:

Det følger av plan- og bygningsloven at bruk og vern av arealer i Norge skal styres gjennom arealplaner, og ikke gjennom dispensasjoner. Dette gjelder også i strandsonen. Vern eller utbygging av strandsonen styres derfor i hovedsak gjennom arealplaner. Det er derfor ikke slik at dispensasjoner etter plan- og bygningsloven har ført til nedbygging av 9 000 fotballbaner med strandsone over de siste 20 år. I enkelte tilfeller vil det være mulig å dispensere fra arealplaner og bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen, men vilkårene er strenge. Dispensasjon kan derfor betraktes som en praktisk sikkerhetsventil. Bakgrunnen for at det kan være behov for å gi dispensasjon i noen tilfeller er blant annet at forutsetningene for en arealplan kan endre seg over tid. For mindre tiltak vil det kunne være unødvendig ressurskrevende å gjennomføre en planendring. Dette gjelder blant annet der avviket fra gjeldende plangrunnlag i seg selv ikke er omstridt eller kontroversielt. I strandsonen vil dette for eksempel

kunne være aktuelt ved mindre tiltak på eksisterende bebyggelse. Å ivareta allmenne interesser i strandsonen er en nasjonal interesse, og regjeringen vil sikre denne allemannsretten. I denne sammenheng er statsforvalteren en garantist for å sikre lovligheten i kommunale dispensasjonsvedtak etter plan- og bygningsloven. Statsforvalteren skal blant annet påse at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt. Dersom en kommune gir dispensasjon i strid med disse interessene, kan statsforvalteren klage på kommunens dispensasjonsvedtak. Jeg har tillit til at statsforvalteren både veileder om og tar ansvar for å ivareta nasjonale interesser i enkeltsaker om dispensasjon. De fleste kommuner er godt kjent med de strenge vilkårene for å kunne gi dispensasjon, og må også ta et selvstendig ansvar for å sikre at kommunale vedtak er i tråd med regelverket. Både statsforvalteren, fylkeskommunen og departementet må fortsatt bidra med kunnskap og veilede kommunene. Jeg mener likevel at lovens regler om dispensasjon er tilfredsstillende. Det er den enkelte kommune som er planmyndighet og som tar beslutninger om arealbruken i kommunen. Dette gjelder også i strandsonen. Jeg forventer at kommunene respekterer byggeforbudet i 100-metersbeltet, og at de legger de statlige planretningslinjene for differensiert forvaltning av strandsonen til grunn for sin planlegging. Dette innebærer at det i områder med stort utbyggingspress skal være en streng håndheving av forbudet mot bygging i strandsonen. I områder med lite utbyggingspress og mye tilgjengelig strandsone, kan det i større grad godkjennes nye tiltak enn i områder som har lite tilgjengelig strandsoneareal og stort utbyggingspress. Tiltak i 100-metersbeltet må likevel alltid vurderes mot hensynet til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

SPØRSMÅL NR. 1382**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup****Besvart 3. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan en kommune med hjemmel i gjeldende lovverk kreve særskilte avgifter fra kraftprodusenter som ønsker å etablere kraftverk i kommunen, og hvis ikke, hvilke rettslige begrensninger hindrer en kommune i å innføre slike avgifter?

Svar:

Kommunene har ikke hjemmel i noe gjeldende lovverk til å kreve særskilte avgifter fra kraftprodusenter. Kommunene har anledning til å kreve inn eiendomsskatt, der det er særlige regler for eiendomsskatt for vannkraftverk og vindkraftanlegg. Heller ikke når det gjelder sektoravgifter, finnes det i gjeldende lovverk hjemler som gir kommunene anledning til å kreve avgifter fra kraftprodusenter.

I de tilfeller hvor kraftprodusenter betaler skatt eller avgift, hvor hele eller deler av inntektene tilfaller kommunene, skjer det via avgifter eller skatter fastsatt av Stortinget. For vannkraftverk med konsesjon etter

vassdragsreguleringsloven eller vannfallrettighetsloven avgis det konsesjonsavgifter og konsesjonskraft til berørte kommuner.

Sektoravgifter kan anvendes for å finansiere fell-estiltak overfor en næring eller sektor. Avgiften betales av aktører i, eller med nær tilknytning til sektoren. Sektoravgifter skiller seg fra særavgifter ved at sektoravgifter er øremerket bestemte formål og anses ikke for å være en skatt i Grunnlovens forstand. Lovene som angir bestemmelser for de ulike sektoravgiftene, ligger under det departementet som er ansvarlig for den enkelt sektoravgift. Retningslinjene for fastsettelse av sektoravgifter er fastsatt i Finansdepartementets rundskriv R-112 av 7. oktober 2015.

Dersom kommunene skal ha anledning til å kreve inn særlige avgifter fra kraftprodusenter, vil dette kreve hjemmel i et nasjonalt lovverk på samme måte som med eiendomsskatten. Innføring av nye særavgifter, sektoravgifter eller andre skatter krever utredning og forutgående høringsrunder.

SPØRSMÅL NR. 1383**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Turid Kristensen****Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en redegjørelse for status og veien videre for departementet med lovarbeidet for leie av ting, og vil alle former for leie være omfattet?

BEGRUNNELSE:

I revidert nasjonalbudsjett 2024 fremgår:

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget i løpet av vårsesjonen 2026 med forslag om en forbrukerlovgivning for leie av ting, for å sikre et heldekkende forbrukervern for leie, leasing og delingstjenester.»

Det fremgår videre av daværende justis- og beredskapsminister Emilie Mehls svar på skriftlig spørsmål i Stortingets spørretime, dokument nr. 15:600 (2024-2025) at det bekreftes at «departementet er godt i gang med arbeidet om å utarbeide et høringsnotat om en ny lov for leie av ting i forbrukerforhold.»

Det er positivt at departementet har startet utredningsarbeidet med ny lovgivning for leie av ting. Det er likevel et behov for mer informasjon om status og departementets plan for det videre arbeidet. For å sikre et godt fungerende og trygt sirkulært leiemarked, er det viktig at alle former for leie blir ivarettatt. Ny lovgivning må derfor omfatte dagens leieavtaler som tidsbegrenset, abonnement, delingstjenester og leasing, i tillegg til å være til-

strekkelig robust til å ta høyde for teknologisk innovasjon og utvikling i fremtiden.

For å bedre ressursutnyttelse og redusere utslipp er det ønskelig at det private forbruket i større grad går fra lineært til sirkulært. Da er det vesentlig at forholdene ligger til rette for at flere forbrukere kan gå fra å eie til å leie. For mange husholdninger med svakere økonomi er leie ofte det eneste alternative til å eie. For å sikre forbrukerrettighetene til disse gruppene er en ny lovgivning for leieavtaler avgjørende.

SPØRSMÅL NR. 1384

Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 3. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Ansatte i aksjeselskaper skal nå velge medlemmer og varamedlemmer av begge kjønn til styrene.

Må de ansatte/fagforeningene foreslå kandidater av begge kjønn, og må vervene fordeles slik at kjønns sammensetningen blir riktig?

BEGRUNNELSE:

I 2025 og fremover blir det stadig mer aktuelt at de ansatte i aksjeselskaper må velge styremedlemmer og varamedlemmer av ulike kjønn. Jeg forstår det slik at valgreglene i representasjonsforskriften ikke er blitt tilpasset de reglene i aksjeloven Stortinget vedtok i 2023.

Det er valgstyrene som arrangerer valgene, og de er nå i gang med disse prosessene. Det er problematisk for både dem og de ansatte at det ikke er noen tydelige regler som sørger for at kjønns sammensetningen blant de ansatte blir slik loven krever. Dette gjelder i første omgang når de ansatte og fagforeningene skal foreslå kandidater og i neste omgang når vervene skal fordeles på dem som har fått flest stemmer.

Uklarheten er problematisk også for selskapene: I svaret på mitt spørsmål nr. 1194 skrev næringsministeren at:

“Hvis et aksjeselskap ikke har meldt et styre som oppfyller krav til kjønns sammensetning til Foretaksregisteret, kan tingretten i ytterste konsekvens beslutte selskapet oppløst.”

Og selv om selskapet ikke blir oppløst, kan styrets vedtak være ugyldige.

Svar:

Jeg kan fortsatt bekrefte at departementet arbeider med et høringsnotat om en ny lov om leie av ting i forbrukerforhold. Høringsnotatet vil, når det er ferdigstilt, sendes på alminnelig høring. Anmodningsvedtaket fra Stortinget danner rammene for utredningsarbeidet, og lovens virkeområde er en del av det som utredes.

Derfor er det viktig at regelverket gjør at kjønns sammensetningen blir riktig.

Svar:

Som representanten viser til, stiller aksjeloven krav til kjønns sammensetning blant de ansattes medlemmer i styret. Dette innebærer også at selve valget av de ansattes styremedlemmer og varamedlemmer må gjennomføres slik at kjønns sammensetningen oppfyller aksjelovens krav.

Representasjonsforskriften gir nærmere regler om gjennomføringen av valg av ansatterepresentanter i aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper. For allmennaksjeselskaper, som lenge har hatt krav til kjønns sammensetning blant de ansattes medlemmer i styret, har forskriften regler både om forslagene til kandidater og om fordelingen av verv nettopp for å sikre at kravene til kjønns sammensetning blir oppfylt.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet arbeider nå med et forslag til endringer i blant annet representasjonsforskriften for å oppdatere reglene i tråd med aksjelovens krav til kjønns sammensetning. Virksomhetene, valgstyret og de ansatte må uansett forholde seg til gjeldende lovkrav om kjønns sammensetning. Inntil representasjonsforskriften er oppdatert, vil de nye virksomhetene som nå er omfattet av krav til kjønns sammensetning kunne få nyttig veiledning i hvordan dette praktisk sett kan oppfylles ved å se hen til dagens bestemmelser for allmennaksjeselskaper.

SPØRSMÅL NR. 1385**Innlevert 24. februar 2025 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Kan jeg be om en oversikt over hvordan de varslede 70 millioner kronene tilhørende den såkalte “gjengpakke 2” til såkalte beredskapsteam fordeler seg på kommuner og når pengene blir utbetalt?

BEGRUNNELSE:

Oslo, Bergen og Kristiansand er alle blitt lovet betydelige midler til beredskapsteam i forbindelse med økende ungdomskriminalitet. Det er fortsatt ikke kommet en forde-

ling eller informasjon om når disse midlene blir utbetalt, på tross av mange medieoppslag i høst.

Svar:

For å svare på dette spørsmålet har Justis- og beredskapsdepartementet innhentet informasjon fra Kunnskapsdepartementet.

Følgende fordeling fremkommer i Kunnskapsdepartementets pressemelding av 25. februar 2025 om fordelingen av tilskudd til beredskapsteam i 2025:

Kommune	Beløp
Oslo	24,5 millioner kroner
Bergen	10,5 millioner kroner
Kristiansand	10,5 millioner kroner
Trondheim	7 millioner kroner
Stavanger	7 millioner kroner
Drammen	3,5 millioner kroner
Sarpsborg	3,5 millioner kroner
Skien	3,5 millioner kroner
Sum	70 millioner kroner

Utdanningsdirektoratet sender ut tilskuddsbrev i disse dager. Midlene utbetales fortløpende etter at tilskuddsmottakerne har bekreftet at de aksepterer vilkårene, med seneste frist 25. april 2025.

Mer informasjon om tilskuddet finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:

[Disse kommunene får tilskudd til beredskapsteam - regjeringen.no](https://www.kunnskapsdepartementet.no/tilskudd-til-beredskapsteam)

SPØRSMÅL NR. 1386**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 3. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er helseministeren fornøyd med at flere private aktører melder seg ut av Norsk helsenett, med den konsekvens at pasientene får et dårligere digitalt helsetilbud, og kan

helseministeren samtidig garantere at private aktører ikke vil bli lovpålagt medlemskap i Norsk helsenett for å innfri rapporteringskravene knyttet til privatfinansierte

spesialisthelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester?

BEGRUNNELSE:

Norsk helsenetts oppdrag er å knytte Helse-Norge sammen – med mål om størst mulig oppslutning, både offentlig og privat. Regjeringen har innført en ny prismodell hvor det argumenteres med at den ikke har som hensikt å øke de totale inntektene, men å tilrettelegge for en mer rettferdig fordeling av driftskostnadene. Modellen bygger på en tredeling av kostnadene mellom kommunene, regionale helseforetak og øvrige aktører.

Problemet oppstår når øvrige aktørene rammes uforholdsmessig hardt. Der de minste aktørene vil få en prisreduksjon på omtrent 5 500 kroner årlig, må de største aktørene bære en merkostnad på over en million kroner. Dette for å være tilknyttet et helsenettverk hvor de kun har tilgang til et begrenset antall av tjenestene sammenlignet med de offentlige aktørene. Som en reell konsekvens vil mange private aktører melde seg ut av Norsk helsenett da det driftsmessig er det lite forsvarlig å betale flere hundre tusen kroner for tjenester som elektronisk henvisning og e-resept. En lavere oppslutning til Norsk helsenett vil resultere i dårligere digital tjenesteinnovasjon, som kan avlaste helsepersonell og effektivisere helsetjenestene, utstrakt bruk av samhandling og henvisninger over brevpost, og økt bruk av papirreseppter.

Svar:

Jeg er fornøyd med at den nye prismodellen for helsenettet som ble innført fra 1. januar 2025 i større grad tar hensyn til størrelsen på virksomhetene som betaler for løsningen. Tidligere betalte et lite enkeltpersonsforetak

like mye som store virksomheter. Det er ønskelig at prismodellen skal bidra til å senke terskelen for små virksomheter som i dag ikke bruker tjenesten, til å bli medlem av helsenettet. Regionale helseforetak og kommuner betaler til sammen to tredjedeler av kostnadene til helsenettet, mens endringene i prismodellen gjelder for den tredjedelen av kostnadene som øvrige aktører betaler.

Alle medlemmer av helsenettet har nå mottatt faktura fra Norsk helsenett SF for 1. kvartal 2025. Norsk helsenett SF har orientert om at det så langt er registrert 95 nye medlemmer i prisgruppen for virksomheter med 15 mill. kroner i omsetning eller lavere, 2 oppsigelser fra medlemmer i prisgruppen for virksomheter med omsetning på 40 mill. kroner eller høyere, og 2 oppsigelser fra medlemmer i prisgruppen for virksomheter med mer enn 10 lokalisasjoner. Oppsigelsene omfatter et tannlegesenter, et ortopedisk verksted og to optikerkjeder.

Alle virksomheter som yter helsetjenester etter blant annet spesialisthelsetjenesteloven og helse- og omsorgstjenesteloven, er pliktige til å bruke helsenettet. For de privatfinansierte helsetjenestene omfatter dette virksomheter som yter spesialisthelsetjenester, men ikke nødvendigvis virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester som for eksempel privatfinansierte allmennlegetjenester. Dersom denne plikten eventuelt skal utvides, vil dette måtte legges fram som et forslag til lovendring for Stortinget.

Til slutt kan jeg orientere om at Norsk helsenett SF har fått i oppdrag å evaluere og foreslå justeringer i prismodellene for nasjonale e-helseløsninger årlig. Dette som grunnlag for forskriftsfestede endringer i betalingen. Norsk helsenett SF bruker tilbakemeldinger fra medlemmene i arbeidet med å vurdere ytterligere forbedringer og justeringer i modellene fra 2026.

SPØRSMÅL NR. 1387

Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 4. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Har regjeringen fortsatt ambisjoner om at de kommende standardiserte fartøylene til Marinen og Kystvakten skal anskaffes med tydelige krav til bruk av grønne teknologier og bidra til oppnåelse av de nasjonale målsettingene for klima og miljø på kort og lang sikt, og hvordan vil regjeringen i så fall jobbe for å sikre at ambisjonsnivået op-

prettholdes gjennom hele anskaffelsen, gir lavere direkte utslipp fra fartøylene og overføringsverdi til omstilling av sivil maritim sektor?

BEGRUNNELSE:

I Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036 (LTP) står det at det skal bygges 10 større havgående og 18 mindre kystnære standardiserte fartøy, og at disse skal bygges med sivile standarder som utvikles i samarbeid med norsk industri. På spørsmål 13 fra Finanskomiteen/SVs fraksjon av 7.10.2024 Publisert: 15.10.2024 svarer Forsvarsdepartementet at forsvarssektoren med en ny standardisert fartøysklasse har en uttalt målsetting om å bidra til de nasjonale målsettingene for klima og miljø, og de jobber nå med å vurdere mulighetene for utslippsreducerende teknologier i fartøyene.

Fartøyene har en forventet levetid på rundt 40 år, og valg av teknologier vil sende viktige signaler om Forsvaret og regjeringens tro på klimaomstillingen. Et Sjøforsvar som etterspør og tar i bruk utslippsreducerende teknologier og fornybare drivstoff vil trygge omstillingen i sivil sektor, og 28 standardiserte fartøy som bygges med sivile standarder vil være et skaleringsprosjekt som presser frem standardisering og reduserer investeringsrisikoen i nye teknologier og tilhørende infrastruktur. Videre kan sambruk av infrastruktur og teknologi øke etterspørselen og redusere kostnader per produsert enhet og aktør, ved at investeringskostnadene spres på flere.

Standardfartøy vil også bidra til at havner langs hele norskekysten får etterspørsel og avtak på eksisterende og planlagte land- og ladestrømsannlegg og fyllestasjoner for fornybare drivstoff. Dette vil videre skape forutsigbarhet for sivile fartøy som kan bruke samme infrastruktur, som offshore servicefartøy, fiske- og havbruksfartøy, godsskip og passasjerskip.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 25. februar 2025 med spørsmål fra stortings-representant Ola Elvestuen om regjeringen fortsatt har ambisjoner om at de kommende standardiserte fartøyene til Marinen og Kystvakten skal anskaffes med tydelige krav til bruk av grønne teknologier og bidra til oppnåelse av de nasjonale målsettingene for klima og miljø på kort og lang sikt.

Regjeringen har fortsatt ambisjoner om at vi med en ny standardisert fartøysklasse har en uttalt målsetning om å bidra til de nasjonale målsettingene for klima og miljø. Vi vil tilstrebe bruk av alternativer til fossilt drivstoff (diesel) der det er mulig, og forenlig med Forsvarets bruk. Utover bruk av alternativt drivstoff vil også andre måter å bidra til målsettingene for klima og miljø vurderes gjennom blant annet design og bærekraftige løsninger i prosjektet.

Prosjekt standardiserte fartøy er i en tidlig fase, og den kommende forprosjektfasen med design og planlegging vil materialisere konkrete løsninger. Dette gjelder både fartøysdesign, løsninger, produktvalg og hvordan prosjektet skal gjennomføres. Gjennom dette arbeidet vil en naturlig konsekvens være å vurdere om det skal investeres i infrastruktur til drivstoff.

Sjøforsvarets fartøy har imidlertid ikke en fast driftsprofil eller oppdrag, og Forsvaret har store krav til utholdenhet og redundans. Alternativer til diesel er per nå svært plasskrevende. Sjøforsvaret kan og vil ikke bytte ut våpen eller sensorer, som det er behov for i en krig med bærekraftig drivstoff, dersom dette materialiserer seg som en konflikt i prosjektet. Disse faktorene er en del av utfordringen i forbindelse med en overgang til et mer miljøvennlig drivstoff, og hvorvidt en overgang kan gjøres ved innføringen av fartøyene eller senere i levetiden, er et av forholdene som må vurderes videre.

SPØRSMÅL NR. 1388

Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 4. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at de 200 millionene som Stortinget har bevilget til langtidsbehandling innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), faktisk blir brukt til formålet om å styrke ideelle aktørers drift, og vil regjeringen ta initiativ til en ny anskaffelse som inkluderer be-

handling opp til tolv måneder og kjønnsdelt behandling for kvinner med rusavhengighet?

BEGRUNNELSE:

Helseministeren har i debatten om Innst. 135 S (2024–2025) understreket viktigheten av forutsigbare rammebe-

etingelser for både helseforetak og ideelle behandlingssteder, samt behovet for en bred debatt om hva som er god behandling og hensiktsmessig ansvarsfordeling. Samtidig har Stortinget bevilget 200 millioner kroner for å sikre langtidsbehandling i ideell sektor, noe som kan bidra til å opprettholde et mangfold av ideelle behandlingsplasser og hindre nedleggelse av viktige institusjoner.

Dommen i saken mellom Blå Kors og Helse Sør-Øst fastslo at Mestringshusenes tilbud ikke var i strid med regelverket. Dette innebærer at anbudskonkurransen ikke blir gjenåpnet, og at tildelingen fra oktober sannsynligvis står ved lag. Undertegnede har gjennom hele prosessen påpekt at behovsvurderingen og anbudsdokumentene ikke i tilstrekkelig grad ivaretok målet om et variert behandlingstilbud med stort nok fokus på kvalitet og kompetanse. Derfor har vi arbeidet for en tilleggsanskaffelse som sikrer tilgang til blant annet langtidsbehandling og kjønnsdelt behandling.

Sosialistisk venstrepartis nestleder, har uttalt at disse 200 millionene i budsjettenigheten med statsrådets regjering, skal brukes til å sikre økt kapasitet hos de ideelle behandlingstilbudene og flere rusplasser med lengre behandlingsopphold. For mange rusavhengige, særlig kvinner med sammensatte utfordringer og traumer, er tilgang til kjønnsdelt behandling og langtidsbehandling avgjørende for å lykkes i rehabiliteringsprosessen. En tilleggsanskaffelse som inkluderer disse elementene vil være i tråd med både faglige anbefalinger og regjeringens mål om å sette pasientene i sentrum.

Det er derfor viktig å få en tydelig avklaring på hvordan regjeringen vil sikre at de bevilgede midlene faktisk brukes til formålet Stortinget har vedtatt, og hvordan en eventuell tilleggsanskaffelse vil bidra til å opprettholde og styrke det ideelle behandlingstilbudet innen TSB.

Svar:

Jeg har fulgt opp Stortingets vedtak og ga følgende krav til Helse Sør-Øst RHF i oppdragsdokumentet for 2025:

Helse Sør-Øst tildeles 200 mill. kroner til å styrke tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Midlene skal, så langt det er rettslig mulig innenfor rammen av anskaffelsesregelverket, brukes til å øke kapasiteten hos de ideelle behandlingstilbudene og for lengre behandlingssopphold, jf. Innst. 11 S (2024–2025).

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med ovennevnte spørsmål fått en orientering fra Helse Sør-Øst RHF knyttet til både den aktuelle anbudskonkurransen som ble delvis avlyst i desember 2024 og tilleggsanskaffelsen som planlegges gjennomført.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at Blå Kors Behandling AS fremmet begjæring om midlertidig forføyning og anførte at beslutningen om avlysning for de delytelser der de var tildelt kontrakt var i strid med anskaffelsesregelverket. Mestringshusene AS trådte inn i saken som tredjepart og

mente at deres forbehold ikke var ulovlig, subsidiært at konkurransen måtte avlyses for alle fire delytelser. Det ble avholdt muntlige forhandlinger i tingretten den 13. og 14. februar 2025.

Det ble avsagt kjennelse 24. februar 2025 ved Østre Innlandet tingrett. I kjennelsen fremgår det at Mestringshusene AS har fått medhold i at deres forbehold ikke var i strid med konkurransegrunnlaget. Blå Kors Behandling AS har på sin side fått medhold i at avlysningsbeslutningen var ulovlig.

Helse Sør-Øst RHF har opplyst at de vil følge rettens kjennelse og tildele kontrakt i samsvar med den opprinnelige tildelingsbeslutningen av 21. oktober 2024. Helse Sør-Øst RHF la ut en pressemelding 27. februar i år hvor dette er nærmere omtalt:

[Vil tildele avtaler innen rusbehandling - Helse Sør-Øst RHF](#)

Med denne beslutningen vil en rekke private aktører nå få tilbud om å inngå avtale med Helse Sør-Øst RHF innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Disse avtalene kommer i tillegg til avtaler som ble inngått i desember 2024. Alle aktørene er omtalt i følgende pressemelding som også ble lagt ut av Helse Sør-Øst RHF 27. februar i år:

[Tildeling av avtaler innen rusbehandling - Helse Sør-Øst RHF](#)

Ved hjelp av en ekstern aktør gjennomfører Helse Sør-Øst RHF nå en evaluering av de interne arbeidsprosessene i den gjennomførte TSB-anskaffelsen. Målsettingen med evalueringen er å ta med læringspunkter til fremtidige anskaffelser av eksterne helsetjenester. Helse Sør-Øst RHF opplyser at resultatet av evaluering forventes å foreligge medio mars 2025, og at ny anskaffelse innen TSB først vil starte opp når denne evalueringen er ferdigstilt. Dette inkluderer blant annet hvordan den kommende anskaffelsen skal innrettes og hvilke tilbud som skal etterspørres. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de vil legge til grunn det nevnte oppdraget som er gitt i oppdragsdokumentet for 2025, i planlegging og gjennomføring av anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 1389**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 4. mars 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Hvilke konkrete planer har kultur- og likestillingsministeren om den videre forenkling for frivilligheten, og når kan frivillig sektor for eksempel forvente et samkjørt system for søknader og rapporteringer, og nye regler for overføring av tilskudd som kommer seint på året?

BEGRUNNELSE:

Frivillighet Norge og Virke Ideell og frivillighet gjennomførte i fjor høst undersøkelser blant sine medlemmer som tydelig viser at frivillige organisasjoner IKKE opplever at statlige tilskudd er forenklet og harmonisert. Undersøkelsene har blant annet kartlagt tid brukt på søknad og rapportering på offentlige tilskudd. Hele 52 pst. av respondentene svarer at de har latt være å søke fordi det er for tidkrevende og komplekst. 75 pst. av lederne som har besvart undersøkelsen sier også at de har opplevd frustrasjon blant ansatte over krevende søknadsprosesser.

Undersøkelsene avdekker også at svært like tilskuddsordninger, med overlappende målgrupper og forvaltere, har veldig sprikende krav i både søknads- og rapporteringskrav.

Etter et skriftlig spørsmål i mars 2024 fra representanten Lie, svarte statsråden på hva regjeringen har gjort for å forenkle på dette feltet, med referanse til de enstemmige stortingsvedtakene om forenkling av tilskuddsordninger i mars 2023. Det kom ingen nye svar, og i forbindelse med fremleggningen av forslag til statsbudsjett for 2025, ble vedtak 560 kvittert ut av regjeringen. Undersøkelsene vist til over er tydelige på at det kan stilles spørsmål om det ikke var for tidlig å kvittere ut disse tiltakene.

Svar:

Forenkling for frivillig sektor er et pågående arbeid som prioriteres høyt i mitt departement. En revidert og digitalisert versjon av «Veileder for forenkling av statlig tilskudd til frivillige organisasjoner» er under arbeid. Veilederen gir råd om hvordan regelverk kan samordnes og forenkles for frivilligheten. Veilederen vil også bidra til at viktige begreper som benyttes i tilskuddsforvaltningen standardiseres og brukes på lik måte på tvers i forvaltningen. Målet er at søknads- og rapporteringsløsningene i større grad skal etterspørre de samme opplysningene.

Ansaret for forvaltning av tilskudd til frivillig sektor ligger hos mange departement, og det er store variasjoner i tekniske løsninger og krav til søknader og rap-

porter. Kultur- og likestillingsdepartementet har derfor opprettet et tverrdepartementalt frivillighetspolitisk forum. Flere felles føringer i tilskuddsforvaltningen er den viktigste arbeidsoppgaven for dette forumet.

Revidering av frivillighetsregisterloven er i full gang. Målet er blant annet å legge bedre til rette for gjenbruk og deling av data som utgjør grunnlaget for forenkling. En referansegruppe bestående av representanter for forvaltningen og fra frivillig sektor har gitt innspill til lovgjennomgangen, og dette følges nå opp i mitt departement.

Lovarbeidet må ses i sammenheng med prosjektet Digitalt økosystem for deling av data om frivillige virksomheter. Målet er at flere og mer oppdaterte opplysninger legges til Frivillighetsregisteret, og at registeret samordnes bedre med andre statlige forvaltningssystemer. Prosjektene vil legge enda bedre til rette for at Frivillighetsregisteret i større grad blir et nav i forvaltningen av statlige tilskudd til frivillig sektor, noe som igjen vil bidra til harmonisering og forenkling av tilskuddsforvaltningen, i tråd med intensjonen i anmodningsvedtakene fra Stortinget. Konkrete tiltak i dette arbeidet er å gjøre registrering i Frivillighetsregisteret til inngangskriterium i statlige tilskuddsordninger for frivillig sektor, og tilgjengeliggjøre organisasjonenes vedtekter i Frivillighetsregisteret. Dette vil bidra til å samordne nøkkelopplysninger om frivillige organisasjoner, slik at de kan deles og gjenbrukes i tilskuddsforvaltningen.

I tilskudd.no har vi fått på plass en løsning som gir oversikt over mer enn 140 statlige tilskuddsordninger frivillige organisasjoner kan søke på. Tilskuddsordningene forvaltes av mer enn 50 aktører og omfatter informasjon om statlig tilskudd til over 57 000 mottakere. Dette gir søkere en enkel og tilgjengelig oversiktlig over tilskuddsordninger de kan søke på. Forvaltere og fordelere legger inn informasjon om formål, målgrupper, tildelingskriterier og frister, og laster opp tildelinger når pengene er fordelt. Fra og med 2025 har Lotteri- og stiftelsestilsynet tatt over ansvar for drift og videreutvikling av tilskudd.no. De er allerede godt i gang med å se på hvordan de data som ligger i tilskudd.no kan brukes for å få enda bedre kunnskap om utfordringer og løsninger for forenkling og samordning.

Regjeringens mål er at frivilligheten skal bruke mest mulig tid på aktivitet og minst mulig tid på papirarbeid. Videreføring og styrking av arbeidet med forenkling for frivillig sektor er også et av regjeringens oppfølgingspunkter i Nasjonal digitaliseringsstrategi 2025-2030 Fremtidens digitale Norge.

I vedtak nr. 560, 28. mars 2023 ber Stortinget regjeringen om å igangsette et arbeid for å harmonisere og forenkle de mange søkbare ordningene som forvaltes av departement, direktorat og statlig sektor. Fordi dette

arbeidet er igangsatt vurderte regjeringen at anmodningsvedtaket er fulgt opp. Det er viktig å understreke at arbeidet ikke er sluttført, men at det prioriteres høyt.

SPØRSMÅL NR. 1390

Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn
Besvart 3. mars 2025 av utviklingsminister Åsmund Aukrust

Spørsmål:

Vil regjeringa suspendere norsk bistand til Rwanda i lys av landet si aktive rolle i krigføringa i Aust-Kongo?

GRUNNGJEVING:

I Aftenposten 25. februar skriv utviklingsministeren om den alvorlege situasjonen i Aust-Kongo, der den væpna gruppa M23 har lagt under seg store område. Gruppa er aktivt støtta av nabolandet Rwanda, og driv på mange måtar ein avlørsarkrig - ikkje ulikt situasjonen i Aust-Ukraina før fullskalainvasjonen av landet i 2022.

Rwanda si framferd er i strid med all internasjonal rett, og dei humanitære konsekvensane på bakken er enorme. Statsråden skriv godt i Aftenposten om konsekvensane av krigen, og framhevar at Noreg bidreg med bistandsmidlar til Kongo. Spørsmålet er kvifor Noreg held fram med å yte bistand til agressoren Rwanda. Landet har over tid motteke enorme summar i bistand frå vestlege land, og dette er eit av få pressmiddel ein faktisk har tilgjengeleg for å påverke landet til å avstå frå å destabilisere Aust-Kongo. I tillegg til svar på om Noreg er villig til å suspendere bistanden til Rwanda, ber eg om ei oversikt over norsk direkte og indirekte bistand til Rwanda for 2024 og 2025.

Svar:

Regjeringa er djupt uroa over opptrappinga i konflikten i Aust-Kongo og lidingane som sivilbefolkninga blir utsett for som følge av kamphandlingane. Vi er òg bekymra for at konflikten skal eskalere ytterlegare til ein regional konflikt. Det pågår viktig arbeid i regionen for å få partane tilbake til forhandlingsbordet. Både East African Community (EAC), Southern African Development Community (SADC) og Den afrikanske union (AU) er involvert i dette arbeidet. Noreg støtter opp om dei afrikanske fredsprosessene.

Noreg har vore tydeleg i fordøminga si av M23s offensivar og Rwandas støtte, og vi har understreka at rwandiske troppar på kongolesisk jord er eit brot på FN-charteret og oppfordra til respekt for DR Kongos territoriale integritet.

Seinast i ein spesialsesjon i FNs menneskerettsråd 7. februar om situasjonen i DR Kongo uttrykte Noreg, saman med nordisk-baltiske land, vår djupe bekymring for opptrappinga i konflikten og dei alvorlege menneskerettsovergrep og brot på internasjonal humanitærrett som sivilbefolkninga blir utsett for. Noreg var òg medforlagsstillar til resolusjonen om å opprette ein undersøkingsskommisjon for å dokumentere menneskerettsbrot og overgrep i Aust-Kongo. Det bør likevel leggjast til at dette er ein svært langvarig og kompleks konflikt der sivilbefolkninga har stått overfor menneskerettsovergrep òg frå andre opprørsstyrkar og den kongolesiske hæren.

Den grunnleggjande haldninga vår er at vi ønskjer å halde dialogen gåande, sjølv når valdelege konfliktrar oppstår. Dette gjeld òg i forholdet til Rwanda. Frys av bistandssamarbeidet er noko som vi, til liks med andre like-sinna land, vurderer fortløpande. Storbritannia har som det første landet nettopp vedteke å fryse størstedelen av bistanden til Rwanda inntil kamphandlingane er betrakteleg reduserte.

Noreg sitt bistandssamarbeidet med Rwanda er svært avgrensa. Det vart i 2024 utbetalt 21,3 millionar i øymerkt hjelp til Rwanda. Mesteparten av denne støtta gjekk til helse, utdanning og utvikling av godt styresett. For 2025 er det planlagt innsats for 16,6 millionar kroner, til institusjonssamarbeid innanfor helse, utdanning og godt styresett. Støtta blir kanalisert gjennom norske aktørar.

Utrekningane av kor mykje av kjernestøtta Noreg gir til multilaterale organisasjonar som kjem enkeltland til gode, basert på multilaterale organisasjonar si eiga rapportering, er enno ikkje sluttført for 2024.

SPØRSMÅL NR. 1391**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 28. februar 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Kva grep vil statsråden ta for å stanse den pågåande svelttestreiken blant syriske asylsøkjalar ved norske asylmottak?

GRUNNGJEVING:

I løpet av den siste veka har det blitt kjend at syriske asylsøkjalar svelttestreikar over heile landet. Dei protesterer på at deira asylsøknader er sette på vent. Ifølgje Utrop er det no fleire slike svelttestreikar på mottak mellom anna i Troms, så vel som Alta, Ringsaker, Holmestrand og Fauske. Også Sunnmørsposten kan melde om svelttestreik blant syriske flyktningar på mottak i Rauma. Allereie i september 2024 mottok SV ei underskriftsliste frå eit asylmottak der det var understreka at uvisse, lang ventetid, bekymring for familie og framtid, går på helsa laus for mange asylsøkjalar. Dei uholdbare forholda med svært lang ventetid har bygt seg opp over tid, og vart forterka av vedtaket regjeringa gjorde om å sette søknader på vent. Dette forverrar uvisse og det store psykiske stresset desse menneska vert utsette for.

Bakgrunnen for svelttestreiken er at asylsøknadar frå syrarar er sett på vent på grunn av den uavklarte situasjonen som følgje av Assad-regimets fall i desember i fjor. Pressemeldingar dokumenterer at det nye styret allereie er i ferd med å stramme grepet om kvinner sin rett til å kle seg som dei vil, jamfør NRK radio i dag 25. februar.

I møte SV hadde med kurdiske politiske parti sine norske og nordiske representantar på stortinget 3. februar, vart det uttrykt stor uro over utviklinga for dei mange minoritetane i Syria sine menneskerettar med det nye sunnimuslimske styret. Same morgonen meldte NTB at ein lastebil med 19 kvinnelege kurdiske landbruksarbeidarar var sprengt i filler nord i Syria. Panorama melder at terrorangrepa frå IS og særleg er retta mot sivile mål. FN, amerikanske og kurdiske tenestemenn meiner IS stadig er ein trussel i Syria.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for asylmottaksdriften til Utlendingsdirektoratet (UDI), samt ansvaret for å behandle søknader etter utlendingsloven.

På grunn av den uavklarte situasjonen i Syria har UDI, tilsvarende som utlendingsmyndighetene i en rekke andre europeiske land, besluttet å sette saksbehandlin-

gen av asylsøknader fra syrere på vent til UDI har bedre oversikt over situasjonen. Det innebærer at det vil bli lengre ventetid i asylmottak for asylsøkere fra Syria, og det er følgelig et stort informasjonsbehov blant berørte. UDI har utarbeidet informasjon til syrere på flere språk og gjennomfører digital informasjonsformidling for syrere i asylmottak.

UDI har erfaring med å håndtere aksjoner som denne sultestreiken, og har kontakt med lokale helsemyndigheter. Direktoratet har tett dialog med driftsoperatørene av berørte asylmottak for å gi de ansatte på asylmottaket råd og veiledning for å ivareta beboerne på en god måte. De siste dagene har flere aksjoner blitt avsluttet etter dialog med UDI og driftsoperatør.

Jeg har forståelse for den påkjenningen det kan være for søkeren når saksbehandlingstiden i saker om beskyttelse trekker ut. Når det gjelder saksbehandlingstiden i utlendingsforvaltningen generelt, viser jeg til bl.a. mitt svar på spørsmål nr. 1171 og til tidligere justis- og beredskapsministers svar nr. 472.

Jeg har tillit til at UDI håndterer og følger opp situasjonen med sultestreik blant syriske asylsøkere i mottak på best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 1392**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 4. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Eldring-utvalget anbefalte at norske myndigheter bør ha en klar strategi for å sikre ønsket og nødvendig rekruttering av arbeidskraft fra EØS-området framover.

Hvordan har regjeringen fulgt opp denne anbefalingen?

BEGRUNNELSE:

Eldring-utvalget la fram sin rapport i april 2024. Regjeringen besluttet at det ikke skulle legges fram en stortingsmelding om forslagene fra Eldring-utvalget, i stedet skulle det gås i gang med implementering. I debatten om utenriksministerens redegjørelse om viktige EU- og EØS-saker i november i fjor, sa utenriksministeren at regjeringen har startet implementeringen av flere forslag fra utvalget.

Svar:

Regjeringens overordnede mål er høy og stabil sysselsetting. Demografiutviklingen gjør det krevende å sikre det. Flere må komme i jobb, og i fjor høst la vi fram Meld. St. 33 (2023-2024) «En forsterket arbeidslinje», som legger til rette for flere i arbeid og færre på trygd. Regjeringen har satt seg et ambisiøst mål om å øke sysselsettingsandelen til 82 prosent i 2030, tilsvarende om lag 150 000 flere per-

soner, når vi også tar hensyn til anslått befolkningsvekst. Arbeidsinnvandring kan ikke være svaret på framtidens arbeidskraftsbehov, selv om arbeidskraft fra EØS-området er et viktig supplement til den innenlandske arbeidsstyrken. Siden EU-utvidelsen fra 2004 har mye av sysselsettingsveksten i Norge kommet i form av arbeidsinnvandring, og det har bidratt til å øke tilbudet av arbeidskraft der mangelen har vært spesielt stor. Arbeidsinnvandring har samtidig gitt enkelte utfordringer for den norske arbeidslivsmodellen i form av sosial dumping, mye bruk av innleie og arbeidslivskriminalitet. I enkelte bransjer kan også arbeidsinnvandring fortrenge innenlandsk arbeidskraft. Det er derfor viktig at tiltak for å tiltrekke seg arbeidsinnvandrere ikke går på bekostning av sentrale mål i arbeidslivspolitikken.

EØS-avtalen gjør Norge til en del av det felles europeiske arbeidsmarkedet. EU har omfattende lovgivning som regulerer arbeidsmobilitet, som fri bevegelse av arbeidstakere, tjenesteyting og koordinering av trygdeordninger. Som EØS-land omfatter dette felles regelverket også Norge, og regjeringen jobber aktivt for å påvirke regelverksutviklingen på arbeidslivsområdet og gjennomfører vedtatte EØS-relevante rettsakter i norsk rett.

Regjeringen følger tett de initiativer som kommer i regi av EU for å styrke konkurransekraften til det indre marked, blant annet med å sikre kompetent arbeidskraft og jobber av høy kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 1393**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø****Besvart 13. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Hvordan følger statsråden opp denne anbefalingen fra Eldring-utvalget på sitt felt, og hva gjøres konkret fra departementets side for å følge opp EUs arbeid med ny handlingsplan for den sosiale søylen?

BEGRUNNELSE:

Europakommisjonen jobber med en ny handlingsplan for gjennomføringen av den sosiale søylen i 2025. Norge er ikke omfattet av prinsippene i EUs sosiale søyle, og mange av virkemidlene på dette feltet er ikke del av EØS. Det må likevel forventes at det som del av planen vil komme initiativer som er EØS-relevante.

En av de tydeligste anbefalingene fra Eldring-utvalget var at vi må komme tidligere på og utforme nasjonale standpunkter på et tidligere tidspunkt. Dette er også relevant for områder som delvis faller utenfor EØS, som den sosiale søylen.

Svar:

Det kommer fram av begrunnelsen at anbefalingen fra Elding-utvalget det vises til gjelder å komme tidligere på, og utforme nasjonale standpunkter på et tidligere tidspunkt.

EØS-avtalen er grunnmuren i vårt samarbeid med Europa. Regjeringen arbeider aktivt for å fremme norske interesser vis-a-vis EU i et omskiftelig internasjonalt bilde. Dette innebærer også å komme i tidlig inngripen med de forslag som kommer fra EU, og utarbeide og formidle norske synspunkt. En aktiv EØS-politikk er et kontinuerlig og langsiktig arbeid.

Å bygge og vedlikeholde nettverk på alle nivåer, er en viktig forutsetning for innhenting av informasjon og å fremme norske synspunkter. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har en bred involvering gjennom deltakelse på en rekke arenaer for politisk ledelse eller departementets embetsverk, alt fra ministermøter til policy-grupper og ekspertkomiteer. Vår tilstedeværelse i Brussel på EU-delegasjonen og med nasjonale eksperter som jobber i Europakommisjonen bidrar til bred tilstedeværelse og mange møtepunkter.

Jeg vil i denne sammenhengen også vise til vårt gode nordiske samarbeid, der vi har mange sammenfallende synspunkter med våre tre nordiske EU-land og Island i EØS-samarbeidet når det gjelder EUs sosiale dimensjon og viktigheten av å beskytte vår nordiske arbeidslivsmodell. Det nordiske samarbeidet gir oss et godt inngrep med hva som er på EUs dagsorden, og vi har et nært samarbeid med det kommende danske formannskapet til EU, andre halvår 2025.

Gjennom det kontinuerlige EØS-arbeidet er Europakommisjonen godt kjent med norske synspunkter. I brev til Europakommisjonens vise-president Minzatu i anledning hennes utnevnelse, understreket jeg hvor viktig det er med en sterk sosial dimensjon for et velfungerende indre marked, der alle arbeidstakere ivaretas med gode og rettferdige arbeidsforhold. Jeg har vist til viktigheten av trepartssamarbeidet i den norske arbeidslivsmodellen, og at framtidige initiativer for å styrke et sterkt sosialt Europa må bygge på nærhetsprinsippet og respektere de nasjonale arbeidslivsmodellene.

Dette er en tydelig retning for hvor regjeringen ønsker at EU skal bygge videre på sin sosiale modell. I Kommisjonens arbeidsprogram for 2025, som ble publisert 11. februar, legges det blant annet opp til at en ny handlingsplan for den sosiale søyle samt et veikart for kvalitetsjobber skal presenteres i fjerde kvartal 2025. Enkelthetene i disse initiativene vil i de kommende månedene bli diskutert og konkretisert. Jeg vil ha tett kontakt med mine kollegaer i Norden og Europa om dette i tiden som kommer, og arbeide for at norske interesser blir hørt.

SPØRSMÅL NR. 1394

Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 4. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Er dagens rammeverk for SPU til hinder for at fondet kan selje seg ut av fleire selskap som har økonomisk aktivitet i okkupererte Palestina, og vil i så fall regjeringa ta initiativ til å skjerpe inn dette slik at investeringane blir meir i samsvar med tilrådingane frå FN?

GRUNNGJEVING:

Den internasjonale domstolen (ICJ) har tydeleg slått fast at den israelske okkupasjonen av Palestina er i strid med folkeretten. Dette vart slått fast seinast i ICJ si rådgevande

fråsegn i juli 2024. Fråsegna vart fulgt opp av generalforsamlinga i FN, som vedtok at alle statar og internasjonale organisasjonar har ei plikt til å ikkje anerkjenne eller på andre måtar støtte Israel sin ulovlege okkupasjon. Dette inkluderer å avstå frå økonomiske eller handelsmessige avtalar som bidreg til å oppretthalde situasjonen. Noreg var blant forslagsstillarane til fråsegna, som vart vedteke med støtte frå 124 land.

Samstundes er Statens pensjonsfond utland (SPU) framleis investert i ei rekke selskap som i følgje FNs høgkommissær for menneskerettar har økonomisk aktivitet på okkupert palestinsk territorium. I følgje koalisjonen

«Don't buy into occupation», som mellom anna består av norske LO, er SPU den europeiske finansinstitusjonen som har investert aller mest i selskap og konsern som har økonomisk aktivitet i okkupert Palestina.

Sidan det vart fornya diskusjon rundt desse problemstillingane i lys av krigsutbrotet på Gaza hausten 2023 har både SPU og regjeringa svart at det etiske rammeverket for fondet er godt nok, og at det kan ta tid å vurdere kvart enkelt selskap for utelukking. No har det gått svært langt tid, og lite synest å vere endra, så det er av interesse å vite om vi frå dette kan slutte at regjeringa meiner status quo - inkludert betydelege investeringar i selskap som har økonomisk aktivitet i okkupert område - er tilfredsstillande.

Svar:

Noreg har i lang tid vore tydeleg på at den israelske busettingspolitikken på okkupert land er i strid med folkeretten og må opphøyre. Noreg har difor gitt klart uttrykk for at Israel på dette grunnlaget må trekkje seg ut av eksisterande busettingar og stanse utbygging av nye.

Statens pensjonsfond utland (SPU) er ein finansiell investor. Fondet skal forvaltast ansvarleg, og det er innført retningslinjer for observasjon og utelukking av selskap frå fondet. Retningslinjene handlar om kva fondet av etiske omsyn ikkje skal vere investert i. Dei omfattar mellom anna kriterium for grove eller systematiske krenkingar av menneskerettane og alvorlege krenkingar av rettane til individ i krig eller konfliktsituasjonar.

Det fagleg uavhengige Etikkrådet vurderer selskap opp mot retningslinjene. Etikkrådet gjorde i brev til Finansdepartementet 30. august 2024 greie for korleis rådet følgjer opp retningslinjene i lys av det auka konfliktnivået

den seinare tida. Brevet blei omtala i kapittel 7.4 i Nasjonalbudsjettet 2025.

Etikkrådet meiner dei israelske busettingane på Vestbreidda er ulovlege etter folkeretten. Ti selskap er utelukka frå SPU på bakgrunn av verksemd der. Selskapa som er utelukka er vurderte å medverke til dei folkerettsstridige busettingane. Ifølgje Etikkrådet føreset utelukking at det er ei tilknytning mellom verksemda til selskapet og normbrotet som ligg under. Det er difor ikkje slik at det å vere til stades åleine eller einkvar tilknytning til dei okkuperte områda vil føre til observasjon eller utelukking.

Etikkrådet viser vidare til at krava til selskapa si aktsemd er høgare viss dei risikerer å medverke til svært grove normbrot, slik tilfellet kan vere i konfliktsituasjonar. Rådet viser også til at Den internasjonale domstolen i Haag (ICJ) den 19. juli 2024 slo fast at okkupasjonen av palestinske område er i strid med folkeretten og er ulovleg. Med utgangspunkt i dette, vurderer Etikkrådet om selskap med ei mindre direkte tilknytning til normbrota i okkupert palestinsk territorium (OPT) enn det som tidlegare har vore lagd til grunn, også bør anbefalast å bli utelukka.

I lys av utviklinga både i normgrunnlaget og i situasjonen i dei okkuperte palestinske områda, skriv Etikkrådet at dei etiske retningslinjene gir grunnlag for å utelukke nokre fleire selskap med samband til Vestbreidda enn dei som allereie er utelukka.

Det er blitt lagd stor vekt på eit grundig arbeid i rådet. Hovudstyret i Noregs Bank avgjer slike saker, og sakene vert offentlege først etter at Noregs Bank har selt seg ut av selskap som skal utelukkast. Verken regjeringa eller departementet legg seg opp i dette arbeidet, som gjeld enkeltsaker.

SPØRSMÅL NR. 1395

Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 4. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Vil statsråden flytte staben og ledelsen til Forsvarets spesialkommando fra Oslo til Rena?

BEGRUNNELSE:

Forsvarets Spesialkommando, Marinejegerkommandoen og helikopteravdelingen 339 SOAS utgjør kampsystemene

i Forsvarets spesialstyrker (FS). I dagens situasjon med stadig større risiko for sammensatte trusler, og behovet for understøtte alliert forsterkning og målutvelgelse i en eventuell krigssituasjon er spesialstyrkene svært viktige for den nasjonale forsvarsevnen vår. I 2014 fikk de norske spesialstyrkene felles ledelse. Den gang ble ledelsen og staben i den nye enheten lokalisert til Akershus festning i Oslo.

I Langtidsplanen for forsvaret som daværende forsvarsminister Bjørn Arild Gram (Sp) la fram på vegne av Senterpartiet- og Ap-regjeringen uttalte regjeringen et tydelig mål om å

«se etter løsninger som bidrar til bredere arbeidsmarkeder i forsvarskommuner, og som understøtter beredskap og Forsvarets operative evne.»

Videre heter det at:

«Ytterligere organisatoriske tiltak som kan bidra til [...] en hensiktsmessig geografisk lokalisering av Forsvarets virksomhet skal vurderes.»

Dette arbeidet er det viktig at den nye statsråden også følger opp. En flytting av ledelsen og staben i FS til

Rena peker seg ut som en god mulighet til å gjennomføre ambisjonene våre i praksis. På Rena vil staben og ledelsen både være tett på styrkene staben og ledelsen skal tjene, og vi kan få styrket karrieremulighetene for ansatte i Forsvaret i en viktig forsvarsregion.

Svar:

I langtidsplanen for forsvarssektoren 2025 – 2036, er det enkelte satsinger og fokusområder Forsvaret er bedt om å vurdere med hensyn til lokalisering. Dette inkluderer også lokalisering av Forsvarets spesialstyrkers ledelse og stab. Jeg vil komme tilbake til dette på egnet måte, når eventuelle forslag til relokalisering er ferdig utredet.

SPØRSMÅL NR. 1396

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson

Besvart 4. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Vil finansministeren legge fram for Stortinget omfanget av sine foredragshonorar etter at han gikk av som Natos generalsekretær?

BEGRUNNELSE:

Etter at han gikk av som generalsekretær i Nato har finansministeren holdt en rekke honorerte foredrag, blant annet for (listen er ikke utfyllende):

- * Den internasjonale banken UBS.
- * Konsulentselskapet Deloitte.
- * Bank of America.
- * Bank Santander.
- * Industriimperiet Wallenberg.

Flere av disse oppdragsgiverne møter statsråden nå på i sin nye rolle som finansminister. Det er derfor i offentlighetens interesse å få vite størrelsen på honorarerene finansministeren har mottatt for disse foredragene, for å bedre kunne bedømme statsrådens habilitet i omgang med selskaper som for eksempel Deloitte og Bank Santander.

Dersom dette av ulike grunner ikke er mulig for finansministeren, ønskes en forklaring på hvorfor denne informasjonen ikke kan oppgis til det norske Stortinget. Jeg vil minne om at det har vært en rekke tildels heftige debatter i Norge om statsråders tidligere kundelister, for

eksempel når de kommer fra PR- og påvirkningsbransjen. Å få i det minste en omtrentlig størrelse på de ulike honorarene vil kunne gi offentligheten et riktigere inntrykk av de økonomiske bindingene mellom finansministeren og flere private finansinstitusjoner.

Svar:

Som representanten peker på, har jeg lagt frem for mediene oversikten over de foredragene jeg holdt mellom min avgang som generalsekretær i Nato og tiltredelsen som finansminister. Det er ulike oppdrag, både betalte og ubetalte. Alle oppdrag ble gjennomført før jeg ble statsråd, og alle fremtidige avtaler er avlyst. Slik jeg vurderer det, er størrelsene på honorarene ikke relevant for mine oppgaver som finansminister.

Hvis det likevel skulle oppstå spørsmål om habilitet, vil jeg vurdere og avgjøre dette konkret i den enkelte sak. Hvis jeg er i tvil, vil jeg be embetsverket om bistand til å gjøre en habilitetsvurdering. I særlige tilfeller kan embetsverket også be Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om bistand. Hvis jeg er inhabil i en sak innenfor eget ansvarsområde, vil det bli oppnevnt settestatsråd.

Honorarene jeg har mottatt blir innberettet i tråd med gjeldende skatteregler.

SPØRSMÅL NR. 1397

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson
Besvart 5. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Ber om en oppdatert oversikt over hvor mange ansatte i Arbeids- og velferdsetaten (NAV) som har lønnspakker som overstiger 1 million kroner, og om tall på utviklingen i denne gruppen siste fem år.

Kan det også bes om en politisk vurdering fra statsråden på hva som bør være maksimalt lønnsnivå for ledere i Arbeids- og velferdsetaten?

BEGRUNNELSE:

Nylig lyste Arbeids- og velferdsetaten (NAV) ut en stilling som avdelingsdirektør for brukeropplevelse. Lønnen beskrives i stillingsannonsen som mellom 1,5 og 1,7 millioner, men i spesielle tilfeller kan Nav også strekke seg enda høyere. Til sammenligning har arbeids- og inkluderingsministeren selv en årlig godtgjørelse på 1.671.256 kroner. I klartekst betyr dette at avdelingsdirektør i Nav nå har tilsvarende eller høyere lønnsnivå enn ansvarlig statsråd. Fra før er det kjent av Nav-direktøren har høyere lønn enn statsministeren. Spørsmålsstiller ønsker seg en politisk vurdering av hva som er riktig lønnsnivå i en offentlig etat som Nav.

Ber også om en oversikt over hvor mange ansatte i Nav som nå har lønn på over 1 million kroner. Viser til tidligere innsendt spørsmål 15:1653 (2022-2023), men ønsker en oppdatert oversikt fordelt på hvor mange som tjener over en million, over en og en halv million og over

to millioner. Ber også om en oversikt over utviklingen i disse tallene siste fem år.

Svar:

Staten skal ikke være lønnsledende. Samtidig må staten som arbeidsgiver være i stand til å tiltrekke seg og beholde god kompetanse. Forvaltningen er avhengig av høyt kompetente medarbeidere og ledere for å løse dagens og fremtidens utfordringer, ikke minst i en så kompleks virksomhet som Arbeids- og velferdsetaten. Ekspertene og spesialisert kompetanse er etterspurt i arbeidsmarkedet, og det er hard konkurranse om de beste hodene.

Arbeids- og velferdsetaten har innenfor de rammebetingelsene som gjelder for alle offentlige virksomheter et selvstendig ansvar for å vurdere lønnsnivået. Det er et arbeidsgiveransvar som etaten har, og slik må det være. Jeg går derfor ikke inn i en vurdering av det konkrete lønnsnivået i Arbeids- og velferdsetaten.

Arbeids- og velferdsetaten - lønnsoversikt

I den nærmere begrunnelsen for spørsmålet har representanten presisert at det ønskes en oversikt som viser hvor mange som tjener over hhv. én, halvannen og to millioner kroner.

Nedenfor følger en oversikt over de etterspurte intervallene for dem som mottar en årslønn på over én million kroner i Arbeids- og velferdsetaten. Oversikten omfatter både ledere og medarbeidere.

Årslønn	Antall ansatte i Arbeids- og velferdsetaten med lønn:		
	over 1,0 og inntil 1,5 mill. kroner	1,5-2,0 mill. kroner	over 2,0 mill. kroner
01.01.2020	119	2	
01.01.2021	137	2	
01.01.2022	203	3	
01.01.2023	267	4	
01.01.2024	427	6	1
01.01.2025*	528	10	1

SPØRSMÅL NR. 1398**Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 5. mars 2025 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

Blyforureining fører til over 5 millionar dødsfall i verda kvart år. Noreg var ein av grunnleggarane av partnerskapet for ei blyfri framtid (Partnership for a Lead-free Future) i 2024, men har så langt ikkje følgt opp med finansielle bidrag eller andre tiltak.

Korleis vil regjeringa følge opp at Noreg er medgrunnleggar av Partnership for a Lead-free Future, mellom anna gjennom finansielle bidrag og Rotterdam-konvensjonen?

GRUNNGJEVING:

WHO understreker at det ikke finnes noen trygg grense for blyeksponering. Blyforgiftning har dype og skadelige konsekvenser for barns utvikling og helse, og fører til dårligere utdanningsresultater, for tidlig død og redusert økonomisk utvikling. En analyse fra Verdensbanken viser at helseeffektene av blyeksponering fører til betydelige årlige tap for verdensøkonomien, noe som resulterer i et produktivitetstap på minst 1,4 billioner amerikanske dollar i global BNP. Verdensbanken estimerer også at blyeksponering forårsaker 5,5 millioner dødsfall hvert år.

Med bakgrunn i de omfattende helseskadene og de store samfunnsøkonomiske kostnadene ved blyforgiftning, er det viktig å vite hvilke konkrete planer statsråden har for å sikre at Norge bidrar både økonomisk og politisk til partnerskapet.

Jeg ber også om statsrådets vurdering av muligheten for å foreslå å inkludere blykromat under Rotterdam-konvensjonen. Sistnevnte er en mulighet til å få inkludert blykromat (malingpigmentet) i konvensjonen som regulerer internasjonal handel med farlige kjemikalier. Bly i maling er nemlig fortsatt et problem i mange mindre utviklede land. Det har negativ påvirkning på millioner av liv.

Svar:

Noreg slutta seg til partnerskapet for ei blyfri framtid fordi det er viktig med auka merksemd om dei alvorlege konsekvensane av blyforureining, særleg for sårbare grupper som barn. Norsk tilslutning inneber ikkje ei forplikting til auka finansielle bidrag til prosjekt som er retta spesielt mot bly. Arbeid mot blyeksponering og -forureining er likevel ein integrert del av fleire avtalar Noreg har med relevante organisasjonar, som Verdas helseorganisasjon (WHO), FNs miljøprogram, FNs barnefond og Den

globale miljøfasiliteten (GEF). Det er ikkje sett av midlar til spesifikke bly-initiativ i 2024, og dette er heller ikkje planlagt for 2025. Det er norsk politikk å unngå stor grad av øyemerking i støtte til multilaterale organisasjonar, og det er noko av bakgrunnen for at vi ikkje har auka øyemerking til spesifikke prosjekt på bly.

Noreg støttar at Verdas helseorganisasjon skal ha ei rolle i partnerskapet, gjennom ein forankring i det breiare arbeidet mot helseskadelege kjemikalier. For perioden 2024 –2025 auka Noreg den frivillige tematiske støtta til WHO som går til miljø og luftforureining frå 9 til 15 mill. NOK per år. Noreg gav i 2024 også støtte til FNs barnefond gjennom svakt øyemerkt tematisk utdanningsstøtte til Mali og Malawi, der FNs barnefond i Mali mellom anna skal sjå på moglegheita for målretta bly-relaterte intervensjonar. I tillegg blir FNs barnefond støtta gjennom fleire avtalar. Dei arbeider generelt med barns utvikling og læring, inkludert blyforgiftning.

Ei inkludering av blykromat i Rotterdamkonvensjonen vil føre til krav om førehandsinformert samtykke (PIC) til import/eksport, men ikkje vere ei regulering av bruk eller internasjonal handel. Prosedyren for å liste eit stoff under Rotterdamkonvensjonen startar med innsending av ei notifisering når eit stoff blir forbode eller strengt regulert. Dette inkluderer detaljert informasjon om reguleringa og årsakene til den. For at notifiseringa skal bli vurdert av ekspertkomiteen til Rotterdamkonvensjonen, krevst det varsel frå minst to forskjellige geografiske FN-regionar. Dersom ekspertkomiteen konkluderer med at notifiseringane oppfyller kriteria, blir stoffet anbefalt for listing. Det er partsmøtet som tek den endelige avgjerda om ein kjemikalie skal listast under konvensjonen. Heile prosessen tek minst 3 år.

For blykromat (i maling), er det allereie to notifiseringar frå den afrikanske regionen som tek for seg tre ulike variantar av blykromat. Notifiseringane vil bli vurdert av ekspertkomiteen når det kjem ei notifisering om same stoffgruppe frå ein annan region. I EU og Noreg er desse tre blykromata underlagde såkalla «krav om autorisasjon» under det breie kjemikalierregelverket REACH, og vi regulerer også andre blyforbindelsar. Likevel er det nokre utfordringar med å sende inn ei notifisering av gjeldande regelverk sidan det teknisk sett under Rotterdamkonvensjonen ikkje skal brukast helse- og miljødata som kjem etter at den nasjonale reguleringa trer i kraft. I Noreg og EU går reguleringsarbeidet med blyforbindelsar langt tilbake, og det kan vere utfordrande å finne spesifikke nasjonale data som kan nyttast. Eg ser det difor som

meir hensiktsmessig at eit land med nyare regulering av blykromat sender inn ei notifikering. Dei kan då ha nyare nasjonale data som er brukte for helse- og miljøvurdering, og dette er viktig for at notifikeringa skal oppfylle kriteria.

Under det globale kjemikalierammeverket har land i ei rekkje år samarbeidd om å fase ut bly i måling, og arbeidet har gitt gode resultat.

SPØRSMÅL NR. 1399

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 5. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kor mange kontrollar vart gjennomført i 2024 for å avdekke ulovleg bruk av utanlandsregistrert bil i Noreg, og kor mange tilfelle av slik ulovleg bruk vart avdekt?

GRUNNGJEVING:

Det kan gje store føremoner for useriøse aktørar og einskildpersonar å bruke utanlandsk køyretøy ulovleg i Noreg. Til dømes kan ein unndra seg eingongsavgift og bompengar. NRK avslørte 24. februar 2025 at det i 2024 har vore ein stor auke i bompasseringar av rumensktregistrerte bilar. I fall dette er ein trend, er det viktig at det vert teke naudsynnte grep for å stogge utviklinga.

Svar:

Passeringar i bomstasjonane med utanlandsregistrerte køyretøy har dei siste åra vore på om lag 2,2 - 2,3 prosent av dei totale passeringane. Om lag 80 prosent av passeringane med utanlandskregistrerte køyretøy i takstgruppe 1 (køyretøy under 3,5 tonn) har ikkje vore knytt til ein brukaravtale, og har dermed vore belasta eigar av køyretøyet.

For utanlandsregistrerte køyretøy utan AutoPASS-avtale er ein avhengig av tilgang til køyretøyregister i dei enkelte landa for å kunne fakturere eigar av køyretøyet. Det blei gitt tilgang til køyretøyregisteret i Nederland i fjor. Når det gjeld «opne» utanlandske register, som krev gebyr for søk, har eg også relativt nyleg akseptert at bompengeselskapa kan krevje inn sine kostnader for søk i slike register. Dette er noko selskapa truleg vil starte med 1. mai i år. Eg viser i den samanhengen også til mitt svar på ditt spørsmål nr. 1400 om at fokuset framover blir å sikre tilkopling til det felleseuropeiske meldingssystemet EUCARIS for innhenting av køyretøysinformasjon i samsvar med EETS-direktivet, mellom anna frå Tyskland og Romania.

Betalingsgraden, det vil seie innbetalte bompengar frå utanlandsregistrerte køyretøy utan AutoPASS-avtale, var i 2022 og 2023 på om lag 50 prosent. Eit så pass lågt tall skuldast i stor grad manglande tilgang til utanlandske køyretøyregister. Viss ein berre ser på passeringar der det er mogleg å fakturere eigaren av køyretøyet, er betalingsgraden i gjennomsnitt rundt 80 - 90 prosent. Dette skil seg ikkje vesentleg frå norskregistrerte køyretøy utan slik avtale.

Det er et forskriftsfesta krav om obligatorisk betalingsbrikke for tunge kjøretøy (over 3,5 tonn). Utanlandsregistrerte kjøretøy i takstgruppe 2 som likevel ikkje har slik avtale, utgjorde kun 0,02 prosent av de totale passeringane.

Totalt berekna tap (for kjøretøy i både takstgruppe 1 og 2) for alle bompengeselskapa på grunn av manglande tilgang til utanlandske køyretøyregister var på om lag 140 mill. kr i 2023. Om lag fem prosent av det totale tapet kom frå utanlandske køyretøy registrert i Romania.

Mellombels ulovleg bruk av utanlandsregistrert motorvogn med tanke på eingongsavgift, er ikkje noko som blir kontrollert av Statens vegvesen. Dette ligg innunder Finansdepartementet og Skatteetaten sitt ansvarssområde.

SPØRSMÅL NR. 1400**Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 28. februar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at eurovignettdirektivet, som skal sikre at utanlandske køyretøy reelt må betale bompengar i Noreg, kjem til å tre i kraft i Noreg innan 1. januar 2026, og viss han ikkje kan gje slik garanti, vil han ta andre grep for å motverke utfordringa med at stadig fleire rumenske varebilar rullar på norske vegar utan å betale bompengar?

GRUNNGJEVING:

Statssekretær Tom Kalsås i Samferdsledepartementet sa til NRK 24. februar at problemet med at utanlandske køyretøy ikkje betaler bompenger “snart kan være løst” med tilsvising til at “[e]t nytt EU-direktiv står nemlig på trappene”. Eg reknar med det er eurovignettdirektivet frå 2022 det vert vist til. Gjeve at problema med m.a. rumenske varebilar ila. 2024 har vorte svært stort, synest det presserande å gjere noko med problemet. Ein ting er at firmaa som nyttar desse bilane får urimelege konkurransefordelar andsynes konkurrentar som betaler bompengar, ein annan ting er at det i kjølvatnet på det store talet på rumenske bilar på norske vegar også kan fylgje unndraging av eingongsavgift, fleire ulukker, sosial dumping mv. Gjeve den eksplosive auken i rumenske bilar ila. 2024, som NRK har dokumentert, verkar det rimeleg at statsråden tek sikte på å løyse utfordringa ila. månader snarare enn år. Eg lurar difor på om han kan garantere ikraftsettjing av eurovignettdirektivet innan rimeleg tid og, dersom han ikkje kan dette, om han vil ta andre grep.

Svar:

Det er Europaparlamentets- og Rådsdirektiv (EU) 2019/520 av 19. mars 2019 om samverksemd mellom elektroniske bompengesystem og tilretteleggjing for utveksling av opplysningar mellom medlemslanda om manglande bompengebetaling i EU (EETS-direktivet), og ikkje eurovignettdirektivet, som vil kunne sikre at utanlandske køyretøy frå EU- og EØS-land faktisk betaler bompengar i Noreg.

Når det gjeld prosess vart EETS-direktivet tatt inn i EØS-avtalen på EØS-komiteen sitt møte 7. februar 2025. Straks deretter vedtok departementet dei nødvendige forskriftsendringane i utstederforskrifta og oversendte desse til Lovdata. Direktivet, og forskriftsendringane, vil tre i kraft samla for EFTA-statane i EØS éin månad etter

at Liechtenstein har varsla EFTA-sekretariatet om at sitt artikkel 103-atterhald er løfta.

Vi har med innlemming av EETS-direktivet i EØS-avtalen tatt eit godt skritt vidare i prosessen. Eg har tidlegare spurt etter framdrift på arbeidet med å løfte Liechtenstein sitt atterhald i eit brev til min kollega i Liechtenstein. Dette var for å sikre fortgang i den nasjonale prosessen. Eg fulgte opp dette brevet med eit eige bilateralt møte med min kollaga. Dette er også blitt tatt opp fleire gongar frå norsk side i EØS-organa. Siste informasjon frå Liechtenstein tyder no på at den nasjonale prosessen med å løfte atterhaldet er forsert (frå årsskiftet 2025/26 til sommaren 2025). Eg vil på ny følgje opp denne saka overfor Liechtenstein, så snart ny regjering / transportminister er utpeikt som følgje av Landtagsvalet 9. februar 2025.

Fokuset framover blir også å sikre tilkopling til det felleseuropeiske meldingssystemet EUCARIS for innhenting av køyretøysinformasjon i samsvar med EETS-direktivet, mellom anna frå Romania.

Avslutningsvis vil eg vise til at mitt sterke engasjement for ei trygg, seriøs og organisert transportnæring bør vere godt kjent. Seinast for ein månad sidan vart det til dømes fastsatt løyvekrav for godstransport med varebilar i nasjonal transport med tillaten totalvekt mellom 2,5 og 3,5 tonn. Kravet gjeld frå og med 1. januar 2026. Dette er gjort for å sikre likare konkurransevilkår og for å kjempe mot sosial dumping.

SPØRSMÅL NR. 1401**Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 4. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Senterpartiet har ambisjon om å øke forsvarsaktiviteten i Kongsvinger-regionen de neste årene, er statsråden enig?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar på spørsmålet i Dokument nr. 15:1219 (2024-2025) begrunner forsvarsministeren et mulig salg av Gyldenborg-bygget ved Kongsvinger festning med at «ny langtidsplan legger ikke opp til utvidet aktivitet ved Kongsvinger.». Samtidig har det vært et uttalt mål for Senterpartiet og Ap i regjering de siste årene å styrke arbeidsmarkedet i viktige forsvarsregioner og ta grep som gir flere muligheter for en lengre karriere i forsvaret i viktige forsvarsregioner.

Kongsvinger-regionen er med sin nærhet til Østerdalen, Gardermoen og Oslo et område som ligger godt plassert for pendlere i Forsvaret som har familie og som ønsker en lang karriere i Forsvaret. Daværende forsvarsminister Bjørn Arild Gram (Sp) var i desember på besøk hos Forsvarets Veteransenter på Bæreia i Kongsvinger i forbindelse med at Senterpartiet, Ap og Sv sikret at vi fra og med i år skal øke antall årlige gjestedøgn på veteransenteret med 50 prosent.

Den store satsingen på Forsvaret som ble vedtatt gjennom Senterpartiets og Arbeiderpartiets langtidsplan, vil også føre til et behov for nye administrative stillinger. Senterpartiet mener det er ønskelig at noen av disse stillingene lokaliseres til Kongsvinger. Kombinasjonen av allerede tilstedeværende forsvarsaktivitet og den sentrale plasseringen mellom Gardemoen, Østerdalen og Oslo

gjør det naturlig å se på Kongsvinger-regionen som et område hvor det ligger godt til rette for økt forsvarsaktivitet.

Svar:

Som del av langtidsplanen legger regjeringen opp til økt forsvarsaktivitet og personellvekst i Innlandet. Her skal det gradvis trappes opp slik at om lag 740 flere ansatte, rundt 1 300 flere vernepliktige og 6 400 flere reservister tjenestegjør frem mot 2036. Som del av fylket er Kongsvinger-regionen med på dette løftet.

Langtidsplanen som er vedtatt av Stortinget for perioden 2025-2036 legger ikke opp til vesentlig økt forsvarsaktivitet i og rundt Kongsvinger. Dette er imidlertid ikke til hinder for at arbeidsplasser med tiknytning til Forsvarets operative virksomhet kan legges til en region som Kongsvinger i framtiden dersom dette er hensiktsmessig. Et aktuelt eksempel er kapasitetsutvidelsen av Forsvarets veteransenter på Bæreia, som stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum tar opp i sitt spørsmål. Det er beregnet at kapasiteten på Bæreia kan økes med omtrent 50 prosent i tiden fremover.

Jeg må samtidig fremheve at forsvarssektoren skal bidra til god stedsutvikling i lag med lokale aktører. Et eksempel på dette er Kongsvinger festning som blant annet leies ut til Anno museum på langtidskontrakt. Jeg oppfatter at museet har vært og er naturlig del av festningsmiljøet og de kulturhistoriske bygningene som omkranser festningen, og at dette er viktig for lokalbefolkningen og besøksvirksomheten.

SPØRSMÅL NR. 1402**Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 5. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva kan gjøres for å sikre at alle kommuner har psykologkompetanse i helse- og omsorgstjenesten slik de er pålagt å ha i helse- og omsorgstjenesteloven?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har pålagt kommunene å sikre psykologtjenester til egen befolkning, og Stortinget bevilger midler til dette gjennom rammeoverføringer til kommunene. Like-

vel mangler mange kommuner psykologtjenester. Det ser ikke ut til at det er noen mekanismer eller instanser som faktisk sikrer etterlevelse av lovkravet om psykologkompetanse. Dette er et tema vi får spørsmål om fra distriktkommuner.

I mange kommuner opplever befolkningen at psykisk helse ikke blir prioritert. Det finnes kommuner der verken kommunepsykologhjæmmel er opprettet eller samarbeidsavtaler er inngått. I noen kommuner har ikke befolkningen noe annet psykologtilbud enn DPS, som avviser folk som ikke har en psykisk lidelse og henviser disse tilbake til førstelinjetjenesten. Noen blir henvist til Helfo Psykolog, og de må da reise langt, til andre kommuner.

Det er ikke uvanlig at flere sliter i perioder med psykisk uhelse, eller opplever kriser tidvis uten at dette i utgangspunktet er psykiske lidelser, men det kan bli det. Flere sliter en del med rus, noe som kanskje kunne vært unngått om folk hadde fått hjelp tidligere. Mange kan også ha behov for psykologstøtte i forbindelse med barnevernssaker, vanskelig økonomisk situasjon eller selvmordsproblematikk. Selvmord og psykisk uhelse koster mye for den enkelte og for samfunnet.

Kravet om psykologkompetanse gjelder alle kommuner, også små distriktkommuner, og også alle som strever med å rekruttere psykologkompetanse. På tross av at Stortinget har vedtatt krav om psykologkompetanse gjennom helse- og omsorgstjenesteloven, er det ikke et reelt kommunepsykologtilbud i hele landet.

Svar:

Psykologer er en viktig yrkesgruppe i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid, både i det helsefremmende og forebyggende arbeidet, i systemarbeid, i veiledning av andre yrkesgrupper og i behandlingstilbud. Helse- og omsorg-

stjenesteloven pålegger kommunene å ha knyttet til seg psykologkompetanse, men ikke å sikre psykologtjenester til egen befolkning slik representanten skriver. Det er mange andre yrkesgrupper som også er sentrale i arbeidet med å sikre et godt psykisk helsetilbud i kommunen, som for eksempel sykepleiere, sosionomer, familieterapeuter eller ansatte med annen helse- og sosialfaglig utdanning. Disse gruppene jobber også med oppfølging av mennesker med behov for psykisk helsehjelp, og utgjør det store volumet av ansatte i kommunale psykisk helse- og rustjenester.

Et godt psykisk helsetilbud i kommunen er viktig for å sikre at flere kan få god og tidlig hjelp for psykiske helseutfordringer, før problemene utvikler seg til å bli mer alvorlige og behovet for mer spesialisert hjelp oppstår. Et sentralt mål i vår Opptappingsplan for psykisk helse er at alle landets innbyggere skal ha tilgang til kunnskapsbaserte lavterskeltilbud innen psykisk helse og ruslidelser. Mange kommuner har etablert gode lavterskeltilbud der folk kan få lett tilgjengelig hjelp, uten henvisning og lange ventetider. Vi vet likevel at tilgangen varierer rundt om i landet. Derfor har vi de siste to budsjettene styrket kommunenes frie inntekter begrunnet med psykisk helse, slik at kommunene kan styrke sine tilbud i tråd med behovene lokalt. Vi legger også til rette for etablering og utvikling av gode lavterskeltilbud gjennom målrettede tilskuddsordninger og faglig støtte. I tillegg vurderer vi om lavterskeltilbud skal lovfestes.

Personell er et knapphetsgode og vil i enda større grad være det framover. Derfor er vi nødt til å fortsette innsatsen for å rekruttere og beholde fagfolk, blant annet gjennom å satse på arbeidsmiljø og arbeidsvilkår, bedre oppgavedeling og effektiv organisering, samt kvalifisering og kompetanseutvikling.

SPØRSMÅL NR. 1403

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 3. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden innføre metode fra Sverige som har vist seg effektivt for å redusere vold i nære relasjoner?

BEGRUNNELSE:

TV2 har i flere oppslag (17. og 22. februar d.å.) vist til et prosjekt gjennomført i Sverige. Prosjektet har vist en sterk nedgang i andelen vold i nære relasjoner. Prosjektet fokuserer på menn som er dømt for eller mistenkes å utøve

vold. Målgruppen oppsøkes av politi for egen, frivillig samtale.

Partnervold er et alvorlig samfunnsproblem, og rammer mange. Spesielt barn og unge kan bli rammet på en slik måte at det gir langvarige eller livslange negative virkninger. En undersøkelse fra 2023 viste at så mange som 630 tusen nordmenn har opplevd vold hjemme.

For tiden behandler Stortinget lov om Statens kommisjon for partnerdrap, som er en oppfølging av NOU 2020:17 – Varslede drap? Det ligger an til opprettelse av en egen partnerdrapskommisjon. Det er bra. Samtidig finnes det allerede mye kunnskap om vold i nære relasjoner. Dette er kunnskap som raskt kan settes inn i gode tiltak. Et slik tiltak er den svenske modellen. Det å iverksette tiltak raskt kan betyr forskjellen for enkeltpersoner som kan slippe å bli offer.

Svar:

Med forbehold om at jeg så langt ikke kjenner den svenske modellen utover presentasjonen som er gitt i media, er mitt inntrykk at dette ser veldig lovende ut. Den helhetlige tilnærmingen der politiet både fokuserer på utsatte og voldsutøver samt styrker kunnskapen om vold i nære relasjoner og risikovurdering bidrar til å hindre alvorlig og potensielt dødelig vold.

Samtaler med voldsutøver slik det gjennomføres i Sverige er en viktig del av det forebyggende arbeidet og kan bidra til at voldsutøver motiveres til å oppsøke hjelp for å håndtere sitt voldsproblem. I tillegg kan politiet, dersom situasjonen tilsier det, sette i verk andre risikoreducerende tiltak som for eksempel ilegge omvendt voldsalarm eller varetektsfengsling.

Vi har samarbeidet godt med våre nordiske naboer på dette området gjennom mange år og flere elementer fra tidligere og nåværende svenske initiativ er lagt inn i

RISK metodikken utviklet i Oslo politidistrikt. RISK er etablert for å øke sikkerheten og redusere belastningen for personer utsatt for vold i nære relasjoner og der både den som er utsatt for, og den som utøver vold, får tilbud om samtaler, sikkerhetsråd og veiledning med politi, psykolog og terapeut. Erfaringene fra RISK viser at (motivasjons) samtaler med utøver ofte bidrar til å redusere risikoen for ny vold.

Det som kjennetegner RISK er «tospennmodellen». Det innebærer at risikoanalytikere med politiutdanning, jobber i team med sosial- og helsefaglig personell med ulike fagbakgrunn, herunder psykologspesialister. Denne helhetlige tilnærmingen til mennesker som lever i vold, er nøkkelfaktoren for å vurdere og håndtere risiko, slik erfaringene også ser ut til å være i Sverige. Kombinasjon av sikkerhet og beskyttelse på den ene side, og psykososial oppfølging på den andre, utgjør den største forebyggende effekten.

Regjeringen er nå i gang med å spre RISK metodikken til alle landets politidistrikter og i løpet av 2025 har både Sør Øst, Sør Vest og Nordland politidistrikter, i tillegg til Oslo, tilgang på et slikt tilbud.

For ytterligere å styrke det forebyggende arbeidet mot vold i nære relasjoner etablerte regjeringen Statens kommisjon om partnerdrap (Partnerdrapskommisjonen) i september 2024. Kommisjonen skal bidra til å forebygge partnervold og partnerdrap ved å gjennomgå alle partnerdrapssaker. Dette vil gi oss bedre kunnskap om hva som fungerer og hva som ikke fungerer i det forebyggende arbeidet. En nærmere vurdering av hvorvidt flere elementer fra den svenske modellen kan være egnet for norske forhold, vil kunne være et av flere forhold kommisjonen kan se nærmere på. Et lovforslag som skal gi kommisjonen tilgang til nødvendig informasjon behandles i Stortinget 4. mars.

SPØRSMÅL NR. 1404

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 7. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er de oppdaterte gjennomsnittskostnadene per kilometer i 2025 for bygging av motorvei i 90 km/t og 110 km/t, samt snittkostnad for vedlikehold av disse veiene,

og hva er snittkostnad for vedlikehold og nødvendige oppgraderinger av fylkesveiene?

Svar:

Basert på informasjon mottatt fra Nye Veier AS og Statens vegvesen om et utvalg av prosjekter, både i anleggsfasen og avsluttede prosjekter, er de gjennomsnittlige kostnadene for bygging av to/trefeltsvei med 90 km/t og firefelts veier med 110 km/t beregnet til:

- 90 km/t: 210 mill. kr pr km
- 110 km/t: 320 mill. kr. pr km

Anslagene viser entreprisekostnader og er derfor eks. mva. og eks. byggherrekostnader.

For motorveier (4-feltsveier) er kostnaden med å opprettholde vedlikeholdsstandarden gjennom veiens levetid, det vil si uten at vedlikeholdsetterslep oppstår, beregnet til ca. 1 mill. kr/km per år.

Når det gjelder spørsmålet om kostnader for vedlikehold og nødvendige oppgraderinger av fylkesvei, er det vanskelig å tallfeste dette uten at spørsmålet presiseres noe nærmere. Kostnader for veibygging vil variere betydelig mellom ulike fylker avhengig av hvor i landet det bygges. For å si noe mer om kostnadsbildet for fylkesveiene må det også gjøres et større arbeid med å innhente erfaringstall fra fylkene. Dette vil være mer tidkrevende å svare ut enn det som har vært mulig innenfor gjeldende frist.

SPØRSMÅL NR. 1405

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 4. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan tenker helse- og omsorgsministeren at Gatehospitalene i Bergen og Oslo skal ha en forutsigbar drift, når tilskuddsordningen ikke tar høyde for pris- og lønnsvekst og pensjonsutgifter - og at tildeling sendes ut så sent som i midten av februar?

BEGRUNNELSE:

Frelsesarmeens gatehospital i Bergen og Oslo fikk driftstilskudd direkte over statsbudsjettet fram til 2023, da regjeringen flyttet finansieringen over til søknadsordningen «Grunntilskudd til institusjonsbaserte tilbud for personer med rusmiddelproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger». Tilskuddsordningen har ikke økt i takt med lønns- og prisvekst, og når svaret fra Helsedirektoratet kom den 18. februar, mangler spesielt Gatehospitalet i Bergen en betydelig sum for å kunne opprettholde nåværende drift. Frelsesarmeen har gjennom flere år måttet bruke betydelige summer fra egne midler for å opprettholde tilbudet.

Etter tildeling mangler Gatehospitalet i Bergen 6,1 millioner for å opprettholde dagens drift. Dersom de skal drive etter tildelte midler, vil det i verste fall føre til kutt av seks plasser, nedskalering av palliativt tilbud og kutt på 5,5 årsverk. Mennesker med rusutfordringer er underforbrukere av helsetjenester, har en rekke ufordringer i møte med offentlige helsetjenester, som opplevd stigma og diskriminering. Vi frykter for tilbudet til en svært sår-

bar gruppe mennesker dersom ikke gatehospitalene kan sikres nødvendig tilbud og en mer forutsigbar drift.

Svar:

Gatehospitalet gjør en stor og viktig jobb for mennesker med rusmiddelproblemer og er et viktig supplement til offentlige tjenestetilbud.

Som mange andre tilbud drevet av ideelle aktører, er Gatehospitalene tilskuddsfinansiert. Tilskudd tildeles og utmåles etter kriteriene som er fastsatt i regelverket for de respektive tilskuddsordningene. Søkere konkurrerer om tilskudd på like vilkår.

Gatehospitalet er i dag fullfinansiert over tilskuddsordningen Grunntilskudd til institusjonsbaserte tilbud for personer med rusmiddelproblemer og/eller erfaring fra salg og bytte av seksuelle handlinger, som forvaltes av Helsedirektoratet. I 2024 ble det til sammen innvilget 173 314 000 kroner over ordningen, hvorav Gatehospitalene ble innvilget til sammen 88 198 000 kroner, dvs over 50 prosent av den samlede tilskuddspotten.

Gatehospitalene har hatt vært årlig vekst i tildelinger, og det samlede tilskuddet deres har økt med mer enn det den samlede tilskuddspotten har økt med siden 2022 (9 pst. mot om lag 6 pst.).

For 2025 søkte Frelsesarmeen om 40 575 000 kr til Gatehospitalet i Bergen, og ble innvilget 34 490 000 kr i vedtak 18. februar 2025. I 2024 ble Gatehospitalet i Bergen innvilget 33 485 000 kr. Årets tildeling utgjør dermed en

økning fra 2024. Ved tildelingen er det tatt hensyn til pris- og lønnsjusteringen på 3 % som er gjort for tilskuddsordningens totale budsjett. I 2024 ble Gatehospitalet i Bergen også innvilget flerårig tilskudd (for årene 2024–2026). Dette innebærer at de innvilges tilskudd på tilsvarende nivå dersom bevilgningen til tilskuddsordningen er på samme nivå de aktuelle årene. Dette gir økt forutsigbarhet for Gatehospitalet.

Rammen som Stortinget har satt for tilskuddsordningen til formålet gir ikke rom for å tildele tilskudd i henhold til søknadsbeløpene til alle som søker om tilskudd. Det er Helsedirektoratet som forvalter tilskuddsordningen på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet. Direktoratet vurderer søknadene etter gjeldende regelverk og utmåler tilskudd i henhold til dette. Frelsesarmeen har, på lik linje med andre tilskuddsmottakere, adgang til å klage på vedtak om delvis innvilgelse av tilskudd, men har ikke tidligere benyttet seg av denne muligheten. Departementet er klageinstans for ordningen og griper ikke inn i direktoratets tilskuddsforvaltning.

De søkbare tilskuddsordningene som omfatter rusmiddelfeltet over Helse- og omsorgsdepartementets

budsjett, utgjør en betydelig økonomisk ressurs og er et viktig virkemiddel for å realisere faglige og politiske mål på psykisk helse- og rusmiddelfeltet. I Meld. St. 5 (2024–2025) Trygghet, fellesskap og verdighet— Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet Del I, peker regjeringen på at det er et potensial for bedre, mer effektiv og samordnet bruk enn i dag. Regjeringen viser også til at det er viktig å vurdere om dagens innretning og fordeling mellom ordninger er i samsvar med mål i forebyggings- og behandlingsreformen og opptrappingsplanen for psykisk helse. Det trekkes også frem at tilskuddsmidler på psykisk helse- og rusmiddelfeltet skal benyttes mer målrettet og effektivt, samt innrettes på en måte som understøtter en helhetlig og sammenhengende utvikling på feltet og at det tas sikte på å igangsette en helhetlig gjennomgang av tilskuddsordninger på psykisk helse- og rusfeltet som ivaretar hensyn til både søkere og brukere. Dette handler også om at tilskuddsmottakerne rapporterer om utfordringer knyttet til kompliserte søknadsprosesser, lang saksbehandlingstid, komplisert regelverk og generell uforutsigbarhet, blant annet om videreføring, utmåling og utbetaling av tilskudd. Dette er et arbeid jeg følger opp.

SPØRSMÅL NR. 1406

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 6. mars 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Det finst over 5 000 organisasjonseigde kulturhus rundt om i heile landet. Dei går oftast under namn som ungdomshus, bedehus, grendehus, samfunnshus og bygdehus. Desse utgjør ein grunnleggande infrastruktur for lokalt kulturliv. Om lag 60 pst. av desse husa blei bygd mellom 1880 og 1960, og mange har store moderniseringsbehov.

Har regjeringa nokon plan for korleis denne infrastrukturen skal haldast ved like?

Svar:

Gode rammevilkår er naudsynt for at frivilligheita og organisasjonane kan vedlikehalde infrastrukturen. I 2024 fekk Norges bygdekvinnelag, Norges bygdeungdomslag, Noregs Ungdomslag og andre grendahus, grendalag, bygdelag, samfunnshus og bedehus 27 mill. kroner i momskompensasjon for aktivitetar og vedlikehald av

hus. Om lag 800 ulike organisasjonar er omfatta av kompensasjonen.

I samband med utarbeidinga av Rom for deltakelse – regjeringens kulturfrivillighetsstrategi (2023–2025) vart det tydeleg at langt frå alle lokala som vert nytta av kulturfrivilligheita er eigna for aktiviteten som skal utførast. Fleire treng oppgradering og vedlikehald. Eg har derfor utarbeida og følgd opp ei rekkje tiltak for betre tilgang til eigna kulturlokale.

Regjeringa sitt viktigaste verkemiddel for oppgradering og tilrettelegging av lokale for kulturaktivitetar er tilskotsordninga Kulturrom. Ungdomshus, grendehus, samfunnshus, bygdehus og forsamlingshus kan søkje tilskot frå denne ordninga. Vi har styrkt tildelinga til Kulturrom både i 2023 og 2024 og ordninga er i dag på 65 mill. kroner. I 2024 har over 50 organisasjonar motteke 60 mill. kroner frå ordninga – til utbetring, vedlikehald og oppgradering av lokale.

Regjeringa har òg styrkt tilskotet til regionale kulturbygg – desentralisert ordning. I 2024 ble det fordelt 86 mill. kroner til ordninga

Samstundes må kommunar og fylkeskommunar prioritere midlar til utbetring og oppgradering av dei organisasjonseigde husa. Fleire fylkeskommunar har mellom anna inngått samarbeid med Noregs Ungdomslag

om Huset i Bygda, eit prosjekt som kartlegg behovet for vedlikehald i dei organisasjonseigde kulturbygga. Det gir fylkeskommunane eit godt kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere behovet og ta høgde for det i planprosessane. Regjeringa støttar arbeidet gjennom årlege tildelingar til Noregs Ungdomslag.

SPØRSMÅL NR. 1407

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 4. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Omsorgssituasjonen til einslege mindreårige i asylmottak er svært bekymringsfull. 8 av 11 tilsyn Statsforvalteren har gjennomført på asylmottak der det bur einslege mindreårige, viser lovbrøt og alvorleg svikt i oppfølginga av barna. FN har gjentatte gonger kritisert Noreg for behandlinga av desse barna. Noregs institusjon for menneskerettar har konkludert med at Noreg bryt FN's barnekonvensjon ved at barna ikkje får eit likeverdig omsorgstilbod.

Kva har regjeringa tenkt å gjere for å bøte på denne situasjonen?

Svar:

Norge har et alderstilpasset omsorgstilbud til enslige mindreårige som har søkt om beskyttelse. Det innebærer at Utlendingsdirektoratet (UDI), som hører under mitt ansvarsområde, har ansvaret for å gi et botilbud til enslige, mindreårige over 15 år på egne asylmottak eller avdelinger tilpasset behovene til denne gruppen. Justis- og beredskapsdepartementet har delegert det operative ansvaret for asylmottak til UDI. Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), som hører under barne- og familieministerens ansvarsområde, har ansvar for å gi enslige, mindreårige under 15 år et botilbud på omsorgssentre. Spørsmålet ble opprinnelig rettet til barne- og familieministeren, men besvares av meg siden spørsmålet gjelder enslige mindreårige som bor i asylmottak.

Omsorgen som tilbys enslige mindreårige som bor i asylmottak, er tilpasset for å møte behovene til denne gruppen. Utlendingsmyndighetene har over mange år utviklet et mottaksapparat med detaljerte krav til asylmottakene knyttet til bemanning, kompetanse og omsorgsar-

beid, tilpasset behovene til de enslige mindreårige som bor i asylmottak.

Barn som kommer alene til Norge er en særlig sårbar gruppe. De prioriteres derfor høyt i alle ledd i utlendingsforvaltningen. Regjeringen er opptatt av å gi et forsvarlig omsorgstilbud til enslige mindreårige som oppholder seg i asylmottak, ut i fra den aldersinndelte modellen vi har i dag. I løpet av de siste årene har UDI fått tilført flere profesjonelle omsorgsarbeidere med barnefaglig kompetanse, som arbeider med enslige mindreårige som oppholder seg i asylmottak. I 2025 fortsetter denne styrkingen av bemanning og barnefaglig kompetanse i asylmottak, både i asylmottak for enslige mindreårige og i ordinære asylmottak hvor det oppholder seg enslige mindreårige med følgepersoner.

Videre har statsforvalteren i år fått økte ressurser til gjennomføring av tilsyn med omsorgen for enslige mindreårige som bor i asylmottak. Formålet med denne tilsynsordningen er å påse at enslige mindreårige som bor i asylmottak, får et forsvarlig bo- og omsorgstilbud. Det er riktig at statsforvalteren har avdekket lovbrudd i flere av de tilsynene som er gjennomført så langt. At lovbrudd avdekkes viser at tilsynsordningen fungerer som den skal, noe som gir UDI et godt grunnlag for videre oppfølging. Jeg har tiltro til at UDI følger opp pålegg fra tilsynsmyndigheten med driftsoperatørene og lukker eventuelle avvik som avdekkes i tilsynene.

Jeg forventer også at UDI til enhver tid vurderer egnede tiltak for å ivareta omsorgen for enslige mindreårige som bor i asylmottak på en best mulig måte, innenfor de rammene som er gitt av Stortinget og departementet.

SPØRSMÅL NR. 1408**Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 6. mars 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Kva vil ministeren gjere for å sikre at drifta av offentlege tenester og offentlig forvaltning er i tråd med personvernlovgevinga dersom USA bryt sin del av Transatlantic Data Privacy Framework-avtalen med EU?

GRUNNGJEVING:

27. januar avsette president Donald Trump dei tre Demokratiske representantane i organet Privacy and Civil Liberties Oversight Board, og lot vere å innsette ein ny representant i eitt av dei ledige seta til Republikanerne. Konsekvensen av dette er at organet ikke lenger har nokon fullverdig representasjon, og at organet ikkje kan gjere jobben sin. Dette gjer at det også er uvisse om dette organet vil vere politisk uavhengig i tida framover. Dette organet er garantisten for oppfylgjing av personvernet i dataavtalen mellom USA og Europa på amerikanske digitale plattformer, og dermed også mellom Norge og USA. Utan eit uavhengig Privacy and Civil Liberties Oversight Board, så er avtalen om datautveksling broten. Kva som skjer med organet er uklart, men dersom avtalen ikkje lenger er gyldig, så vil bruk av amerikanske digitale løysinger som gir tilgang til personopplysninger, være i strid med norsk og europeisk personvernlovgivning (GDPR).

Google, Microsoft og andre amerikanske selskap vil kunne vere ulovlege å bruke for alle som handsamar personopplysninger på grunn av dei politiske grepa Trump-administrasjonen har teke for å fjerne reguleringer. Dette gjelder nesten all offentlig forvaltning og dei fleste offentlege tenestene i Norge.

Svar:

Personvernrammeavtalen (Data Privacy Framework) er en avtale mellom EU og USA, som danner grunnlaget for en såkalt adekvansbeslutning fra EU-kommisjonen (som Norge har sluttet seg til). Denne avtalen gjør det mulig å overføre personopplysninger ut av EØS-området til virksomheter i USA som har forpliktet seg til å behandle personopplysninger i henhold til avtalen. Avtalen gir ett mulig overføringsgrunnlag, men det er også andre mulige overføringsgrunnlag etter personvernforordningen. Det vil derfor kunne være mulig å overføre personopplysninger til USA, også hvis personvernrammeavtalen skulle falle bort.

Alle virksomheter, både offentlige og private, har selv ansvar for å oppfylle kravene i personvernregelverket.

Dette følger av ansvarsprinsippet i personvernforordningen. Virksomhetene har også ansvar for å påse at de har et gyldig rettslig grunnlag for å overføre personopplysninger ut av EØS-området dersom dette er aktuelt. Jeg forventer at alle virksomheter tar dette ansvaret på alvor.

EU-kommisjonen har i adekvansbeslutningen for USA trukket frem betydningen av Privacy and Civil Liberties Oversight Board (PCLOB) sin rolle for å påse at enkeltpersoners rettigheter ikke blir krenket når personopplysninger overføres til amerikanske virksomheter. På nåværende tidspunkt er ikke PCLOB beslutningsdyktig. Nyere informasjon fra Datatilsynet viser imidlertid at intensjonen er å utpeke nye styremedlemmer i PCLOB, og at organet likevel kan utføre noen av oppgavene sine i påvente av at det utnevnes nye styremedlemmer.

Adekvansbeslutningen for USA gjelder fortsatt. Det er opp til EU-kommisjonen å vurdere om endringer i PCLOB gir grunnlag for å revurdere dataavtalen mellom EU og USA. Etter råd fra Datatilsynet bør alle virksomheter ha en strategi for hva de skal gjøre, dersom personopplysninger ikke lenger kan overføres til USA etter den samme avtalen som i dag. Jeg forventer at virksomheter i offentlig sektor har særlig oppmerksomhet rettet mot dette. Virksomhetene kan søke råd hos Datatilsynet, dersom de har behov for veiledning om overføring av personopplysninger til USA. Jeg følger dessuten utviklingen tett med sikte på å følge opp eventuelle utfordringer som kan oppstå.

SPØRSMÅL NR. 1409**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 4. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Sparebankutvalgets utredning er av stor betydning for sparebankene og deres rammebetingelser. Det er uheldig at spørsmål av denne typen holdes åpne og således er en kilde til usikkerhet i lengre tid enn høyst nødvendig. Dersom spørsmålet blir liggende over sommeren, vil det kunne dra langt ut i tid.

Kan statsråden garantere at han vil legge frem sak om oppfølging av sparebankutvalgets utredning innen 10. april 2025?

BEGRUNNELSE:

Sparebankutvalgets utredning ble lagt frem 18. november 2024 og har vært på høring frem til 3. februar 2025.

Svar:

Sparebankutvalgets utredning (NOU 2024: 22 Norske sparebanker – tradisjon og tilpasning) ble overlevert til Finansdepartementet 18. november 2024. I utredningen foreslår utvalget flere endringer i reguleringen av sparebanker og sparebankstiftelser. Høringsfristen var 3. februar 2025, og det er kommet inn 55 høringsinnspill med ulike merknader til utvalgets forslag og fire høringsinnspill uten merknader.

Jeg er opptatt av at utredningen blir fulgt opp på en grundig og god måte. Utredningen og høringsuttalelsene er til vurdering i departementet. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med regjeringens vurderinger av saken på eget måte.

SPØRSMÅL NR. 1410**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 7. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Med dagens regelverk vil grunnfondskapitalen i sparebankene tilgodeses i emisjoner når $P/B > 1$, men beskyttes mot ekstra utvanning når $P/B < 1$. Sparebankutvalget foreslår en endring som innebærer en forholdsmessig utvanning av grunnfondet også der $P/B < 1$.

Hva har P/B vært for alle tidligere emisjoner i sparebanker, og hvor mye mindre ville grunnfondet eid i de respektive sparebankene dersom sparebankutvalgets forslag hadde vært gjeldende ved alle tidligere emisjoner?

BEGRUNNELSE:

Sparebankene har en unik rolle i det norske banksystemet, og en hovedgrunn til det er, ved siden den sterke lokale forankringen, den eierløse kapitalen eller grunnfondet. Når sparebankene henter inn fremmedkapital (eierandelskapital) gjennom en emisjon, reduseres grunnfondets eierandel i banken. Eierandelen reduseres med dagens regelverk forholdsmessig når $P/B \geq 1$, men beskyttes

når $P/B < 1$ mot ekstra utvanning ved at samme utvanning som ved $P/B = 1$ i praksis skjer. For å bevare sparebankenes egenart er det ikke et uvesentlig hensyn å beskytte grunnfondet mot utvanning ved kapitalinnhenting (emisjon). Dagens beskyttelse ved $P/B < 1$ er derfor i utgangspunktet ønskelig. Finans Norge synes i sitt høringsinnspill å antyde at kapitalinnhenting oftere skjer i krevende tider der $P/B < 1$ og viser også til . Dette kan i så fall bety at dagens beskyttelse er av stor betydning. Jeg ønsker en oversikt over tidligere emisjoner og aktuell P/B for disse for å kunne vurdere nærmere hvor stor konsekvensen av Sparebankutvalgets forslag om å oppheve grunnfondets særlige beskyttelse mot utvanning i tilfeller der $P/B < 1$. Jeg ber om et ryddig oppsett der det gjøres beregninger både for den enkelte bank og aggregert.

Svar:

Når sparebanker skal hente inn ny egenkapital ved å utstede egenkapitalbevis, vil prisen (tegningskursen) ofte

avvike fra den bokførte verdien av eksisterende egenkapitalbevis. Hvis prisen er høyere enn den bokførte verdien (altså pris/bok over 1), skal differansen fordeles mellom grunnfondskapitalen (kompensasjonsfondet) og eierandelskapitalen (overkursfondet) ut fra eierbrøken. Dette sikrer at eksisterende egenkapitalbevisiere ikke øker sin eierandel på bekostning av grunnfondskapitalen. Hvis prisen derimot er lavere enn den bokførte verdien (altså pris/bok under 1), belastes ikke grunnfondskapitalen.

Som vist i Sparebankutvalgets utredning (NOU 2024: 22) tabell 5.1, har det vært gjennomført over 100 egenkapitalemisjoner i norske sparebanker i perioden 2010-2023. De fleste sparebankene har i denne perioden hatt god lønnsomhet, og emisjonene har i all hovedsak blitt gjennomført for å kunne vokse og møte økte kapitalkrav. I noen få enkeltbanker har emisjonene kommet etter underskudd i driften. For banker som allerede har utstedt egenkapitalbevis, har et flertall av etterfølgende

emisjoner vært fortrinnsrettsemisjoner, det vil si at eksisterende egenkapitalbevisiere har fortrinnsrett til å tegne nye egenkapitalbevis. I mange av disse emisjonene har tegningskursen vært satt med en betydelig rabatt. Eksisterende eiere av egenkapitalbevis har mottatt tegningsretter og har kunnet velge om de vil selge disse eller delta i emisjonen.

Informasjon i emisjonssøknader til Finanstilsynet i perioden 2017 til 2024 viser at tegningskursen varierer mellom 75 prosent og 105 prosent av bokført verdi. I 14 av emisjonene er kursen oppgitt å være bokført verdi eller høyere, mens i 27 av emisjonene er kursen oppgitt å være under bokført verdi. Anslag for endring i grunnfondets størrelse etter Sparebankutvalgets modell vil bl.a. kreve en nærmere vurdering av tegningskurs og tegningsretter i den enkelte emisjon. Departementet har ikke nå grunnlag for å gjøre en slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1411

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Geir Inge Lien

Besvart 5. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Når kommer utlysningen av tilskuddet til ungdomsfiske, og vil det årlige tilskuddet for landet økes slik at flere kommuner kan være med?

BEGRUNNELSE:

I Nord-Norge har dette vært en ordning som har vært i kystkommuner i mange år. I 2023 deltok fem kommuner på Nord-Vestlandet i Ungdomsfiskeordninga, og mottok tilskudd fra Nærings- og Fiskeridepartementet for å gjennomføre ordninga i kommunal regi, og i 2024 deltok 6 kommuner. Ordninga baserte seg på erfaringene som Averøy kommune gjorde seg i 2022, da de kjørte et pilotprosjekt. Ungdommene i regionen tok godt imot tilbudet, og både i 2023 og 2024 var det over 100 søkere på 36 plasser.

Ungdomsfiske er en veldig god ordning, der evaluering og tilbakemeldinger viser at prosjektet lykkes med å innfri målsettingen fra regjeringen i tillegg til at det er flere andre positive virkninger. Kommunene anbefaler derfor på det sterkeste at Ungdomsfiskeordningen, og tilskudd til gjennomføring av denne i kommunal regi, fortsetter. Vi

har også fått tilbakemelding på at flere kommuner ønsker å være med på ordningen.

Kommunene venter fortsatt på utlysning av tilskuddet og det haster dersom vi skal få på plass ungdomsfiske for 2025.

Tilskuddet som kommunene søker på i Fiskeridepartementet har vært på 2 millioner for hele landet, og jo flere kommuner som ønsker å bli med, jo færre kroner på hver, og jo færre ungdommer får plass i hver kommune. Vi håper derfor at departementet øker potten på tilskuddet, slik at vi kan tilby ordningen til flere ungdommer i flere kommuner, og at utlysningen kommer så raskt som mulig.

Svar:

Midler til kommunale ungdomsfiskeprosjekt ble lyst ut torsdag 27. februar. I år er det satt av 2,2 millioner kroner som kommunene kan søke om. Tilskuddet er ment å utløse prosjektene, men det gis ikke støtte til fullfinansiering. Erfaringene fra tidligere år viser at selv om støtten ikke dekker alle kostnader, bidrar den til gjennomføring av prosjekter i stadig flere kommuner. I 2022 ble det gjennomført ungdomsfiskeprosjekter i 7 kommuner. Dette

tallet økte til 17 kommuner i 2023 og videre til 18 kommuner i 2024.

Kostnadene for prosjektene varierer betydelig mellom kommunene, og rapporteringen fra 2024 viser at de dyreste prosjektene ikke nødvendigvis har flest deltakere.

Kommunene må bidra med egne midler og samarbeide med lokalt næringsliv for å realisere prosjektene. Rapportene fra tidligere år viser at dette samarbeidet fungerer godt og bidrar til vellykkede prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1412

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 6. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt over besøksforbud, fordelt etter politidistrikt og totale nasjonale tall, inkludert kategoriene; hensynsløs atferd, kroppskrenkelse, trusler, mishandling i nære relasjoner, alvorlig vold, seksuallovbrudd og ran?

BEGRUNNELSE:

Ønskes også en oversikt over brudd på besøksforbud i samme kategorier. Ønskes tall for fem siste år.

Svar:

Besøksforbud er et viktig forebyggende tiltak og bruken har økt de senere årene. I vedlagte tabeller følger den etterspurte statistikken over kontakt- og besøksforbud for perioden 2020 – 2024, med fordeling på politidistrikter og ulike typer lovbrudd.

Statistikken er bearbeidet av Politidirektoratet. I oversendelsen derfra bemerkes at oversikten både omfatter kontaktforbud ilagt etter strl. § 57 og besøksforbud ilagt etter stprl. § 222a og at det pr. dato ikke er mulig å skille mellom disse to hjemlene i statistikken. Videre bemerkes det at enkeltpersoner innenfor et enkeltår, kan bli ilagt kontakt- og besøksforbud mot flere personer, og i mange tilfeller blir kontakt- og besøksforbudene forlenget. Hver forlengelse medfører en ny registrering i straffesaksregisteret. I statistikken over ilagte kontakt- og besøksforbud er alle ilagte forbud i løpet av året talt med. Det betyr i praksis at antallet unike personer som ilegges kontakt- og besøksforbud er mindre enn det totale antallet ilagte kontakt- og besøksforbud.

Når det gjelder representantens ønske om oversikt også over brudd på besøksforbud i de samme kategoriene, er dette svært kapasitetskreven og det har ikke latt seg gjøre å fremskaffe en slik oversikt innenfor den tiden Po-

litidirektoratet har hatt til rådighet. Anmeldte brudd på kontakt- og besøksforbud kan ikke fordeles etter type lovbrudd uten en manuell gjennomgang av alle straffesakene. Dette skyldes at anmeldte brudd på kontakt- og besøksforbud er å regne som selvstendige straffesaker, og dermed ikke uten videre kan knyttes til lovbruddet som var grunnlaget for det ilagte forbudet.

Vedlegg:

Straffesaksstatistikk over kontakt- og besøksforbud. 2020–2024

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokument-serien/2024-2025/dok15-202425-1412-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1413**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 5. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Vil regjeringen forenkle rapporteringsplikten for mindre selskaper som omsetter drivstoff?

BEGRUNNELSE:

Selskaper som omsetter drivstoff, må rapportere en rekke ganger til staten.

Først må drivstoffet fortolles inn i Norge. Deretter må selger rapportere inn salget for å betale særavgift. Videre må selskapet rapportere inn mengden etanol i drivstoffet til Miljødirektoratet. Til slutt må selskapet rapportere inn til EU gjennom Miljødirektoratet og ETS2.

Særlig sistnevnte oppgis å være meget komplisert å fylle ut og rapportere inn. For mindre aktører innen salg av drivstoff, eksempelvis til motorsport, er det totale rapporteringskravet nå blitt krevende.

ETS2 (Emission Trading System 2) pålegger den som gjør brensel tilgjengelig for veitransport, bygg og andre utvalgte sektorer (brenseloperatører) å overvåke og rapportere utslipp fra sitt brensel, og levere kvoter til oppgjør som tilsvarer mengden CO₂ som ble sluppet ut året før. Kvoteplikten inntreffer 31. mai 2028 for utslippsåret 2027.

Innen 15. september 2024 må brenseloperatørsende inn overvåkingsplan og søknad om tillatelse for å drive omsetning av brensel.

Fra 1. januar 2025 må brenseloperatører ha en tillatelse fra Miljødirektoratet for å ha lov til å tilgjengeliggjøre brensel på markedet.

I 2025 må operatørene rapportere historiske utslipp i 2024 og deretter levere årlige utslippsrapporter.

I 2027 vil ETS2 være fullt operativt i EU med kjøp og salg av kvoter.

Svar:

Alle varer som innføres til Norge må tollbehandles. Dette blant annet for å sikre riktige og fullstendige opplysninger om varene som innføres. Kontroll med varer som innføres bidrar til å beskytte samfunnet mot ulovlig innførsel av varer ved å sikre at restriksjoner gitt av hensyn til blant annet samfunnssikkerhet, beskyttelse av menneskers liv og helse, dyrevelferd, plantevern og miljøvern overholdes.

Virksomheter som skal omsette drivstoff i Norge plikter å være registrert i særavgiftsregisteret. For registrerte virksomheter oppstår plikten til å beregne særavgift ikke ved innførsel til Norge, men først når varen leveres

ut fra den avgiftspliktiges lager, typisk ved salg. Registrerte virksomheter skal beregne og innberette avgiften etterskuddsvis i månedlige terminer. Rapporteringen på særavgiftene gjøres elektronisk og er relativt enkel.

Aktører som omsetter drivstoff må sørge for at en viss prosentandel av det drivstoffet selskapet omsetter i løpet av et år, er biodrivstoff (omsetningskrav). Omsetterne må rapportere årlig på oppfyllelse av omsetningskravene og bærekraftskriterier for biodrivstoff. Omsetningskravene til biodrivstoff reguleres i produktforskriften kapittel 3. Miljødirektoratet kan gi unntak fra omsetningskravene jf. produktforskriften § 7-1. Bestemmelsen gir et vidt rom for å gi unntak, men rekkevidden vil kunne påvirkes av nasjonal rett for øvrig og av Norges folkerettslige forpliktelser. Unntak gis normalt etter at en aktør har søkt, og Miljødirektoratet har innvilget unntak i enkelttilfeller når dette har vært ansett hensiktsmessig.

De siste årene har eksempelvis tre aktører fått unntak fra omsetningskravet til veitrafikk, og alle disse er mindre aktører som hovedsakelig selger drivstoff til motorsport.

Norge har deltatt i EUs klimavotesystem gjennom EØS-avtalen siden 2008. Klimavotedirektivet ble endret i 2023, og det ble da opprettet et nytt, parallelt klimavotesystem for utslipp fra forbrenning av brensel i veitransport, bygg og andre utvalgte sektorer (ETS2). Det er brenseloperatører som tilgjengeliggjør brensel for bruk som er pliktsubjektet i regelverket. Deler av ETS2-regelverket, knyttet til overvåkning og rapportering, er gjennomført i norsk rett gjennom klimavoteforskriften. Reglene innebærer først og fremst at fra 1. januar 2025 må aktører som utøver aktivitet omfattet av ETS2 ha en tillatelse og tilhørende overvåkingsplan for utslipp. I 2025 må operatørene rapportere historiske utslipp i 2024 og deretter levere årlige utslippsrapporter. Et forslag til endring av klimavoteloven for å ta inn resterende deler av ETS2-regelverket i norsk rett har vært på offentlig høring, og Klima- og miljødepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2025. ETS2-regelverket er vurdert som EØS-relevant. Regelverket om rapportering er harmonisert på EU-nivå, det vil si at alle landene som deltar i systemet må følge de samme reglene.

Det er altså en rekke regelverk som selskaper som omsetter drivstoff må forholde seg til. Jeg har forståelse for at regelverket samlet sett kan oppleves som en belastning for mindre selskaper. Samtidig ivaretar regelverket viktige samfunnshensyn. Regjeringen er opptatt av næringslivets betingelser og jobber aktivt for å redusere næringslivets

kostnader knyttet til pålagte regler og utfylling av offentlige skjemaer. Formålet med forenklingsarbeidet er å bedre

samfunnets bruk av ressurser og styrke konkurransekraften til norsk næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 1414

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 6. mars 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Er det riktig forståelse at vedtak om forhåndsfastsettelse av tvangsmulkt etter denne paragrafen vil kreve at vedkommende som kan ilegges slik forhåndsfastsettelse enten tidligere må ha "brutt loven" eller fått "vedtak fastsatt med hjemmel i loven"?

BEGRUNNELSE:

Pengespillovens paragraf 33 lyder:

«Lotteritilsynet kan treffe vedtak om tvangsmulkt for å sikre at pålegg etter §§ 26, 32, 32 a og 35 andre ledd blir oppfylt.

Har Lotteritilsynet særlig grunn til å tro at den som har brutt loven, eller vedtak fastsatt med hjemmel i loven, vil begå nye brudd av samme art, kan Lotteritilsynet på forhånd fastsette en tvangsmulkt som løper fra tidspunktet for en ny overtredelse. Slik forhåndsfastsatt tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.»

Svar:

Ja. Pengespilloven § 33 annet ledd angir her et minstevilkår om at det må foreligge et brudd på en lovbestemmelse eller et vedtak fastsatt med hjemmel i pengespilloven dersom Lotteritilsynet skal kunne forhåndsfastsette en tvangsmulkt. I tillegg må det foreligge særlig grunn til å tro at den som har brutt med lov eller vedtak vil begå nye brudd av samme art.

SPØRSMÅL NR. 1415

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 6. mars 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Er det riktig forstått at for å få jobb i skolen er det ofte et krav at man må ha gjennomført studiet (tatt eksamen i) «Norsk som 2. språk», men at for å få opptak til dette studiet så må man ha jobb i skolen og få en bekreftelse fra arbeidsgiver om at man er ansatt i skolen, og vil statsråden eventuelt ta initiativ for å løse opp i denne "høna og egget" situasjonen/hindringen som mange, ikke minst ukrainere i Norge (inkludert med lærerbakgrunn fra hjemlandet), opplever når de ønsker å komme seg inn i arbeid i skolesektoren?

BEGRUNNELSE:

Det har vært en bekymringsfull nedgang i antall søkere til lærerstudiet de siste årene.

Jeg har nylig blitt kontaktet vedrørende situasjonen til flere ukrainere i Norge, som ønsker og aktivt forsøker å komme seg inn i arbeid i skolesektoren. Dette gjelder også noen som har vært i Norge i opp mot 10 år.

Jeg er blitt fortalt at det som oftest er krav om at man må ha gjennomført studiet (tatt eksamen i) «Norsk som 2. språk» for å få jobb i skolen, men at man for å få opptak til dette studiet å ha jobb i skolen og få en bekreftelse fra arbeidsgiver om at man er ansatt. Dette medfører

visstnok at en del som ønsker å både ta denne eksamen og komme seg inn som ansatt i skolen, opplever å bli holdt utenfor.

Svar:

Jeg er opptatt av at vi tar i bruk ukrainske fordrevnes medbrakte kompetanse, og at personer med pedagogisk utdanning fra hjemlandet får muligheten til å jobbe i norsk barnehage og skole. Kommunene rapporterer om mangel på personell og personell med riktig kompetanse for å gi et godt tilbud til fordrevne fra Ukraina. Dette er også bakgrunnen for at KD blant annet har finansiert et etterutdanningstilbud ved OsloMET og NAFO som gir en innføring i norsk barnehage og skole, rettet mot personer med pedagogisk bakgrunn fra hjemlandet. Tilbudet ble pilotert våren 2024 og gjennomføres som ordinært tilbud høsten 2025 for første gang. Tilbudet er populært og har stor søkning.

I opplæringsloven er det kvalifikasjonskrav knyttet til ansettelse i lærerstillinger. Det er ikke et generelt krav om at ansettelse som lærer krever at læreren har et visst nivå av norskferdigheter. Det er imidlertid et krav om at kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at de som blir ansatt i lærerstilling med yrkesgodkjenning fra utlandet har ferdigheter og innsikt i norsk språk, i norske samfunnsforhold og i skoleforhold som er nødvendige for stillingen. For ansettelse i andre stillinger enn lærerstillinger, er det ikke oppstilt spesifikke krav, og det er i utgangspunktet opp til skoleeierne hvem de ønsker å ansette. Jeg vil oppfordre kommunene og fylkeskommunene til å benytte handlingsrommet de har til å ta i bruk kompetansen til ukrainske fordrevne i skolevirksomheten.

Representanten har i spørsmålet pekt på studium i norsk som andrespråk. Dette studiet handler ikke om hvilket språknivå læreren selv er på, men skal gi læreren særskilt kompetanse i det å undervise elever som ikke har norsk som morsmål. Det er ikke et krav i regelverket om å ha gjennomført studiet norsk som andrespråk for å bli ansatt i lærerstilling.

Det er kommuner, fylkeskommuner og private eiere som skal sørge for rett og nødvendig kompetanse i barnehagen og skolen. Staten støtter opp under dette ansvaret bl.a. gjennom satsingene på videreutdanning for barnehagelærere og lærere i skolen. Gjennom disse ordningene kan lærere som er ansatt i barnehage og skole søke om videreutdanningstilbud i en rekke fag/fagområder og arbeidsgiver kan få økonomisk støtte fra staten til å dekke kostnader ved at ansatte deltar på videreutdanning. I 2025 tilbys det videreutdanning i bl.a. norsk og andrespråkspedagogikk for lærere i skolen. Det er også fullt mulig å studere andrespråkspedagogikk ved universitet og høyskoler for andre som ikke er ansatt i barnehage og skole.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at for lærere som skal undervise voksne nyankomne i norsk etter integreringsloven, gjelder det et krav om 30 studiepoeng i norsk som andrespråk. Dette følger av integreringsforskriften § 67. Det finnes en stipend- og vikarordning for lærere som tar videreutdanning i norsk som andrespråk for å oppfylle dette kompetansekravet. Det kan være at det er denne stipend- og vikarordningen det siktes til i spørsmålet, men da vil jeg be om at eventuelle ytterligere spørsmål stilles til arbeids- og inkluderingsministeren. Som påpekt over finnes også videreutdannings- og studietilbud i norsk som andrespråk som ikke krever bestemte ansettelsesforhold.

SPØRSMÅL NR. 1416

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 7. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Barneombudet har gjennomgått statistikk over tilsyn i avlastningsinstitusjoner og barneboliger fra 2017 til 2024. Dette er oversendt statsråden i et brev 14. februar.

Vil statsråden, i lys av funnene om at kun 1 prosent av avlastningsinstitusjoner og barneboliger får tilsyn årlig, og at bare 10 prosent har hatt tilsyn i løpet av de siste syv årene, sørge for en styrking av tilsynsordningen og innfø-

re krav om hyppigere tilsyn, slik det er for barnevernsinstitusjoner, for å sikre barns rettssikkerhet og forsvarlig omsorg?

BEGRUNNELSE:

Tilsyn er en grunnleggende sikkerhetsmekanisme for å sikre at barn i avlastningsinstitusjoner og barneboliger får den beskyttelsen, omsorgen og habiliteringen de har krav

på. Barneombudet har gjennomgått statistikk over tilsyn i slike boliger fra 2017 til 2024, og funnene viser alvorlige mangler i den nasjonale kontrollen. Kun 1 prosent av boligene får tilsyn årlig, og totalt har bare 10 prosent hatt tilsyn i hele perioden.

Dette er alvorlige funn, særlig fordi barna i disse institusjonene ofte er i en sårbar situasjon og mange ikke selv kan gi uttrykk for sine livsforhold eller behov. Ifølge Barneombudet er tilsyn den viktigste sikkerhetsmekanismen for å sikre at barn får trygg og god oppfølging, og at deres grunnleggende behov for beskyttelse, omsorg og habilitering ivaretas.

Barneombudet påpeker også at mangelen på nasjonal kontroll trolig ikke er i tråd med FNs barnekonvensjon artikkel 25, som gir barn i institusjoner rett til regelmessig vurdering av deres omsorg og behandling. FNs retningslinjer for alternativ omsorg anbefaler minimum en vurdering hver tredje måned. Til sammenligning har barnevernsinstitusjoner et lovfestet krav om 2–4 tilsyn årlig, mens det for avlastningsinstitusjoner og barneboliger ikke finnes et tilsvarende krav.

I sitt svar på Dokument nr. 15:325 (2024–2025) uttalte statsråden at Helsetilsynet gjennomgår rettssikkerheten for personer med psykisk utviklingshemming, og at han vil gi beskjed til Helsedirektoratet om å rydde opp dersom gjennomgangen avdekker behov for tydeligere regler. Barneombudets funn viser at det også er store mangler i tilsynet med avlastningsinstitusjoner og barneboliger, noe som reiser alvorlige spørsmål om hvorvidt dagens ordning faktisk sikrer barna den beskyttelsen de trenger.

Barneombudet har tidligere tatt opp saken og ber departementet handle raskt. På bakgrunn av dette bør statsråden sikre at den pågående gjennomgangen av rettssikkerheten også omfatter tilsynsordningen for avlastningsinstitusjoner og barneboliger. Dersom det avdekkes svikt, må det umiddelbart følges opp med tydeligere krav til tilsyn, slik at barna ikke blir utsatt for uakseptable omsorgsforhold.

Svar:

Barn i barne- og avlastningsboliger skal få trygge og gode tjenester. Statens helsetilsyn gjennomførte derfor et landsdekkende tilsyn i 2022–2023 for barne- og avlastningsboliger. Det var da lenge siden det var gjennomført et landsdekkende tilsyn innen området. I oppsummering kom Statens helsetilsyn med flere anbefalinger, som er til vurdering i departementet, og hvor det har vært dialog mellom Statens helsetilsyn og Helsedirektoratet om oppfølging.

I sin rapport ga Statens helsetilsyn ingen føringer for hvordan økt kontroll med barne- og avlastningsboliger bør ivaretas. Målet må være at tiltak som iverksettes har en faktisk effekt på kvalitet og trygg og god oppfølg-

ing. Statlig tilsyn kan være ett av flere mulige virkemidler. Når det gjelder tilsynsordningen vil departementet ha dialog med Barneombudet og diskutere deres funn med Statens helsetilsyn i forbindelse med tildelingsbrevet for 2026. Tilsynet skal i utgangspunktet være faglig uavhengig, og tilsyn skal tilpasses sakens alvorlighet.

Det er viktig å følge opp alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten. Jeg vil derfor i løpet av kort tid legge fram en lovproposisjon til Stortinget, som følger opp Varselutvalgets rapport og innebærer en omlegging fra dagens varselordning for alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, til en ny meldeordning. Målet er å kunne få en bedre oversikt over, og raskere kunne agere ved slike alvorlige hendelser.

Det er også viktig for regjeringen å legge til rette for mer tverrfaglig tilsyn. Statens helsetilsyn har derfor i tildelingsbrevet for 2025 fått i oppdrag om å arbeide for mer samordnet og tverrsektorielt tilsyn med lovpålagte oppgaver rettet mot barn som er mottaker av tjenester fra barnevernet og har eller hatt behov for tjenester fra andre sektorer.

SPØRSMÅL NR. 1417**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 7. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Gitt at statsråden er samd i at Deltakarlova sin intensjon er å forebygge konsentrasjon av eigarskap og rettigheter hos enkeltaktørar og å unngå at norske ressursar hamnar på utanlandske hender, korleis ser ho på den aktuelle problematikken kring konsesjonar til krillfiske i Antarktis?

GRUNNGJEVING:

Fiskeridirektoratet har gjeve sju konsesjonar til krillfiske i Antarktis. Tre av desse konsesjonane er i bruk i dag. Alle desse, samt ein som enno ikkje er teken i bruk, høyrde til Aker Biomarine AS. I fjor var både fartøy og konsesjonar selde til eit nytt selskap der amerikanske American Industrial Partners har kontrollen. Det betyr at alle operative konsesjonar er under utanlandsk kontroll. Nærings- og fiskeridepartementet har no ei sak til vurdering der dette salet skal vurderast i forhold til deltakarlova.

Selskapet Rimfrost har to konsesjonar som mellom anna vart gjeve for å sikre teknologisk mangfald i haustemetodane. Desse er førebels ikkje tekne i bruk. Men eit skip for å nytte ny teknologi, med betre ressursutnytting og lågare klimaavtrykk er bestilt. No framstår det som Aker også vil nytte opsjon på dette skipet og nytte det med dei eksisterande fangstmetodane for sin fjerde konsesjon. Det vil i så fall gje dei ein endå meir dominerande posisjon, og kunne bremse teknologiutviklinga på dette området.

I praksis er situasjonen dermed slik at eit utanlandsk-kontrollert selskap i dag er i ferd med å få monopol på utnyttinga av norske krillressursar i Antarktis. Dette er slik eg ser det i strid med deltakarlova. At norske fiskeriressursar no er under utanlandsk kontroll er i seg sjølv særskild bekymringsfullt, og må handsamast politisk. For å sikre sterk norsk representasjon i Antarktis bør styresmaktene også bidra til at meir enn ein aktør kan delta i fisket. Som kjent var dette også ein føresetnad da konsesjonane blei utlyst.

Svar:

Deltakarlova skal mellom anna bidra til at inntektene frå fiske på norske løyve og kvotar kjem norske statsborgarar til gode. Det er særleg nasjonalitetskravet i deltakarlova § 5 som medverkar til dette, mellom anna ved å stille krav om 60 prosent norsk eigarskap i selskap som skal drive ervervsmessig fiske og fangst. Eg er glad for at det synest å

vere brei politisk semje om at slike grunnleggjande føresegner i deltakarlova skal liggje fast.

Fiskeriforvaltninga bruker ein god del ressursar på å kontrollere at nasjonalitetskravet i deltakarlova vert etterlevd, både ved handsaming av søknadar om tildeling av løyve og godkjenning av eigarendringar etter deltakarlova, og ved løpande kontroll av om regelverket vert etterlevd. Det er i fleire saker behov for å undersøkje nærare ikkje berre det formelle eigarskapet i reiarlaga, men også kven som har den reelle makta over selskapet, og kven som finansierer verksemda. Dette kan ofte vere tidkrevjande og komplekse saker.

Det er riktig som representanten peikar på at departementet ser nærare på ei tidlegare godkjend eigarendring i krillselskapet Aker BioMarine Antarctic AS, men eg har ikkje trekt konklusjonar enno. Ettersom dette er ei pågåande sak i departementet, kan eg ikkje gje ytterlegare kommentarar.

SPØRSMÅL NR. 1418**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Nils T. Bjørke****Besvart 7. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Skogbruket er ei viktig distriktsnæring i Noreg og aktivt skogbruk gjer at skogen netto tek opp om lag ein tredjedel av Noregs samla klimagassutslepp.

Korleis vil Regjeringa sikra at kommunane ikkje legg uhensiktsmessige og uheimla begrensningar på skogbruk gjennom bruk av omsynssonar etter plan og bygningslova?

GRUNNGJEVING:

Auka bruk av skogen og auka planting av skog er avgjerande i alle FN's klimapanelers scenarier som gjer at me når 1,5 - 2 graders måla. omsynet til friluftslivet og naturmangfold i skogen er godt ivareteke både gjennom krav i lovverket og ytterlegare krav i miljøsertifiseringsordningar for skog. I tillegg bidreg ordninga med frivillig vern av skog til vern av områder som er spesielt viktig for naturmangfoldet. Mange kommunar er no i gang med å rulle ra sine arealplanar og skogbruket opplever at det både bevisst og ubevisst vert lagt sterke begrensingar på aktivt skogbruk med at store areal vert lagt ut som omsynssonar for natur og friluftsliv etter plan og bygningslova. Til dømes har Oslo kommune føreslått å leggja 42 prosent av skogen i omsynssone natur, med sterke begrensningar på skogbruk, som det ikkje er heimel for. Skal me lykkast med å skapa arbeidsplassar, verdiskaping og karbonbind-

ing må skogen takast i bruk og skogbrukspolitikken vera nasjonal.

Svar:

Skogbruket er en viktig del av det grønne skiftet, både som produsent av miljøvennlig råstoff, som karbonlager og i arbeidet med klimatilpasning. Både skogdrift og skogvern er viktige for å nå klimamålene, og kommunene har virkemidler til arealdisponeringen gjennom arealplaner.

Kommunene har et stort handlingsrom til å bestemme arealpolitikken og innholdet i arealplanene. Jeg forstår bakgrunnen for spørsmålet slik at det er et problem at kommunene legger uhensiktsmessige begrensninger på skogbruket gjennom bruk av hensynssoner, og begrensninger det ikke er hjemmel for i loven.

Departementet har blitt gjort kjent med problemstillingen gjennom møter med representanter for skognæringen. Departementet vil i forbindelse med revideringen av veilederen om kommuneplanens arealdel tydeliggjøre handlingsrommet i loven med hensyn til å bruke hensynssoner, bestemmelser og retningslinjer, som hjelp til kommunene slik at de ikke legger utilsiktede eller ulovlige begrensninger på skogdriften. Samtidig vil det være hensiktsmessig å få til mer medvirkning fra skogeiere ved utarbeidelse av nye kommuneplaner. Bedre kunnskap inn i interesseavveiningene gir kommunene bedre muligheter til å gjøre gode avveininger mellom interessene.

SPØRSMÅL NR. 1419**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 10. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden gjere greie for utviklinga innan døgnplassar i Barne- og ungdomspsykiatrien siste 5 år, og om kva som er målet for styrking av tilgangen til døgnplassar i BUP i dei ulike helseføretaka?

GRUNNGJEVING:

Fleire er med rette bekymra for at nedbygging av døgnplassar innan barne- og ungdomspsykiatrien har gått for langt, og at det fører til at barn og unge ikkje får den helsehjelpa dei treng. Det har i fleire vedtak og meldingar blitt lagt føringar for at døgnplassar og kapasitet må aukast.

Svar:

De aller fleste pasientene i psykisk helsevern får poliklinisk eller ambulant behandling. Dette gjelder særlig barn og unge. Ved å tilby behandling i kjente omgivelser, involvere familien og tilpasse behandlingen til den enkeltes behov, kan man oppnå bedre resultater og støtte barnets utvikling på en mer helhetlig måte. Noen barn og unge med alvorlige, langvarige og sammensatte behov trenger også døgntilrettelagt behandling i perioder. De siste fem årene har vi sett en relativt stabil utvikling i antall døgnplasser innen psykisk helsevern barn og unge (PHBU), med 3 døgnplasser per 10 000 innbyggere. Fra 2022 til 2023 var det en svak økning i nasjonale tall for døgnplasser i tjenestene til barn og unge.

En bredt sammensatt faggruppe har vurdert behovet for endring i tjenestene fram mot 2040. I rapporten «Framskrivningsmodell for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling» anbefales det at kapasitet til behandling og oppfølging av barn og unge i spesialisthelsetjenesten bør styrkes. I tråd med analysene av framtidige behov for tjenester innen psykisk helsevern barn og unge er det behov for økning av kapasitet. Framskrivningene viser 0,9 prosent økning i liggedøgn og 4,6 prosent økning i polikliniske behandling fra 2019 til 2040 på nasjonalt nivå. Det er i framskrivningene tatt høyde for demografiske endringer og utvikling av tilbud som kan endre behovet for innleggelser.

Framskrivningsrapporten er et av flere viktige verktøy for de regionale helseforetakene i arbeidet med å beregne behovene framover. I rapporten pekes det blant annet på at samarbeidet mellom PHBU og kommunene bør videreutvikles for å aktivt følge opp sårbare grupper som barn i barnevernet, barn som vokser opp med stor sosial risiko, barn av foreldre med alvorlig sykdom mv. Rapporten anbefaler også særlig oppmerksomhet mot spiseforstyrrelser, hvor det har vært en vekst over tid. Spiseforstyrrelser er en av de mest alvorlige psykiske lidelsene for barn og unge og i 2021 stod pasienter med spiseforstyrrelser for 30% av samlet forbruk av liggedøgn i PHBU nasjonalt.

Jeg vil følge med på utviklingen i døgnplasser fremover og regjeringen har i Opptrappingsplan psykisk helse satt som resultatmål at vi skal hindre nedbygging av sengeplasser og sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgntilrettelagt behandling. Det har ikke vært tid til å innhente svar fra regionene om mål i det enkelte helseforetak, men Helsedirektoratet utvikler indikatorer for å følge med på dette og andre resultatmål i opptrappingsplanen.

Som nevnt over vil utvikling av tilbud kunne påvirke behovet for innleggelser. Det viktigste vi gjør er å gi lett tilgang til hjelp og behandling som er tilpasset barn og unges ønsker og behov. Dette kan både forebygge at

problemene vokser seg større og forebygge innleggelser. Jeg vil særlig nevne innføringen av vurderingssamtaler i psykisk helsevern barn og unge. Vi vet at mange kan bli sykere av å vente for lenge, og tidlig avklaring er viktig uavhengig av om du skal få hjelp videre i tjenesten eller få oppfølging lokalt. Da kommer flere raskt i gang og vi kan forebygge bedre.

I tråd med Hurdalsplattformen har de regionale helseforetakene derfor hatt i oppdrag å legge til rette for vurderingssamtaler i psykisk helsevern barn og unge. Dette er viktig for å få en god start på forløpet. Mange helseforetak har arbeidet godt med dette over lang tid, i samarbeid med kommunene. Regjeringen er spesielt opptatt av at kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten tar felles ansvar for barn og unge som har behov for utredning og behandling. En viktig satsing er også FACT ung-team, en samhandlingsmodell mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen. Her er det team som gir hjelp til barn og unge med behov for langvarig og sammensatt innsats fra flere hjelpetjenester. Modellen tilbyr en helhetlig og fleksibel oppfølging som tilpasses den enkeltes behov. Behandlingen tilbys i ungdommens naturlige miljø og kan således forebygge innleggelser. Dette vil hjelpe ungdommen med å opprettholde tilknytning til sitt vanlige liv og miljø, noe som er viktig for deres utvikling og trivsel.

SPØRSMÅL NR. 1420**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 5. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Vil statsråden eller departementet gå i dialog med Det europeiske banktilsynet (EBA) for å sikre at EUs organ har rett forståing av eigenskapane til det norske eigenkapitalprovet slik det er utforma i dag når det no er klart at Sparebankutvalet og Finanstilsynet si forståing av regelverket (CRR) avvik frå næringa og fleire andre ekspertar sine vurderingar?

GRUNNGJEVING:

Eigenkapitalprovet er eit særeige kapitalinstrument for norske sparebankar. Eigenskapane til instrumentet har vist seg attraktive i kapitalmarknadene, noko som har bidrege til å sikre sparebankane tilgang til rein kjernekapital. Dette har igjen bidrege positivt til å oppretthalde ei sterk og spreidd banknæring i Noreg. Populariteten har ikkje kome av seg sjølv, men er eit resultat av at næringa over tid har gitt marknaden og investorar forståing av korleis instrumentet fungerer og at det er eit godt alternativ til “vanlege” bankaksjar.

EBA har meldt frå til Finanstilsynet at norske styresmakter må gjere endringar i regelverket for eigenkapitalprova for at desse skal kunne oppfylle krava til rein kjernekapital i kapitalkravsforordninga og dermed ink-

luderast i EBAs liste over kapitalinstrument i EØS-landa som tilfredsstiller krava. Sidan eigenkapitalprovet er så viktig, bør ein ha ei heilt presis forståing av om det faktisk er tvingande naudsynt frå ein EØS-rettsleg ståstad å endre eigenkapitalprovet og ev. kva endringar som faktisk er naudsynte. Dette er ikkje tilstrekkeleg klarlagt i dag. Det vil difor kunne vere tenleg om Finansdepartementet og statsråden går i aktiv dialog med relevante EU-organ for å utfordre premissen om at eigenkapitalbeviset ikkje oppfyller krava til rein kjernekapital i kapitalkravsforordninga.

Svar:

NOU 2024: 22 var på høyring til 3. februar 2025, og det har kome inn 55 høyringsinnspel med ulike merknader til utvalet sitt forslag. Finansdepartementet vurderer no korleis forslaga i NOU 2024: 22 bør følgjast opp, og som eit ledd i det vurderer departementet alle høyringsinnspela som har kome inn. Departementet vil i oppfølginga måtte gjere ei sjølvstendig vurdering av om eigenkapitalprovet oppfyller krava til rein kjernekapital i kapitalkravsforordninga. Departementet vil i arbeidet med dette gjere dei undersøkingane som departementet finn naudsynte for å klargjere problemstillinga.

SPØRSMÅL NR. 1421**Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 7. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at det vil bli landet en løsning som ikke medfører forsinkelse i noen av årets planlagte vedlikeholds- eller investeringsprosjekter som følge av vedtaket i Justis- og beredskapsdepartementet?

BEGRUNNELSE:

I november 2024 fattet Justis og beredskapsdepartementet vedtak i en sak som blant annet omhandler hvilke kval-

ifikasjonskrav som gjelder for leder for sikkerhet ved arbeid på elektriske høyspenningsanlegg. I den forbindelse skrev departementet i oppdraget til DSB blant annet at:

«Vi ber om at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) inngår dialog med Bane NOR og Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg, med sikte på å finne praktiske og realistiske løsninger for implementering av vedtaket.»

Nå tyder ting på at en slik ordning ikke er landet. Det er derfor grunn til å frykte at man allerede de kommende ukene vil risikere varsler om at prosjekter på jernbanen forsinkes eller utsettes. Dette vil i så tilfelle ende med enda dårligere punktlighet på jernbanen, stikk i strid med regjeringens punktlighetsløfte.

Svar:

Bane NOR har sammen med Direktoratet for samfunnsikkerhet (DSB) jobbet med å implementere vedtak fra Justis- og beredskapsdepartementet hva gjelder kompetansekrav for leder for elsikkerhet (LSF) ved arbeid på elektriske høyspenningsanlegg. Et viktig tiltak i den sammenheng er at partene utarbeider en plan som skal sikre at Bane NOR gradvis kan implementere krav til fagbrev på området samtidig som krav til sikkerhet ivaretas, slik at planlagte prosjekter ikke blir utsatt.

SPØRSMÅL NR. 1422

Innlevert 27. februar 2025 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 6. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden arbeide for at Norge får ta del i The European Ports Alliance, har statsråden tro på at Norge får innpass i alliansen og hva vil hun gjøre for å i større grad trygge norske havner om vi ikke får være med?

BEGRUNNELSE:

I fjor kom Kripas med en rapport hvor det fremgår at de frykter Norge kan bli et transittland for innførsel av narkotika styrt av utenlandske kriminelle nettverk. En av grunnene til det er at Norge på grunn av sin lange kystlinje er sårbar for at narkotika fraktes inn i landet via våre havner og videre til andre europeiske land.

EU-land samarbeider nå om å styrke kontrollen ved Europas havner, men Norge er så vidt meg bekjent fortsatt ikke med i alliansen. EU-landene investerer blant annet i kontrollutstyr, og satte i fjor blant annet av 200 millioner euro til bl.a. røntgenmaskiner, droner mv. Videre fremgår det av en pressemelding om samarbeidet at de vil «Styrke rettshåndhevelsesoperasjoner i havner og mot kriminelle organisasjoner som orkestrerer narkotikasmugling med støtte fra Europol, Eurojust, den europeiske offentlige påtalemyndigheten og gjennom dedikerte handlinger innenfor den europeiske tverrfaglige plattformen mot kriminelle trusler.»

I Agder politidistrikt sin trusselvurdering for 2025 pekes Agder på som transitthavn for narkotikasmugling. De viser til at smuglerrutene for kokainsmugling fra Sør-Amerika har endret seg, blant annet på grunn av den forsterkede kontrollen og forbedrede sikkerheten ved

flere europeiske havner. Dette kan føre til at kriminelle nettverk vil forsøke å redusere risikoen for å bli oppdaget ved å bruke mindre norske industrihavner. Agder har 34 havner som er godkjente industrihavner.

Dette gir Norge en dobbel sårbarhet: På grunn av den lange kystlinjen er vi i utgangspunktet sårbare, og dersom grepet strammes inn i havnene i andre land, men ikke her, blir Norge ekstra attraktivt som transittland.

Svar:

Regjeringen har dialog med Europakommisjonen (Kommisjonen) og flere medlemsland om ev. norsk deltakelse i havnealliansen («The European Ports Alliance»). Arbeidet i alliansen begynte i 2024, og siden har Norge deltatt i enkelte tollrelaterte diskusjoner.

Det har vært mindre aktivitet i alliansen så langt i 2025, og jeg har forstått det slik at Kommisjonen for tiden utvikler et nytt arbeidsprogram for alliansen, som skal legge rammene for videre arbeid. Det kan bli aktuelt for Norge å delta, men dette avhenger av hvordan alliansen utvikles og struktureres, og i hvilken grad det åpnes for inkludering av land som ikke er EU-medlemmer. Regjeringen er opptatt av å samarbeide godt med europeiske partnere, også innenfor kriminalitetsbekjemping, og vil vurdere fortløpende mulighetene for norsk deltakelse i dette forumet.

Departementet er godt kjent med politiets ulike trusselvurderinger som påpeker den økte trusselen fra organiserte kriminelle miljøer når det gjelder bruk av sjøtransport og logistiktjenester til å smugle inn narkotika.

Det er blant annet politiets trusselvurderinger som ligger til grunn for satsinger med økte midler og føringer gitt i budsjettdokumenter samt tildelingsbrev. I revidert nasjonalbudsjett 2024 og i statsbudsjettet for inneværende år, ble politiets innsats mot kriminelle nettverk styrket med 300 millioner kroner i 2024 og 600 millioner kroner fra 2025.

Samtidig er det viktig å framheve andre etaters ansvar og innsats på området. Tolletaten spiller en avgjørende rolle i å avdekke illegal import av varer og narkotika og

etaten samarbeider tett med politiet. I revidert nasjonalbudsjett 2024 og i statsbudsjettet for inneværende år, ble Tolletaten tildelt 118 millioner kroner og 250 millioner kroner. Satsingen var særlig rettet mot narkotikasmugling. Pengene skal gå til økt bemanning til kontroll og til modernisering av kontrollutstyr.

Det vises for øvrig til utfyllende svar av 16. april 2024 fra fiskeri- og havminister Cecilie Myrseth som berører samme tema.

SPØRSMÅL NR. 1423

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 6. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hva er anslag på kostnad fordelt på kapittel og post av å øke låneramma til Husbanken for å bygge 1 000 leie-til-eie boliger for førstegangskjøpere?

BEGRUNNELSE:

I dag bygger kommunene boliger til innbyggere som har problemer med å skaffe seg egen bolig på grunn av sosiale eller økonomiske hensyn. For stadig flere unge er det et problem å både betale leie og spare opp nok egenkapital til å kunne kjøpe seg sin egen bolig. Husbanken orienterer på sine nettsider at Husbankens virkemidler kan benyttes av kommunene til å bygge eie til leie-boliger.

<https://www.husbanken.no/boligsosialt-arbeid/leie-til-eie/>

Svar:

Husbanken forvalter i dag ingen låneordning målrettet bygging av boliger til førstegangskjøpere. Bygging av 1000 leie-til-eie boliger for førstegangskjøpere vil gi et finansieringsbehov på anslagsvis 3,5 mrd kroner. I dette anslaget har vi tatt utgangspunkt i at boligene finansieres med lån til utleieboliger og lagt til grunn en gjennomsnittlig prosjektkostnad per bolig på 3,5 mill. kroner. Kostnaden på 3,5 mill. kroner er anslått etter innspill fra Husbanken. Jeg vil imidlertid understreke at det er store geografiske forskjeller og at kostnad per bolig også vil avhenge av størrelse på boligene som skal bygges.

Husbanken forvalter som nevnt i dag ingen låneordning målrettet bygging av boliger til førstegangsk-

jøpere. Lån til utleieboliger kan gis til oppføring av boliger. Lån til utleieboliger til vanskeligstilte skal bidra til flere egnede utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet. Lånet kan gis til kommuner, selskaper og andre som har til formål å leie ut boliger til vanskeligstilte. Når lånet gis til selskaper er det vilkår om at eieren inngår en tilvisningssavtale med kommunen om at kommunen skal ha eksklusiv rett til å tilvise 40 prosent av boligene til økonomisk vanskeligstilte på boligmarkedet i minst 20 år. Eieren må i tillegg inngå en samarbeidsavtale med kommunen som regulerer det løpende samarbeidet og forvaltningen av boligene.

Både når kommunene og private bygger utleieboliger, kan kommunene eller utbygger velge å inngå leie-til-eie avtaler med husstander som er i målgruppen for de kommunale boligene.

De flerårige effektene av en økning i lånerammen på 3,5 mrd. kroner til lån til utleieboliger fordelt på kapittel og poster følger i tabellen nedenfor:

(i 1000 kroner)

Kap. post	2025	2026	2027	2028
2412.90 Nye lån	246 000	1 057 000	1 064 000	263 000
5312.90 Avdrag	1 000	18 000	71 000	120 000
5615.80 Renter	5 000	31 000	63 000	83 000

SPØRSMÅL NR. 1424

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 7. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Når vil statsråden ta stilling til verneforslaget for Mosvatnet i Stavanger kommune, og vil han sikre at området blir vernet som naturreservat etter naturmangfoldloven?

BEGRUNNELSE:

Stavanger kommune har lenge arbeidet for å verne området rundt Mosvatnet som naturreservat i henhold til naturmangfoldloven § 37. Forslag til verneforskrift og verneavgrensning var på høring våren 2024, og den 29. august sendte Statsforvalteren i Rogaland sin anbefaling om vern til Miljødirektoratet.

Mosvatnet er et unikt naturområde midt i Stavanger, ofte omtalt som byens eget “Amazonas”. Området har en svært rik biodiversitet, med 164 registrerte fuglearter, hvorav 64 står på rødlista. Et naturreservat vil gi nødvendig vern for å sikre fuglelivet, bevare den økologiske balansen og legge til rette for tiltak mot fremmede arter som truer den opprinnelige vegetasjonen. Samtidig vil vernet ikke begrense dagens bruk av området til rekreasjon, men snarere sikre at kommende generasjoner kan nyte denne naturperlen.

Til tross for Mosvatnets betydning for naturmangfoldet, har området tidligere vært utsatt for inngrep, blant annet gjennom fjerning av trær og sprengning av historiske kulturminner. For å styrke naturverdiene og bedre forholdene for fuglelivet, bør det også sikres finansiering til oppgradering av renseparken og etablering av en ny fugleøy. Disse tiltakene vil være avgjørende for å bedre hekkesuksessen og vannkvaliteten i reservatet.

Samtidig har det vært politiske beslutninger som har påvirket områdene rundt Mosvatnet. Like før valg-

et i 2023 ble et grøntområde i Bokkaskogen asfaltert, og det ble igangsatt planlegging av en tivolilignende familiepark i Texaslunden, noe som møtte sterk motstand fra Naturvernforbundet. Etter valget i 2023 ble prosjektet i Texaslunden stanset av det nye politiske flertallet.

Vernet av Mosvatnet naturreservat er nå i sluttfasen, og det er viktig at området får den nødvendige beskyttelsen som området fortjener.

Svar:

Jeg er glad for at mange er opptatt av naturen vår og vil bevare områder de bryr seg om. Vi har vernet mye natur i Norge, men det er noen mangler i vernet. Derfor har Klima- og miljødepartementet iverksatt et arbeid med å bevare viktige naturområder for naturmangfold i lavlandet, såkalt «supplerende» vern.

Områdene som vurderes og utredes for supplerende vern, skal bidra til å dekke manglene i eksisterende verneområder slik at vi når de nasjonale målene om å ta vare på et representativt utvalg av norsk natur for framtidige generasjoner og om å ta vare på truet natur. Områdene som blir foreslått vernet skal også bidra til å danne økologiske nettverk og gjøre norsk natur mer robust mot klimaendringer.

Det konkrete arbeidet med å utrede og foreslå områder for supplerende vern pågår, og første pulje med forslag til nye verneområder ligger nå til behandling i Miljødirektoratet. De er ventet å bli oversendt til Klima- og miljødepartementet i løpet av våren 2025. Forslag om vern av Mosvatnet i Stavanger kommune er ett av disse områdene som nå ligger til behandling i Miljødirektoratet.

Hvis Miljødirektoratet finner at det er grunnlag for vern vil forslaget bli oversendt til Klima- og miljødepartementet for sluttbehandling. Det vil da bli ta stilling til om området skal vernes, om det eventuelt skal bli vernet som naturreservat eller annen type verneområde, og endelige grenser for et slikt verneområde vil eventuelt bli fastsatt. I sluttbehandlingen av vernesaker blir ulike innspill og

hensyn sett opp mot hverandre. Vedtak fattes av Kongen i statsråd.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at det i spørsmålet er omtalt ulike tiltak som er gjennomført eller har vært foreslått rundt Mosvatnet, knyttet bl.a. til asfaltering av arealer, planer om byggetiltak mv. under ulike politiske flertall. Jeg deler ikke spørsmålsstillers oppfatning av de faktiske forholdene her.

SPØRSMÅL NR. 1425

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 7. mars 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Nylig kom studiebarometeret som viser at lærerstudentene ved Nord Universitet og særlig studiested Nesna er mest fornøyde, og at de skiller seg særlig positivt ut overfor tilbakemeldingen fra lærerstudenter ved andre studiesteder i landet.

Hvordan vil statsråden følge opp Hurdalserklæringen og videre satsing på studiested Nesna, hvilke flere studietilbud kan etableres der også inkludert fulltidsstudenter, og hvordan kan et senter for desentralisert og distriktsretta utdanning og forskning bli etablert på Nesna?

BEGRUNNELSE:

Viser til Hurdalspunktet som i sin helhet uttrykker at regjeringa vil:

“Reetablere ein fullverdig høgare utdanningsinstitusjon på Nesna ved å gjenopprette grunnskule- og barnehagelærarutdanning og greie ut kva for andre studie- og utdanningstilbod som kan lokalisert til Campus Nesna. Vidare vil regjeringa leggje til rette for at utdanningsinstitusjonen på Nesna kan bli eit senter for desentralisert og distriktsretta utdanning og forskning. Prosessen skal starte vinteren 2022. Undervegs i prosessen må interessene til fagfolka som framleis er ved Nesna, og til studentane som har starta på utdanninga si ved institusjonen før nedleggingsvedtaket, varetakast.”

Svar:

Jeg er glad for at lærerstudentene på Nesna er fornøyde med utdanningen sin. Regjeringen har fulgt opp punktet i Hurdalsplattformen om studiested Nesna. I 2022 besluttet regjeringen at Nord universitet skal tilby høyere utdanning på Nesna som studiested fra og med høsten 2022, og det ble bevilget 60 mill. kroner til formålet. Disse midlene

inngikk fra 2023 i rammebevilgningen til Nord universitet (61,8 mill. kroner i 2023), som har startet et utviklingsprosjekt på Nesna. Målet med utviklingsprosjektet er å bidra til at Nesna blir et attraktivt studiested under Nord universitet. Det er Nord universitet som er prosjekteier og som har ansvar for å drive utviklingsprosjektet videre og opprettholde aktiviteten på Nesna, innenfor institusjonens faglige autonomi og økonomiske rammebetingelser. Departementet følger opp dette gjennom styringsdialogen med Nord universitet.

Kunnskapsdepartementet godkjente i 2024 Nord universitet sin søknad om å få prøve ut en ny modell for grunnskolelærerutdanning for 1.-10. trinn på Nesna. Utdanningen er samlingsbasert og nettstøttet. Målet er å etablere en grunnskolelærerutdanning som gir studentene kompetanse til å undervise i flere fag og på flere aldersstrinn, som skal ivareta de spesielle behovene ved mindre skoler i distriktene. Nord universitet planlegger opptak fra høsten 2025. Det er positivt at Nord universitet har tatt initiativ til en ny modell for lærerutdanning på Nesna og jeg ser frem til å følge med på den videre utviklingen.

Jeg gjør også oppmerksom på at rammebevilgningen til universiteter og høyskoler de siste to årene er økt med totalt 320 mill. kroner til desentraliserte og fleksible utdanninger. Av disse midlene har Nord universitet blitt tildelt til sammen 30 mill. kroner, som skal bidra til å styrke fleksibel og desentralisert utdanning i regionen.

Regjeringen har også videreført en søknadsbasert ordning for studiesentre på minimum 50 mill. kroner, over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet. Målet med studiesenterordningen er at studietilbudene skal bli mer tilgjengelige for folk i hele landet som av ulike årsaker ikke kan følge ordinær undervisning. Tilbudene

skal bidra til å oppfylle de lokale, regionale og nasjonale kompetansebehovene.

SPØRSMÅL NR. 1426

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 5. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Innspill fra flere hjorteoppdrettere tyder på at hjorteoppdrett ikke er berettiget erstatning for rovdyrtaap og at dette er uklart når det gjelder nødvergeparagrafen.

Vil statsråden vurdere å sikre at tamhjorten blir oppført som husdyr og dermed innlemmes i lovverket som husdyr og tamrein, eller vil statsråden gjøre greie for hvorfor hjortehold ikke kvalifiserer for erstatning?

Jeg mener dagens erstatningsordning, som har en unntaksbestemmelse for erstatning i særlige tilfeller, kombinert med tilskuddsordningen for å gjennomføre effektive tapsforebyggende tiltak, er godt tilpasset de mer begrensede utfordringene som gjelder næringer som ikke er basert på utmarksbeite. Jeg vurderer på den bakgrunn ikke at det er grunnlag for å gjøre endringer i erstatningsordningen.

BEGRUNNELSE:

Viser til veileder om "Søke erstatning for tapte husdyr og tamrein" hos Miljødirektoratet, og øvrig omtale av hjorteoppdrett i jordbruksoppgjøret og virkemidler for dyrehold i Norge.

Svar:

Til grunn for erstatningsordningen for husdyr ligger et hovedprinsipp om at det er tap for næringsinteresser som baserer sin inntekt på bruk av utmarksbeite som skal bli erstattet. Næring basert på for eksempel struts, fjørfe, gris, bikuber og hjortevilt ligger ikke innenfor erstatningsordningen fordi det er vurdert at det finnes effektive forebyggende tiltak mot rovviltskader for slike produksjoner. De som driver næring med arter som ikke er omfattet av erstatningsordningen kan imidlertid søke om tilskudd til å gjennomføre effektive tiltak for å forebygge at skader skjer.

Selv om hovedprinsippet er som beskrevet over har vi samtidig en åpning i regelverket for at det i særlige tilfeller også kan utbetales erstatning for andre husdyrarter enn sau, geit, storfe, hest og hund. Eventuelle søknader om slik erstatning behandles av Miljødirektoratet, og det er Klima- og miljødepartementet som er klageinstans. Skadeomfanget på tamhjort i Norge er begrenset, og totalt er det registrert 3 dokumenterte og 3 antatt sikre tilfeller der rovvilt er skadeårsak. Forrige tilfelle var i 2021, og i perioden etter dette er det ikke påvist noen skadetilfeller.

SPØRSMÅL NR. 1427**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 7. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Kva tid vil lokalisering av obligatorisk småbåtregisteret bli avklart i regjering?

Svar:

Det er anslagsvis 1 million fritidsbåtar i Noreg, og talet på omkomne i samband med fritidsfartøy viser at arbeid med sjøsikkerheit er særskild viktig. Dette inkluderer mellom anna haldningsskapande arbeid og bevisstgjeringsarbeid om regelverket som finst. Det blir derfor kontinuerleg arbeid med tiltak for å betre sjøsikkerheita. Mellom anna er obligatorisk registrering av småbåtar eitt av mange tiltak som er til vurdering.

Sjøfartsdirektoratet har, på oppdrag frå Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet, gjennomført ei utgreiing av om det bør opprettast eit nasjonalt obligatorisk småbåtregister.

Innretninga og drift av eit slikt register skulle også vurderast nærare. Oppfølginga av utgreiingsoppdraget blei gitt til Sjøfartsdirektoratet, som leverte si utgreiing i to delar i 2023.

Utgreiinga viser at eit obligatorisk småbåtregister reiser fleire komplekse problemstillingar som må vurderast nærare; mellom anna kva fritidsbåtar som skal omfattast, korleis eit register skal driftast og finansierast, om det bør driftast av ein privat eller offentleg aktør, og kvar det bør plasserast.

Det er problemstillingar som framleis er under vurdering. Eg kan derfor ikkje seie noko nærare om regjeringa vil følgje tilrådinga til Sjøfartsdirektoratet på noverande tidspunkt, og det er derfor for tidleg å seie noko om eventuell geografisk plassering av eit obligatorisk småbåtregister.

Eg understrekar likevel at arbeid med tiltak som kan betre sjøsikkerheita er viktig og prioritert.

SPØRSMÅL NR. 1428**Innlevert 25. februar 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 10. mars 2025 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Hvordan ser statsråden for seg sin vidare involvering i saken om skjebnen til noen av de prestegårdseiendommene, som i tidligere lov har vært betegnet som § 8-eiendommer?

BEGRUNNELSE:

I lovdebatten ifm Stortingets behandling av lov om omforming av Opplysningsvesenets fond til statlig aksjeselskap den 11 juni 2024, ble det av flere representanter stilt spørsmål til statsråden om skjebnen til noen av de prestegårdseiendommene, som i tidligere lov (L18.06.2021 nr. 28) har vært betegnet som § 8-eiendommer, eller eiendommer med særlige hjemmelsforhold. Statsråden uttalte da:

“det i ettertid [har] kome opp ein del litt krevjande forhold rundt ein del av desse prestegardane, som eg òg vil vera involvert i i tida framover, på ein måte uavhengig av det vedtaket ein gjer i dag.”

Dette svaret fra statsråden skapte naturlegvis ein klar forventning hos de aktuelle menighetene i DnK, om noe mer og noe annet enn hva lovtekst og lovforarbeider isolert sett gav anvisning på. I tiden etter dette og frem til i dag, finner man ikke spor av at statsråden har fulgt opp det som ble uttalt av henne i lovdebatten. Underveis har det også skjedd et bytte av statsråd.

Svar:

Krevende forhold, som det vises til i representantens begrunnelse, knyttes til spørsmål om fradeling av bolig fra landbruksarealet og om andre enn rettssubjektet Den

norske kirke kan vederlagsfritt motta formuesmasse som har vært knyttet til Opplysningsvesenets fond.

Det er presisert i stortingsmeldingen om Opplysningsvesenets fond og i Prop. 144 L (2020-2021) at vederlagsfri overføring av formuesverdier skal skje til rettssubjektet Den norske kirke. Det er kun gjort unntak for kirkegrunn og tomteareal i tilknytning til kirkegrunn. Det rettslige grunnlaget for delingen lå i lov om Opplysningsvesenets fond § 4 der det heter at:

«Med unntak av dei egedelane som blir overførte til Den norske kyrkja etter § 5, kan grunnkapitalen i fondet ikkje givast bort eller brukast opp.»

Grunnkapitalen er bl.a. alle eiendommene.

Arbeidet med delingen av Opplysningsvesenets fond mellom Den norske kirke og staten er gjennomført i et eget prosjekt der kirken har foreslått overføring av et visst antall presteboliger og gitt begrunnelser for dette. Hvilke eiendommer dette skal være er senere besluttet av regjeringen. I vurderingene om hvilke presteboliger som skal overføres til rettssubjektet Den norske kirke, har også de nevnte § 8-eiendommene inngått. Dette er eiendommer som Opplysningsvesenets fond har hatt i sin portefølje, men hvor eiendomsretten ikke var avklart. I forbindel-

se med delingsarbeidet uttalte Den norske kirke at de var oppmerksomme på utfordrende eierforhold, men anså ikke at dette skulle være et hinder for at de kunne ønske seg presteboligen og at ev. utfordringer knyttet til selve overføringen måtte vurderes i neste fase.

I Prop. 82 L Lov om omdanning av Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap vurderte departementet spørsmålet om de såkalte § 8-eiendommene særskilt. Formålet var å komme fram til en endelig avklaring om rettighetsforholdene og legge grunnlaget for overføring av presteboliger til Den norske kirke uten medfølgende tvist om eiendomsretten. Til dette formålet ble det foreslått en ekspropriasjonshjemmel i omdanningsloven (§ 4). Det er ikke tvil om at dersom presteboliger knyttet til § 8-eiendommer skal kunne fradeles og overføres til Den norske kirke uten medfølgende fare for tvist, må ekspropriasjonshjemmelen i § 4 i omdanningsloven legges til grunn.

Min involvering i arbeidet med delingen av Opplysningsvesenets fond vil være å sikre at presteboliger overføres til Den norske kirke i samsvar med de forutsetningene som er lagt av Stortinget, i meldinger, proposisjoner og innstillinger.

SPØRSMÅL NR. 1429

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 7. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Deler statsråden min bekymring for at innføring av Norgespris for husholdninger med den innretningen som ble skissert på pressekonferansen 31. januar betyr avvikling av mange industriarbeidsplasser i Østfold?

BEGRUNNELSE:

Ifølge en rapport med tittel "Virkninger av Norgespris" publisert 14. februar av Thema Consulting Group vil strømprisen øke med 12 øre per kWh i 2035 i prisområdet NO1 ved innføring av Norgespris. Strømprisen vil øke i alle norske prisområder, men økningen vil bli størst i NO1 siden dette området har den høyeste andelen husholdninger av totalt strømforbruk. Av alle fylkene i NO1 har Østfold nest størst andel av sysselsatte i industrien. Dette fylket vil derfor kunne bli ekstra hardt rammet hvis regjeringens forslag til Norgespris innføres.

Jeg ber statsråden i sitt svar til meg redegjøre for om det er utredet andre alternative innretninger på Norgespris som ikke vil gi økte og mer volatile strømpriser for industrien, næringslivet og offentlig sektor i NO1 og øvrige norske prisområder.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å sikre forutsigbare strømpriser for husholdningene, samtidig som næringslivets konkurranseevne ivaretas. Norge skal ha konkurransedyktige strømpriser for industrien, og regjeringen har blant annet lagt til rette for fastprisavtaler gjennom kontraktsunntaket i grunnrenteskattene for vannkraft og landbasert vindkraft. Dette gir industrien mulighet til å inngå forutsigbare og langsiktige avtaler. Norgespris innebærer ingen inngripen i kraftmarkedet, men er en frivillig ordning for husholdninger og fritidsboliger som ønsker forutsigbare

strømregninger, og vil være et valgfritt alternativ til dagens strømstønadordning.

Kraftprisene påvirkes av en rekke faktorer, blant annet norsk og nordisk kraftbalanse, overføringskapasitet i strømmettet og utviklingen i det europeiske energimarkedet. Eventuelle prisendringer i kraftmarkedet vil avhenge av hvordan forbruket utvikler seg i dette markedet, og hvordan kraftprodusenter og øvrige aktører i kraftsystemet tilpasser seg.

Jeg deler ikke representantens bekymring om at innføringen av Norgespris vil ha vesentlige effekter på

kraftprisen. Husholdningenes behov for kraft er i stor grad knyttet til nødvendig behov for oppvarming av areal og varmt vann, og vil variere med værforholdene. Slik vil det også være framover.

Som det fremkom av pressekonferansen 31. januar, vil regjeringen komme tilbake med nærmere detaljer om innretningen av Norgespris. Dette innebærer blant annet at regjeringen på vanlig måte vil utarbeide et lovforslag og gjennomføre offentlig høring av forslaget, med sikte på å fremme budsjettforslag for Stortinget i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1430

Innlevert 26. februar 2025 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 12. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Med tanke på de nylige endringene i industriutslippsdirektivet (IED), hvordan planlegger regjeringen å sikre at norske industribedrifter kan oppfylle de nye kravene uten at det går på bekostning av deres konkurranseevne, og hvilke støtteordninger eller insentiver vil bli tilgjengelige for å hjelpe bedrifter med å implementere beste tilgjengelige teknologi (BAT) som kreves av direktivet?

BEGRUNNELSE:

EU vedtok i fjor revidert versjon av Industriutslippsdirektivet (IED). Revisjonen har blant annet skjerpet flere krav som flere industrier er bekymret for. De nye reglene innfører blant annet strengere utslippsgrenser for industrielle aktiviteter, noe som kan medføre betydelige kostnader for bedrifter som må oppgradere sine anlegg for å overholde de nye standardene. Direktivet utvider også virkeområdet til å dekke flere aktiviteter, inkludert gruvedrift, batteriproduksjon og mer intensive husdyrbruk (spesielt gris og fjærfe) noe som kan føre til økte administrative byrder og kostnader for disse sektorene.

Svar:

Norsk konkurransekraft, effektiv ressursbruk og lave utslipp er viktig for regjeringen. Industriutslippsdirektivet har som formål å hindre og minimere forurensning og miljøpåvirkning fra industrivirksomheter. Det reviderte industriutslippsdirektivet skal bidra til at det gjøres investeringer som er nødvendige for Europas omstilling

mot en konkurransedyktig og klimanøytral økonomi, uten skadelig forurensning innen 2050. Ved å innlemme det reviderte direktivet, vil norske IED-virksomheter få like konkurransevilkår som i EU. Som en del av industriutslippsdirektivet utarbeider EU bransjevis referansedokumenter som beskriver de beste tilgjengelige teknikkene (Best Available Technique, BAT) for forebygging og kontroll av forurensning for de ulike industrisektorene. Med grunnlag i teknikkene som beskrives, inneholder de bransjevis referansedokumentene bindende utslippsgrenser for utslipp til luft og vann. Dette er utslippsgrenser som de ulike industrisektorene under normale driftsforhold skal kunne overholde ved bruk av beste tilgjengelig teknikk.

De bransjevis kravene rettet mot virksomhetene vil bli gitt i nye, reviderte BAT-konklusjoner som EU-kommisjonen vil vedta lenger fram i tid. Etter at EU-kommisjonen har vedtatt BATkonklusjonene, vil medlemslandene som hovedregel ha fire år på å gjennomføre kravene. Virksomhetene som er omfattet vil dermed få tid til å gjennomføre nødvendige endringer for å oppfylle kravene. Forurensningsmyndigheten vil også sørge for god veiledning. Virksomhetene kan være med på å påvirke kravene som kommer i BAT-konklusjonene ved å delta i EU-kommisjonens tekniske arbeidsgrupper gjennom sine bransjeorganisasjoner og ved å delta i datainnsamlingen som er grunnlaget for kravene. Det kan gis unntak fra bindende BAT-konklusjoner hvis det vurderes at kostnaden ved å oppnå kravene er uforholdsmessig i forhold til miljønyttene på grunn av tekniske forhold ved anlegget, lokale miljøforhold eller geografisk plassering. Regjerin-

gen stiller krav og støtter opp om omstilling som gir økt konkurransekraft. Jeg er ikke kjent med støtteordninger for å implementere beste tilgjengelige teknikk som kreves av direktivet, men regjeringen har blant annet nesten tredoblet bevilgningen til Enova for å støtte utvikling og utbredelse av klima- og energiløsninger. Ved nyttår ble det inngått en ny fireårig styringsavtale med Enova, som

innebærer at Enova har mulighet til å støtte prosjekter i kvotepliktig sektor der det er stort potensiale for innovasjon, energi- og klimaomstilling. Regjeringen har også innført energi- og klimakrav i CO₂-kompensasjonsordningen som både kan gi utslippsreduksjoner og føre til energieffektivisering i industrien, og styrke konkurransekraft.

SPØRSMÅL NR. 1431

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 10. mars 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Veterinærtjenesten innenfor produksjonsdyrpraksis er under press i hele landet, i følge en grundig gjennomgang gjennomført på oppdrag av LMD i 2023. Tre av de seks hovedanbefalingene rapporten anbefalte omhandler digitalisering.

Kan landbruks- og matdepartementet ta ansvar for videreføringen av DigiVet gjennom å sikre en nødvendig finansiering, forankring og utvikling av en nasjonal digital satsing i en næring som er blitt hengende etter i digitaliseringen?

BEGRUNNELSE:

Digitale Helgeland, et kommunalt oppgavefelleskap for 17 kommuner på Helgeland, jobber for å fremme innovasjon og teknologisk utvikling innen mange forskjellige fagområder.

I 2023 ble det gjennomført en grundig gjennomgang av tilgang på veterinærtjenester i Norge på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet (LMD), som slår fast at veterinærtjenesten er under press i hele landet. Veterinærene er presset, kapasiteten sprengt og rekrutteringen svikter, og kommunene sliter med å følge kravene i dyrehelsepersonelloven.

Med bakgrunn i denne rapporten har Digitale Helgeland ledet prosjektet Digitalisering av Veterinærtjenesten (DigiVet), som ble initiert av helgelandskommuner for å undersøke om digitalisering kan forbedre og effektivisere veterinærtjenesten. Prosjektet har involvert veterinærer, produsenter, kommuner og relevante myndigheter gjennom intervjuer, feltobservasjoner og verksteder. Innsiktsarbeidet viser at veterinærtjenesten preges av manuelle prosesser, dårlig integrerte systemer og unødvendig tidsbruk på administrasjon, noe som gjør arbeidet

tungvint for både veterinærer og produsenter. Funnene gjelder hele landet. Det offentlige har ikke tatt helhetlig ansvar for digitalisering i landbrukssektoren, noe som har ført til fragmenterte data og manglende oversikt.

Prosjektet DigiVet har vist at digitalisering kan:

- Effektivisere oppdragsstyring og ressursbruk i veterinærtjenesten
- Redusere tid brukt på administrasjon og gi mer tid til dyrehelse
- Styrke matsikkerheten og dyrevelferden gjennom bedre datadeling
- Sikre bedre grunnlag for politikkutforming og kriseredskap

Hovedanbefalingene fra prosjektet er utvikling av et nasjonalt system for datadeling i landbrukssektoren og et nasjonalt samhandlingsverktøy for veterinærtjenesten. For å få til dette må lovgivende og styrende departement ta eierskap til at utvikling av nasjonal løsning, og sørge for nødvendig finansiering og regelverk som muliggjør implementering. Prosjektet har blitt presentert for tidligere landbruks- og matminister, og for departementets faglige ledelse.

Ny nasjonal digitaliseringsstrategi setter ambisiøse mål for digitaliseringen av Norge. Digitalisering av veterinærtjenesten er et konkret skritt i riktig retning.

Svar:

Tilstrekkelig tilgang på veterinærer er avgjørende for å ivareta dyrehelse, dyrevelferd og mattrygghet, og for at vi kan ha et aktivt landbruk i hele landet. Det har over tid vært utfordringer med å rekruttere veterinærer mange steder i landet. Denne regjeringen tar situasjonen på alvor.

På oppdrag fra LMD har en bredt sammensatt arbeidsgruppe levert en helhetlig og grundig utredning av tilgangen til veterinærtjenester i Norge. Rapporten viste at utfordringene er kompliserte og sammensatte, og at det ikke finnes raske eller enkle løsninger på alle utfordringene. Hovedutfordringen er færre og mer spredte husdyrbruk, som fører til et redusert behov for praktiserende veterinærer på dagtid. Utfordringene er størst i områder med lange reiseavstander og få husdyrbesetninger. Flere veterinærer velger stillinger i klinikker, da de etterlyser faglig veiledning, et kollegialt fellesskap og rammer for arbeidet, for eksempel satt i system gjennom en mentorordning.

Arbeidsgruppen har anbefalt en rekke tiltak som kan bidra til å rekruttere og beholde veterinærer i klinisk produksjonsdyrpraksis i distriktene. På grunn av kompleksiteten er det ingen enkelt-tiltak som alene vil løse utfordringene.

Selv om Staten, over Landbruks- og matdepartementets budsjett, bidrar gjennom et øremerket tilskudd til veterinærtjenester er det kommunene som har ansvaret for veterinærdekningen.

Landbruks- og matdepartementet har prioritert å løfte fram satsinger og initiativer som er anbefalt av arbeidsgruppen, og som anses særlig målrettede. Under følger informasjon om noen slike initiativer.

Regjeringen satser på utvikling av en mentorordning som kan bidra til bedre rekruttering av veterinærer i produksjonsdyrpraksis i distriktene. Dette er et tiltak arbeidsgruppen anser å være treffsikkert. Stortinget har i 2023, 2024 og 2025 bevilget penger til et omfattende pilotprosjekt som skal:

- Bygge opp en mentorordning i distriktene.
- Utvikle en plattform som kobler behov for- og tilbud av veterinære tjenester.
- Organisere en refusjonsordning for enkelte kurs nødvendig for å drive produksjonsdyrpraksis.

Pilotprosjektet skal etter planen ferdigstilles ila høsten 2025, med en anbefaling om hvordan en velfungerende landsdekkende ordning bør se ut.

Ett annet konkret tiltak i arbeidsgruppas rapport var å øke antall studieplasser ved NMBU Veterinærhøgskolen, som et bidrag til å bedre tilgangen til veterinærtjenester i Norge. Stortinget har gjennom revidert budsjett 2024, og budsjett for 2025 vedtatt en samlet økning på 20 studieplasser.

Arbeidsgruppen hadde kun ett forslag til tiltak som konkret er knyttet til digitaliseringsområdet:

«Etablere forvaltningsstøtte og digitale løsninger for kommunens oppgaver med Veterinærdekning».

Dette er begrunnet i at dagens forvaltning av det øremerkede tilskuddet til veterinærdekning preges av manuelle og tungvinte arbeidsprosesser, med stort potensial både med hensyn til forenkling/ressursbesparing,

kvalitetssikring og et tydelig behov for forvaltningsstøtte i kommunene.

Landbruksdirektoratet er i gang med å vurdere mulige, digitale tjenester. Hensikten er å bidra til å identifisere utfordringer, gi forvaltningsstøtte og effektiv ressursbruk for veterinærer og kommuner – som begge har forskjellige roller og behov når det gjelder veterinærtjenester.

Jeg mener delprosjektet DigiVet som er et kommunalt initiert oppgavefelleskap mellom en rekke kommuner i «Digitale Helgeland», er et bra initiativ. Det er gjort interessante funn i DigiVet, som har likhetstrekk med noen av funnene til arbeidsgruppa nedsatt av Landbruks- og matdepartementet. Prosjektet understreker at digitale muligheter kan positivt påvirke tjenesteytingen og ressursbruk både hos veterinærer, dyreeiere og i forvaltningen.

Departementet har vært opptatt av samhandling mellom ulike initiativ som har treffpunkter og sammenfallende formål, og har tatt til orde for god dialog og erfaringsutveksling mellom det nevnte pilotprosjektet, Landbruksdirektoratets pågående utredning, DigiVet-prosjektet og involvering av kommunesektoren.

Kommunene har det lovpålagte ansvaret for tilstrekkelig veterinærdekning. Flere tiltak i rapporten handler om hva kommuner selv kan gjøre. Som landbruks- og matminister er jeg glad for alle gode initiativ i kommune-Norge som kan bidra til å redusere utfordringene vi står ovenfor. Generelt har ikke Landbruks- og matdepartementet ansvar for å følge opp kommunale initiativer. Hvordan kommunene selv finner gode løsninger, samhandler med hverandre og andre relevante aktører, søker fellesløsninger, læringsarenaer og finansieringsløsninger har betydning for veterinærdekning.

SPØRSMÅL NR. 1432**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 6. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hva vil justisministeren foreta seg for at grove underslag med antatt kjent gjerningsperson blir prioritert av Troms politidistrikt, og vil hun sørge for at påtalemyndigheten i Troms foretar lik prioritering av alle saker som omhandler grove underslag med antatt kjent gjerningsperson, jf. straffelovens § 325?

BEGRUNNELSE:

Det vises til saksnummer: 15973430 hos Troms politidistrikt, som omhandler en anmeldelse av grovt underslag gjort av antatt kjent gjerningsmann. Anmeldelsen ble levert 12. januar 2023, og det har per dags dato ikke en gang blitt gjennomført avhør av anmeldte. Saken er ikke henlagt.

Straffesaken omhandler et grovt underslag på totalt NOK 1 533 572,24 hos et foretak, kåret til gasellebedrift, som på det tidspunktet hadde 14 ansatte og en omsetning på 16 millioner kroner. Bedriften brukte totalt NOK 307 433,21 på dokumentasjon og advokatutgifter på anmeldelse av saken. Underslaget og advokatutgifter ble dessverre for mye å bære for bedriften, den er i dag konkurs. I mellomtiden, over to år og en måned etter anmeldelsen, har Troms politidistrikt foretatt seg lite eller ingenting i sakes anledning.

Saken er videre grundig omtalt av Harstad Tidende, og kan leses her: <https://www.ht.no/nyheter/i/jQgG8w/de-gir-ressursmangelen-i-politiet-et-ansikt>

Her fremgår også påtalemyndighetens begrunnelse for at saken ikke prioriteres:

«Jurist på saken er politiadvokat Mona Madsen.

– Etterforskningsavsnittet har ikke kunnet prioritere denne saken på grunn av kapasitet. Etterforskning av flere større sakskompleks i kombinasjon med få etterforskere har ført til dette, svarer Madsen kort i en e-post.»

Spørsmålsstiller er innforstått med at det er en uortodoks fremgangsmåte å ta opp en enkeltsak med justisministeren, men det fremstår som eneste mulighet for å gjenopprette rettferdighet da påtalemyndigheten i Troms ikke ser ut til å ta sitt samfunnsoppdrag på alvor i denne konkrete saken. Dertil kommer at den samme påtalemyndigheten i langt mindre alvorlige saker, hvor det ikke foreligger anmeldelse og hvor påstått underslag har vært vesentlig mindre, likevel har blitt straffeforfulgt ved offentlig påtale – for øvrig også av samme politiadvokat som er satt på den omtalte saken.

Justisministerens forgjenger viste liten vilje til å sørge for at politiet prioriterte saker som dette. Spørsmålsstiller antar at den nye justisministeren er i stand til å vise mer handlekraft.

Svar:

Som stortingsrepresentanten er godt kjent med, så er det ikke mulig for meg å kommentere enkeltsaker. Jeg har heller ikke hverken anledning til, eller ønske om, å instruere påtalemyndigheten i enkeltsaker, og jeg minner om viktigheten av påtalemyndighetens uavhengighet. Det framgår av riksadvokatens prioriteringer for straffesaksbehandlingen i 2025 (Rundskriv nr. 1/2025) at innsatsen skal styrkes når det gjelder økonomisk kriminalitet.

Denne regjeringen har i langt større grad enn den foregående fokusert på og prioritert bekjempelse av økonomisk kriminalitet. I fjor la vi fram en stortingsmelding om økonomisk kriminalitet, med konkrete tiltak som nå er under oppfølging. Meldingen identifiserer politiets manglende kapasitet og kompetanse som en av hovedutfordringene i bekjempelsen av økonomisk kriminalitet. Derfor har regjeringen i statsbudsjettene for 2024 og 2025 avsatt betydelige midler for å styrke politiets arbeid mot økonomisk kriminalitet. For 2025 er 90 millioner kroner øremerket til bekjempelse av hvitvasking og korrupsjon, for å ramme den sofistikerte økonomiske kriminaliteten og kriminelle bakmenn. Satsingen gir flere årsverk til Økokrim, og en styrking av politidistriktene med flere spesialetterforskere med økonomifaglig bakgrunn. På Politihøgskolen er det innført, og det jobbes med å innføre flere, kurs for å heve politiets (og relevante kontrolltaters) kompetanse om økonomisk kriminalitet. Videre jobbes det for tiden i flere departementer og etater med prosjekter og lovarbeid for å sørge for enklere informasjonsutveksling og tettere samarbeid mellom relevante offentlige etater, og mellom offentlige etater og private aktører. Målet er at den innsatsen vi nå gjør skal ruste politiet bedre til å håndtere saker om økonomisk kriminalitet generelt, slik at vi framover ser en mer effektiv behandling og færre henleggelses av slike saker.

SPØRSMÅL NR. 1433**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 5. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I oppdragsdokumentet til Helse Nord står det at ambulanseberedskapen skal sikres, særlig der det er lange avstander til sykehus, slik at det er god akuttberedskap i hele landet. Dette er en klar føring på at områder med lang vei til sykehus skal ha god ambulanseberedskap, selv om oppdragene kan være færre enn i de mer sentrale strøk. Det betyr også mye for omkringliggende kommuner om ambulansen blir lenge borte for å kjøre til de områdene som mister ambulansestasjonen.

Hvordan sikrer ministeren at disse føringene følges?

Svar:

Det er riktig at det i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene er gitt en føring om å sikre ambulanseberedskapen, særlig der det er lange avstander. I et land med vår geografi og vårt bosettingsmønster, er luftambulansetjenesten avgjørende for effektiv behandling,

transport og beredskap ved akutt sykdom eller skade. Luftambulansen skal virke utjevnende for forskjeller i tilgjengelighet til spesialisert akuttmedisinsk tilbud. Jeg viser til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nummer 1176 hvor jeg beskrev hvordan luftambulansetjenesten er blitt betydelig styrket de senere årene. Tilbudet er utvidet med ambulanshelikopter i Kirkenes (2020) og redningshelikopter og jettfly i Tromsø (2022).

Representanten peker også på utfordringen med samtidighetskonflikter i distriktene, der lange transportavstander fører til fravær fra ambulansestasjonen og redusert beredskap. Ved samtidighetskonflikter må akuttmedisinsk kommunikasjonssentral (AMK) konkret avgjøre hvilket oppdrag som må prioriteres. Mer generelt bør helseforetak vurdere hvordan de i større grad kan legge til rette for ulike typer pasienttransport og bedre logistikk. Det vil kunne begrense belastningen på akutambulanser og slik opprettholde beredskapen. Jeg legger ellers til grunn at de regionale helseforetakene følger opp føringer som er gitt i oppdragsdokumentet.

SPØRSMÅL NR. 1434**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 11. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

HSØs TSB-anbudsprosess skapte stor usikkerhet for rusinstitusjoner før det ble satt på vent og trukket. Etter tapet mot Blå Kors ankes ikke saken, og prosessen skal granskes – men uten innspill fra avtalepartene. Undertegnede er kjent med interne varslere om prosessen i HSØ.

Hvorfor mener statsråden det er riktig at brukernes innspill ikke skal inkluderes i granskningen, og vil de interne varslene i HSØ bli en del av gjennomgangen?

BEGRUNNELSE:

Det er blitt klart at Helse Sør-Øst ikke anker tapet i retten mot Blå Kors, og at resultatet fra fjorårets anbudsprosess dermed vil stå seg. Det betyr over 100 færre plasser, og

blant annet at Arken, det eneste tilbudet i HSØ for sårbare kvinner, antagelig vil bli nedlagt.

Til rusfeltet.no sier HSØ at de vil ha et innspillmøte for å diskutere den kaotiske prosessen, og at PwC skal granske den. Likevel skal ikke innspill fra avtalepartene inngå i granskningen. I en anbudsprosess kan avtalepartene etter undertegnede syn anses som brukerne av prosessen. Det er noe veldig unorsk over å gjennomføre en granskning av en så spesiell prosess som dette har vært uten at brukerne skal få komme til uttrykk for sitt syn som del av granskningen.

I tillegg er undertegnede blitt kjent med at det er kommet inn flere varslere på prosessen. Det er uklart om disse varslene vil bli en del av granskningen eller håndteres på annen måte.

Svar:

Regjeringen har nylig lagt frem en ambisiøs forebyggings- og behandlingsreform som handler om at alle som trenger det skal få helsehjelp av høy kvalitet og så lenge som nødvendig. Vi skal sørge for at alle som trenger rusbehandling får det. Da må vi sørge for tilstrekkelig antall døgnplasser og at det er tilgjengelighet og kvalitet i behandlingen – enten det er døgnplasser, poliklinikk eller brukerstyrte plasser. Det viktigste er at behandlingen hjelper, at ventetiden fortsetter å være historisk lav, og at folk får oppfølging også etter døgnbehandling.

Både pasienter, pårørende og ansatte fortjener forutsigbarhet, og jeg har forståelse for at usikkerheten som anskaffelsesprosessen i Helse Sør-Øst medfører er belastende. Jeg er derfor glad for at Helse Sør-Øst RHF har besluttet at alle aktører som i dag har avtale vil kunne drive videre som tidligere i 2025. Det er en viktig avklaring i påvente av den nye tilleggsanskaffelsen.

Helse- og omsorgsdepartementet har på bakgrunn av spørsmålet bedt Helse Sør-Øst RHF om en orientering om den aktuelle saken. Helse Sør-Øst RHF opplyser at de i etterkant av anskaffelsesprosesser for kjøp av eksterne helsetjenester, gjennomfører evaluering av prosessen for læring til fremtidige prosesser. Normalt gjennomføres disse evalueringene av interne ressurser. For den aktuelle anskaffelsen innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) er det besluttet at evalueringen skal gjennomføres av eksterne ressurser, og det er PwC som gjennomfører denne evalueringen.

I mandatet for evalueringen opplyser Helse Sør-Øst RHF at følgende formål er beskrevet:

Helse Sør-Øst RHF har som mål å ha en kontinuerlig forbedring av virksomheten. I henhold til proseshåndbok for anskaffelse av eksterne helsetjenester skal det gjennomføres en evaluering etter at avtaler er signert. Formålet med evaluering av anskaffelsen er å få fram læringspunkter og trekke på erfaringer som kan bidra til forbedringer i måten vi organiserer og gjennomfører kommende anskaffelsesprosesser.

Det er derfor et mål at evalueringen gjennomføres i tide til at dens anbefalinger kan tas hensyn til i det videre arbeidet med fornyet TSB-anskaffelse som kombinerer det som gjenstår fra forrige anskaffelse samt nytt oppdrag.

Helse Sør-Øst RHF viser til mandatet og påpeker at det ikke er en gransking som nå foretas, men en evaluering for læring, organisering og gjennomføring av kommende anskaffelser. Hovedfokus er evaluering av interne arbeidsprosesser.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at dagens avtaleparter eller tilbydere har tatt kontakt vedrørende mulighet for å kunne gi innspill i evalueringen. På bakgrunn av dette har PwC gjennomført et fellesmøte med tilbyderne i anskaffelsen, mandag 3. mars 2025. Tilbyderne er i tillegg til dette møtet gitt anledning til å komme med ytterligere skriftlige innspill til evalueringen. Innspillene vil inngå som en naturlig del av de vurderinger som PwC vil gjøre.

Det blir også opplyst at Brukerutvalget i Helse Sør-Øst er orientert om evalueringen som gjennomføres.

Avslutningsvis vil jeg nevne at Helse Sør-Øst RHF har informert om at de har egne rutiner for håndtering av varsler, og de inngår derfor ikke som en del av den evalueringen som PwC gjennomfører.

SPØRSMÅL NR. 1435

Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 10. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Undertegnede har flere ganger utfordret statsråden rundt ventetidene for å få høreapparat i Norge. Nylig kunne vi lese i Harstad Tidende om en pasient som har fått beskjed om at han må vente i 2 år for å få høreapparat.

Er det akseptabelt og i tråd med statsrådens ventetidsløft å måtte vente i 2 år før man får et høreapparat, og vil statsråden gjennomføre noen konkrete grep for å redusere disse ventetidene?

BEGRUNNELSE:

Ventetidene på høreapparat er svært lange, og fortsetter å bli lenger. I Harstad Tidende fortelles det om en mann som har fått beskjed om at det er to års ventetid på høreapparat (<https://www.ht.no/nyheter/i/XjOP77/lang-ventetid-for-hoereapparater-gaar-utover-psyken-og-mitt-sosiale-liv>). Mannen beskriver sterk fortvilelse, og at hørselsutfordringene har gått utover hans psyke og sosiale liv.

Det er svært alvorlig med så lange ventetider på hørselshjelp, og vi vet nedsatt hørsel kan føre til økt ensomhet og isolasjon. God hørsel med hjelp av høreapparat kan på den andre siden forebygge demens. Dette står i sterk kontrast til statsrådets ventetidsløft all den tid vi vet at ventetiden er mye kortere hos private. I fjor var ventetidene rundt ett år, men har økt drastisk etter ventetidsløftet ble lansert.

Svar:

Jeg er enig med representanten Hoksrud i at det er for lange ventetider for tilpassing av høreapparat. I alle helseregioner er det stor pågang av pasienter med øre-, nese- og halssykdommer (ØNH), og en stor andel er henvist for høreapparattilpassing. I arbeidet med Ventetidsløftet er det i alle regioner igangsatt tiltak for å redusere ventetidene innen ØNH.

Representanten viser til et oppslag i Harstad Tidende om en pasient som har fått beskjed om svært lang ventetid på høreapparat.

I foretaksmøtet med Helse Nord RHF og de andre regionale helseforetakene den 19. februar i år ble det stilt krav om ytterligere tiltak for å redusere ventetider, i tillegg til tiltakene som allerede er igangsatt. I protokollen fra møtet står det blant annet følgende; «reduksjonen i antall ventende og ventetid for påbegynt helsehjelp krever i tillegg til allerede igangsatte tiltak også utstrakt bruk av kvelds- og helgepoliklinikker der personell som ønsker å jobbe mer får muligheten til det innen områder med ventetidsutfordringer, økt bruk av avtalespesialister og økt kjøp fra private – ved at eksisterende avtaler med private utnyttes ytterligere eller utvides, og ved at det raskt inngås nye avtaler der det vil ha størst effekt for å redusere ventetidene. For å utnytte all tilgjengelig kapasitet vil det også være behov for samarbeid på tvers av helseforetak og sykehus. Tiltakene må vedvare så lenge det er behov for å kunne være sikker på at styringsmålene nås. I tillegg er det viktig at det fremdeles jobbes aktivt med tiltak som vil øke kapasiteten og effektiviteten også på lengre sikt, som for eksempel bedre ansvars- og oppgavedeling, fjerning av tidstyver, økt bruk av ny teknologi og digitale løsninger, behovsstyrt poliklinikk og digital hjemmeoppfølging, reduksjon av unødvendige kontroller, samt styrket langsiktig samarbeid med private aktører».

Helse Nord RHF har fulgt opp dette styringskravet med tiltak innen en rekke fagområder. ØNH er det fagområdet i Helse Nord som har størst utfordringer både når det gjelder antall langtidsventende og totalt antall ventende. Pasienter som venter på audiologi, hørsels-utredning og evt. tilpassing av høreapparat utgjør omtrent halvparten av alle pasienter som venter på behandling. En kombinasjon av lange ventelister for hørselsutredning og mangel på audiografer, har skapt ekstra utfordringer for denne pasientgruppen.

I arbeidet med Ventetidsløftet har det innenfor fagområdet ØNH vært gjennomført flere tiltak i Helse Nord og flere er igangsatt de siste ukene. Helse Nord RHF har gitt departementet informasjon om følgende tiltak:

- Ambulering (utleie) av audiografer fra Nordlandssykehuset, som har noe ledig kapasitet, til Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN) som har store kapasitetsutfordringer og lengst ventetid. Tiltaket vil omfatte ca. 400 pasienter innen mai 2025.
- Ny anskaffelse (kjøp fra private) av generell poliklinikk i Tromsø (gjeldende fra 3. mars 2025). Avtalen har et omfang på inntil 1 400 pasienter innen ØNH.
- Økt bruk av avtalespesialister med tilbud om ekstra honorering for utvidet arbeidstid. Dette gjelder nyhenviste pasienter som overføres fra sykehus.
- Etablering av ny avtalespesialist i Finnmark (Alta), som har fått overført pasienter fra venteliste i Finnmarkssykehuset. Tilbudet omfatter ca. 500 pasienter.
- Etter foretaksmøtet 19. februar 2025 er det fra 25. februar til 25. juni tilbudt ekstra honorering for poliklinikk utenfor ordinær arbeidstid innen fagområder med størst utfordring med langtidsventende. ØNH er et av disse fagområdene.

Disse og andre tiltak skal sikre en aktivitet slik at styringsmålene som er satt for Helse Nord RHF nås.

I tillegg er det viktig at det fremdeles arbeides aktivt med tiltak som vil øke kapasiteten og effektiviteten også på lengre sikt, som for eksempel bedre ansvars- og oppgavedeling, fjerning av tidstyver, økt bruk av ny teknologi og digitale løsninger, behovsstyrt poliklinikk og digital hjemmeoppfølging og reduksjon av unødvendige kontroller.

SPØRSMÅL NR. 1436**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 12. mars 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener kunnskapsministeren at formålet med grunnskoletilskuddet er å heve kvaliteten i skolen og at Oslo kommune kommer bedre ut av det nå enn før endringene i inntektssystemet ble gjort?

BEGRUNNELSE:

I spørretimen 12.02.25 utfordret spørsmålsstiller kunnskapsministeren på at regjeringen prioriterer opprettholdelsen av skolestruktur gjennom grunnskoletilskuddet, ofte referert til som grendeskoletilskuddet, fremfor å satse på å bruke disse pengene på kvalitet i skolen, mer tid til kontaktlærere eller å bekjempe skolemiljøutfordringer. I 2022 ble det innført et eget grunnskoletilskudd innenfor inntektssystemet, der kommunene får tilskudd etter antall grunnskoler i kommunen. Inntektssystemutvalget vurderte at dette er et eksempel på en omfordeling innenfor inntektssystemet som legger en føring på hvordan kommunene skal organisere seg, selv om det ikke er en formell binding på bruken av midlene. Utvalget mente denne typen omfordeling er uheldig, og bør i størst mulig grad unngås. Tilskuddet ble anbefalt avvirket og at dette er midler som i stedet burde vært fordelt etter ordinære kriterier, slik at kommunene selv kan prioritere bruken av disse midlene. Regjeringen bruker i 2025 1 364,3 mrd. på denne delen av inntektssystemet. På tross av anbefalingene fra inntektssystemutvalget. I spørretimen argumenterte kunnskapsministeren for at Oslo kommune kom spesielt godt ut av ordningen med grunnskoletilskudd. I Oslo er det 150 barne- og ungdomsskoler, tilskuddet er på 0,5 millioner og utgjør 75 millioner fordelt på 150 grunnskoler og til sammen 65 664 elever. Samtidig som Oslo taper 600 millioner årlig på helheten i det nye inntektssystemet som grunnskoletilskuddet er en del av.

Svar:

Det er bredt flertall på Stortinget om at det er et mål å legge til rette for at barn skal få gå på nærskolen. Et prinsipp som også er lovfestet i Opplæringsloven. Vi vet også at skoler mange steder brukes utover skoletiden som samlingssted for lek, for møter og for små og store arrangementer for frivilligheten og lokalsamfunn.

Grunnskoletilskuddet er en del av kommunenes frie inntekter som gis med en særskilt fordeling og utgjør 1,364 mrd. kroner i 2025. Det er om lag 1,5 prosent av årlige offentlige utgifter til grunnskole. Fordi tilskuddet

gis som en fast sats per skole i kommunen, gir det samlet sett en viss omfordeling av midler mellom kommuner, sammenlignet med en fordeling etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. I 2025 ville Oslo fått totalt om lag 94,2 millioner kroner mer dersom grunnskoletilskuddet hadde blitt avvirket og midlene fordelt med et likt beløp per innbygger gjennom innbyggertilskuddet. Dette ville utgjort netto 131 kroner per innbygger. Det er ofte mer økonomisk krevende å drive mindre nærskoler enn store sentraliserte grunnskoler. Og tilskuddet har som hensikt å bidra til å støtte opp om de kommuner som merker dette mest i sine driftskostnader.

I spørsmålet står det at kunnskapsministeren argumenterte for at «Oslo kommune kom spesielt godt ut av ordningen med grunntilskudd.» Dette er feil. I mitt svar sa jeg at «Oslo kommuner er den største mottakeren av grunnskoletillegget. At Oslo har flest skoler og dermed nyter størst tilskudd beløpsmessig knyttet til tilskuddet». Svaret var ment å opplyse debatten, og påpeke tilskuddets riktige benevnelse.

Grunnskoletilskuddet bidrar til å hjelpe kommuner til å lage gode nærskoler og opprettholde gode nærmiljøer over hele landet. Det bidrar forhåpentligvis også til at alle i Oslo får gå på en skole i nærheten av der de bor. Det er en viktig kvalitet i det norske fellesskaps-samfunnet.

Regjeringens mål er å skape en god fellesskole der elevene lærer, trives og opplever mestring. Alle elever fortjener en god skole, uansett hvor de bor og hvor de kommer fra. Kommunene må gi det skoletilbudet som opplæringsloven med forskrifter krever. Det innebærer blant annet at elevene har rett til et trygt og godt skolemiljø, og at skolene må tilpasse opplæringen slik at alle elevene kan oppleve læring og utvikling ut fra sine forutsetninger. Kommunene må selv prioritere bruken av grunnskoletilskuddet.

SPØRSMÅL NR. 1437**Innlevert 28. februar 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 10. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvor mange møter har medlemmer av konsernledelsen i Bane NOR vært i med Samferdselsdepartementet i 2024, og hvor mange møter har medlemmer av konsernledelsen i Bane NOR hatt med Jernbanedirektoratet i 2024?

Svar:

Som eier avholder staten regelmessige møter med Bane NOR. I tråd med Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap kan staten i eierdialogen ta opp forhold, stille spørsmål og formidle synspunkter som selskapet kan vurdere i tilknytning til sin virksomhet og utvikling. I tillegg setter departementet mål, gir oppdrag og knytter vilkår til den statlige finansieringen gjennom årlig oppdragsbrev til Bane NOR.

Samferdselsdepartementet gjennomfører årlig foretaksmøte med Bane NOR og eiermøte i etterkant av foretaksmøtet der både styret og representanter for konsernledelsen deltar. Ved behov avholdes ekstraordinære foretaksmøter. Statens eiermyndighet utøves i foretaksmøtene. Videre følger departementet som en del av sin eieroppfølging et årshjul med fem oppfølgingsmøter i året der konsernledelsen og styreleder stiller. Samferdselsdepartementet har de senere årene gjort endringer for å sørge for at årshjulene for oppfølgingsmøtene med Bane NOR, etatsstyringsmøtene med Jernbanedirektoratet og oppfølgingsmøtene mellom direktoratet og Bane NOR er bedre samordnet i tid, og at styringsparametrene er gjennomgående.

I tillegg til disse møtene avholdes møter mellom departementet og Bane NOR når det er nødvendig. Dette kan blant annet være knyttet til behov for informasjon i oppfølgingen av konkrete oppdrag eller hendelser som oppstår. Eksempel på saker og hendelser som har skapt behov for informasjon de siste årene har vært stengningen av Follobanen, Randklev bru, endring av planen for innføring av ERTMS, svak punktlighet, oppfølging av vedtak fra Justis- og beredskapsdepartementet knyttet til leder for elsikkerhet, avsporing på Nordlandsbanen og togstansen første juledag 2024. På flere av disse møtene har også andre aktører i jernbanesektoren enn Bane NOR deltatt, siden møtene har omhandlet saker som berører flere enn Bane NOR.

Departementet har gjennomgått møteaktiviteten mellom departementet og Bane NOR i 2024, og har etter beste skjønn identifisert 38 møter hvor konsernsjefen i Bane NOR deltok. Jernbanedirektoratet og Bane NOR har

også gjennomgått sine møter i 2024, og orienterer om at de hadde 29 møter mellom Jdir og Bane NOR der konsernsjefen i Bane NOR deltok.

Jeg opplever at det er behov for – og en forventning fra Stortinget om – at departementet skal ha oppmerksomhet om viktige saker, slik som eksemplene nevnt over. I løpet av 2024 mottok jeg 93 spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortinget knyttet til jernbane. Mellom nyttår og frem til 6. mars 2025 har jeg mottatt ytterligere 34 spørsmål til skriftlig besvarelse knyttet til jernbane. Det viser at det er stor interesse for jernbanen også på Stortinget, og særlig knyttet til hendelser som oppstår. For å kunne svare ut disse forventningene, samt ivareta Stortingets behov for informasjon om jernbanen i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, Nasjonal transportplan, behandling av rapporter fra Riksrevisjonen og representantforslag, er det behov for at departementet har en tett dialog med Bane NOR.

SPØRSMÅL NR. 1438**Innlevert 1. mars 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 12. mars 2025 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Stadig flere opplever å få opp KI-bilder og videoer på sosiale medier, som bidrar til å vanne ut skillet mellom reell informasjon og KI-generert innhold. Mange brukere tror også innholdet er ekte, og risikerer å bli lurt. Å pålegge obligatorisk merking av KI-innhold på sosiale medier kan gjøre det mer oversiktlig hva som er ekte og ikke.

Vil regjeringen gå inn for dette og gå i dialog med selskapene for å få implementert slik merking?

Svar:

Jeg er enig med representanten Zurbuchen Heiberg at bruk av kunstig intelligens på denne måten kan skape tvil om hva som er ekte informasjon og I eller meningsytringer. Dette kan ha konsekvenser for demokratiet og kan i ytterste konsekvens undergrave tilliten til vårt politiske system, og også til KI-teknologien.

I Norge har vi et godt, teknologinøytralt regelverk. Samtidig arbeider vi med å innføre EUs forordning om kunstig intelligens i norsk lov, med sikte på at loven skal kunne gjelde fra samme tidspunkt som for resten av landene i EU/EØS, dvs. sommeren 2026. KI-forordningen inneholder bestemmelser (artikkel 50) som stiller krav om tydelig merking av KI-generert innhold. Kravene stilles både til utviklere av KI-systemer og de som tar slike systemer i bruk.

KI-forordningen ble vedtatt i EU i mai 2024 og Norge samarbeider nå med de andre EØS/EFTA-landene om rask innlemming av forordningen i EØS-avtalen. Jeg har fått utredet og vurdert etableringen av ny nasjonal

forvaltningsstruktur for håndheving av KI-forordningen med sikte på å ha den på plass når forordningen skal begynne å gjelde.

Forordningen om Digital Markets Act (OSA) gjelder allerede i EU. Regjeringen har slått fast at denne skal innføres i Norge og arbeidet med dette er i gang. EU-kommisjonen har blant annet innledet en formell prosedyre mot Meta (eieren av Facebook) under OSA, med anklager om at Facebook og Instagram bryter forordningen gjennom blant annet å tillate villedende markedsføring av politisk innhold.

Det er avgjørende at store plattformer respekterer regelverket, da mange, ikke minst barn og ungdom, vil bli eksponert for KI-generert innhold på slike plattformer.

Stortinget har ellers flere ganger stilt spørsmål om behovet for ny nasjonal regulering utover KI-forordningen. En arbeidsgruppe nedsatt av regjeringen som blant annet skulle vurdere i hvilken grad det var behov for ytterligere nasjonal regulering av KI, la fram sin rapport i november 2023. Når det gjelder reguleringsbehov utover det som vil følge av KI-forordningen, understreker arbeidsgruppen at norsk lovgivning i all hovedsak er teknologinøytral. Gruppen peker likevel på at de enkelte sektorene har et særlig ansvar for å identifisere eventuelle reguleringsbehov som følger av utviklingen innen KI i egen sektor. Dette er arbeid regjeringen følger opp fortløpende.

Regjeringen arbeider altså langs flere akser for å sikre at KI-generert innhold ikke skal kunne brukes til å lure folk og spre desinformasjon.

SPØRSMÅL NR. 1439**Innlevert 1. mars 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 10. mars 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Posten har nå inngått avtale om å distribuere produkter fra Temu. Temu følger ikke norske regelverk og standard-

er som andre bedrifter innenfor det norske og europeiske markedet følger, og selskapet har på få år tatt store markedsandeler som undergraver det ansvarlige norske

næringslivet. Flere av produktene er også blitt funnet til å inneholde ulovlige og farlige stoffer.

Hvorfor mener regjeringen det er greit at staten samarbeider med et slikt selskap, som regjeringen også har varslet hardere tiltak overfor?

Svar:

Jeg viser til pressemelding fra klima- og miljøministeren 13. februar 2025, hvor det bl.a. fremgår at det norske regelverket stiller konkrete krav til hva produkter ikke kan inneholde, og gjør det mulig å slå ned på aktører som markedsfører og selger produkter som bryter med kravene. Utfordringen er globale nettaktører, som nettplattformene Temu, Shein, Wish og Alibaba, hvor tusenvis av selgere legger ut produktene sine som så sendes direkte til forbruker. Det er de som selger produktene til det norske markedet som er ansvarlige for at de følger lovene og at produktene er trygge. Dessverre er det ikke alle som tar dette tilstrekkelig på alvor.

Regjeringen legger opp til flere tiltak. For eksempel ba klima- og miljøministeren Miljødirektoratet i februar om å gjennomføre ytterligere kontroller mot netthandelsplattformer som er etablert utenfor Europa. I tillegg har klima- og miljøministeren varslet at han vil arbeide for å

styrke sanksjonsmulighetene ved brudd på regelverket, for eksempel ved å gjøre det mulig å fjerne nettinnhold. Han vil også forsterke samarbeidet med kolleger i Norden og Europa for å stanse innførselen av miljøfarlige stoffer.

Statens mål som eier i Posten Bring AS er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det følger av eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022–2023)), som et bredt flertall i Stortinget har sluttet seg til, at statens eieroppfølging av selskapene skal bidra til å nå statens mål som eier og at statens eierrolle skal skilles fra statens øvrige roller. Statlig eierskap er derfor ikke et virkemiddel for å nå andre mål enn statens mål som eier.

Rollefordelingen mellom eier og selskap følger av både selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen og innebærer bl.a. at det er styret og ledelsen som har ansvaret for driften av selskapet. Dette gjelder også vurderinger av forhold knyttet til nye og eksisterende kunder av Posten Bring. Som en ansvarlig eier forventer staten, jf. eierskapsmeldingen, at alle selskapene der staten er eier ikke bare følger gjeldende lover og regler, men også utøver forsvarlige aktsomhetsvurderinger. Som eier følger Nærings- og fiskeridepartementet opp Posten Bring mht. statens forventninger herunder også selskapets håndtering av pakkevolumet som kommer fra Kina til Norge.

SPØRSMÅL NR. 1440

Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 7. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Synes statsråden at også lokalpolitikere bør i lovverket få sterkere vern mot trusler slik at folkestyret har godt vern mot krefter som vil skade det?

BEGRUNNELSE:

Flere undersøkelser viser at trussler mot lokalpolitikere øker og dette er en trussel mot folkestyret vårt. Straffelovens paragraf 115 omtaler statsmaktene, men inkluderer ikke ledende lokalpolitikere. Det er flere eksempler på trusler mot lokalpolitikere som er blitt henlagt. Et nylig eksempel er ordføreren i Sør Varanger som etter kransenedleggelse på frigjøringsmonumentet opplevde trusler. Disse ble henlagt. I den tiden vi står i med både økt trusselbilde og viktigheten av å verne demokratier og folkestyret er det på sin plass å vurdere om flere av representantene

for folkestyret vårt bør omfattes av ulike paragrafer som for eksempel 115 i straffeloven.

Svar:

Først vil jeg understreke at jeg er enig i at trusler mot lokale folkevalgte må tas på største alvor. I tillegg til den store påkjenningen det innebærer for den enkelte å bli utsatt for trusler, vil slike hendelser også kunne ha større samfunnsmessige konsekvenser. Slike handlinger kan i ytterste konsekvens true demokratiet ved at personer trekker seg fra politiske verv, velger ikke å delta i samfunnsdebatten eller modererer sine utsagn. Selv om lokale folkevalgte politikere generelt må tåle motbør og mishagsyttringer, er det uakseptabelt at de utsettes for trusler.

Riksadvokaten har i sitt mål- og prioriteringsrundskriv i senere år bestemt at det skal rettes særskilt

oppmerksomhet mot trusler og andre straffbare ytringer rettet mot personer i egenskap av deres rolle som politikere eller samfunnsdebattanter. Rundskrivet angir hvilke saker som skal gis forrang av påtalemyndigheten ved ressursknapphet. Det påpekes at slike lovbrudd har alvorlige negative konsekvenser, ikke bare for den enkelte, men også for den frie meningsdannelse og det politiske liv. For 2025 er rundskrivet lagt om slik at færre lovbrudd listes opp da de alvorligste kriminalitetstruslene i samfunnet i stor grad har vært stabile over tid. Politiets innsats mot disse ligger i kjernen av samfunnsoppdraget og forventningene til politiet, og innsatsen på disse områdene må fortsatt være adekvat.

Straffeloven inneholder ingen straffebestemmelser som særskilt verner lokale folkevalgte. På lik linje med alminnelige borgere er imidlertid lokalpolitikere vernet av de alminnelige bestemmelsene i straffeloven om blant annet trusler (§§ 263–264), oppfordring til straffbar handling (§ 183), hatefulle ytringer (§ 185), hensynsløs atferd (§ 266), krenkelse av privatlivets fred (§ 267) og alvorlig personforfølgelse (§ 266 a). Dersom betydelige samfunnsinteresser settes i fare, kan trusler mot lokale folkevalgte etter omstendighetene også rammes av straffeloven § 117 om inngrep overfor viktige samfunnsinstitusjoner.

Høyesterett har slått fast det i straffutmålingen skal reageres strengt på trusler som er rettet mot politikere,

også lokale folkevalgte. I en avgjørelse om trusler mot en stortingsrepresentant (HR-2019-1922-A) ble det uttalt:

«Også utenfor anvendelsesområdet for straffeloven § 115, må det etter mitt syn reageres strengt på trusler som rettes mot politikere som deltar i den politiske debatten. Selv om de ikke er medlemmer av Stortinget, er også vern av dem sentralt for et fungerende demokrati.»

Det er altså klart at lokale folkevalgte allerede har et sterkt strafferettslig vern mot trusler og andre straffbare ytringer, at overtredelser skal straffes strengt, og at etterforskning og irettføring av slike handlinger prioriteres høyt. En utvidelse av virkeområdet til straffeloven § 115, som er plassert i kapittel 17 om vern av Norges selvstendighet og grunnleggende nasjonale interesser, reiser kompliserte spørsmål som i tilfelle må utredes nærmere. Før man eventuelt vurderer en slik endring, bør man etter mitt syn se nærmere på andre tiltak som kan bidra til å forebygge og forhindre denne type handlinger.

Ettersom representanten i begrunnelsen for sitt skriftlige spørsmål nevner flere eksempler på henlagte trusselsaker som involverer lokalpolitikere, vil jeg til slutt påpeke at det heller ikke er gitt at en slik utvidelse vil føre til færre henleggelses. Som nevnt foran er trusler mot lokale folkevalgte allerede belagt med straff.

SPØRSMÅL NR. 1441

Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 10. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Synes statsråden at tilbudet som gis på Tromsø fengsel er godt nok eller vil man styrke budsjettene slik at verkstedstilbudet kan videreføres?

BEGRUNNELSE:

Jeg besøkte nylig Tromsø fengsel og fikk der tydelig melding fra de ansatte sine tilitsvalgte at budsjettsituasjonen bidrar til å vanskeliggjøre samfunnsoppdraget med å gi et godt tilbud. Dette merkes med at episoder med hærverk og støy øker når tilbudene som verksted reduseres og det er færre tilbud om aktiviteter.

Det synes som at ressursituasjonen gjennom mange år med kutt i budsjett og antal tilsette går ut over tilbudet.

<https://www.nordlys.no/innsatte-i-tromso-fengsel-raserer-cellene-i-frustrasjon-de-knuser-det-som-er-til-pinneved/s/5-34-2121856?key=2025-02-26T22%3A25%3A12.000Z%2Fopoint%2F610031d10db-c288e5e243e45e143b825cc428a1d>

Svar:

God kriminalomsorg er god samfunnssikkerhet. Arbeiderpartiregjeringen er derfor opptatt av at kriminalomsorgen har gode nok forutsetninger til å ivareta sitt samfunnsoppdrag og forebygge ny kriminalitet.

Det har over flere år blitt bevilget midler til kriminalomsorgen. Jeg har tillit til at kriminalomsorgen prioriterer bruken av midlene på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1442

Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 10. mars 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Gjennom utenriktjenesten og utenriktjenesteloven har norske borgere i utlandet rett til hjelp og tilbud om konsulær bistand.

Hvordan vil statsråden sikre at norske Mathias (6) blir fraktet raskt og trygt hjem til Norge fra Brasil, og at barnets far får konsulær bistand til dette?

BEGRUNNELSE:

Nrk (<https://www.nrk.no/norge/ble-fratatt-sonnen-5-pa-flyplass-i-brasil-i-mars-far-ikke-gutten-hjem-1.17073245>) og Mannsforum (<https://mannsforum.no/nyheter/bortfort-systemet-feiler/>) kan vise til barnebortføringssaken om norske Mathias (nå fylt 6 år). Mathias er norsk statsborger og ble bortført av sin brasilianske mormor med hjelp fra mor i påsken 2024. Etter at Brasils høyesterett i desember 2024 slo fast at Mathias kunne returnere til Norge, flyktet moren og mormoren med gutten. Interpol etterlyste Mathias, men han er fortsatt borte.

Far er norsk statsborger. Etter flere og lange rettsprosesser i både Norge og Brasil er det slått fast via rettskraftige dommer at far har full foreldrerett, at Mathias skal ha bosted hos far og at Mathias skal hentes hjem til Norge.

Mor er under etterforskning, er siktet for grov omsorgsunndragelse og dømt til beskyttet tilsyn som begrenser hennes samvær med Mathias til 16 timer i året under oppsyn av to personer fra barnevernet. Det er slått fast fra oppnevnt sakskyndig i foreldretvistsaken i Norge at Mathias blir utsatt for psykisk vold. Det haster for barnets liv og helse å få ham trygt hjem.

Far har gjort alt han kan for å få hjelp. I Brasil er det et tungrodd og byråkratisk system som gjør at saken ikke kommer videre. Familien opplever at i Norge peker alle på hverandre, og en seksåring blir kasteball i systemet:

- Politiet mener det ikke er deres oppgave og henviser til ambassaden.
- Ambassaden mener de ikke kan bistå med å lokalisere barnet.
- Justisdepartementet sendte saken til Bufdir.
- Bufdir mener dette ikke er en sak etter Haagkonvensjonen.
- Utenriksdepartementet peker tilbake til Bufdir og politi.

Dette handler om et system som tillater slike situasjoner å oppstå, og som ikke har mekanismer for å beskytte barna når de blir fanget i et juridisk kaos.

Det eneste far trenger nå er at det øves diplomatisk press fra norske myndigheter mot brasilianske myndigheter om å effektivere kjennelsen og fremskynde hjemhenting av sønnen, samt konsulær bistand til å hente ham trygt hjem.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at dette er en vanskelig situasjon for familien.

Utenriktjenesten har som oppgave å tilby konsulær bistand til norske statsborgere i utlandet. Det er imidlertid ikke riktig at norske statsborgere har rettskrav på konsulær bistand. Konsulær bistand ytes innenfor rammene av utenriktjenesteloven og internasjonale forpliktelser. Dersom barnet lokaliseres og det har behov for et reisedokument for å returnere til Norge, vil utenriktjenesten kunne utstede det i tråd med reglene i passloven.

Det er dessverre begrensninger for hva norske myndigheter kan gjøre på andre lands territorium, også når det handler om norske barn. Utenriktjenesten må forholde seg til folkerettslige rammer og vertslandets regelverk, og kan ikke bistå i strid med dette. Norske myndigheter kan ikke gripe direkte inn i myndighetsutøvelsen i et annet land.

Det gjøres konkrete vurderinger i hver sak om hvilken bistand norske myndigheter har mulighet til å gi. I denne saken har norske myndigheter vært i dialog med brasilianske myndigheter på ulike stadier. Dessverre vil det ofte være sprik mellom forventningene til hva utenriktjenesten kan gjøre i slike saker, og det vi faktisk har mulighet til å bistå med. Jeg har stor forståelse for at dette oppleves frustrerende for foreldre som er igjen i Norge. Jeg kan forsikre om at saker hvor barn er berørt er høyt prioritert i utenriktjenesten.

Som representanten viser til i sitt spørsmål, skal det i desember 2024 være rettskraftig avgjort av Brasils høyesterett at barnet kan returnere til Norge. Det er imidlertid kun brasilianske myndigheter som kan lokalisere barnet der det oppholder seg i Brasil, og som kan tvangsfullbyrde den sivilrettslige avgjørelsen fra Brasils høyesterett, i tråd med lokal lovgivning. Dersom barnet er meldt savnet internasjonalt og bortføreren er internasjonalt etterlyst, skal de bli stoppet dersom de igjen forsøker å krysse landegrensene.

SPØRSMÅL NR. 1443**Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland****Besvart 7. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er til hinder for at flere kontroller av tunge kjøretøy som skal registreres i Norge gjøres med digitale samsvarserklæringer?

BEGRUNNELSE:

Når et tungt kjøretøy skal godkjennes i Norge, må det dokumenteres at det oppfyller alle tekniske krav. En måte å gjøre dette på er gjennom samsvarserklæringer, der produsenten eller importøren bekrefter at kjøretøyet eller enkelte komponenter er i samsvar med gjeldende regelverk. Dette kan redusere behovet for manuelle kontroller og dermed øke kapasiteten hos Statens vegvesen.

Ifølge Statens vegvesen (SVV) er det negativt vedtak (ikke godkjent) ved fem prosent av kontrollene. Dette er nærmest utelukkende dokumentfeil, dvs. feil i papirene. Ikke tekniske feil, eller noe som går ut over trafikksikkerheten eller har andre praktiske konsekvenser for samfunnet.

Svar:

Regelverket for godkjenning av kjøretøy skal sikre at biler og tilhengere som godkjennes ivaretar kravene til trafikksikkerhet, brannsikkerhet, miljø og like konkurransevilkår.

Statens vegvesen har opplyst at det i harmonisert EØS-regelverk, er blitt strengere rutiner for dokumentasjon og testing av kjøretøy ved godkjenning og registrering. Bakgrunnen for dette er teknologisk utvikling, økt kompleksitet i regelverket samt enkelte profilerte saker i kjøretøyindustrien.

Ved nasjonal enkeltgodkjenning i Norge kan dokumentasjon på at det aktuelle kjøretøyet oppfyller kravene i regelverket utstedes av akkreditert, teknisk prøveinstans eller fabrikant. I Norge har vi ingen slik prøveinstans, og dokumentasjon på oppfylte krav ved enkeltgodkjenning vil derfor ofte utstedes av fabrikant. Fabrikanten er som hovedregel pålagt å fremlegge underlagsmateriale for å sikre at kjøretøyet er i tråd med de tekniske kravene i regelverket.

Til tross for varierende kvalitet på fremlagt underlagsmateriale, ble det i 2022 forskriftsfestet at noen få krav kunne dokumenteres ved en samsvarserklæring fra fabrikanten. Disse kravene vurderes å ikke være av vital betydning for trafikksikkerheten, og kravene kan etterprøves ved kontroll.

Godkjenningsprosessen ved nasjonal enkeltgodkjenning av kjøretøy er utarbeidet i nært samarbeid med bransjen. Prosessen skal sikre likebehandling og være effektiv, og foregår i to trinn. Første trinn er at en saksbehandler vurderer den innsendte dokumentasjonen, som skal vise at kjøretøyet overensstemmer med de tekniske kravene i regelverket, og derfor er trafikksikkert. Deretter skal hallkontrolløren vurdere det fysiske kjøretøyet etter at dokumentasjonen er anbefalt godkjent. Intensjonen med dette er at de fleste avvik skal være utredet og korrigert før kjøretøyet vises i kontrollhallen.

På tross av dette opplyser Statens vegvesen at kjøretøyet ikke blir godkjent i nærmere 10 prosent av sakene ved kontroll i hall. Mange kjøretøy har heller ikke tilfredsstillende dokumentasjon ved dokumentkontroll. Årsaken til at kjøretøyene ikke blir godkjent er da at de ikke oppfyller de relevante kravene i regelverket.

Det er en forutsetning for en effektiv godkjenningsspross, og da også for bruk av samsvarserklæringer, at bransjen har tilstrekkelig kompetanse og innsikt i det gjeldende regelverket. God innsikt i regelverket er helt avgjørende for å bygge trafikksikre kjøretøy og utstede riktig dokumentasjon etter gjeldende krav.

Statens vegvesen opplyser at deres erfaring tilsier at en viktig årsak til at kjøretøy ikke blir godkjent, er at regelverket oppleves som komplekst for store deler av bransjen. Ifølge Statens vegvesen erkjenner bransjen også dette selv, og ser derfor viktigheten av å starte arbeidet med kompetanseheving. Jeg mener vi skal avvente effekten av slike kompetansehevende tiltak før det eventuelt vurderes å utvide bruken av samsvarserklæringer i forbindelse med nasjonal enkeltgodkjenning.

SPØRSMÅL NR. 1444**Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik****Besvart 10. mars 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Hva vil statsråden foreta seg for å sikre at dyr som ikke er omfattet av viltloven eller dyrevelferdsloven, tas hånd om ved skade eller sykdom?

BEGRUNNELSE:

I mitt spørsmål om temaet til tidligere statsråd viste hun til at hun var kjent med problemstillingen og at temaet ville bli adressert i Dyrevelferdsmeldingen. Temaet er ikke adressert i meldingen.

Flere kommuner har avviklet viltneemdene sine og leier inn tjenester ved behov, for å dekke forpliktelsene etter viltloven. Tidligere tok ofte viltneemdene ansvar for dyr som ikke faller inn under deres mandat.

Dyrevelferdsloven hjemler husdyreieres ansvar overfor egne dyr med mulighet for straffesanksjon. Viltloven hjemler kommunenes ansvar for skadet storvilt og rovfugl, men vi har ingen tilsvarende ansvarsfesting for viltlevende smådyr og småfugl.

Hvis man finner et skadet viltlevende dyr som ikke er omfattet av viltloven, er det ingen offentlig instans som har ansvar for å hjelpe disse eller frakte de til veterinær. Dette ansvaret påligger etter dyrevelferdsloven hos vanlige folk uten dyrefaglig kompetanse. Dette gjelder også avlivning.

Ofte er det ikke praktisk mulig, enten fordi man ikke får tak i dyret, fordi man ikke har fysisk eller praktisk mulighet til å hjelpe det, eller ikke har en metode for å gi det en human død. I tillegg er det et smittevernaspekt i det; folk har ofte ikke den nødvendige kompetansen til å håndtere syke/smittefarlige dyr.

I praksis blir man ofte sendt i sirkel mellom politiet, mattilsynet og kommunen hvis man ber om hjelp til å fange inn og hjelpe et skadet dyr. Hvis du varsler, så er det ingen garanti for at noen vil ta ansvar og følge opp varselet.

Dette lovtomme rommet fører til unødig stress, redsel, skade og smerte hos dyr som burde fått hjelp eller fått slippe. Retten til faktisk hjelp burde gjelde for ALLE dyr.

I mange tilfeller er det frivillige organisasjoner som påtar seg disse redningsoppdragene. Tidligere denne uken fikk eksempelvis dyrebeskyttelsen Norge avdeling Mandal inn en svært skadet svane med store smerter, jf. <https://www.l-a.no/nyheter/i/pPEB1X/skadet-svane-funnet-paa-lambertstranda>

Disse organisasjonene påtar seg disse viktige oppdragene som regel uten offentlig økonomisk støtte. Slike organisasjoner finnes heller ikke over alt.

Svar:

Innledningsvis vil jeg påpeke at dyrevelferdsloven gjelder for alle levende pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk, ti-fotkreaturer, blekksprut og honningbier. Viltloven gjelder for alle viltlevende landpattedyr og fugler, amfibier og krypdyr.

Som representanten viser til i sin begrunnelse for spørsmålet, er det ingen statlig etat som er gitt ansvar for å ta hånd om alle dyr i naturen ved skade eller sykdom. Det er derfor pålagt alle og enhver en generell hjelpeplikt etter dyrevelferdsloven. Hjelpeplikten omfatter også ville dyr. Den enkeltes hjelpeplikt er å gi så god hjelp som vedkommende har mulighet for ut fra egne forutsetninger. I enkelte situasjoner vil det være nærliggende å be andre om hjelp fordi vedkommende er i nærheten, har kunnskap, disponerer bil, eller lignende. Hjelpeplikten kan da bestå i å få tak i person kompetent til avliving, eller bringe dyret til veterinær.

Dyrehelsepersonell har som enhver annen en selvstendig hjelpeplikt etter denne bestemmelsen. I tillegg har dyrehelsepersonell hjelpeplikt etter dyrehelsepersonelloven § 14 når de blir anmodet om å yte hjelp. Forskrift om godtgjørelse for nødhjelp til dyr skal bidra til at syke, skadde og hjelpeløse dyr får nødhjelp ved å fastsette en passende godtgjørelse for dyrehelsepersonell som yter slik hjelp. Ordningen kan blant annet brukes til nødhjelp til viltlevende dyr og dyr uten kjent eier eller innehaver. Formålet med nødhjelpen er først og fremst å spare dyret for unødvendige lidelser, ikke å redde livet til dyret.

Kravet til hjelpeinnsats må sees i sammenheng med faren for påkjenninger og belastninger for dyret. Varige og intense påkjenninger og belastninger vil kunne tilsi stor innsats. Hjelpeplikten vil i mange tilfeller også kunne oppfylles ved å varsle dyreholder (dersom kjent), politiet eller kommunen.

I tilfeller der et stort antall ville dyr er utsatt for sykdom eller skade utenom det normale (for eksempel oljesøl), kommer varslingsplikten etter § 5 til anvendelse. Aktuelle myndigheter må da vurdere om det skal iverksettes tiltak, og hvem som er ansvarlig for gjennomføringen.

SPØRSMÅL NR. 1445**Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Lisa Marie Ness Klungland****Besvart 7. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Korleis vil statsråden følge opp fylker som ikkje gjennomfører tiltak vedteke i Stortinget?

GRUNNGJEVING:

Den 18. februar bestemte det borgarlege fleirtalet i Rogaland at innbyggjarar mellom 25 og 28 år ikkje får 75 % rabatt på tannhelse, til trass for at dette er vedteke i Stortinget og Rogaland har blitt løyva 36 millionar til dette føremålet. Det borgarlege fleirtalet i Oslo har bestemt seg for det same. Grunngevinga begge stadar er at rabattordninga ikkje er lovfesta. Midlane er gjeve som frie inntekter, slik det er praksis for å gjera i Noreg.

Som eit resultat av dette måtte fylkeskommunen senda ut 1 300 SMSar til folk i denne aldersgruppa som har bestilt time. Konsekvensen vil vera at fleire av desse avlyser og utset å gå til tannlegen. På Universitetet i Stavanger har dei bygd eit flott studenthus med tannlege i 4. etasje. Det er urettferdig at det er studentar i Stavanger som må betala full pris for tannlege, medan studentar i Bergen får rabatt.

Noko tilsvarande skjedde då det borgarlege fleirtalet i Rogaland bestemte seg for å innføra betaling på dei gratis ferjene. Den tidlegare kommunalministeren Erling Sande (Sp) sendte då brev om at midlane kunne bli fråteke fylket om dei ikkje blei nytta til rett føremål, med frist om å gjennomføra innan 1. mai i fjor. Etter mykje om og men tok det borgarlege fleirtalet då vekk betalinga på ferjene.

Svar:

Jeg vil takke for spørsmålet som på en god måte synliggjør forskjellen på borgerlig og rød-grønn politikk.

Regjeringen har styrket tannhelsefeltet betydelig. Ved å gradvis utvide den offentlige tannhelsetjenesten er målet å likestille den med andre helsetjenester. Bevilgningene i inneværende periode beløper seg nå til nær 1,5 milliarder kroner. Det er et historisk løft for befolkningens tann- og munnhelse.

Vi har blant annet fått på plass et nytt, rettighetsfestet, offentlig tannhelsetilbud til unge voksne i aldersgruppen frem til 24 år. I statsbudsjettet for 2025 er det satt av 420 millioner kroner for å gi et offentlig tannhelsetilbud til fire årskull i aldersgruppen fra 25 til og med 28 år. Tilbudet skal gis med lik innretning som det lovregulerte tilbudet til unge voksne i aldersgruppen fra 19 til og med 24 år, med 25 prosent egenbetaling. Med dette vil enda flere unge voksne få en enklere overgang til voksenlivet, med tannhelsetjenester til redusert pris.

Målet er forebygging, tidlig innsats og tidlig behandling når det er behov for det, noe regjeringen har som et gjennomgående mål med sin helse- og omsorgspolitik.

Det står for de enkelte fylkene sin regning at de ikke vil gi billigere tannbehandling til sine unge. Departementet jobber med å lovfeste retten til tannhelsetjenester for 25-28-åringene, med sikte på ikrafttredelse fra 1. juli.

SPØRSMÅL NR. 1446**Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 10. mars 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Regjeringa skryt stadig av at Noreg går så det susar. Samtidig syner nye tal frå SSB at sysselsettingsveksten i 2024 gjekk ned for tredje år på rad, og no er den lavaste sidan 2016 unntatt pandemiåret 2020. Ekstra urovekkande er

det at det no er sysselsettinga i statleg sektor som veks mest, mens privat sektor har svakast sysselsettingsvekst.

Er næringsministeren enig med Venstre i at dette ikkje er ei berekraftig utvikling, og kva grep vil Næringsministeren gjere for å få tilbake veksten i sysselsettinga i privat sektor?

Svar:

Takk for spørsmål om eit viktig tema. Det er knytt til politikken for arbeidsmarknaden, økonomisk politikk og næringspolitikk. Arbeidskrafta er ein knapp og verdifull ressurs. Vi må bruke arbeidskrafta på ein god måte for å skape verdi. Eg vil som næringsminister leggje til rette for at verksemdar og tilsette saman kan skape verdi, og med det grunnlag for velferda vår.

Fyrst vil eg understreke noko viktig. Verdier kan bli skapt i privat sektor og i offentleg sektor.

- Om ei bedrift i næringslivet nyttar knappe ressursar til å lage eit produkt eller ei teneste som nokon er villige til å betale meir for enn det samla kostar å produsere produktet eller tenesta, så skaper bedrifta verdier og er lønsam.
- Om ei offentleg verksemd eller eit tiltak nyttar knappe ressursar til å lage ei teneste som har større nytte samla enn det samla kostar å produsere tenesta, så skaper verksemda eller tiltaket verdier.

Viktigare enn kvar arbeidskrafta blir nytta, er derfor om arbeidskrafta blir nytta og om arbeidskrafta blir nytta der ho skapar størst verdi.

Dei siste tiåra har vore prega av økonomisk vekst og låg arbeidsløyse. Sysselsetjinga som tok seg raskt opp att etter pandemien, har auka ytterlegare. Delen sysselsette i aldersgruppa 15-74 år låg i 4. kvartal 2024 vel ein prosentteining høgare enn i 4. kvartal 2019. Produktivetsnivået i Noreg er blant dei høgaste i verda og er ein viktig årsak til det høge velstandsnivå-et.

Ifølgje nasjonalrekneskapen auka talet på sysselsette med 0,6 prosent frå 2023 til 2024. Til samanlikning har gjennomsnittleg årleg vekst dei siste tjue åra vore 1,3 prosent. Utviklinga på hausten var noko betre enn det regjeringa anslo i Nasjonalbudsjettet for 2025.

Vi har vekst i sysselsettinga. Det er bra. Veksten har variert, og den vil variere. Mange faktorar spelar inn. Demografiske endringar verkar inn ved at delen godt vaksne arbeidstakarar aukar, og ved at sysselsettingsdelen blant dei er lågare. Auka vekst i arbeidsproduktiviteten kan redusere etterspurnaden etter arbeidskraft noko — frå eit høgt nivå. Revidering av nasjonalrekneskapen for 2024 avdekte at arbeidsproduktiviteten i norsk økonomi dei siste åra har vore høgare enn tidlegare rekna. Høgare vekst i produktiviteten har gjort at verdiskapinga har kunna auke meir enn veksten i timeverka. Auka produktivetsvekst er positivt og bidreg til auka samla verdiskaping.

Regjeringa legg stor vekt på å føre ein økonomisk politikk som gir høg sysselsetjing. Høg sysselsetjing er ein naudsynt føresetnad for høg verdiskaping og velferd. Det er regjeringa si ambisjon at Noreg skal vere blant landa med høgast sysselsetjing i Europa. Regjeringa har sett seg eit mål om å auke delen sysselsette i aldersgruppa 20–64 år frå 80 ½ prosent i 2023 til 82 prosent i 2030. Ei rekkje strukturelle tiltak og heile den økonomiske politikken

skal bidra til at målet blir nådd. I Perspektivmeldinga 2024 blir dei langsiktige utfordringane med tilgang på arbeidskraft og svak produktivetsvekst omtala. Det blir peika på korleis vi kan løyse oppgåvene smartare, utnytte arbeidskrafta meir effektivt og leggje til rette for at fleire kan delta i arbeidslivet. Regjeringa har også redusert skatten for dei med låg lønn. Det kan motivere til arbeid og gjere større tilgang på arbeidskraft.

Eg kan også nemne at regjeringa nyleg har lagt fram ei stortingsmelding som drøftar korleis fleire kan kome i jobb (Meld. St. 33 (2023–2024) – Ei forsterka arbeidslinje). Her peikast det på at regjeringa vil forsterke arbeidslinja ved å leggje til rette for ein meir aktiv politikk for å få fleire i arbeid og færre på trygd. Men alle politikkområde må trekkje i same retning for å nå målet om auka sysselsetjing.

Regjeringa løfter i meldinga fram følgjande innsatsområde: Trappe opp og forbedre bruken av arbeidsmarknadstiltak for å få fleire i arbeid og færre på trygd. Forsterke og vidareutvikle innsatsen overfor unge. Satse på auka kompetanse og meir stabil tilknytning til arbeidslivet. Sam-arbeide om meir koordinerte tenester frå arbeidsmarknads-, utdannings- og helsesektoren og tilretteleggje for ei tillits- og kunnskapsbasert gjennomføring av arbeidsmarknadspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1447**Innlevert 2. mars 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 10. mars 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Lønnsnivået og lønnsmodellene i Norges statlige kraftselskap Statkraft fremstår spesielt sett fra utsiden.

Kan statsråden informere om hvordan de forskjellige Statkraft ansatte lønnes, hvilke goder de har, hvilke bonuser og hvilke bonusmål, hva som er kriteriene for billønn og andre goder, avklare hvilke andre goder som gis, samt presentere statistikk oversikt over hele Statkraft konsernet med avlønninger i Norge og resterende land Statkraft er tilstede?

BEGRUNNELSE:

Diverse media har belyst forskjellige lukrative bonusordninger, bilordninger og lønnsavtaler i Statkraft. Bonuser i titalls millioner-klassen per Statkraft ansatt finner sted i Norge og andre land, med totalt flere milliarder bonus kroner delt ut over hele konsernet. I tillegg får blant annet enkelte ledende ansatte tilbudet om billønn og firmabil.

Svar:

Statens eierskap i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 6 (2022–2023), en melding som fikk bred støtte i Stortinget. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Staten som eier forventer at godtgjørelsen og insentivordningene i selskapet bidrar til oppnåelse av selskapets mål og eierens forventninger. For ledende ansatte, altså konsernledelsen, forventer staten at selskapene følger statens retningslinjer for lederlønn.

For staten er det viktig at selskaper med statlig eierandel har mulighet til å rekruttere og beholde ønsket kompetanse gjennom konkurransedyktige betingelser, samtidig som hensynet til moderasjon ivaretas. Bonusordninger og andre insentiver skal være en del av den samlede vurderingen av hva som er konkurransedyktig lønn, og ikke fungere som tillegg ut over dette.

Jeg viser til at det har vært betydelig oppmerksomhet om bonusordningene for ansatte i selskapets markedsvirksomhet. Denne virksomheten har de siste årene levert ekstraordinære resultater, noe som har bidratt vesentlig til selskapets økonomiske resultater og utbytter til staten. Resultatene medførte imidlertid til uforutsett høye bonusutbetalinger, og ordningene ble strammet inn med virkning fra og med 2023. Som det framgår av selskapets årsrapport for 2024, er utbetalingene under

denne bonusordningen vesentlig redusert. Likevel er det slik at medarbeidere som innenfor denne virksomheten oppnår svært gode resultater, kan oppnå bonusutbetalinger på nivåer som i allmenn sammenheng vil være høye.

Staten er opptatt av åpenhet, og har oppfordret Statkraft til å utvise så stor grad av åpenhet som mulig om sine insentivordninger. Samtidig må dette balanseres mot hensyn til personvern, selskapets muligheter til å tiltrekke seg ansatte og selskapets konkurranseposisjon mv. Det er selskapets styre og ledelse som er nærmest til å vurdere denne balansen, i tråd med rolle- og ansvarsfordelingen som selskapslovgivningen og eierskapspolitikken bygger på.

Statkraft følger de samme kravene til rapportering som sammenlignbare norske selskaper. Selskapets datterselskaper i andre land rapporterer i samsvar med gjeldende lovverk og standarder i disse landene, mens konsernets årsrapport gir en overordnet oversikt over den samlede virksomheten. Lederlønsrapporten for 2024 blir lagt fram i forbindelse med ordinært foretaksmøte i juni, og informasjonen i denne rapporten er i all hovedsak også tatt med i den ordinære årsrapporten. Fra og med årsrapporten for 2024, som ble offentliggjort 5. mars 2025, offentliggjør selskapet nå mer informasjon om insentivordningene i markedsvirksomheten, herunder samlet årlig bonusutbetaling, høyeste opptjening for en enkelt medarbeider i Norge, og gjennomsnittlig opptjening for ansatte utenfor Norge.

Statlig eierskap skal ikke medføre urettmessige konkurransevilkår - verken fordeler eller ulemper - sammenlignet med selskaper uten statlig eierandel. A dele informasjon som konkurrenter ikke offentliggjør, og som kan gi dem en fordel, bidrar ikke til å nå statens mål for eierskapet. Det er derfor avgjørende at selskapet finner en god balanse mellom åpenhet og konkurransemessige hensyn, og dette er det administrasjonen og styret som må vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1448**Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 10. mars 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Ap- regjeringen har flere ganger ytret bekymring for om Norge vil omfattes av EUs eventuelle tollmur/tolltiltak, selv om vi har EØS avtalen med EU. Samtidig som regjeringsmedlemmer uttaler dette, så er de hyppig opptatt av å få frem hvor viktig det er at EØS avtalen etterlevs for Norge.

Kan statsråden avklare om han er enig eller uenig med professorenes vurderinger av EØS avtalen og toll fra kronikken, samt om han mener det er kun Norge, eller også EU, som må overholde EØS avtalens regler?

BEGRUNNELSE:

Professorene Hans Petter Graver – Jusprofessor ved UiO med Europarett som fagfelt og Finn Arnesen – Jusprofessor ved UiO og EØS-ekspert skrev på NRK ytring en kronikk om EU - EØS og toll, hvor blant annet følgende listes:

“I debatten som går, blir det fremstilt som et rent politisk spørsmål om vi faller innenfor eller utenfor tollmuren. Dette er ikke riktig. Først og fremst er det et rettslig spørsmål om EU kan innføre toll på varer fra Norge, stikk i strid med EØS-avtalens klare ordlyd.”

“Det virker som om mange overser at EØS-avtalen har regler om toll. Avtalens artikkel 10 sier: «Toll på import og eksport og avgifter med tilsvarende virkning skal være forbudt mellom avtalepartene.» Så langt avtalen rekker kan derfor ikke EU legge toll på import fra Norge, selv om de skulle innføre beskyttelsestoll på import til EU.”

“Noen sier at WTO-avtalens likebehandlingsplikt gjør at EU må innføre beskyttelsestoll mot Norge hvis de innfører beskyttelsestoll mot andre land. Men dette vil være et brudd på EØS-avtalen. Avtalen sier uttrykkelig i artikkel 120 at den går foran andre avtaler som EU måtte ha inngått.”

“Det er underlig at ikke norske myndigheter sier klarere fra om at toll mellom Norge og EU vil være ulovlig.

Uansett om EU skulle forsøke å hevde noe annet, må det være i Norges interesse å stå på avtalens klare bestemmelse om tollfrihet.

Hva skal vi ellers med en EØS-avtale?”

<https://www.nrk.no/ytring/neppe-toll-mellom-eu-og-norge-1.17319941>

Svar:

Norge er en sterk forsvarer av regelbasert handel. Dette innebærer at vi mener at EU på lik linje med Norge må overholde både EØS-avtalen og WTO-regelverket. EØS-avtalen regulerer ikke eksplisitt globale beskyttelsestiltak hjemlet i WTO-regelverket. Hvordan slike tiltak forholder seg til EØS-avtalen, beror på en helhetlig tolkning av avtalen. Norges klare posisjon er at både avtalens formål og innhold tilsier at globale beskyttelsestiltak EØS-avtalepartene imellom ikke er forenlig med EØS-avtalen.

En annen side er forholdet til WTO-regelverket. Dersom EU innfører globale beskyttelsestiltak i henhold til WTO-regelverket, må disse i utgangspunktet gjelde likt for alle WTO-medlemmer (inkludert Norge). Det er imidlertid etter WTOs tvisteløsningspraksis mulighet for å gjøre unntak fra dette for frihandelsavtalepartnere på visse vilkår. I WTO-systemet er EØS-avtalen formelt å anse som en frihandelsavtale. Dette innebærer at EU er nødt til å kunne gi en WTO-rettslig begrunnelse dersom norske produkter holdes utenfor eventuelle beskyttelsestiltak. Det er Norges syn at det vil være i samsvar med EUs WTO-rettslige forpliktelser å holde produkter fra EØS/EFTA-statene utenfor EU-beskyttelsestiltak.

SPØRSMÅL NR. 1449**Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 7. mars 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I et intervju med Finansavisen 17. februar uttalte Kjell Roland at regnestykkene i rapporten "Virkninger av Norgespris" (Thema Consulting, 14. februar) er meningsløse etter 2026, fordi prisen skal justeres årlig.

Er statsråden enig i denne vurderingen?

BEGRUNNELSE:

Kjell Roland uttaler i et intervju med Finansavisen 17. februar:

«Regnestykkene er meningsløse etter 2026, fordi prisen skal justeres årlig. Dette gjør at rapporten ikke reflekterer hvordan Norgespris i praksis vil fungere.»

Rapporten det refereres til er "Virkninger av Norgespris" publisert 14. februar av Thema Consulting Group.

Samtidig skriver Energidepartementet under «Spørsmål og svar om Norgespris» på regjeringens nettsider:

«Hvordan kom dere fram til at prisen skal være akkurat 40 øre?

Nivået på 40 øre per kilowatttime for Norgespris er blant annet vurdert på bakgrunn av de historiske og konsumprisindeksjusterte prisene fra 2010 til midten av 2021, det vil si det gjennomsnittlige prisnivået i årene før energikrisen, samt forventninger til prisene den nærmeste tiden fremover.»

Svar:

Regjeringen er opptatt av husholdningenes trygghet og forutsigbarhet i møte med strømrregningen i en tid med store svingninger i strømprisene. Derfor etablerte vi raskt strømtønsadsordningen, og nå varsler vi «Norgespris».

Nivået på 40 øre/kWh for Norgespris er blant annet vurdert på bakgrunn av de historiske og konsumprisindeksjusterte prisene fra 2010 til midten av 2021, det vil si det gjennomsnittlige prisnivået i årene før energikrisen, samt forventninger til prisene den nærmeste tiden fremover.

Som det fremkom av pressekonferansen 31. januar, vil regjeringen komme tilbake med nærmere detaljer om innretningen av Norgespris. Dette innebærer blant annet at regjeringen på vanlig måte vil utarbeide et lovforslag og gjennomføre offentlig høring av forslaget, med sikte på å fremme budsjettforslag for Stortinget i løpet av våren. Regjeringen tar sikte på å fremme lovforslag for Stortinget som kan behandles før sommeren og at ordningen kan tre i kraft fra 1. oktober 2025. Opplegg for justering av Norgespris fremover vil være en del av dette arbeidet.

Beregninger og analyser av ordningen må reflektere hvordan den skal fungere i praksis. Analyser som baserer seg på usikre forutsetninger om innretningen på ordningen, vil naturligvis ha begrensninger når det gjelder å gi et presist bilde av utviklingen over tid.

SPØRSMÅL NR. 1450**Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 7. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

I Aftenposten 2. mars skriver tidligere Oljefond-sjef Knut N. Skjær og 46 andre samfunnsøkonomer at handlingsregelen ikke må stå i veien for økt støtte til Ukraina. På Politisk kvarter den 7. februar sa imidlertid finansministeren at et er "en farlig tanke å bryte handlingsregelen for å gi mer penger til Ukraina".

Mener han det fortsatt?

BEGRUNNELSE:

Kronikkforfatterne trekker blant annet frem følgende argumenter for hvorfor det kan være riktig å bryte handlingsregelen for å hjelpe Ukraina:

“*Dersom Russlands angrep ikke stoppes, vil det innebære en eksistensiell trussel mot frihet og demokrati, ikke bare i Ukraina, men i hele Europa, medregnet Norge.”

“* Vårt land står i en særstilling som finansiell stormakt i Europa. Det krigspregede gassmarkedet i 2022–23 ga staten, ifølge Finansdepartementet, en merinntekt på 1270 milliarder kroner, hovedsakelig betalt av våre europeiske naboer. Dette er penger vi mener må deles med våre brødre og søstre i Ukraina.”

Kronikkforfatterne skriver videre:

“En støtte til Ukraina i den skala vi mener er krevet av oss, vil bryte med handlingsregelen slik den er blitt praktisert frem til nå. Men det vil ikke være i strid med intensjonen med handlingsregelen. Tvert imot – ved å gi Ukraina det landet trenger for å motstå overmakten, gjør vi nettopp det handlingsregelen var ment å gjøre: Bidra til å sikre et godt liv for våre etterkommere.”

På Politisk kvarter den 7. februar sa imidlertid finansministeren at det det er “en farlig tanke å bryte handlingsregelen for å gi mer penger til Ukraina”, og at det kun er aktuelt å øke støtten innenfor handlingsregelen. I lys av den siste ukens utvikling i internasjonal politikk, og i lys av det faktum at stadig flere samfunnsøkonomer tar til orde for å bryte med handlingsregelen for å stanse Putins angrepskrig mot Ukraina, hadde det vært interessant å vite om statsråden fremdeles mener at støtte til Ukraina kun skal gis innenfor handlingsregelen.

Svar:

Regjeringen står fast ved vår forpliktelse til å støtte Ukraina i deres kamp for frihet og uavhengighet. Ukrainsk og

europeisk sikkerhet henger tett sammen. Det er derfor i vår interesse at Russland ikke vinner frem med sin folkerettsstridige angrepskrig mot Ukraina. Nå har regjeringen fått tilslutning fra partiene på Stortinget til en ekstraordinær tilleggspakke som øker den militære støtten til Ukraina med 50 mrd. kroner i år. Den samlede rammen for norsk støtte til Ukraina blir 85 mrd. kroner i 2025 og 205 mrd. kroner over Nansen-programmets varighet, frem til 2030. Denne enigheten mellom alle partier på Stortinget om en ekstraordinær tilleggspakke i 2025 understreker at Norge er samlet i støtten til Ukraina.

Regjeringen følger utviklingen i Ukraina tett og vurderer løpende behovene i dialog med ukrainske myndigheter og allierte land. Regjeringen legger vekt på at Nansen-støtten skal innrettes slik at vi oppnår størst mulig effekt.

Den økte støtten er klart innenfor handlingsregelen for bruk av oljepenger. Handlingsregelen tilsier at bruken av fondsmidler over tid skal følge den forventede realavkastningen av Statens pensjonsfond utland, som er anslått til 3 pst. Det finanspolitiske rammeverket er ikke til hinder for betydelig støtte til Ukraina. Jeg er opptatt av at støtten til Ukraina må skje innenfor rammeverket, ved at støtten inngår i en åpen og helhetlig prioritering, og føres på vanlig måte som bruk av fondsmidler.

SPØRSMÅL NR. 1451

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 10. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Nammo varslar nok ein gong om at selskapet ikkje får den straumen dei treng for å auka våpenproduksjonen. I staden går straumen til datasenter for det kinesiske selskapet TikTok.

Meiner energiministeren at dette er ei god prioritering, og kor fort kan regjeringa få på plass eit system for prioritering av kraft til nødvendige samfunnsfunksjonar og kritiske kapasitetar i totalforsvaret?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv skriv 3. mars om at Nammo har hamna bak TikTok i køen for å få tilgang på straum. Saka er på

ingen måte ny. Allereie i mai 2023 skreiv ein samla utanriks- og forsvarskomite dette:

“Komiteen viser til at det er et stort behov for økt produksjonskapasitet og for å øke beredskapslagrene av ammunisjon. Komiteen understreker at det er mange innsatsfaktorer i fremstillingen av ammunisjon, og at regjeringen må sikre at det blir reell økning i produksjonskapasiteten. Dette inkluderer sikker tilgang på strøm for NAMMO. Komiteen mener det er behov for å sette beredskapshensyn først når det gjelder NAMMOs tilgang på energi til produksjon av ammunisjon.”

Men framleis tilseier dagens prinsipp for tildeling av kraft at det er førstemann til mølla som gjeld. Samfunnsnytte eller beredskapsomsyn blir ikkje lagt vekt på. Dette systemet er utgått på dato, og regjeringa har hatt god tid på seg til å føreslå eit nytt system.

Svar:

Forsvarsindustrien er viktig for Norge, ikke minst i lys av den sikkerhetspolitiske situasjonen med krig i Ukraina. Regjeringens prioritering av produksjon av forsvarsmateriell reflekteres blant annet i at Forsvarsmateriell, på oppdrag fra regjeringen, i fjor inngikk en avtale med Nammo som vil mangedoble produksjonen av norske artillerigranater.

Nettselskapene har tilknytningsplikt og alle som etterspør nettilknytning skal få det. Alle som har behov for ny eller økt nettkapasitet bør ta tidlig kontakt med nettselskapet, og dokumentere hvor og når de har behov for kapasitet slik at nettselskapet kan gjøre det de kan for å sikre tilstrekkelig nettkapasitet i tide.

Det er ikke i dag hjemmel i energiloven til å prioritere forsvarsindustrien. Regjeringen vil derfor gjennom annet relevant regelverk sikre nettilknytning til forsvarsindustrien og andre kritiske samfunnsfunksjoner

med betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser hvis det er behov for dette.

Alvoret i dagens sikkerhetspolitiske situasjon gjør at vi fremover må vi ha et hjemmelsgrunnlag som gir tydelige og forutsigbare rammer for hvordan nettilknytning til forsvarsindustrien og andre kritiske samfunnsfunksjoner med betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser kan prioriteres. Energidepartementet samarbeider med Justis- og beredskapsdepartementet og Forsvarsdepartementet om å utrede behovet for særskilt prioritering, samt hvordan en slik ordning bør utformes, praktiseres, og hjemles.

Nammo er i gang med å bygge ut en ny fabrikk på Raufoss og har allerede fått reservert kapasitet i Elvias regionalnett til denne. Jeg er kjent med at Nammo tok kontakt med Elvia i fjor høst om kapasitet til en ytterligere utvidelse av produksjonskapasiteten. Det er viktig at Nammo jobber godt for å dokumentere behovet, og sammen med nettselskapet utforsker mulige løsninger som gjør at de kan få nettilgang når de trenger den.

SPØRSMÅL NR. 1452

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 11. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Vil statsråden gjennomgå regelverket for universell utforming av passasjerskip, uavhengig av lengde og antall plasser, for å sikre at regelverket er i tråd med målet om et universelt utformet transporttilbud?

BEGRUNNELSE:

Krav til universell utforming av båter står i forskrift om bygging av skip § 7 og i tillegg i forskrift om besiktelse, bygging og utrusting av passasjerskip i innenriksfart kapittel 4, samt innredningsforskriften. Kravene til universell utforming knyttes både til nasjonalt og internasjonalt regelverk.

I regelverket står det at:

«Håndlister, korridorer og ganger, døråpninger, dører, heiser, bildekk, passasjersalonger, innredning og toaletter skal være konstruert slik at de i rimelig omfang og på en rimelig måte er universelt utformet».

Hva som vurderes som rimelig omfang og rimelig grad er i en stor grad basert på skjønn, som kan gå på be-

kostning av funksjonshemmedes muligheter for å bruke fartøyene.

NRK tar opp saken med «Metro Lekafjord» som ikke har krav til universell utforming, men som likevel har valgt å legge til rette med trinnfri atkomst og HC-toalett. Rederiet har hatt tett kontakt med både Handikapforbundet og Blindeforbundet som skryter av prosessen.

Denne konkrete saken omhandlet krav til eget toalett for mannskapet på båter, som ikke lot seg kombinere med HC-toalett, på grunn av størrelse på båten. Til sammenligning er det ikke krav til eget toalett for ansatte på tog, buss eller fly.

I dette tilfellet fikk de dispensasjon fra kravet om eget toalett for mannskapet, for å sikre HC-toalett.

Det er grunn til å tro at små metrobåter vil utgjøre en større del av fremtidens transportnettverk på sjø. Dagens regelverk for universell utforming på passasjerbåter og særdeles på mindre båter, fremstår utdatert og uklart, og ikke i tråd med målet om et likeverdig tilbud for alle passasjerer.

Svar:

Jeg synes det er positivt å se at rederier som Metro Opus AS satser på nybygg av fartøy som er tilpasset store brukergrupper. Rederiet har ønsket en høyest mulig grad av universell utforming på «Metro Lekafjord» for å sikre et godt transporttilbud for alle passasjerer.

Krav til universell utforming av passasjerskip følger av forskrift om bygging av skip § 7, forskrift om innenriks passasjerskip § 8D, og forskrift om bygging mv av hurtiggående fartøy § 33. Regelverket forvaltes av Sjøfartsdirektoratet, og er minimumskrav for nye og eksisterende skip.

Innkjøper av transporttjenester kan sette andre og strengere kriterier for å operere i et samband enn minimumskravene, inkludert å kreve universell utforming av fartøyene. Det vil være enklere å få til gode, universelle løsninger når man planlegger for et nybygg. Fredrikstad kommunes bybåter er et godt eksempel på at kombinasjon av trinnfri atkomst på land og båt til sammen utgjør en universelt utformet løsning. Disse båtene har samme lengde som «Metro Lekafjord» og andre lignende bybåter.

For Metro Lekafjord er det forskrift om bygging som kommer til anvendelse. Forskriften § 5 slår fast at

passasjerskip i innenriksfart med største lengde under 15 meter som bygges, dimensjoneres og utstyres etter kravene i Nordisk båtstandard 1990 for yrkesbåter under 15 meter, anses å oppfylle kravene i forskriften. Nordisk båtstandard har imidlertid ikke krav til tilgjengelighet eller universell utforming.

Da Sjøfartsdirektoratet behandlet søknaden om dispensasjon fra kravet om at mannskapet på Metro Lekafjord skulle ha tilgang på eget toalett, understreket direktoratet at det var svært positivt at rederiet hadde søkelys på universell utforming, men at dette ikke kunne gå på bekostning av påkrevde fasiliteter for mannskapet. Videre påpekte direktoratet at tilgang på forskriftsmessige fasiliteter om bord er en forutsetning for et godt arbeidsmiljø.

I klagebehandlingen kom departementet, etter en skjønnsmessig helhetsvurdering, til et annet resultat enn Sjøfartsdirektoratet. Departementet konkluderte med at det i dette konkrete tilfellet forelå tilstrekkelige grunner for å innvilge dispensasjon, og viste særlig til fartøyets driftsmønster og størrelse. Saken viser fleksibiliteten i regelverket, som gjør det mulig for rederiene å velge løsninger som gir et universelt uformet transporttilbud til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 1453

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 7. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at hovedstadens småflymiljø kan fortsette å ha Kjeller flyplass Lillestrøm kommune som base frem til 2030, og hvor langt har regjeringen kommet med å forberede en sak til Stortinget om permanent løsning av småflyaktiviteten i Oslo-området?

BEGRUNNELSE:

Stortinget gjorde i november 2016 vedtak om at Forsvarets leir på Kjeller med flyplass legges ned med en avvikling innen utgangen av 2023, jf. Prop. 151 S (2015–2016). Senere ble det besluttet å forlenge forsvarets aktivitet på Kjeller til 2026. Det hersker nå stor usikkerhet i småflymiljøet om hvor man skal stasjonere flyene og hva som skjer etter 2026.

I forbindelse med utbyggingen av Gardermoen som hovedflyplass, ble det forutsatt at det skulle etableres en småflyplass i Oslo-området, jf. St.prp. nr. 90 (1991–

1992). En ny flyplass for småflyene ble aldri realisert, og Kjeller flyplass endte opp som det nye tilholdsstedet da Fornebu stengte ned i 1998.

Kjeller flyplass er i dag den nærmeste småflyplassen for hovedstadens innbyggere, og har vært det siden Fornebu la ned i 1998. Landets største flyklubber holder til på flyplassen, som huser nærmere 100 småfly og oppunder 1.000 aktive piloter. I tillegg er Kjeller flyplass hyppig i bruk av besøkende piloter fra inn- og utland.

I juni 2021 vedtok Stortinget at regjeringen skal legge frem en sak for Stortinget med en plan for en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området, og at inntil en slik plan foreligger og er realisert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass, jf. Innst. 543 S (2020–2021).

Svar:

Forsvaret skal etter planen avvikle sin aktivitet på Kjeller leir innen 2026. Forsvarsdepartementet har opplyst meg om at det vil være dialog mellom Forsvarsbygg, som forvalter eiendommen på vegne av staten, og småflymiljøet vedrørende eventuell videre småflyaktivitet frem til eiendommen selges. Tidspunktet for når eiendommen legges ut for salg i markedet er foreløpig ikke avklart, da dette henger sammen med kommunens planprosess og Riksantikvarens saksbehandling.

Hva gjelder oppfølgingen av Stortingets anmodningsvedtak om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området, så har jeg tidligere vist til at departementet avventet kommunens og Riksantikvarens vedtak

om henholdsvis etterbruk og vern av flyplassområdet på Kjeller. Lillestrøm kommune vedtok høsten 2024 å igangsette planarbeid for kommunedelplan for Kjeller flyplassområde med utgangspunkt i byutvikling med bolig, næring og andre funksjoner, uten flystripe med flyplassfunksjon.

Småflyplassaken er utredet i to omganger, og som det fremgår av Meld. St. 10 (2022–2023) Bærekraftig og sikker luftfart — Nasjonal luftfartsstrategi har utredningene vist at det er vanskelig å finne et fullgodt alternativ til Kjeller flyplass. Samferdselsdepartementet har dialog med småflymiljøet og med Forsvarsdepartementet om saken, og jeg vil komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av den.

SPØRSMÅL NR. 1454

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Per Olav Tyldum

Besvart 10. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Vil miljøvernministeren sørge for nødvendig autorisasjon og midler for raskt å gjenopprette Nasjonalt villakssenter i Namsos?

BEGRUNNELSE:

I 2019 etablerte Stortinget Stiftelsen Nasjonalt villakssenter med enheter i Tana, Namsos, Lærdal og Lyngdal. Denne strukturen, med felles styre og ledelse, ble organisert for å sikre kostnadseffektiv drift og utnyttelse av faglige ressurser. Løsningen var både økonomisk bærekraftig og en styrke for villaksens fremtid i Norge. Likevel har Miljødirektoratet med sin avgjørelse i 2023 om å innføre et autorisasjonssystem for «Besøkssenter villaks» gjort det stikk motsatte av hva Stortinget ønsket ved opprettelsen av senteret.

Namdalen er en av verdens viktigste regioner for den nordatlantiske villaksen, og Namsos har i årtier vært Norges største sjølaksefiskekommune. Med status som nasjonal laksefjord og nasjonale laksevassdrag, samt den unike relikte laksestammen «namsblanken», representerer namsenvassdraget en uvurderlig del av norsk naturarv. Denne regionen kan også synliggjøre den sørsamiske naturbruken relatert til laks og andre anadrome arter.

Gjennom Kunnskapssenteret for laks- og vannmiljø, som senere ble en del av Stiftelsen Nasjonalt villaks-

senter, har Namsos i 20 år vært ledende på formidling av villakskunnskap. Tusener av barn og unge har fått oppdatert kunnskap gjennom samarbeid med barnehager og skoler, samt utstillinger og seminarer. Samarbeidet med Museet Midt/Namdalsmuseet har dessuten skapt en unik kobling mellom naturvitenskap og kulturhistorie. Namdalsmuseets beliggenhet midt i regionbyen Namsos må ansees som en stor styrke, med nærhet til både elv og sjø.

Svar:

Besøkssentre for natur får midler over Miljødirektoratets budsjett kap. 1420 post 85. For å sikre kvalitet på Norges besøkssentre er det etablert en ordning for autorisasjon, slik at kun autoriserte sentre kan søke om grunntilskudd fra denne posten. Autorisasjonen skal sikre kvaliteten på informasjonsarbeidet og formalisere samarbeidet med sentrene. Det er utarbeidet et sett med retningslinjer og krav til autorisasjon og reautorisasjon.

Med bakgrunn i merknader fra energi- og miljøkomiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i Innst. 9 S (2017–2018) ble det i Prop. 1 S (2018–2019) foreslått etablering av et nasjonalt villakssenter. Nasjonalt villakssenter ble opprettet av staten ved Miljødirektoratet i 2019 i tråd med disse førin-

gene. Nasjonalt villakssenter har fått øremerkede midler fra besøkssenterordningen uten å være autorisert.

For å sikre tilstrekkelig kvalitet på besøkssentre også for villaks og for å følge opp regjeringens arbeid med reduksjon i antall øremerkede tilskuddsmottakere, ble det igangsatt en prosess for å autorisere besøkssentre for villaks. Autoriseringsprosessen ble varslet i Prop. 1 S (2023-2024):

«I 2024 blir det lyst ut autorisasjon av fire besøkssenter for villaks, på lik linje med andre autoriserte besøkssenter, som vil gjelde fra og med 2025. Autorisasjonane vil bli lyste ut på vanlig måte, og dei fire villakssentera til Nasjonalt villakssenter og andre senter kan søkje på utlysinga. Autorisasjonsordninga sikrar kvalitet og effektiv bruk av statlege midlar. Omlegginga er òg i samsvar med arbeidet til regjeringa med reduksjon i talet på namngjevne tilskotsmottakarar. Det blir vist til omtale og grunngjeving for dette arbeidet i Prop. 1 S Gul bok (2022–2023)».

Stortinget hadde ikke merknader til dette ved behandlingen av Prop. 1 S (2023-2024). Som en oppfølging av denne prosessen, ble det i mai utlyst autorisasjon av fire besøkssentre for villaks. Søknadsfristen var 10. september. Utlysningen for besøkssenter villaks var åpen, i likhet med alle andre utlysninger med autorisasjon av besøkssentre. De sentrene som ble vurdert til best å op-

pfylle både de tematiske kravene for besøkssenter villaks og de generelle kravene som ligger i veilederen, ble autorisert. Blant sentrene som oppfyller kravene, er det i tillegg gjort en samlet vurdering av lokalisering, for å sikre geografisk spredning av besøkssentre for villaks nasjonalt best mulig.

Autorisasjon av besøkssenter villaks for region sør, midt og vest ble avgjort av Miljødirektoratet. Klima- og miljødepartementet vedtok at autorisasjonsbeslutningen for villakssenter for region nord skulle avgjøres av departementet. Sentrene som ble autorisert som besøkssenter for villaks var Lærdal, Mandalselva, Gaula og Tana - Joddu. Av Nasjonalt villakssenters fire enheter, er to blitt autoriserte. Namsos og Kvåsfossen villakssenter har fått avslag på sine søknader.

Namsos villakssenter har klaget på avslaget om autorisasjon som besøkssenter villaks. Miljødirektoratet mener at det ikke er grunn til å endre vedtaket og saken er oversendt Klima- og miljødepartementet for klagebehandling i oversendelsesbrev av 13. februar 2025. Jeg vil ikke foregripe prosessen eller kommentere nærmere på den konkrete saken, da den nå ligger til endelig avgjørelse i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1455

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 7. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt over antall inndragninger med beløp over 2 millioner kroner, fordelt på år og politidistrikt fra 2014-2024, og videre en oversikt over hvor stor andel av alle inndragninger som er innbetalt, fordelt på år og politidistrikt fra 2014-2024?

BEGRUNNELSE:

Viser til spørsmål nr. 1274 fra undertegnede til statsråden om inndragninger. Statsråden svarer at det ikke har vært tid til å svare innenfor fristen som er satt. Ber om at dette spørsmålet blir besvart, selv om det skulle ta lengre tid enn forretningsorden legger opp til.

Svar:

Vedlagt er en oversikt over antall inndragninger over 2 millioner kroner for årene 2014-2024.

Å gi presis og nyttig statistikk over hvor mye av de inndratte beløpene som faktisk er innbetalt er komplisert fordi inndragningskravene fra flere år tilbake har ligget til innkreving over lengre tid, mens de siste års inndragningskrav har ligget til innkreving i kortere tid. Å sammenligne tall fra 2014 med for eksempel 2024 er derfor krevende, og vil ikke gi et riktig bilde av situasjonen. Oppgjør av inndragningskrav kan videre skje på andre måter enn ved innbetaling, for eksempel ved avskrivninger på bakgrunn av død, foreldelse, gjeldsordning eller konkurs. Vedlagt er likevel en oversikt over andel innbetalte og andel oppgjorte inndragningskrav aggregert på nasjonalt nivå, som må benyttes med nevnte forbehold. En mer detaljert oversikt har ikke vært mulig å sammenstille innen den fristen Stortinget har satt og som jeg forholder meg til.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 21. februar 2025 på spørsmål nr. 1274 når det gjelder regjeringens og politiets

pågående arbeid med å forbedre inndragningstallene, og understreker at dette er et område som er høyt prioritert. Vedlegg:

Antall inndragninger over 2 mill. Kroner 2014-2024

Antall											
Distrikt	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Oslo pd	7	1	4	3	5		1	3	5	6	4
Øst pd	4	4	4		1	5		5			
Innlandet pd				2	1	1				1	
Sør-Øst pd	3	3	1	1					1	1	
Sør-Vest pd			3	1		1		1	2	1	
Agder pd							1			2	
Vest pd	4	4			2		4	1	2		1
Troms pd					1	2		1			
Trøndelag pd	1									3	
Finnmark pd						1		1			
Nordland pd		1									
Kripos	1				2		1				1
Økokrim	2	2		9	3	6	2	4	1	4	9
Sum antall	22	15	12	16	15	16	9	16	11	18	15

Inndragningskrav – andel innbetalt og andel oppgjort 2014-2024

Årgang	Andel innbetalt	Andel oppgjort
2014	65,81%	95,50%
2015	21,28%	74,60%
2016	42,99%	46,53%
2017	35,46%	40,06%
2018	37,94%	40,79%
2019	35,11%	35,22%
2020	29,20%	29,60%
2021	32,72%	33,21%
2022	37,36%	38,81%
2023	18,03%	18,48%
2024	23,07%	23,08%
2025	7,95%	7,95%

SPØRSMÅL NR. 1456**Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 7. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Kommuneloven § 7-9 krever minst 40 % representasjon av hvert kjønn i folkevalgte organer oppnevnt av kommunestyret.

Kan statsråden bekrefte at arbeidsgiverutvalg og ansettelsesutvalg, når de er politisk oppnevnt av kommunestyret med delegert fullmakt, omfattes av dette kravet, og hvilke tiltak vil departementet eventuelt iverksette for å sikre at kommunene etterlever bestemmelsen?

BEGRUNNELSE:

I kommunene finnes en rekke utvalg, og det kan være krevende å sikre kjønnsbalanse i alle utnevnte organer. Dette fører til diskusjoner om hvilke utvalg som omfattes av lovens krav. Spesielt gjelder dette arbeidsgiverutvalg og ansettelsesutvalg, som kan ha stor innflytelse på personal- og ledelsesbeslutninger i kommunen.

Det er avgjørende at utvalg med ansvar for arbeidsgiver- og ansettelsesspørsmål reflekterer befolkningens mangfold og oppfyller lovens krav til kjønnsbalanse. Uklarhet om hvilke utvalg som omfattes, kan føre til ulik praksis mellom kommuner og svekke både representativitet og legitimitet i beslutningsprosessene. En tydelig avklaring fra departementet vil bidra til en enhetlig forståelse av regelverket og bedre etterlevelse i kommunene.

Svar:

Når et kommunestyre skal opprette et utvalg må reglene om kjønnsbalanse i kommuneloven §§ 7-5 til 7-7 følges. Kravet til kjønnsbalanse innebærer at hvert kjønn må

være representert med enten 40 prosent, eller en av hvert kjønn hvis organet/listen bare består av tre medlemmer eller færre.

Kjønnsbalansereglene gjelder som et klart utgangspunkt for valg til alle folkevalgte organer som et kommunestyre oppretter. Reglene om kjønnsbalanse gjelder uavhengig av om utvalget er delegert myndighet til å treffe vedtak eller ikke. Når det gjelder partssammensatte utvalg skal medlemmene fra kommunestyret velges i tråd med de vanlige valgreglene som stiller krav om kjønnsbalanse, mens de ansattes representanter velges av de ansatte selv. Dette fremgår av kommuneloven 5-11 første ledd.

Kommunene har stor frihet til å opprette utvalg, og kan for eksempel opprette et arbeidsgiverutvalg som skal forvalte den overordnede arbeidsgiverpolitikken i kommunen. Så lenge et slikt utvalg opprettes i tråd med reglene for utvalg i § 5-7, inkludert reglene om kjønnsbalanse og valg i kapittel 7, er det få begrensninger.

Jeg vil likevel understreke at kommuneloven bygger på et tydelig skille mellom folkevalgte organer og administrasjonen. Kommunedirektøren leder administrasjonen og har et lovfestet personalansvar for ansatte i kommunen. Dette innebærer at kommunestyret ikke kan opprette utvalg som tar beslutninger knyttet til konkrete ansettelsessaker.

Kommuneloven stiller krav om kjønnsrepresentativitet i utvalg kommunestyret velger å opprette for å forvalte kommunens overordnede arbeidsgiverpolitikk. Jeg mener regelverket er tilstrekkelig klart, og at hensynet til representativitet og legitimitet er godt ivaretatt.

SPØRSMÅL NR. 1457**Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 12. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er riktig av Statsforvalteren å ikke fremme innsigelse når det er grunnlag for det, og at Stats-

forvalterens vurdering i denne saken er i tråd med Statsforvalterens samfunnsoppdrag, tidligere saker i domstolene og Sivilombudets uttalelser?

BEGRUNNELSE:

Statsforvalteren i Vestland mener at kommunen ikke har undersøkt godt nok om det finnes bedre egnede steder for den planlagte ammoniakfabrikken i Bremanger. I området finnes det trær som er flere hundre år gamle. Dette er en av de eldste kystskogene som finnes i Vestland.

Allikevel fremmer ikke Statsforvalteren innsigelse i saken, selv om Statsforvalteren har konstatert at det foreligger interesser av nasjonal verdi, og fraråder byggingen sterkt. Det er grunnlag for innsigelse, påpeker Statsforvalteren selv i avgjørelsen. Dette følger av pbl. § 5-4 og de gjeldende retningslinjene (rundskriv T-2/16).

Til NRK sier Statsforvalteren Navarsete at det er en vurdering mellom naturverdier og andre samfunnsinteresser, som å redusere klimagassutslipp. Men klimaeffekten er ikke avhengig av etablering på dette konkrete arealet, skriver Statsforvalteren i avgjørelsen.

Dermed er det uklart hvorfor det ikke fremmes en innsigelse i saken, og Statsforvalteren tar tilsynelatende et politisk standpunkt i saken.

Svar:

Det er klima- og miljøministeren som gir føringer for statsforvalterens innsigelsespraksis på miljøområdet. Hva som er nasjonale og vesentlige regionale interesser på

miljøområdet følger av rundskriv T-2/16 som representanten Marhaug viser til i sitt spørsmål.

Rundskriv T-2/16 inneholder også føringer for miljøforvaltningens innsigelsespraksis. I tillegg til en vurdering av hvorvidt miljøverdiene er av nasjonal eller vesentlig regional verdi og planforslagets konsekvens for miljøverdiene, skal statsforvalteren også vurdere det aktuelle tiltakets samfunnsmessige nytte, muligheter for alternative løsninger og avbøtende tiltak og en samlet vurdering av fordeler og ulemper. Statsforvalterens beslutning av om det skal fremmes innsigelse eller ikke skal altså baseres på en helhetlig vurdering, ikke utelukkende på planen eller tiltakets miljømessige virkninger.

Også i Kommunal- og distriktsdepartementets rundskriv H-2/14 Retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven, er det gitt generelle føringer for statsetatenes innsigelsespraksis. Her heter det blant annet at det må vurderes konkret i den enkelte sak om innsigelse faktisk er nødvendig, eller om det er tilstrekkelig å gi uttalelse med faglige råd eller anbefalinger.

Jeg har tillit til at statsforvalterne gjør grundige vurderinger når de skal ta stilling til om innsigelse skal fremmes. Utover dette vil jeg ikke kommentere den konkrete saken, som fortsatt er til behandling i Bremanger kommune.

SPØRSMÅL NR. 1458

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Johan Aas

Besvart 11. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Når har en tenkt å komme i gang med økt rekruttutdanning ved å ta i bruk Haslemoen militærleir i henhold til langtidsplanen og statsbudsjettet for 2025.

Kan forsvarsministeren gi Stortinget et klart svar på når en kan komme i gang på Haslemoen i henhold til vedtatt LTP og statsbudsjettet for 2025, og hva som eventuelt er til hinder for en fortgang i saken?

BEGRUNNELSE:

Den geopolitiske situasjonen forverrer seg for hver dag som går. Så vel forsvarsministeren som forsvarssjefen uttrykker at det haster med å komme i gang med realiseringen av langtidsplanen for Forsvaret. Forsvarsministeren

sa senest i NRK Helgemorgen på lørdag 22. februar at det nå er viktig å fjerne alle hindre for å komme raskt i gang, at det er viktig å vise fleksibilitet og bruke alle tilgjengelige ressurser for å løfte Forsvaret.

En prioritert oppgave er å komme i gang med økt rekruttutdanning i Hæren. I langtidsplanen står bl.a. følgende: Inntil Terningmoen er fullt utbygd, etter planen før 2036, vil midlertidig innleie av sivil infrastruktur utenfor leirområdet brukes som supplement for raskt å øke utdanningskapasiteten. Terningen Arena på Elverum og den tidligere nedlagte militærleiren på Haslemoen vurderes til dette formålet.

Dette er fulgt opp i statsbudsjettet for 2025 hvor det står:

«Inntil Terningmoen er fullt utbygd, etter planen før 2036, vil midlertidig innleie av sivil infrastruktur utenfor leirområdet brukes som supplement for raskt å øke utdanningskapasiteten.»

Vedtaket har avstedkommet betydelig aktivitet fra Forsvarssektoren og på forespørsel fra Forsvarsbygg om midlertidig leie ble det i desember i fjor levert et samlet tilbud fra Våler kommune og Haslemoen AS for leie av leiren og et stort skyte- og øvingsfelt på over 20.000 da. Leiren står klar til å kunne tas i bruk på kort varsel for opp-til 800 rekrutter om ønskelig.

Men, nå virker det som at saken har stoppet opp, samtidig som den geopolitiske situasjonen tilsier at det haster mer enn noensinne å styrke forsvarsevnen blant annet gjennom utdanning av rekrutter.

Svar:

Som representanten påpeker står det i Prop. 87 S (2023–2024) at Haslemoen skal vurderes som et midlertidig sup-

plement for raskt å kunne øke utdanningskapasiteten ved rekruttutdanningen. Også Terningen Arena på Elverum skulle være en del av vurderingene.

Forsvaret har over noe tid arbeidet med en plan for en helhetlig utvikling av verneplikten som bidrar til økt operativ evne, og opptrappingen av rekruttutdanningen frem mot 2036. Gjennom dette arbeidet har Forsvaret foretatt en grundig vurdering av alternative løsninger for å realisere ambisjonen i langtidsplanen om økt rekruttutdanning, deriblant Haslemoen som et midlertidig supplement til Terningmoen.

På bakgrunn av denne utredningen planlegger Forsvaret nå å utvikle Terningmoen etappevis hvor eien- dom, bygg og anleggsutviklingen på Terningmoen har til hensikt å følge Forsvarets opptrappingsplan for rekruttutdanningen på kort, mellomlang og lang sikt. Jeg legger til grunn at Forsvaret løpende vurderer hvorvidt kapasiteten på Terningmoen vil være tilstrekkelig for å møte behovene til økt rekruttutdanning.

SPØRSMÅL NR. 1459

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 11. mars 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine rammebetingelser opp mot Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO) når det gjelder finansiering av gjenoppbygningsprosjekter i Ukraina, og vi det bli vurdert justeringer for å styrke bidraget fra norsk næringsliv til gjenoppbygningen av Ukraina?

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en norsk næringsaktør som ønsker å bidra i gjenoppbygningsprosjekter i Ukraina. Bedriften viser til at Eksfin blant annet krever statsgaranti dersom offentlige dersom offentlige prosjekter skal finansieres. Samtidig tilbyr den tilsvarende danske organisasjonen EIFO lån til offentlige prosjekter med inntil 40% donasjon, uten behov for statsgaranti. I tillegg skal EIFO tilby opp til 100 % dekning for kostnader knyttet til politisk risiko eller krigsskade på finansierte prosjekter der det er danske investorer eller ukrainske låntakere.

Svar:

Den 1. januar 2025 ble det opprettet en egen ordning for Ukraina i Eksportfinansiering Norge (Eksfin) med en garantiramme på 630 millioner kroner. Hensikten med ordningen er å redusere risikoen for private aktører og legge til rette for norsk næringslivs deltakelse i gjenoppbygningen av Ukraina.

Danmarks Eksport- og Investeringsfonds (EIFO) har også en Ukraina-ordning. Denne er todelt, med én del rettet mot offentlige kjøpere og én mot private kjøpere. Den delen av ordningen som rettet mot offentlige kjøpere kan ha et gaveelement på opptil 40 pst. Dette innebærer at lån til kjøp av danske varer og tjenester gis i kombinasjon med dansk bistand, såkalte blandede kreditter. I Norge er det et etablert prinsipp at vår bistand skal være ubunden, og uten krav til kjøp av norske varer og tjenester. Dette er også slått fast som et prinsipp for norsk støtte til Ukraina i Prop. 44 S (2022–2023).

Den andre delen av EIFOs ordning er rettet mot private kjøpere, og denne delen har ikke et gaveelement. Villkårene i den norske ordningen tilsvarer den delen av

den danske ordningen som er rettet mot private kjøpere. I likhet med den danske ordningen er Eksfins Ukraina-ordning åpen for både private og offentlige ukrainske kjøpere, men uten gaveelementet for offentlige kjøpere. Både den norske og den danske ordningen er lagt opp i tråd med det internasjonale regelverket for eksportfinansiering, og legger opp til å utnytte det handlingsrommet som finnes innenfor regelverket. Stortinget har for eksempel åpnet for et midlertidig unntak fra krav om bankmedvirkning i Ukraina. I likhet med danskene kan Eksfin også tilby inntil 100 prosent dekning for kostnader knyttet til politisk risiko, slik som ekspropriasjon, valutarestriksjoner eller krigsskade. Eksfin har også samme handlingsrom som danskene når det gjelder f.eks. prising, løpetider og krav om nasjonalt innhold.

Det er ikke et krav at offentlige kjøpere i Ukraina må stille en statsgaranti i den nye ordningen. Vurderingen av kredittverdighet og hvilken sikkerhet som skal stilles hos offentlige ukrainske kjøpere, som f.eks. kommuner og fylker, håndteres av Eksfin individuelt i hver sak. Den kredittfaglige kompetansen og vurderingsansvaret lig-

ger hos Eksfin, som har fått delegert myndighet til å fatte beslutninger i enkeltsaker.

Regjeringen følger med på bruken av ordningen, utnyttelsen av rammen og behovene i næringslivet. Ettersom ordningen legger opp til å utnytte det internasjonale handlingsrommet innenfor regelverket for eksportfinansiering, er min vurdering at det ikke er behov for å justere på innretningen av ordningen nå.

La det være klart at vi støtter norsk næringsliv i deres engasjement for å bidra i Ukraina – både nå og på lengre sikt – gjennom Eksfin og andre virkemidler. Vi har for eksempel god og løpende kontakt med ukrainske myndigheter gjennom vår felles økonomiske kommisjon og en dedikert arbeidsgruppe for energi, hvor også bedriftene deltar. I høst kom vi til enighet om en oppdatering av frihandelsavtalen mellom EFTA og Ukraina. Videre har vi regelmessige møter med partene i arbeidslivet og næringslivet om Ukraina, og i fjor høst besøkte jeg selv Kyiv sammen med representanter fra flere norske bedrifter. Jeg er også svært glad for at Innovasjon Norge nå snart etablerer en tilstedeværelse i Kyiv, som vil bli et viktig kontaktpunkt for norsk næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 1460

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 10. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Den 8. februar gikk det et steinskred på E6 i Eidsvoll. Flaks gjorde at menneskeliv ikke gikk tapt. Lignende hendelser har vi fra 2019 (E 18 Larvik) og 2023 (E18 Lillesand). Etter raset i 2019 anbefalte et ekspertutvalg 6 tiltak for å hindre liknende endelser.

På hvilken måte er de anbefalte tiltakene fra 2019 fulgt opp, og hva gjør regjeringen for å unngå at slike alvorlige hendelser ikke skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

E6 ble stengt i begge retninger ved Morskogen i Eidsvoll etter et større steinskred 8. februar. At et ras kan gå langs en motorvei som er så høyt trafikkert, er svært bekymringsfullt. Og det er heller ikke første gang. Vi må kunne stole på at veier av denne typen er trygge for ras og skred. Ministeren må ta på største alvor at veiene må sikres mot denne type hendelser fremover.

Fra et tilsvarende ras på E18 ved Bommestad i Larvik i 2019 vet vi at ekspertutvalget i etterkant påpekte mangelfull bergsikring som hovedårsak og det ble angitt seks ulike tiltak for at slike hendelser ikke skal oppstå igjen.

Svar:

Etter skredet på E18 ved Larvik i 2019 anbefalte et ekspertutvalg en rekke tiltak for bedre kontroll og sikring av bergskjæringer. Tiltakene omhandlet forbedrede prosedyrer i planleggings-, bygge-, drifts- og vedlikeholdsfasen.

Statens vegvesen har utarbeidet en egen tiltaksplan for å ivareta anbefalingene. Tiltaksplanen ble drøftet med ekspertutvalget for å sikre at intensjonene bak anbefalingene ble ivaretatt. Det ble også foretatt kontroller langs strekningen med lignende bergskjæringer.

Tiltaksplanen har resultert i forbedringer i Statens vegvesens normaler, veiledninger og rutinebeskrivelser. Bergskjæringa ved E6 Morskogen ble bygd omtrent sam-

tidig som E18 Larvik. Ekspertutvalgets anbefalinger var derfor ikke kjent ved prosjektering og bygging av E6 Morskogen.

Statens vegvesen har nå satt ned en uavhengig ekspertgruppe som skal undersøke årsaken til skredet som rammet E6 ved Morskogen i Eidsvoll kommune. Det er vesentlig å få undersøkt om det er sammenfallende årsaksforklaringer mellom skredet på E18 i 2019 og skredet på E6 Morskogen, eller om det er andre forhold som forårsaket skredet på E6 Morskogen som betyr at det må gjøres

ytterligere tiltak i planleggings-, bygge-, drifts- og vedlikeholdsfasen for tilsvarende prosjekter.

Ekspertgruppa skal vurdere hvilke konsekvenser hendelsen bør ha for kontroll og sikring av bergskjæringer. Vegvesenet understreker viktigheten av en faglig gjennomgang av en uavhengig ekspertgruppe.

Ekspertgruppa skal blant annet gjøre en vurdering av geologien i området og hvordan berget har vært sikret i byggeperioden.

Gruppa tar sikte på å levere sin rapport i månedsskiftet april/mai 2025.

SPØRSMÅL NR. 1461

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 11. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere en lemping i regelverket når det gjelder dispensasjoner til frakt av anleggsmaskiner og skogsmaskiner?

BEGRUNNELSE:

Når eksempelvis skogsmaskiner skal transporteres på lastebil fra en drift til en annen så skjer dette ved at transportør må søke dispensasjon på grunn av transportens bredde, dette fordi maskinene som skal fraktes ofte er bredere enn 3 meter. Slik dispensasjon gis stort sett uten problemer med krav til følgebil med videre. Utfordringen knyttet til slike transporter er at det gis dispensasjon til kun ett kolli, det betyr i praksis at dieseltanken som benyttes til slike skogsmaskiner da må fraktes på en egen bil i tillegg til lastebilen som frakter maskinene. Dette til tross for at det er god plass på lastebilen til dieseltanken som også ofte er spesialtilpasset for å frakte på samme lastebil.

Svar:

Dagens regelverk i forskrift om bruk av kjøretøy gir allerede en viss adgang til å transportere dieseltanker og annet utstyr sammen med maskinen. Forutsetningene er at transporten ikke overskrider alminnelig tillatte vektor, at dieseltank og annet utstyr plasseres innenfor angitte lengder og bredder, og at transporten skjer med bestemte typer vogntog. Slik transport kan på noen veier skje uten dispensasjon, og på øvrige veier med tidsbegrenset dispensasjon.

Det vurderes nå om det er mulighet for ytterligere lempinger i regelverket. Statens vegvesen utreder i samarbeid med næringen muligheten for å justere regelverket, slik at det med visse begrensninger blir mulig å transportere utstyr som tilhører maskinen på de større vogntogene, og med vektor over det alminnelig tillatte. Sentrale momenter i vurderingen vil være handlingsrommet innenfor EØS-avtalen og hvordan dette kan reguleres uten å gå på bekostning av blant annet bruenes bæreevne. Reglene må være hensiktsmessige og enkle å forholde seg til for både transportører og kontrollmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 1462**Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug****Besvart 11. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

NRK melder i dag om en fersk mulighetsstudie der 14 steder på Østlandet er kartlagt som mulige lokaliseringer for det som kan bli Europas største sprengstoffabrikk. Frem til nå har fokus vært på et forslag om å bygge fabrikken i Hurummarka i Asker der konsekvensene for naturverdier og friluftsliv vil være omfattende. Den lokale motstanden mot prosjektet er sterk.

Vil statsråden sørge for at det legges stor vekt på å unngå store konsekvenser for natur, miljø og friluftsliv når en beslutning om lokalisering fattes?

BEGRUNNELSE:

Det er nå mange alternativer på bordet for bygging av en ny fabrikk. Hvis natur og friluftsliv er viktig bør Hurummarka og andre viktige naturområder som vurderes spares. Det er også mulig å stille spørsmålstegn ved flere av kriteriene som er foreslått for valg av områder, for eksempel kravet om at områdene ikke skal ha flere eiere og krav om reisetid fra den eksisterende fabrikk i Asker. Det er tenkelig at flere lokaliteter der grå arealer er tilgjengelige vil bli aktuelle hvis det gjøres justeringer i kriteriene. Regjeringen bør nå raskt gjøre grundige vurderinger av alternativene.

SPØRSMÅL NR. 1463**Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 11. mars 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

SMKs retningslinjer for r-konferanser slår fast at alle viktige saker skal behandles i en regjeringskonferanse, og at alle r-notater skal forelegges finansministeren.

Var statsministerens egne retningslinjer for regjeringens arbeid og foreleggelsesplikten for finansministeren overholdt da statsministeren presenterte «Norgespris» i en pressekonferanse 31. januar i år?

Svar:

Jeg viser til min forgjenger Bjørn Arild Grams svar til Stortinget på spørsmål 950 fra stortingsrepresentant Une Bastholm, hvor det ble redegjort for bakgrunnen for mulighetsstudien, og til mitt svar til Stortinget på spørsmål 1081 fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen om vurdering av alternative lokasjoner. Det vises også til mitt svar til Stortinget på spørsmål 1220 fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø om samme tema.

Mulighetsstudien skal belyse mulighetene og risikoene ved å etablere et nytt produksjons-anlegg for eksplosiver. Studien skal vektlegge hensynet til blant annet viktige miljøverdier som naturmangfold, friluftsliv og utslipp, og vurdere produksjonsløsninger og rense-teknologier som gir så lave utslipp til miljøet og naturinngrep som mulig.

Selv om mulighetsstudien har tatt utgangspunkt i Asker sør, vil det som del av mulighets-studien gjøres en vurdering av denne lokasjonen opp mot andre relevante lokasjoner i lys av viktige kriterier og hensyn. Kunnskapen som er etablert gjennom mulighetsstudien er viktig for å kunne gjøre en slik sammenligning. Dette arbeidet pågår nå, og er ikke ferdig.

BEGRUNNELSE:

Retningslinjene definerer viktige saker som alle saker med betydelige økonomiske og administrative konsekvenser. Forslaget om «Norgespris» har slike konsekvenser.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Mahmoud Farahmand til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Det ble på pressekonferansen 31. januar varslet at regjeringen ville komme med et forslag til Norgespris. Det ble understreket at regjeringen ville utrede detaljene i ordningen, utarbeide et lovforslag og gjennomføre offentlig høring av forslaget på vanlig måte, med sikte på å frem-

me budsjett- og lovforslag for Stortinget i løpet av våren. Utredningsarbeidet er nå gjennomført, og lovforslaget ble sendt på høring mandag 10. mars. Regjeringen tar sikte på at lovforslaget kan behandles i Stortinget før sommeren og at ordningen trer i kraft fra 1. oktober 2025.

SPØRSMÅL NR. 1464

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 11. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Regelverket for refusjon av MVA for utenlandske turister som handler varer i Norge fremstår som utdatert. Under tegnede viser til at tidligere finansminister Vedum helt siden 2022 ved flere anledninger har forsikret Stortinget om at en revidering av regelverket har vært nært forestående.

Kan statsråden opplyse om når vi kan forvente at et nytt forslag til regelverk sendes på høring?

Svar:

Jeg kan opplyse om at Skattedirektoratet har gjennomført en høring av endringer i regelverket på området, og endringene ble vedtatt og satt i kraft 4. mars 2025.

Skattedirektoratet sendte 11. desember 2024 et forslag om endringer i regelverket på området på høring, med høringsfrist 29. januar 2025. I høringsbrevet uttaler Skattedirektoratet:

«Forslaget som sendes på høring nå legger til rette for at gjennomføringen av refusjon av merverdiavgift i forbindelse med kjøp av varer i Norge som tas med ut av landet som reisegods kan digitaliseres i større utstrekning enn i dag.»

Høringsbrevet, høringsnotatet og liste over høringssinstansene er tilgjengelig på hjemmesiden til Skatteetaten.

Forskrift om endringer i merverdiavgiftsforskriften § 6-25-2 i tråd med forslaget som ble sendt på høring, ble fastsatt av Skattedirektoratet 4. mars 2025.

SPØRSMÅL NR. 1465

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 10. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

28. feb. melder Aftenbladet om at Sør-Vest politidistrikt må kutte 60 stillinger. I samme sak meldes det om at rekordmange unge slutter i politiet, og at Sør-Vest topper denne statistikken. Sør-Vest er i tillegg langt unna målet om 2 politifolk per tusen innbyggere, og har lav oppklaringsprosent.

Synes statsråden at etterforskningskapasiteten i Sør-Vest er tilfredsstillende, eller vil statsråden iverksette tiltak for å styrke Sør-Vest politidistrikt?

Svar:

Regjeringen har prioritert politiet. Politiets budsjett er i denne regjeringsperioden nominelt styrket med 5,4 milliarder kroner.

Som det framgår av de årlige tildelingsbrevene til politiet, har økt etterforskningskapasitet vært et prioritert område de siste årene, og det er bevilget øremerkede midler til dette formålet. For regjeringen er det dessuten viktig å legge til rette for tilstrekkelig kvalitet og rettsikkerhet i etterforskningen og strafforfølgning av straffesakene. Fagledelse fra Den høyere påtalemyndighet, gjennom kompetanseheving, normering og kontroll, er viktige stikord i denne sammenheng. I 2024 ble Den høyere påtalemyndigheten styrket med 43 millioner kroner til dette formålet.

Det er Politidirektoratet som har ansvaret for å fordele midler mellom politidistrikter og andre enheter i tråd med føringene som er gitt av Stortinget og departementet. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar for å fordele midler innenfor politidistriktets budsjett, og prioritere etter lokale forhold og behov.

Politidirektoratet opplyser at det igangsatt et arbeid med å se på årsakene til at flere medarbeidere enn tidligere velger å slutte i etaten og hva som kan gjøres for å bremse utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1466

Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 14. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Vil forsvarsministeren undersøke hvordan påstått gradert informasjon har nådd lokalpolitikere og offentligheten?

av luftoperasjonssenteret og jeg kjenner heller ikke til hvilken gradert rapport dette eventuelt skulle være. Det er derfor ikke naturlig for meg å igangsette nærmere undersøkelser av påstander som fremsettes i media.

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 21.02.25 uttaler fylkesordføreren Sindre Martinsen-Evje at han fra sikre kilder i NATO, bla. Aircom, at forsvarsalliansen ønsker at nytt luftoperasjonssenter i Norge legges til Rygge. NATOs vurderinger og konklusjoner angående lokasjon av nytt luftoperasjonssenter er gradert informasjon.

Svar:

Proessen i NATO om krav til luftoperasjonssenteret er pågående, og NATO vil frem mot sommeren utrede innretningen av luftoperasjonssenteret og en milepælsplan for etableringen. Beslutningen om lokalisering av luftoperasjonssenteret forventes å bli tatt formelt under NATOs forsvarsministtermøte i juni 2025.

I henhold til sikkerhetsloven § 5-4 skal sikkerhetsgradert informasjon bare overlates til personer som har tjenstlig behov og er autorisert for tilgang til slik informasjon. Alle som får tilgang til sikkerhetsgradert informasjon som ledd i arbeidet eller tjenesten for en virksomhet som omfattes av sikkerhetsloven, har taushetsplikt om denne informasjonen.

Som nevnt i mitt svar på spørsmål fra Stortinget nr. 1355 kjenner jeg ikke til at fylkesordføreren er blitt gjort kjent med innholdet i en gradert rapport om lokalisering

SPØRSMÅL NR. 1467**Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 12. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Hva synes justisministeren om at en fylkespolitiker gjengir påstått gradert informasjon i pressen?

BEGRUNNELSE:

I Aftenposten 21.02.25 uttaler fylkesordfører Sindre Martinsen-Evje at han fra sikre kilder i NATO, bla. Aircom, at forsvarsalliansen ønsker at nytt luftoperasjonssenter i Norge legges til Rygge. NATOs vurderinger og konklusjoner angående lokasjon av nytt luftoperasjonssenter er gradert informasjon.

Svar:

Jeg vil besvare spørsmålet på vegne av justis- og beredskapsministeren.

I henhold til sikkerhetsloven § 5-4 skal sikkerhetsgradert informasjon bare overlates til personer som har tjenstlig behov og er autorisert for tilgang til slik informasjon. Alle som får tilgang til sikkerhetsgradert informasjon som ledd i arbeidet eller tjenesten for en virksomhet som omfattes av sikkerhetsloven, har taushetsplikt om denne informasjonen.

Jeg kjenner ikke til at fylkesordføreren er blitt gjort kjent med innholdet i en gradert rapport om lokalisering av luftoperasjonssenteret og jeg kjenner heller ikke til hvilken gradert rapport dette eventuelt skulle være. Det er derfor ikke naturlig for meg å igangsette nærmere undersøkelser av påstander som fremsettes i media. Jeg henviser for øvrig til svar på spørsmål 1466.

SPØRSMÅL NR. 1468**Innlevert 4. mars 2025 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 11. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvordan følger statsråden opp fylkeskommunenes behov for å få dekket merkostnader til utskifting og styrking av bruer med samme konstruksjonsfeil som Tretten bru, og hva gjør departementet for å sikre at fylkeskommunene får den økonomiske støtten som ble lovet i forbindelse med Revidert Nasjonalbudsjett?

BEGRUNNELSE:

Sundbyvegen bru var en fagverksbru i limtre som hadde samme konstruksjonsfeil som Tretten bru i Innlandet. På grunn av denne konstruksjonsfeilen ble broen stengt for trafikk i 2022 og revet i august 2024. Broen knytter sammen Nannestad og Råholt i Eidsvoll kommune og går over E6, en viktig ferdselsåre i regionen. Akershus fylkeskommune har allerede igangsatt prosjekteringen av en ny bro for å sikre nødvendige transportforbindelser i området.

I forbindelse med behandlingen av Revidert Nasjonalbudsjett ba Samferdselsdepartementet Statens vegvesen om å kartlegge fylkeskommunenes merkostnader knyttet til utskifting og styrking av bruer med lignende konstruksjonsfeil. Det ble samtidig lagt opp til at staten skulle dekke de merkostnadene som oppstår for fylkeskommunene som følge av slike feil.

Til tross for dette har Akershus fylkeskommune fortsatt ikke mottatt noen konkret oppfølging eller henvendelse fra Statens vegvesen angående denne saken. Mangelen på oppfølging skaper usikkerhet og kan bidra til forsinkelser i arbeidet med å sikre trygg og effektiv infrastruktur.

Ettersom flere fylkeskommuner trolig står overfor lignende utfordringer, er det avgjørende at regjeringen følger opp sine løfter om økonomisk støtte og klargjør hvordan fylkeskommunene skal forholde seg til denne prosessen.

Svar:

Tretten bru er på fylkesvei 254 og tilhører Innlandet fylkeskommune. I forbindelse med revidert statsbudsjett 2024, jf. Prop 104 S (2023-2024), la regjeringen for Tretten bru opp til å dekke fylkeskommunens fremtidige utgifter til ny permanent bru samt eventuelle gjenstående merutgifter etter brokollapsen i fremtidige budsjetter. Det er Innlandet fylkeskommune som planlegger og bygger ny fylkesveibru. Jeg vil ha dialog med fylkeskommunen om deres planer og budsjettbehov.

Etter at Tretten bru kollapset ble 14 andre fagverksbruer i tre stengt for trafikk. Vegvesenet har ansvaret for oppfølgingen av ti av disse bruene. De fire øvrige trebru-

ene er på fylkesvei og ligger i Akershus, Innlandet og Østfold fylkeskommuner:

- Sundbyvegen bru fv. 1590 i Eidsvoll kommune, Akershus
- Flisa bru fv. 206, Åsnes kommune, Innlandet
- Evenstad bru fv. 2188, Stor-Elvdal kommune, Innlandet
- Bliksland bru fv. 1008, Indre Østfold kommune, Østfold

Det er de respektive fylkeskommunene som selv er ansvarlige for å vurdere tiltak og om bruene skal erstattes. Jeg er opptatt av at det må være dialog mellom staten og fylkeskommunene i denne saken slik at vi sammen kommer fram til gode løsninger for den enkelte bru på fylkesvei. Jeg har derfor gitt Statens vegvesen i oppdrag å innhente nødvendig informasjon fra fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 1469

Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi

Besvart 11. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hva er operativ status for politibåten som skal gi økt sjøberedskap i Asker og Bærum, og kan disse kommunene forvente styrket beredskap i årets båtsesong?

BEGRUNNELSE:

I 2024 opplevde Norge en dramatisk økning i antall drukningsulykker, spesielt mange druknet fra fritidsbåt og under bading, og totalt druknet 20% flere enn i 2023. I revidert Nasjonalbudsjett for 2021 fikk Fremskrittspartiet forhandlet inn 15 millioner til nye politibåter i Lister og Sandvika. Stortingets budsjettvedtak pekte helt konkret på disse lokaliseringene, og det er nå grunn til å be om en status på den operative sjøberedskapen som følge av ekstra midler som ble øremerket i 2021.

Svar:

Politidirektoratet opplyser at den nye politibåten i Asker og Bærum kun tidvis har vært i operativ drift grunnet diverse feil og mangler. Båten skal leveres tilbake til leverandør. Videre oppfølging er til vurdering i politiet.

Når det gjelder beredskapen til sjøs, har politiet flere båter av andre modeller i bruk for å patruljere og respondere på hendelser. Politiet har også gjennomført geografiske omdisponeringer av politibåter for å sikre at

ressursene er optimalt plassert der de trengs mest. I tillegg har de eksisterende samarbeidsavtaler med maritime kapasiteter i andre nødetater, Forsvaret og Redningsselskapet.

Nasjonal handlingsplan for sjøsikkerhet er utarbeidet i et samarbeid mellom Kystverket, Sjøfartsdirektoratet, Fiskeridirektoratet, Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap og politiet. Handlingsplanen er et bidrag i arbeidet med å øke sikkerheten til både fritidsbåtkbrukere og arbeidstakere på sjøen.

SPØRSMÅL NR. 1470**Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 14. mars 2025 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Så vidt jeg kan se, har ikke veteranene fra tjenesten i Etiopia mottatt noen offisiell anerkjennelse fra den norske stat.

Hvordan ser statsråden for seg at en slik anerkjennelse kan gjennomføres?

BEGRUNNELSE:

Statsråden skriver i sitt svar på mitt spørsmål av 20. februar at «Deres innsats fortjener anerkjennelse og respekt.» Det er grunn til å stille spørsmålstegn ved hvilken anerkjennelse og respekt de har fått. Keiseren valgte på sin side å vise sin takknemlighet for jobben offiserene gjorde gjennom en donasjon som ble brukt på krigsinvalidehjemmet på Bæreia.

Oppdraget marineoffiserene tok på seg som følge av at regjeringen valgte å støtte Etiopia, var særdeles upopulært i Marinen. Da offiserene kom tilbake til Norge igjen, opplevde mange av dem å bli møtt på en måte som gjorde at enkelte valgte å avslutte sin militære karriere.

De som stilte opp opplever ikke at de har fått anerkjennelse og respekt, det er nettopp derfor jeg tar dette initiativet ovenfor de gjenlevende.

Statsråden skriver at «Bidraget til oppbyggingen av den keiserlige etiopiske marinen er imidlertid ikke tjeneste som kvalifiserer for tildeling av norske militære dekorasjoner.» Jeg mener de burde være kvalifisert til å motta Sjøforsvarets fortjenstmedalje, slik jeg forstår statuttene.

Det burde også vært mulig å tildele Forsvarets medalje for internasjonal tjeneste.

Det er uansett ikke en stortingsrepresentants oppgave å utforme metode for anerkjennelse. Dette tilligger statsrådets ansvar. Da statuttene for våre ulike medaljer ble skrevet, var det neppe noen som hadde operasjonen i Etiopia i sine tanker. Det er fortsatt en mulighet til å rette opp tidligere feil. Statuttene kan endres dersom det er vilje til stede.

Svar:

Norske kvinner og menn har løst en lang rekke forskjellige militære oppdrag i utlandet siden opprettelsen av FN og NATO etter andre verdenskrig. Deltakelse i internasjonale organisasjoner og bilateralt samarbeid er virkemidler i utøvelsen av norsk utenriks- og forsvarspolitik. De norske marineoffiserene som bidro til oppbyggingen av den etiopiske marinen i årene 1955 til 1965, gjorde dette etter henstilling fra regjeringen. Bidraget til oppbyggingen av den keiserlige etiopiske marinen er imidlertid ikke en tjeneste som møter kriteriene som er satt for tildeling av norske militære dekorasjoner. Dette forringer ikke betydningen av deres innsats. På samme måte som den gangen, er vi i dag avhengige av kvinner og menn med vilje og evne til å løse oppdrag hjemme og ute. Norges deltakelse i internasjonalt forsvarssamarbeid forutsetter dyktige og motiverte mennesker som dem.

SPØRSMÅL NR. 1471**Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Ingjerd Schie Schou****Besvart 12. mars 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Borg Havn er viktig for næringslivet, utvikling av arbeidsplasser og mottak av råvarer. For hver dag som går, fylles seilingsleden inn til havna nå med masser som gjør det vanskeligere for fartøy å komme inn. Fartøy fra Forsvaret

har nylig måttet seile rundt, fordi det ikke er tilstrekkelig dybde til å legge til.

Hva vil statsråden gjøre for å fremskynde mudring av seilingsleden inn til Borg Havn?

Svar:

Jeg er godt kjent med utfordringene i Borg havn, og jeg deler stortingsrepresentantens utålmodighet med å finne løsninger som sikrer god fremkommelighet for sjøtransporten inn til havnen. Gjennomføringen av prosjektet er derfor også prioritert i Nasjonal transportplan 2025-2036.

Borg havn er en av de sentrale trafikkhavnene i Oslofjorden, og det er behov for å utbedre innseilingen av hensyn til sikkerhet og fremkommelighet for de største fartøyene som skal anløpe. Det er videre behov for større manøvreringsareal inne i havnen, og dette gjelder generelt for alle typer skip.

I 2024 gjennomførte Kystverket en anbudskonkurranse, der de mottok to tilbud fra anerkjente aktører. Begge tilbudene hadde en kostnadsramme på over 1 mrd. kroner, som overstiger terskelverdien fastsatt i statens prosjektmodell for gjennomføring av store investerings-prosjekter. Kostnadene for prosjektet utløser dermed krav om ekstern kvalitetssikring. Anbudskonkurransen ble følgelig avlyst og gjennomføringen av prosjektet utsatt.

Stortingsrepresentanten spør om hva jeg vil gjøre for å fremskynde mudring av seilingsleden inn til Borg havn. Prosjektet består av mudring av farled, utdyping av snuplass og etablering av nye seilingsmerker tilpasset dagens standarder. Jeg kan bekrefte at det har blitt vurdert om det er mulig å fremskynde noen av tiltakene i prosjektet, for å redusere ulempene for skip som skal anløpe havnen. Min konklusjon er at dette ikke kan gjøres uten å bryte med kravene fastsatt i statens prosjektmodell. Formålet med statens prosjektmodell og den eksterne kvalitetssikringen er å sikre et godt beslutningsgrunnlag for å unngå feilinvesteringer og holde god kontroll med kostnader og nytteeffektene i planlegging og gjennomføring av prosjektene. På denne måten sikrer vi mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser.

På denne bakgrunn har jeg bedt om at det settes i gang en ekstern kvalitetssikring av prosjektet. Kvalitetssikringen vil bli gjennomført i løpet av sommeren. I etterkant vil regjeringen legge frem et forslag om kostnadsramme for Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1472

Innlevert 3. mars 2025 av stortingsrepresentant Helge Orten

Besvart 12. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kan jeg be om en tabell over gjeldende tollsatser for import fra USA, spesifisert per vareslag med toll, samt en tabell som viser hvilke vareslag som har fått økt toll under Støre-regjeringen, med både tidligere og nye satser?

Svar:

De ordinære tollsatsene ved innførsel fra blant annet USA fremgår av tolltariffen¹. Det er vanlig å dele tolltariffen i landbruksvarer og fisk/industrivarer. Omtalen av landbruksvarer er skrevet i samråd med Landbruks- og matdepartementet.

For fisk og fiskeprodukter er innførselen til Norge tollavgiftsfri.

For industrivarer gjenstår det kun tollavgift på klær og enkelte andre tekstiler som håndklær, duker og gardiner². Tollavgiftssatser er fra 5,6 pst. til 10,7 pst. av tollverdi. Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) utgjorde deklarert tollavgift på innførsel av industrivarer fra USA 6 mill. kroner i 2023.

For landbruksvarer³ er tollbeskyttelsen mer omfattende. De høyeste tollavgiftssatsene er på landbruksvarer som også produseres i Norge, for eksempel storfekjøtt og melkeprodukter. For bearbeidede landbruksvarer, som for eksempel pizza, bakervarer og sjokolade, er tollnivået moderat. Det er tollfrihet for mange landbruksvarer som ikke produseres i Norge, for eksempel sitrusfrukter, bananer, kaffe og ris. Deklarert tollavgift på landbruksvarer fra USA utgjorde ifølge SSB 21,3 mill. kroner i 2023.

¹ Tolltariffen for 2025 ligger her:

<https://cdn.sanity.io/files/wzw1v154/production/6176d6a28910d0ca190fe7b1ca75fa4c2aa9315c.pdf>.

² Klær og tekstiler med gjenværende toll inngår i tolltariffens kapittel 61 og 62, samt posisjonene 63.01, 63.02, 63.03 og 63.09.

³ Landbruksvarer defineres i hovedsak som kapittel 1 til 24 (unntatt fisk og fiskeprodukter) i tolltariffen

For spesielt viktige varer for norsk landbruk, som kjøtt, ost og korn- og kraftfôr, er det egne kvoter som gir rett til tollavgiftsfritak eller reduserte satser. De fleste kvoter fordeles ved auksjon. Videre kan Landbruksdirektoratet ved underskudd av en vare i det norske markedet sette ned tollavgiften for å stimulere til suppleringsimport. Det kan også gis individuelle tollnedsettelse for import av varer som skiller seg vesentlig fra norske varer i bruk og smak, eller ved import av innsatsvarer til produksjon av næringsmidler dersom råvaren ikke konkurrerer med norske landbruksvarer. Fleksibilitet i det norske tollregimet fører til liten import til full toll.

I handelen med landbruksvarer (som definert av WTO) har Norge et betydelig handelsunderskudd med USA. Norge eksporterte for 1,14 mrd. kroner til USA i 2024, og importerte for 3,46 mrd. kroner samme år. Det aller meste av importen fra USA i 2024 var innsatsvarer til fiskefôr (tollfritt). Ellers ble det importert nøtter og mandler (340 mill. kroner), vin (250 mill. kroner), sauser (90 mill. kroner), rosiner (90 mill. kroner) og en del andre bearbeidede jordbruksvarer. Det ble importert biffer og fileter av storfe fra USA for 9 mill. kroner i fjor.

Under regjeringen Støre har tollsatsen blitt endret fra kroner per kg til pst. av verdi på utvalgte grønnsaker, se tabell 1.

Tabell 1. Endring i tollavgiftssatser under regjeringen Støre

Varenr.		Tollavgiftssats	Tollavgiftssats
		Før 2024	fra 2024
07.01	Poteter, friske eller kjølte		
.1000	Settepoteter	1,51 kr/kg	95%
.9011	Nypoteter, i tiden 15. mai - 15. juli	2,17 kr/kg	191%
.9018	Andre poteter enn sette- eller nypoteter, i tiden 15. mai - 15. juli, ikke skrelte/avskallede eller oppdelte	2,17 kr/kg	191%
.9022	Nypoteter, i tiden 1. april - 14. mai	1,12 kr/kg	100%
.9028	Andre poteter enn sette- eller nypoteter, i tiden 16. juli - 14. mai, ikke skrelte/avskallede eller oppdelte	1,12 kr/kg	100%
07.05	Salat (<i>Lactuca sativa</i>) og sikori (<i>Cichorium spp.</i>), frisk eller kjølt.		
.1112	Hel issalat, i tiden 1. mars – 31. mai	16,31 kr/kg	226 %
.1122	Hel issalat, i tiden 1. juni – 30. november	10,95 kr/kg	147 %
07.06	Gulrøtter, neper, rødbeter, havrerøtter, knollselleri, reddiker og liknende spiselige røtter, friske eller kjølte.		
.9010	Knollselleri	7,93 kr/kg	230 %
.9040	Rødbeter	2,56 kr/kg	158 %
07.12	Tørkede grønnsaker, hele, oppdelte, knuste eller pulveriserte, men ikke videre tilberedte.		
.9011	Poteter, tørkede, også oppdelte, ikke videre tilberedte	12,38 kr/kg	209%
.9012	Poteter, tørkede, også knuste eller pulveriserte	12,38 kr/kg	209%
11.05	Mel, pulver, flak, granuler og pelleter av poteter.		
.1000	Poteter, mel og pulver	12,38 kr/kg	209%
.2000	Poteter, flak, granuler og pelleter	12,38 kr/kg	209%
12.14	Kålrot, forbeter, förrøtter, høy, luserne (alfalfa), kløver, esparsett, forkål, lupiner, vikker og liknende förprodukter, også i form av pelleter.		
.9011	Hel kålrot	1,59 kr/kg	288 %

SPØRSMÅL NR. 1473**Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 12. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Når vil regjeringen sørge for at innsigelser for utviklingsprosjekter og byggeprosjekter trekkes der hvor det er vedtatt og igangsatt bygging av renseanlegg?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt skriftlige spørsmål og statsrådens svar: Dokument nr. 15:1364 (2024-2025). Statsråden besvarer ikke der hvorfor regjeringen vil skille på store og små byggeprosjekter. Når det gjelder prosjekter som nå stoppes selv om det er vedtatt bygging av renseanlegg og byggingen er i gang så oppleves det som sterkt urimelig at prosjekter med ferdigstilling etter renseanlegget er på plass allikevel stoppes. I sitt svar til undertegnende skriver statsråden:

“Jeg er i dialog med klima- og miljøministeren om hvordan vi gjennom plan- og bygningsloven og forurensningsloven, på en praktisk og fornuftig måte kan ivareta hensynet til helse og miljø samtidig som vi tar hensyn til behovet for bolig- og næringsutvikling.”

Men all den tid disse innsigelsene gjelder prosjekter som skal ferdigstilles ETTER nytt renseanlegg er på plass er det ikke saklig grunnlag for innsigelse og derfor burde regjeringen trekke disse innsigelsene umiddelbart.

Svar:

Det er statsforvalteren som fremmer innsigelser på miljøområdet etter føringer gitt av Klima- og miljødepartementet. Dersom statsforvalteren og kommunen blir enige om hvordan innsigelsen skal løses, kan statsforvalteren trekke sin innsigelse og kommunen kan vedta planen med juridisk bindende virkning. Innsigelsessaker som ikke blir løst gjennom dialog mellom partene eller meklings hos statsforvalteren, skal sendes til Kommunal- og distriktsdepartementet for endelig avgjørelse.

Jeg er kjent med at flere statsforvaltere har fremmet innsigelse til reguleringsplaner i områder med renseanlegg som ikke oppfyller rensekravene etter forurensningsloven. To saker i Kongsberg kommune ligger på mitt bord. Jeg kan ikke kommentere disse sakene konkret, eller andre pågående saker som kan komme til departementet for avgjørelse.

Jeg er opptatt av at kommunene oppgraderer renseanleggene sine slik at dette ikke begrenser ønsker om lokal utvikling. Jeg er også opptatt av utfordringen kommunene står overfor i perioden fram til avløpsanleggene er oppgradert. Dette har jeg dialog med klima- og miljøministeren om.

SPØRSMÅL NR. 1474**Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Erlend Svandal Bøe****Besvart 12. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Statsministeren har minnet om at EØS-avtalen er kjernen i Norges samarbeid med Europa, og at Norge selvsagt må følge de forpliktelsene vi har som part i avtalen. EFTAs overvåkingsorgan (ESA) har hatt svært kritiske merknader til Helsedepartementets forslag til forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler mv. Justisdepartementets lovavdeling har kommet med lignende kritikk.

Hvordan vil statsråden sørge for at Norge ikke fastsetter en forskrift som ESA mener kan være i strid med EØS-rettslige forpliktelser?

BEGRUNNELSE:

ESA har påpekt at det er en svakhet at departementet ikke har dokumentert at formålet med å beskytte barn mot uønsket reklame for usunn mat og drikke kan nås på mindre inngripende måter, mer konkret om det mulig å styrke den eksisterende selvreguleringsordningen Mat-

bransjens faglige utvalg, slik regjeringen la opp til i Folkehelsemeldingen, men ikke har gjort.

ESA mener spesielt at aldersgrensen på 18 år er problematisk sett opp mot prinsippet om forholdsmessighet i EØS-avtalen. Lovavdelingen har også bemerket at den praktiske effekten av aldersgrensen kan føre til et de facto totalforbud mot markedsføring.

ESA har også pekt på at forskriftsutkastet inneholder mye rettslig usikkerhet, spesielt knyttet til definisjoner som “markedsføring rettet mot barn” og forbudet mot markedsføring “som oppfordrer voksne til å kjøpe produkt til barn” m.v. Videre har ESA understreket at forskriften kan utgjøre en restriksjon på fri varabevegelse innenfor EØS, og regjeringen er bedt om å klargjøre at forskriften ikke gjelder for tjenesteytere regulert av direktivet om audiovisuelle medietjenester og e-handelsdirektivet. ESA har også uttrykt bekymring for at regjeringen ikke i tilstrekkelig grad har vurdert forskriftens konsekvenser for samhandelen innenfor EØS, eller om mindre inngripende tiltak kan oppnå samme mål.

Svar:

Å begrense markedsføring av usunn mat og drikke overfor barn, er noe både regjeringen og et flertall i Stortinget er opptatt av å gjøre noe med. Vi har derfor hatt et forslag til regelverk på høring. I høringen ble forskriften vurdert å kunne være et handelshindrende tiltak, som kan rettferdiggjøres innenfor rammene av EØS-retten. Det ble også vurdert om mindre inngripende tiltak kan oppnå samme mål.

Jeg er ikke enig med representanten i at ESA har hatt «svært kritiske merknader» til forslaget. ESA har i sin uttalelse etterlyst noen presiseringer og stilt spørsmål ved noen av vurderingene som departementet har gjort. Dette er helt vanlig prosedyre ved denne typen forslag. Departementet jobber nå med å følge opp innspillene. Det har også kommet andre innspill i høringsrunden som kan medføre behov for justeringer i forskriften. Jeg kan forsikre representanten om at den endelige forskriften vil holde seg godt innenfor EØS-rettens skranker.

SPØRSMÅL NR. 1475

Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 13. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren forklare korleis eit tenkt forbud mot varsling av veiforhold og kontrollar skal kunne foregå i praksis, kva politiressurser ein trenger til dette, og ikkje minst kvifor politiet ikkje er meir synleg ute i trafikkbildet?

GRUNNGJEVING:

Politiet bør ha ei viktig rolle i trafikken for å forebygge farlige situasjoner, og vere synleg i trafikkbildet som også virker forbyggende.

Politiet varslar alle sine større trafikkontroll kampanjar i god tid og kvar desse er, sjølv sagt for å kunne forebygge samt virke preventivt. Det same gjelder sjølv sagt kontrollør med fotoboksar og strekningsmåling som ALL-TID skal varslast.

No foreslår regjeringa å forby varsling av vegforhold inkludert kontrollar, og har tenkt å bøtelegge dette med heile 10 200 kr.

Korleis ein har tenkt å håndheve dette er for mange svært uforståeleg, då det pr i dag er mange ulike trafik-

kvarslingssystem, slik som Safedrive, Google map samt mange ulike apper. Korleis politiet har tenkt å kunne håndheve eit slikt forbud, vil uansett legg beslag på betydelige politiressurser som sårt trengs brukt på verkeleg reell kriminalitet.

Svar:

Eg må igjen presisere at det ikkje er lagt fram forslag om å forby varsling av til dømes veg- eller trafikkforhold, dyr eller andre hindringar i vegen. Representanten fekk svar på dette i spørjetimen, og det er difor underleg at representanten gjentek denne påstanden. Slike varslingar kan vere positivt for trafikktryggleiken, og skal sjølv sagt framleis vere tillate. Framlegget som er sendt på høyring, gjeld berre forbod mot varsling av politiet og Statens vegvesen sine kontrollar langs veg.

Føremålet med framlegget er å bidra til at dei ressursane som politiet brukar til kontroll bidreg effektivt til auka trafikktryggleik ved å oppdage og reagere mot trafikkfarleg åtferd på vegane våre.

Viss trafikantane veit kvar og når politiet er til ein kvar tid, tilpassar dei åtferda på desse punkta, men kan køyre med høg vissheit om at dei ikkje blir kontrollert andre stader. Slik varsling er openbart sær nyttig informasjon for til dømes dei som køyrer ruspåverka eller utan respekt for fartsgrensene, og dei som utfører anna kriminalitet og då forflyttar seg i bil.

Eg ser ikkje at det er ein fordel eller ein god ting for samfunnet vårt å tillate at dei som ikkje følger lover og reglar, og slik set andre og seg sjølv i fare, skal kunne gjera dette utan risiko for å bli oppdaga.

Umelde trafikkontrollar er sær viktige for at politiets kontrollverksemd effektivt kan bidra til å førebyggje trafikkuulykker og nedkjempe farleg trafikal åtferd. Utstyr som kan gjere det lett å unndra seg kontroll ved å få varsel om kontrollar, undergrev denne verksemda, gjer dårleg ressursutnytting og set både førarar som bruker dette, og andre trafikantar i fare.

Eg vil presisere at sjølv om politiet i einskilde høve informerer til dømes om auka generell kontrollaktivitet i visse større områder eller visse periodar, så varslar dei sjølvsagt ikkje i detalj om eksakt kvar og når dei gjennomfører kontrollar.

Det er viktig å ta inn over seg at fartslovbrot er medverkande årsak til om lag kvar tredje dødsulukke på vegane våre, og at rus er medverkande årsak til om lag kvar fjerde dødsulukke i trafikken. Dette er betydelege trafikksikkerheitsutfordringar.

Det vert køyrd om lag 140 000 turar med ruspåverka førar dagleg i Noreg. Det vil seie at nordmenn køyrer fem gangar rundt ekvator kvar dag påverka av alkohol eller anna rusmiddel. Politiet testar difor rutinemessig for rus i trafikkontrollane. Da er det sjølvsagt særleg viktig at vi ikkje har varslingstenester som gjer det mogleg for personar som køyrer i rusa tilstand å unndra seg kontroll.

Dei fleste trafikantane i Noreg er lovlydige – og eg legg til grunn at dei fleste vil innrette seg etter eit eventuelt forbod. Politiet vil kunne gjennomføre kontroll av dette forbodet i samband med alminnelege kontrollar, og dei vil relativt enkelt kunne sjå om det er installert utstyr som kan varsle om kontrollar i en bil som blir stoppa for kontroll. For å effektivisere oppfølginga av forbodet er det foreslått at politiet skal kunne gje forenkla førelegg til førar der slikt lovbrøt blir avdekt ved kontroll langs veg. Størrelsen er foreslått til 10 200 kroner, som er på nivå med bøtenivået for brot på gjeldande forbod mot utstyr som forstyrrar kontrollane. Eit forbod mot å tilby tenestene vil politiet kunne fylgje opp direkte overfor aktuelle tenestetilbydar. Dette vil vere få aktørar og er foreslått følgd opp i politiet sin ordinære straffesaksoppfølging.

Tiltaket vil samla sett bidra til at dei ressursane politiet bruker til trafikkontroll blir brukt meir effektivt. Eg viser elles til at regjeringa i NTP har varsla forsterka innsats innanfor kontroll og handheving i trafikktryggleiksarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1476

Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 12. mars 2025 av kommunal- og distriktsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Kan jeg be om en tabell med tallene bak figur 8.4 A i Kommuneproposisjonen 2025, der tallene er delt opp for hhv. kommunene samlet og fylkeskommunene samlet?

Svar:

Tabell 1 viser tallene bak figur 8.4 A i Kommuneproposisjonen 2025:

Tabell 1

	Pensjonspremier	Årets netto pensjonskostnad	Sum pensjonskostnad inkl amortisering	Årets premieavvik	Amortisering av premieavvik	Akkumulert premieavvik
2002	13,2	11,4	11,4	1,8		2,0
2003	14,1	12,2	12,3	1,9	0,2	4,0
2004	14,3	12,0	12,4	2,2	0,3	6,1
2005	12,7	12,2	12,8	0,5	0,6	6,0
2006	15,1	12,6	13,2	2,4	0,6	8,5
2007	16,8	13,5	14,2	3,2	0,7	11,6
2008	20,2	15,1	16,2	5,1	1,1	16,0
2009	20,7	16,8	18,2	3,9	1,4	18,9
2010	22,2	17,1	18,8	5,1	1,6	22,7
2011	21,5	19,0	21,2	2,5	2,2	23,2
2012	27,8	21,0	23,3	6,7	2,2	28,1
2013	26,0	23,2	26,4	2,8	3,2	28,0
2014	31,6	25,0	27,8	6,6	2,9	32,7
2015	24,9	23,0	27,1	2,0	4,1	29,6
2016	28,2	24,1	28,2	4,0	4,1	29,5
2017	28,1	24,6	29,3	3,6	4,7	28,2
2018	31,9	25,1	30,2	6,7	5,0	30,2
2019	33,0	25,4	31,5	7,6	6,1	31,8
2020	27,3	22,5	29,6	4,8	7,1	29,5
2021	35,8	22,2	29,6	13,6	7,4	36,6
2022	36,0	23,1	31,9	12,9	8,8	41,8
2023	54,5	24,3	33,3	30,2	9,0	66,0

*Tall i mrd kr

Tabell 2 og 3 viser tallene fordelt på hhv kommuner (k) og fylkeskommuner (fk):

Tabell 2

	Pensions-			Årets netto			Sum		
	premier	k	fk	pensions-	k	fk	pensionskostnad	k	fk
				kostnad			inkl amortisering		
2002	13,2	11,6	1,6	11,4	10,0	1,4	11,4	10,0	1,4
2003	14,1	12,2	1,9	12,2	10,5	1,7	12,3	10,7	1,7
2004	14,3	12,6	1,7	12,0	10,6	1,5	12,4	10,9	1,5
2005	12,7	11,1	1,6	12,2	10,6	1,6	12,8	11,2	1,6
2006	15,1	13,3	1,8	12,6	11,2	1,5	13,2	11,7	1,5
2007	16,8	14,8	1,9	13,5	11,8	1,7	14,2	12,4	1,8
2008	20,2	18,1	2,1	15,1	13,4	1,7	16,2	14,4	1,8
2009	20,7	18,4	2,3	16,8	14,9	1,9	18,2	16,2	2,0
2010	22,2	19,7	2,5	17,1	15,2	1,9	18,8	16,6	2,1
2011	21,5	18,9	2,7	19,0	16,8	2,3	21,2	18,7	2,5
2012	27,8	24,6	3,2	21,0	18,5	2,5	23,3	20,5	2,7
2013	26,0	22,8	3,2	23,2	20,5	2,7	26,4	23,3	3,1
2014	31,6	27,9	3,7	25,0	22,1	2,8	27,8	24,6	3,2
2015	24,9	21,8	3,1	23,0	20,5	2,5	27,1	24,1	3,0
2016	28,2	24,9	3,3	24,1	21,4	2,8	28,2	24,9	3,4
2017	28,1	25,3	2,8	24,6	22,0	2,6	29,3	26,1	3,2
2018	31,9	28,6	3,3	25,1	22,3	2,9	30,2	26,7	3,5
2019	33,0	29,3	3,7	25,4	22,6	2,8	31,5	28,0	3,5
2020	27,3	24,8	2,5	22,5	20,4	2,1	29,6	26,7	2,9
2021	35,8	32,5	3,3	22,2	19,8	2,4	29,6	26,4	3,2
2022	36,0	33,1	3,0	23,1	20,6	2,4	31,9	28,5	3,3
2023	54,5	49,6	4,9	24,3	21,9	2,4	33,3	30,3	3,0

Tabell 3

	Årets pre- mieavvik ekskl aga	k	fk	Amortisering av premieavvik ekskl aga			Akkumulert pre- mieavvik inkl aga		
					k	fk		k	fk
2002	1,8	1,6	0,2				2,0	1,8	0,2
2003	1,9	1,7	0,2	0,2	0,2	0,0	4,0	3,7	0,3
2004	2,2	2,0	0,2	0,3	0,3	0,0	6,1	5,4	0,7
2005	0,5	0,5	0,0	0,6	0,6	0,0	6,0	5,4	0,6
2006	2,4	2,1	0,3	0,6	0,5	0,0	8,5	7,5	1,0
2007	3,2	3,0	0,2	0,7	0,6	0,1	11,6	10,5	1,1
2008	5,1	4,9	0,2	1,1	1,0	0,1	16,0	14,6	1,4
2009	3,9	3,5	0,4	1,4	1,3	0,1	18,9	17,1	1,8
2010	5,1	4,5	0,6	1,6	1,4	0,2	22,7	20,3	2,4
2011	2,5	2,1	0,3	2,2	1,9	0,2	23,2	20,8	2,4
2012	6,7	6,1	0,7	2,2	2,0	0,2	28,1	25,1	2,9
2013	2,8	2,3	0,5	3,2	2,8	0,4	28,0	24,9	3,1
2014	6,6	5,7	0,9	2,9	2,5	0,4	32,7	29,0	3,7
2015	2,0	1,3	0,6	4,1	3,6	0,5	29,6	25,9	3,8
2016	4,0	3,5	0,5	4,1	3,5	0,6	29,5	25,8	3,7
2017	3,6	3,3	0,3	4,7	4,1	0,6	28,2	25,0	3,3
2018	6,7	6,3	0,4	5,0	4,4	0,6	30,2	27,2	3,0
2019	7,6	6,8	0,8	6,1	5,4	0,7	31,8	28,6	3,2
2020	4,8	4,4	0,4	7,1	6,3	0,8	29,5	26,7	2,8
2021	13,6	12,7	0,9	7,4	6,6	0,8	36,6	33,7	3,0
2022	12,9	12,4	0,5	8,8	7,9	0,9	41,8	39,2	2,6
2023	30,2	27,7	2,4	9,0	8,4	0,6	66,0	61,4	4,6

SPØRSMÅL NR. 1477**Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 14. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Tillit til helse- og omsorgstjenester er avgjørende. Frosta-saken er et tragisk eksempel på tillitsbrudd. Når omfanget av denne saken nå er kjent, kan det reises spørsmål om hvorvidt varsler har blitt tatt tilstrekkelig alvorlig.

Hvordan vil statsråden sikre at varsler om kritikkverdige forhold i helse- og omsorgstjenestene blir fulgt opp på en måte som gjenoppretter tilliten og forhindrer lignende hendelser i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Frosta-saken er en dypt tragisk sak som involverer flere instanser, blant annet påtalemyndigheten, statsforvalteren, fylkeslegen, sakkyndige og kommuneadministrasjonen. Den aktuelle legen, som nå står tiltalt for alvorlige overgrep mot rundt 100 pasienter, har erkjent flere av forholdene, inkludert en rekke voldtekter.

Saken reiser alvorlige spørsmål om hvordan varsler om overgrep blir håndtert i offentlige instanser. Allerede for 18 år siden kom det første varselet mot legen, og siden den gang har det kommet flere bekymringsmeldinger. Likevel har ikke systemet klart å forhindre at overgrepene fortsatte.

For å sikre tilliten til helse- og omsorgstjenestene er det viktig å lære av denne saken og vurdere om dagens systemer for varsling og tilsyn fungerer godt nok. Det er derfor relevant å spørre hvilke tiltak som kan bidra til å styrke oppfølgingen av varsler og forebygge lignende hendelser i fremtiden.

Svar:

Jeg vil understreke at saker som dette gjør dypt inntrykk. Tillit er grunnlaget for all helsehjelp. Helsepersonell forvalter stor tillit og derfor er det svært ødeleggende når helsepersonell trår over grenser og misbruker den tilliten de er gitt av samfunnet, blant annet gjennom den offentlige autorisasjonsordningen. Det er viktig med tydelige sanksjoner og konsekvenser når det skjer. Regjeringen tar disse utfordringene på største alvor, og jeg har dyp medfølelse med ofrene i Frosta-saken.

Jeg viser til at Stortinget ved behandlingen av Prop. L (2023-2024) i juni 2024, enstemmig har sluttet seg til regjeringens forslag om lovendringer som åpner for at Helsetilsynet kan gi strengere administrative reaksjoner overfor helsepersonell som utgjør en alvorlig fare for pasient- og brukersikkerheten eller som alvorlig svekker tilliten til helse- og omsorgstjenesten. Lovendringene følger opp anbefalinger fra Pasientovergrepsutvalgets rapport og ble satt i kraft 1. januar 2025. I de alvorligste sakene kan helsepersonell som fortsetter å utøve yrket selv om de ikke lenger har autorisasjon, bli ilagt et forbud mot å yte helsehjelp og dermed i praksis bli utestengt fra kontakt med pasienter. Brudd på forbudet kan følges opp med tvangsmulkt. Disse reaksjonene kommer i tillegg til eventuell straff og dom på rettighetstap, som i praksis vil innebære et yrkesforbud.

Med bakgrunn i Frosta-saken har Helsetilsynet i en internrapport fra 14. oktober 2024 evaluert sin egen og statsforvalternes saksbehandling i tilsynssaker der helsepersonell har hatt en seksuell relasjon til pasient eller utført grenseoverskridende seksuelle handlinger. Helsetilsynet peker i rapporten på flere svakheter ved sin egen behandling av varslene mot kommuneoverlegen i Frosta-saken.

Blant annet mener tilsynet at de burde ha anmeldt legen til politiet på et tidligere tidspunkt og at det ikke var tilstrekkelig kontakt med pasienter, brukere og pårørende. Et av de viktigste læringspunktene i rapporten er at det bør undersøkes om en tilsynssak på bakgrunn av varsel fra én pasient, kan berøre flere pasienter. Helsetilsynet kommer i rapporten også med flere anbefalinger til virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten, blant annet om at intime undersøkelser bør organiseres slik at det i praksis legges til rette for at pasienten kan ha noen med seg og at helsepersonellet har en assistent til stede.

Helsetilsynet har iverksatt en rekke forbedringstiltak når det gjelder oppfølging av saker knyttet til overgrep mot pasienter. Tilsynet har gjort endringer i saksbehandlingsveilederen til statsforvalterne som gir klarere føringer for oppfølging av slike saker. Blant annet gir statsforvalterne tidlig tilbud om møter med pasienter, brukere og pårørende. Helsetilsynet prioriterer alvorlige saker høyt for å sikre rask fremdrift, og anmelder helsepersonell til politiet mer systematisk enn tidligere. Dette gjelder uavhengig av hvilken varslingskanal eller informasjonsskilde som sakene stammer fra. Tilsynet har sammen med statsforvalterne etablert en mer samordnet praksis for samarbeid med politiet. Samtidig må det tas høyde for at tilsyn må samordnes med eventuell politietterforskning. Helsetilsynet gjør også mer systematiske og rutinemessige vurderinger av suspensjon av autorisasjon mens tilsynssak er under behandling.

På bakgrunn av tilsynsmyndighetenes behov for bedre digitale verktøy og prosesser, har Stortinget i statsbudsjettet for 2025 bevilget midler til utvikling av et nytt, felles fagsystem og dataplattform for Helsetilsynet og statsforvalterne. Dette vil gjøre det lettere med informasjonsdeling mellom overordnet og regional tilsynsmyndighet, samt gi muligheter for søk mellom fylker i saker som gjelder grenseoverskridende adferd overfor pasienter.

Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) har utgitt en rapport 27. november 2024, med utgangspunkt i Frosta-saken og en sak fra en annen kommune. Rapporten omhandler undersøkelse av hvordan varsler om grenseoverskridende handlinger har blitt fulgt opp av kommunene, statsforvalter og Helsetilsynet. Ukom kommer med anbefalinger knyttet til behov for økt pasientsikkerhet ved intime undersøkelser, bedre ivaretagelse av varslere, samt raskere og mer effektiv saksbehandling hos tilsynsmyndighetene. Ukom peker også på behov for kompetanseheving og veiledning av helsepersonell og faglig støtteverktøy. Ukom råder Helse- og omsorgsdepartementet til å ta initiativ til utvikling av et faglig støtteverktøy for helse- og omsorgstjenesten til hjelp i arbeidet med å forebygge og avverge at pasienter og brukere kan bli utsatt for grenseoverskridende seksualisert atferd. Videre anbefaler Ukom at departementet via RETHOS-programgruppene for de enkelte helse- og so-

sialfagutdanningene, inkluderer tema om rollesammenblanding og grenseoverskridende atferd i retningslinjene. I tillegg anbefaler Ukom at departementet vurderer en ordning for hvordan den som varsler kan få dekket reisekostnader mv. knyttet til møter med tilsynsmyndighetene. Departementet vil vurdere hvordan disse anbefalingene bør følges opp.

Jeg har særlig merket meg at Ukom i sin rapport peker på at det er svært belastende for pasienter å varsle om slike saker og at de ikke alltid mottar nødvendig støtte og oppfølging. Ukom anbefaler i likhet med Helsetilsynet at tilsynsmyndigheten tilbyr den som varsler om grenseoverskridende atferd hos helsepersonell, et møte ved oppstart av saksbehandlingen. Dette kan bidra til at den utsatte blir bedre ivaretatt, og at varselet blir godt opplyst. Videre anbefaler Ukom at tilsynsmyndigheten har oversikt over aktuelle hjelpetilbud for ivaretagelse av overgrepssatte, og en rutine for å gi informasjon om dette til den som varsler. Det er alt lagt inn i oppdatert rutine fra Helsetilsynet at det under møte med den som varsler, tas opp spørsmålet om behov for hjelp. I likhet med Helsetilsynet, anbefaler også Ukom at virksomhetene har ekstra personell til stede ved intime undersøkelser dersom pasienten ønsker det.

Jeg har stor forståelse for at det kan være vanskelig for pasienter som har vært utsatt for overgrep fra helsepersonell, å ha tillit til helse- og omsorgstjenesten. Mange vil ha behov for helsehjelp i etterkant og videre i livet, både på grunn av overgrepet og av andre grunner. Derfor er det viktig å gjenopprette tilliten. Helsetilsynet har etablert rutiner hvor tilsynet tilbyr en tidlig samtale med de som varsler om alvorlige hendelser, tar opp spørsmål om behov for hjelp og gir informasjon til pasienten når saken er ferdigbehandlet. Kommunene skal ha gode rutiner for krisehåndtering og være rigget for å håndtere alvorlige hendelser. Ved kriser er det anbefalt at kommunene har en proaktiv tilnærming til psykososial oppfølging av berørte. Det innebærer at kommunene aktivt bør henvende seg til de berørte i en tidlig fase.

Jeg er enig med representanten Ulstein i at oppfølging av varsler må bli bedre. Varsler om helsepersonell som begår overgrep og utviser annen grenseoverskridende atferd overfor pasienter, skal primært håndteres som en tilsynssak med oversendelse fra statsforvalterne til Helsetilsynet for vurdering av reaksjoner overfor det aktuelle helsepersonellet, samt politianmeldelse.

SPØRSMÅL NR. 1478

Innlevert 5. mars 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 10. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden sikre svindelofres rettssikkerhet og prioritere ID-tyveri som saksområde i rettshjelpsordningen?

BEGRUNNELSE:

I spørretime 19.02.25 uttalte statsråden at andre deloppfølging av rettshjelpsutvalgets utredning, NOU 2020: 5 «Likhet for loven – Lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven)», er planlagt å fremmes før sommeren. ID-tyveri og bedrageri utgjør et stadig økende samfunnsproblem. Fra 2013 til 2022 økte antall bedragerianmeldelser med nesten 60 prosent, og Økokrim sin trusselvurdering for 2024 viser til en ytterligere økning på 13 prosent fra 2022 til 2023. Aktører på feltet erfarer at politiets oppfølging av anmeldelsen og etterforskning har stor betydning for håndteringen av de sivile kravene som oppstår som følge av svindelen. Likevel har politiet de siste fem årene

henlagt i snitt 62 prosent av saker om økonomisk kriminalitet.

I saker som ikke blir etterforsket vil svindelofferet ha vanskeligheter med å bli trodd av kreditorer. Ofrene står derfor i dag uten et effektivt vern mot de økonomiske påkjenningene av svindel. Oppfatningen av at rettshjelpsbehovet ville reduseres når rettsstilstanden ble mer avklart, var en del av begrunnelsen for at rettshjelpsutvalget ikke gikk inn for å prioritere saker om ID-misbruk i ny rettshjelpslov. Svindlere er imidlertid raske til å ta i bruk ny teknologi og utnytte digitale sårbarheter på måter som lovgiver ikke alltid kan forutse.

Det oppstår ofte nye og kompliserte problemstillinger i sakene, som det tar for lang tid å få avklart i rettsinstansene. Svindelvernet i finansavtaleloven er et komplisert regelverk, som er vanskelig å kjenne til og navigere i for forbrukere. Sakenes omfang sammenholdt med det

komplekse regelverket, medfører at de utsatte er avhengige av rettshjelp for å kunne ivareta sine rettigheter.

Svar:

Som representanten er kjent med, så arbeides det nå i departementet med andre deloppfølging av NOU 2020: 5 Likhet for loven – lov om støtte til rettshjelp (rettshjelpsloven). Det er riktig at Rettshjelpsutvalgets flertall vurderte saker om bestridelse av krav etter identitetstyveri, men kom til at disse ikke bør prioriteres i rettshjelpsloven. Ut-

valgets forslag og vurderinger av hvilke sakstyper som bør være prioriterte i rettshjelpsloven, behandles i en egen proposisjon som jeg tar sikte på å legge frem for Stortinget før sommeren 2025. For øvrig viser jeg til at det allerede i dag kan være aktuelt å innvilge fri rettshjelp i disse sakene etter de skjønnsmessige unntaksreglene i rettshjelpsloven § 11 tredje ledd og § 16 tredje ledd. Jeg viser også til at finansavtaleloven styrker forbrukerens vern ved misbruk av elektronisk signatur i forbindelse med finansavtaler.

SPØRSMÅL NR. 1479

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Kjerstin Wøyen Funderud

Besvart 14. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til samferdselsministerens svar av 3. mars 2025 om at overgangsbruer for kommunal vei over jernbanen er kommunal eiendom og et kommunalt ansvar å vedlikeholde.

Hvilke bruer gjelder dette, og hvilke kommuner er etter Bane Nors oppfatning ansvarlige for disse?

Svar:

Bane NOR har pt. kartlagt 199 overgangsbruer over jernbane som har en vegreferanse som er kommunal iht Nasjonal vegdatabank. Vedlagt følger en liste over disse bruene og i hvilke kommuner de befinner seg.

Vedlegg:

Objekt	Navn_Nr	Bane_beskrivelse	Km	kom-munenavn	fylkesnavn	vegtype
KU-BRU-003265	OG SAGEBAKKEN, STRAI	B08 - Sørlandsbanen	358	Kristiansand	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-004660	OG Åsveien Vennesla	B08 - Sørlandsbanen	351,385	Vennesla	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003237	OG SKOLEVEGEN	B08 - Sørlandsbanen	347,626	Vennesla	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003236	OG GRANLIVEGEN VED MÅNEGLYTT	B08 - Sørlandsbanen	346,88	Vennesla	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003200	OG VED HEREOFSS STAS	B08 - Sørlandsbanen	305,728	Birkenes	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003167	OG BYGDEVEI VED DALA	B08 - Sørlandsbanen	258,45	Vegårshei	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003144	OG FOR BYGDEVEI	B08 - Sørlandsbanen	235,823	Gjerstad	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003432	Overgang, vei til Nedre Messel	B17 - Arendalsbanen	306,452	Froland	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003431	OG BLAKSTAD	B17 - Arendalsbanen	304,78	Froland	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-003427	OG HURVENES	B17 - Arendalsbanen	301,218	Froland	Agder	Kommunal veg
KU-BRU-000414	Overgangsbru Gjølstad	B01 - Østfoldbanen vestre linje	45,83	Vestby	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000410	Overgangsbru Rødshagen	B01 - Østfoldbanen vestre linje	41,178	Vestby	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000406	Overgangsbru Tveter	B01 - Østfoldbanen vestre linje	35,639	Vestby	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000365	Overgangsbru herreds	B01 - Østfoldbanen vestre linje	18,041	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000358	Overgangsbru med tra	B01 - Østfoldbanen vestre linje	15,854	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg

KU-BRU-000344	Overgangsbru sykkelv	B01 - Østfoldbanen vestre linje	12,729	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000343	Overgangsbru fylkesv	B01 - Østfoldbanen vestre linje	12,724	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000342	Overgangsbru gårdsve	B01 - Østfoldbanen vestre linje	12,486	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000341	Overgangsbru Lihesth	B01 - Østfoldbanen vestre linje	12,008	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000340	Overgangsbru Rosenho	B01 - Østfoldbanen vestre linje	11,475	Nordre Follo	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-004956	Overgangsbru Husmo	B03 - Kongsvingerbanen	62,078	Nes	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000775	Overgangsbru v/Grind	B11 - Roa-Hønefossbanen	66,13	Lunner	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000052	Overg. bru Nordahl Griegsvei	B19 - Hovedbanen	15,6	Lørenskog	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000061	Gangvegbru nr. 2 Sagdalen	B19 - Hovedbanen	19,28	Lillestrøm	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-004325	Overgang Engerveien	B19 - Hovedbanen	26,71	Lillestrøm	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000095	Overgangsbru herreds	B19 - Hovedbanen	65,632	Eidsvoll	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-004326	Overgang Farseggen	B19 - Hovedbanen	26,335	Lillestrøm	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-004077	G/S Slependsen K81	B20 - Drammenbanen	15,579	Bærum	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002334	OG Trapp Strand	B20 - Drammenbanen	9,706	Bærum	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002363	OG Brualand	B20 - Drammenbanen	16,963	Asker	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-000149	Isakveien	B23 - Gardermobanen	22,712	Lillestrøm	Akershus	Kommunal veg

KU-BRU-000118	Og. for vei Åråsen	B23 - Gardermobanen	23,53	Lillestrøm	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002427	OG Grini.(Poverud)	B24 - Spikkestadbanen	35,403	Asker	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002418	OG Bondivann	B24 - Spikkestadbanen	25,395	Asker	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002356	OG.bru Jong K75	B30 - Askerbanen	15,346	Bærum	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002331	OG MARSTRANDERVEIEN	B30 - Askerbanen	8,257	Bærum	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002383	Vegbru o.tunnelporta	B30 - Askerbanen	24,513	Asker	Akershus	Kommunal veg
KU-BRU-002821	Og. ved Ringen. Fv	B07 - Bergensbanen	90,83	Ringerike	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002840	OG bygdevei ved Nikk	B07 - Bergensbanen	104,259	Ringerike	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002899	Og. ved tunnel ved B	B07 - Bergensbanen	170,94	Nesbyen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002911	Og.over Nesbyen stas	B07 - Bergensbanen	185,4	Nesbyen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-003622	Ål	B07 - Bergensbanen	227,935	Ål	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-003620	Og.for veg til Nes k	B07 - Bergensbanen	226,279	Ål	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-004296	Øyo gangbru	B07 - Bergensbanen	250,8783	Hol	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002752	OG Gomsrud	B08 - Sørlandsbanen	95,835	Kongsberg	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002766	OG GRIEGSGT SANDSVÆR	B08 - Sørlandsbanen	101,91	Kongsberg	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002764	OG HOVSBAKKEN. KONGSB	B08 - Sørlandsbanen	101,35	Kongsberg	Buskerud	Kommunal veg

KU-BRU-002763	OG BERGSBAKKEN. KONGS	B08 - Sørlandsbanen	101,061	Kongsberg	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002738	OG BYGDEVEI. KREKLIN	B08 - Sørlandsbanen	85,807	Øvre Eiker	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002643	OG GÅRDSVEG. PUKERUD	B08 - Sørlandsbanen	57,252	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002651	OG RV. 283. MJØNDALE	B08 - Sørlandsbanen	64,283	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002655	OG E76. LOEBRUA	B08 - Sørlandsbanen	68,01	Øvre Eiker	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002442	OG FJELLSBYEN	B09 - Vestfoldbanen	56,48	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002438	OG. AUSTAD FV.22	B09 - Vestfoldbanen	55,174	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002434	OG KONNERUDGATA FV.	B09 - Vestfoldbanen	54,099	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002433	OG FOTGJ.. KONNERUDG	B09 - Vestfoldbanen	54,093	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002673	OG GEITHUS ST. FYLKE	B12 - Randsfjordbanen	91,291	Modum	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002674	OG BYGDEVEI. GEITHUS	B12 - Randsfjordbanen	91,733	Modum	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002677	OG RV.35. VIKERSUND	B12 - Randsfjordbanen	96,452	Modum	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002693	OG TOLPINRUD. RINGVE	B12 - Randsfjordbanen	122,617	Ringerike	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002404	OG SUNDHAUGEN	B20 - Drammenbanen	53,829	Drammen	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002393	OG LIERSTRANDA.BRAKE	B20 - Drammenbanen	50,26	Lier	Buskerud	Kommunal veg
KU-BRU-002392	OG LIERSTRANDA.BRAKE	B20 - Drammenbanen	50,26	Lier	Buskerud	Kommunal veg

KU-BRU-000845	Overgangsbru fylkesv	B02 - Dovrebanen	101,146	Stange	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-000853	Overgangsbru fylkesv	B02 - Dovrebanen	111,4787	Stange	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-000880	Overgangsbru privatv. v/ Hamar Kornsilø	B02 - Dovrebanen	129,0782	Hamar	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-004725	Overgangsbru gående Moelv	B02 - Dovrebanen	156,28	Ringsaker	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-000941	Overgangsbru, Løkkeg	B02 - Dovrebanen	184,724	Lillehammer	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-003831	Overgangsbru Nyhusom	B02 - Dovrebanen	297,928	Sel	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-004870	Espenbru	B02 - Dovrebanen	125,653	Hamar	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-001195	Overgangsbru Stange kommune	B04 - Rørosbanen	137,783	Stange	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-004026	Vegbru,Hamar kommune.	B04 - Rørosbanen	128,22	Hamar	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-003838	Rena st.Gang og sykkelbru. Fylket	B04 - Rørosbanen	190,28	Åmot	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-003839	Granlund ,Rena	B04 - Rørosbanen	190,8	Åmot	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-003840	Rv.3 ved Vik	B04 - Rørosbanen	192,14	Åmot	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-004008	Overgangsbru v/ Sand	B06 - Gjøvikbanen	72,702	Gran	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-000734	Overgangsbru for går	B06 - Gjøvikbanen	80,563	Gran	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-001104	Overgangsbru Riise	B14 - Raumabanen	372,59	Lesja	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-000241	Overgangsbru v/ Pell	B15 - Solørbanen	132,185	Grue	Innlandet	Kommunal veg

KU-BRU-000246	Overgangsbru privatv	B15 - Solørbanen	140,59	Grue	Innlandet	Kommunal veg
KU-BRU-001173	Overgangsbru	B14 - Raumabanen	452,57	Rauma	Møre og Romsdal	Kommunal veg
KU-BRU-001181	Overgangsbru	B14 - Raumabanen	456,977	Rauma	Møre og Romsdal	Kommunal veg
KU-BRU-002048	km.377Overg.bru Laksforsmo	B05 - Nordlandsbanen	377,52	Grane	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002065	vei til Halsøy	B05 - Nordlandsbanen	407,917	Vefsn	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002096	OB-Svarttjønli	B05 - Nordlandsbanen	443,944	Vefsn	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002114	OB.- til Valla	B05 - Nordlandsbanen	466,436	Hemnes	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002116	Til Bjerka st.	B05 - Nordlandsbanen	468,38	Hemnes	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002125	ved Finneidfjord	B05 - Nordlandsbanen	474,114	Hemnes	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002142	Hauknes tankanlegg	B05 - Nordlandsbanen	492,994	Rana	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002150	Toranes i Mo	B05 - Nordlandsbanen	498,614	Rana	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002274	BRU-722,794 S.Undsets veg	B05 - Nordlandsbanen	722,794	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002278	BRU-724,489 Svartlia G/S-veg	B05 - Nordlandsbanen	724,489	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002271	BRU-721,25 Hu-mør O.bru	B05 - Nordlandsbanen	721,25	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002270	BRU-720,718 Messiosen-OG	B05 - Nordlandsbanen	720,718	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002281	BRU-725,883 Junkerveien	B05 - Nordlandsbanen	725,883	Bodø	Nordland	Kommunal veg

KU-BRU-002282	BRU-726,281 Kleiva	B05 - Nordlandsbanen	726,281	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002284	BRU-726,9 Rønvikvn.	B05 - Nordlandsbanen	726,9	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-003972	BRU-715,74 Kvalvåg O.bru	B05 - Nordlandsbanen	715,74	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002262	BRU-711,756 Hopen O.bru	B05 - Nordlandsbanen	711,756	Bodø	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-002240	BRU- 673,967 Fauske 2	B05 - Nordlandsbanen	673,967	Fauske - Fauske	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-003819	Brugaten, Frydelund	B21 - Ofotbanen	2,8418	Narvik	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-003975	Sleggesvingen	B21 - Ofotbanen	2,575	Narvik	Nordland	Kommunal veg
KU-BRU-000337	Overgangsbru Holmlia	B01 - Østfoldbanen vestre linje	10,139	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000336	Overgangsbru HL.19	B01 - Østfoldbanen vestre linje	9,584	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000335	Vei - gangbru Hauket	B01 - Østfoldbanen vestre linje	9,243	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000334	Overgangsbru gang sy	B01 - Østfoldbanen vestre linje	9,22	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000329	Overgangsbru Herregå	B01 - Østfoldbanen vestre linje	7,732	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000661	Overgangsbru for Has	B06 - Gjøvikbanen	5,314	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000662	Overgangsbru for Sin	B06 - Gjøvikbanen	5,524	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000667	Overgangsbru for Gre	B06 - Gjøvikbanen	7,24	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000019	Nye Tvetenvei	B19 - Hovedbanen	4,52	Oslo	Oslo	Kommunal veg

KU-BRU-004543	Etterst - Og. for Strømsveien GjB	B19 - Hovedbanen	3,022	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000044	Gangbru ved Tokerud	B19 - Hovedbanen	12,815	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000274	Saxeg - Og. for Oslogate Geita bru	B19 - Hovedbanen	1,149	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000276	Saxeg - Og. for nye Dyvekes vei	B19 - Hovedbanen	0,951	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000295	ØB - Tunnel for Østfoldbane sp 1,2 u. St.Halv. Pl	B19 - Hovedbanen	1,034	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000033	Brynsb - Og. for St.Halvards gate	B19 - Hovedbanen	1,513	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000046	Gangbru Høybråten st	B19 - Hovedbanen	13,2	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-003966	Stålkonstruksjon for fjernvarme	B19 - Hovedbanen	3,767	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000011	OsloS - Tunnel for Lodalen spor 3,4 u.St.Halv.pl.	B19 - Hovedbanen	1,046	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000015	Østensjøveien	B19 - Hovedbanen	3,77	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000036	Brynsb - Og. for Enebakkeveien HB	B19 - Hovedbanen	1,959	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000017	Gamle Tvetenveien (Fyrstikkbakken)	B19 - Hovedbanen	4,39	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000297	ØB - Tunnel for Østfoldbane sp 1,2 u. Oslogt	B19 - Hovedbanen	1,386	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-002325	Vækeroveienbru	B20 - Drammenbanen	5,943	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-000105	Overgangsbru for Peter Møllers vei	B33 - Alnabanen	1,62	Oslo	Oslo	Kommunal veg
KU-BRU-003453	OG GÅRDSVEI SKJELBRE	B08 - Sørlandsbanen	528,95	Eigersund	Rogaland	Kommunal veg

KU-BRU-004650	OG SLEVELAND	B08 - Sørlandsbanen	519,121	Eigersund	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003388	OG BYGDEVEI OLLESTAD	B08 - Sørlandsbanen	496,371	Lund	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003461	OG ADKOMSTVEI TNL.PO	B08 - Sørlandsbanen	539,155	Hå	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003392	OG VED BILSTAD	B08 - Sørlandsbanen	499,994	Lund	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-004600	OG gang/sykkel Ganddal gods	B08 - Sørlandsbanen	579,5	Sandnes	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003531	OG FV VED BRUELAND	B08 - Sørlandsbanen	582,984	Sandnes	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003559	OG GAUSELVÅGEN, BOGANES	B08 - Sørlandsbanen	591,2	Stavanger	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-004141	OG K21 TURVEI	B08 - Sørlandsbanen	593,32	Stavanger	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003565	OG VED VAULEN	B08 - Sørlandsbanen	593,338	Stavanger	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003574	OG FOR KIRKEGÅRDSVEI	B08 - Sørlandsbanen	598,298	Stavanger	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-004654	OG FORUSSKOGEN	B08 - Sørlandsbanen	589,42	Stavanger	Rogaland	Kommunal veg
KU-BRU-003100	OG BYGDEVEI NAKSJØ S	B08 - Sørlandsbanen	193,163	Drangedal	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003090	OG FOR KOMMUNAL VEI,	B08 - Sørlandsbanen	181,055	Nome	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003086	OG GÅRDSVEI. SKOE	B08 - Sørlandsbanen	178,325	Nome	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003068	OG FOR FYLKESVEI. KL	B08 - Sørlandsbanen	170,018	Nome	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003062	OG FOR BYGDEVEI BØ S	B08 - Sørlandsbanen	163,626	Midt-Telemark	Telemark	Kommunal veg

KU-BRU-003025	OG FV 32 Porsgrunn, Li-gata,	B13 - Bratsbergbanen	189,119	Porsgrunn	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003011	OG PETERSBORGVEGEN	B13 - Bratsbergbanen	178,93	Skien	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-004298	OG GS VEG VENSTØP-BAKKEN	B13 - Bratsbergbanen	176,815	Skien	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003009	OG VENSTØPBAKKEN	B13 - Bratsbergbanen	176,81	Skien	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-002630	OG BRØNNLØKKAVEGEN	B25 - Brevikbanen	199,999	Porsgrunn	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-002624	OG HVALENVEGEN	B25 - Brevikbanen	197,674	Porsgrunn	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-002619	OG MULE (MALMVEGEN)	B25 - Brevikbanen	196,259	Porsgrunn	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-002615	OG PRESTEALEEN RV. 3	B25 - Brevikbanen	194,778	Porsgrunn	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-002961	OG NOT.ST. SLAKTEHUS	B32 - Tinnosbanen	146,136	Notodden	Telemark	Kommunal veg
KU-BRU-003913	Andelsaga	B02 - Dovrebanen	430,744	Oppdal	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004219	Smedbrua	B02 - Dovrebanen	541,187	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004945	Saupstad gang og sykkelbru	B02 - Dovrebanen	542,86	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001674	Romulslia	B02 - Dovrebanen	544,29	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001675	Buegnet, overgangsbru	B02 - Dovrebanen	545,27	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004493	Sjøgangen	B02 - Dovrebanen	552,9	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004455	Kåsbrua	B02 - Dovrebanen	428,653	Oppdal	Trøndelag	Kommunal veg

KU-BRU-001492	Overgangsbru	B04 - Rørosbanen	485,0165	Midtre Gauldal	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001717	Gangbru	B05 - Nordlandsbanen	7,573	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001718	Ranheim, overgangsbru	B05 - Nordlandsbanen	7,585	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001709	Rotvoll, overgangsbru	B05 - Nordlandsbanen	4,47	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004238	Tverrforbindelse Lade, overgangsbru	B05 - Nordlandsbanen	2,565	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004182	Overgangsbru Hell st	B05 - Nordlandsbanen	30,875	Stjørdal	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001833	Værnesmoen	B05 - Nordlandsbanen	33,505	Stjørdal	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001885	Sæter	B05 - Nordlandsbanen	87,363	Levanger	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001925	Fossem	B05 - Nordlandsbanen	133,09	Steinkjer	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001939	Valøy	B05 - Nordlandsbanen	154,755	Steinkjer	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001823	Km96,614	B16 - Meråkerbanen	96,614	Meråker	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001821	Skogsveg km 94,045	B16 - Meråkerbanen	94,045	Meråker	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004846	Kopperå bru	B16 - Meråkerbanen	88,227	Meråker	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-004850	Skogsveibru km 78,67	B16 - Meråkerbanen	78,67	Meråker	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001771	Mølksnes	B16 - Meråkerbanen	56,202	Stjørdal	Trøndelag	Kommunal veg
KU-BRU-001695	Lerkendalsvegen	B31 - Stavne-Leangenbanen	550,513	Trondheim - Tråante	Trøndelag	Kommunal veg

KU-BRU-002532	OG RAMBERG FYLKESVEI	B09 - Vestfoldbanen	152,77	Larvik	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-002546	OG STORGATEN	B09 - Vestfoldbanen	158,452	Larvik	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-002553	OG FARRISEIDET-SKIENS-VEGEN	B09 - Vestfoldbanen	160,14	Larvik	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-002524	OG BUGÅRDEN	B09 - Vestfoldbanen	140,583	Sandefjord	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-003945	OG BØLUMGATA	B09 - Vestfoldbanen	67,69	Holmestrand	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-003944	OG BØLUMGATA	B09 - Vestfoldbanen	67,69	Holmestrand	Vestfold	Kommunal veg
KU-BRU-003743	Dalevågen	B07 - Bergensbanen	431,93	Vaksdal	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-004627	Nye Kvåle (Midlertidig, mangler oppl. St.V.vesen)	B07 - Bergensbanen	386,524	Voss	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-003698	Bakketun	B07 - Bergensbanen	379,765	Voss	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-003689	Kvåle Raundalen	B07 - Bergensbanen	368,88	Voss	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-003806	Og. for bygdevei v/ Espe-land - Otterkleiv bru	B29 - Andre baner	471,643	Bergen	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-003802	Og. for Rv. ved Arnatveit - Stephansens vei	B29 - Andre baner	469,883	Bergen	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-003789	Og. Kjelånæ	B29 - Andre baner	464,158	Bergen	Vestland	Kommunal veg
KU-BRU-000553	km138,358	B01 - Østfoldbanen vestre linje	138,358	Halden	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000534	km123,62	B01 - Østfoldbanen vestre linje	123,62	Sarpsborg	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000488	km92,817	B01 - Østfoldbanen vestre linje	92,81	Fredrikstad	Østfold	Kommunal veg

KU-BRU-000500	km102,13	B01 - Østfoldbanen vestre linje	102,127	Fredrikstad	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000489	km93	B01 - Østfoldbanen vestre linje	93,029	Fredrikstad	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000491	km93,542	B01 - Østfoldbanen vestre linje	93,544	Fredrikstad	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000473	km74,637	B01 - Østfoldbanen vestre linje	74,637	Råde	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000607	Overgangsbru privatv	B10 - Østfoldbanen østre linje	38,81	Indre Østfold	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000606	Overgangsbru herreds	B10 - Østfoldbanen østre linje	38,33	Indre Østfold	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000596	Overgangsbru herreds	B10 - Østfoldbanen østre linje	29,64	Indre Østfold	Østfold	Kommunal veg
KU-BRU-000581	Overgangsbru herreds	B10 - Østfoldbanen østre linje	22,11	Indre Østfold	Østfold	Kommunal veg

SPØRSMÅL NR. 1480**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebo****Besvart 13. mars 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Viser til budsjettposten for «Nasjonale Kulturbygg». Fra 2015 til 2025: Hvor mye har hvert enkelt fylke samlet sett mottatt, og hvilke prosjekter i de aktuelle fylkene har fått støtte?

Svar:

I den etterspurte perioden fra og med 2015 til og med 2025 er det gitt tilsagn om tilskudd til i alt 92 prosjekter over kap. 322, post 70 Nasjonale kulturbygg. Midlene fordeles seg fylkesvis som følger:

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til budsjettposten for «Nasjonale Kulturbygg», som sorterer under departementets ansvarsområde.

Fylke	mill. NOK
Østfold	20,8
Akershus	28,0
Oslo	794,1
Innlandet	497,1
Buskerud	39,2
Vestfold	5,0
Telemark	215,0
Agder	344,0
Rogaland	175,2
Vestland	1 326,4
Møre og Romsdal	166,9
Trøndelag	198,3
Nordland	345,8
Troms	33,4
Finnmark	55,5
Totalt	4 244,7

Prosjektene som har fått tilsagn over samme post i samme periode er følgende:

Prosjekt	Tilsagn (mill. kroner)		Fylke	Budsjettår
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark, Nordkappmuseet, Honningsvåg	8	Finnmark		2015
Bymuseet i Bergen, visningssenter Gamle Bergen	21,3	Vestland		2015
Museum Nord/Hurtigrutemuseet, vernebygg MS Finnmarken, Stokmarknes	40	Nordland		2015
Munchmuseet, nybygg i Bjørvika, Oslo	605	Oslo		2015
Stiftelsen Horisont, Melahuset, Oslo	5	Oslo		2015
Vestfoldmuseene, Hvalfangstmuseet, Sandefjord	5	Vestfold		2015
Landsdelsscene for dans, Ål kulturhus, Hallingdal	13,2	Buskerud		2016
Bymuseet i Bergen, basisutstilling Bryggens Museum	15,8	Vestland		2016
Den Nationale Scene, Bergen, vedlikehold	5	Vestland		2016
Nordlandsmuseet, «Anna Karoline» Norsk jektefartsmuseum, Bodø	33,7	Nordland		2016
Norsk luftfartsmuseum, utstilling sivil luftfart, Bodø	10	Nordland		2016
Lillehammer museum, Norsk Olympisk Museum, Lillehammer	15	Innlandet		2016
Norsk Folkemuseum, Båthallen, Norsk Maritimt Museum, Oslo	29	Oslo		2016
Dalane folkemuseum, Jøssingfjord vitenmuseum, Nedre Hellere kraftstasjon	26	Rogaland		2016
Jærmuseet, magasin- og utstillingsbygg på Vitengården, Hå	18,8	Rogaland		2016
Museum Stavanger, rehabilitering av publikumsmottak og utstilling	4,5	Rogaland		2016
Rogaland Teater, Stavanger, vedlikehold	5	Rogaland		2016
Museene i Sør-Trøndelag, Sverresborg byavdeling, Trondheim	4	Trøndelag		2016
Nord-Troms museum, utstilling Halti, Storslett	1,5	Troms		2016
Sør-Troms museum, Allmenningr, Harstad	2,9	Troms		2016
Vest-Agder museum, D/S Hestmanden, slutføre restaurerings- og formidlingsprosjekt	15	Agder		2016
Museene for kystkultur og gjenreisning i Finnmark, fellesmagasin Gjenreisningsmuseet, Hammerfest	4,5	Finnmark		2017
KODE - Kunstmuseene i Bergen, Ombygging av KODE 1, Bergen	26	Vestland		2017
Nordmøre museum, Geitbåtmuseet, rehabilitering, Halså	7	Møre og Romsdal		2017
Museum Midt, Spillum sag besøksbygg, Namsos	3,8	Trøndelag		2017
Museum Stavanger, Iddis: nytt Grafisk museum, Stavanger	30	Rogaland		2017
KODE – Kunstmuseene i Bergen, ny elektrisk passasjerbåt til Lysøen, Bjørnafjorden	15	Vestland		2017
Bergen kommune, nytt scenekunsthuss i Sentralbadet	230	Vestland		2017
Den Nationale Scene, rehabilitering tak og fasader	101	Vestland		2017
Norsk Folkemuseum, rehabilitering av Bybygg, fase 3	10	Oslo		2018
Museene i Sør-Trøndelag, nytt museumsanlegg ved Orkla industrimuseum	35	Trøndelag		2018
Anne-Cath. Vestly Museum, Lyngdal	15	Agder		2018
Nynorsk Kultursenter, Vinje	1,6	Telemark		2018
Østfoldmuseene, Nye Væveri av 1907 - fellesmagasin Halden	9	Østfold		2019
Norsk Folkemuseum, rehabilitering av Bybygg, fase 3	10	Oslo		2019
Anno museum, bevaringssenter på Elverum	90	Innlandet		2019
Mjøsmuseet, oppføring av gjenstandsmagasin	4,4	Innlandet		2019
Lillehammer museum, utvikling av publikumsbygning ved Bjerkebæk	1,2	Innlandet		2019
Valdresmusea, rehabilitering av utstillingslokalene til statens draktsamling	3,4	Innlandet		2019
Telemark museum, nytt museumsbygg i Brekkeparken i Skien	45	Telemark		2019
Vinje kommune / Nynorsk kultursentrum – Vinjesenteret – tilbygg	8,4	Telemark		2019
Sørlandets kunstmuseum, Kunstsilo i Kristiansand	175	Agder		2019
Stavanger kommune, Nye Tou Scene, byggetrinn 2	13,3	Rogaland		2019

Bymuseet i Bergen, oppgraderinger i Rosenkranztårnet og Håkonshallen	1,6	Vestland	2019
Hardanger og Voss museum, ny basisutstilling ved Voss folkemuseum	4	Vestland	2019
Viti - Sunnmøre museum, ombygging av Borgundgavlen	3,9	Møre og Romsdal	2019
Kristiansund kommune - Normoria, revidering av prosjektet Nytt opera- og kulturhus	5	Møre og Romsdal	2019
Museene i Sør-Trøndelag, midler til rehabilitering av Ringve museum	2	Trøndelag	2019
Teater Avant Garden – Rosendal, scenekunsthuset i Trondheim	7,5	Trøndelag	2019
Helgeland museum, nytt museumsanlegg i Sjøgata i Mosjøen	32,5	Nordland	2019
Vadsø kommune / Varanger museum, ombygging av NRK-bygg til Ruija kvenmuseum i Vadsø	43	Finnmark	2019
Østfoldmuseene – ombygging av St. Olavs Vold arbeiderbolig, Sarpsborg	11,8	Østfold	2020
Museene i Akershus – Viken bygningsvernssenter ved Follo museum, Drøbak	16	Akershus	2020
Norsk Industriarbeidermuseum – museumsbygg over tungtvannskjelleren på Vemork	39	Telemark	2020
Dalane Folkemuseum – formidling i Jøssingfjord Vitenmuseum og Hellenen-husene	14	Rogaland	2020
Museum Stavanger, fornying av basisutstillinger ved gamle Stavanger Museum	11,2	Rogaland	2020
Bymuseet i Bergen – Bryggens Museum, rehabilitering og oppgradering	16	Vestland	2020
Museum Vest – Bergens Sjøfartsmuseum, modernisering av museumsbygg	6	Vestland	2020
Sunnhordland museum – Nye Sunnhordlandstunet, fornying av administrasjonssenteret	16,2	Vestland	2020
Musea i Sogn og Fjordane – Tinghuset fellesmagasin i Angedalen, Førde	40	Vestland	2020
Kristiansund kommune – Normoria, nye lokaler for Operaen i Kristiansund og Nordmøre museum	150	Møre og Romsdal	2020
Norsk Skogfinsk Museum – nybygg på Svullrya	126,6	Innlandet	2021
Norsk Bergverksmuseum – Jakten på sølvet	26	Buskerud	2021
Den Nationale Scene - ombygging og restaurering	608,4	Vestland	RNB2021
Ishavsmuseet i Branddal	1	Møre og Romsdal	RNB2021
Mjøsmuseet - Industrimuseum Raufoss	1,5	Innlandet	RNB2021
Hardanger og Voss museum, Fartøyvernssenteret Tett på - Handverkartunet	43	Vestland	2022
Museum Nord - Skrei opplevelsessenter Lofoten	162	Nordland	2022
Dalane Folkemuseum – Jøssingfjord Vitenmuseum, tilleggsbevilgning	10	Rogaland	2023
Nordlandsmuseet, Bymuseet i Bodø – universell utforming	8	Nordland	2023
Skien kommune og Telemark museum: Ibsen 2028: barndomshjem og formidlingssenter	95	Telemark	2023
Tromsø kommune: Prosjektering av Kulturkvartalet, for samlokalisering av Arktisk filharmonisk og Nordnorsk Kunstmuseum	4	Troms	RNB2023
Tromsø kommune: Prosjektering av Kulturkvartalet, for samlokalisering av Arktisk filharmonisk og Nordnorsk Kunstmuseum	8	Troms	2024
Anno museum, regionalt historiesenter Domkirkeodden	235	Innlandet	2024
Olavshallen i Trondheim, ombygging	95	Trøndelag	2024
Fortidsminneforeningen – Urnes verdensarvsenter, publikumsmottak	53	Vestland	2025
Grenland Friteater AS – Teaterparken, nasjonalt senter for scenekunst	26	Telemark	2025
Haugesund kommune – nye Haugesund teater i Frelsen	32,4	Rogaland	2025
Henie Onstad Kunstsenter – kreativt verksted for sosialt mangfold	12	Akershus	2025
Jødisk museum i Oslo – kjøp og oppgradering av tidligere synagoge	77,3	Oslo	2025
Kode kunstmuseer og komponisthjem – rehabilitering av Lysøen	90	Vestland	2025
Mjøsmuseet – museumssenter i Gjøvikhallen	20	Innlandet	2025
Musea i Sogn og Fjordane – Tinghuset fellesmagasin, fase 2	17,1	Vestland	2025
Museene i Sør-Trøndelag – flytting av taterbostedet Solheim	3	Trøndelag	2025
Museum Nord – Skrei opplevelsessenter i Lofoten, fase 2	56,6	Nordland	2025

Nordlandsmuseet – Bymuseet i Bodø, universell utforming og samisk utstilling	3	Nordland	2025
Stavanger kommune – prosjektering av nytt teater og museum	10	Rogaland	2025
Steinkjer Kulturbygg AS – Prosjekt Jakob, Steinkjer kulturhus	48	Trøndelag	2025
Tromsø kommune – prosjektering av Kulturkvartalet	17	Troms	2025
Vest-Agder-museet – nytt museumsbygg på Odderøya, Kristiansand	139	Agder	2025
Voss herad – Gamlekinoen på Voss til kulturhus	17	Vestland	2025
Kloden teater - oppgradering av teatret på Økern i Oslo	57,8	Oslo	2025

SPØRSMÅL NR. 1481

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen

Besvart 11. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Er det riktig at en gründer må søke andre uinteressante jobber mens egen søknad om dagpenger under etablering er til behandling, og mener statsråden at dette er riktig ressursbruk?

BEGRUNNELSE:

Oppstartsbedrifter og gründere er avgjørende for fremtidig – og nåværende – verdiskaping samt sysselsetting i Norge. Det er derfor viktig å legge til rette for gode rammevilkår som stimulerer til innovasjon og entreprenørskap. I Norge har vi mange gode ordninger for å støtte opp under slike initiativ, selv om skattepolitikken de siste årene har medført at flere ser seg nødt til å flytte ut av landet.

En av ordningene som skal bidra til innovasjon og gründerskap, er muligheten for å motta dagpenger under etablering av egen virksomhet. Imidlertid stilles det i dag krav om at søkere til denne ordningen må sende jobbsøknader på stillinger de ikke ønsker, mens deres søknad om dagpenger under etablering er til behandling. Dette oppleves som unødvendig byråkratisk, både for søkerne og for arbeidsgivere som mottar søknader fra personer som ikke har reell interesse for stillingen. I praksis innebærer dette at gründere må bruke verdifull tid og ressurser på jobbsøking i stedet for å fokusere fullt ut på etablering av egen virksomhet.

Svar:

Dagpengene har som formål å kompensere delvis for inntektsbortfall som følge av arbeidsløshet, mens man søker arbeid.

For å få rett til dagpenger, stilles det bl.a. krav om tidligere arbeidsinntekt over et visst nivå og om tap av minst 50 prosent av arbeidstiden. Et grunnleggende vilkår for rett til dagpenger er videre at man kan anses som reell arbeidssøker. Det innebærer at man aktivt skal søke arbeid og er villig og i stand til å ta ethvert arbeid, hvor som helst i landet. For å følge opp vilkåret om å være reell arbeidssøker kan det avtales nærmere arbeidssøkingstiltak dagpengemottakeren skal gjennomføre. Dagpengemottakeren og Nav kan for eksempel avtale at vedkommende søker et visst antall aktuelle jobber innenfor en viss periode. God dialog om aktuelle arbeidssøkeraktiviteter kan bidra til gode avtaler. Dersom det ikke lykkes å avtale arbeidssøkeraktiviteter, kan Arbeids- og velferds-etaten ensidig pålegge aktiviteter.

Etablering av egen næringsvirksomhet kan være en vei over i inntektsgivende arbeid for en del. Ofte vil det være slik at en nyetablert virksomhet ikke umiddelbart vil være inntektsbringende. Det er bakgrunnen for adgangen til å søke om å få beholde dagpenger inntil tolv måneder under etablering av egen næringsvirksomhet. Det er et vilkår at etableringen må antas å føre til at vedkommende kan forsørge seg selv gjennom inntekten fra næringsvirksomheten. Søkeren må derfor innhente en næringsfaglig vurdering av etableringsplanene som bl.a. inneholder en vurdering av om prosjektet antas å gjøre søkeren selv-forsørgende.

Maksimal dagpengeperiode er 104 uker (ev. 52 uker hvis tidligere inntekt var under 2 G). De som etablerer en virksomhet mens de mottar dagpenger, bruker av sin totale dagpengeperiode, og tar en risiko ved at de etter en periode der de har forsøkt å etablere egen virksomhet, kan stå igjen uten inntekt fra virksomheten og uten rett til dagpenger. Vilkåret om at etableringen må antas å føre til selvforsørgelse bidrar til å redusere denne risikoen.

Personer som mottar dagpenger under etablering, får innvilget dagpenger på ordinære vilkår, og må søke særskilt om å få beholde dagpengene under egenetableringen. Siden de i denne perioden nettopp skal etablere egen næringsvirksomhet, er de fritatt fra kravet om å være reell arbeidssøker. Det vil si at det ikke stilles krav om

å søke annet arbeid i etableringsfasen eller at dagpengene blir avkortet som følge av arbeidet med etableringen.

Inntil en søknad om å beholde dagpenger under etablering er innvilget, gjelder de alminnelige vilkårene, herunder vilkåret om å være reell arbeidssøker. Det betyr at jobbsøkningsaktiviteter skal gjennomføres som avtalt. Dersom søknaden om å beholde dagpenger under etablering avslås, vil det være uheldig om dagpengemottakeren skulle gå glipp av muligheten til å søke og få tilbud om aktuelle jobber i løpet av søknadsbehandlingen. Derfor er det i utgangspunktet fornuftig å opprettholde jobbsøkningsaktiviteter. En god dialog med Nav-kontoret kan bidra til at disse aktivitetene legges på et hensiktsmessig nivå ut ifra den enkeltes situasjon.

SPØRSMÅL NR. 1482

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Geir Adelsten Iversen

Besvart 12. mars 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Når kan fylket få svar fra departementet om ordningen blir godkjent?

BEGRUNNELSE:

LOSA-ordningen for videregående opplæring i Finnmark ble opprettet i 2005/2006. Det er en ordning som har veldig gode resultater. Tilbudet gir mulighet for de elevene som ikke kan flytte hjemmefra eller dem foreldrene ikke har råd til å betale for som borteboere. Fylkestinget i Finnmark har gitt en bevilgning på 5 millioner kroner hvert år i en 3-års periode for å utvikle denne ordningen videre i prosjektet LOSA 2.0. Ordningen er i dag et prøveprosjekt siden fylket har ventet på godkjenning fra departementet i flere år.

Svar:

Den nye opplæringsloven bidrar til at enda flere skal få mulighet til å fullføre og bestå videregående opplæring. For at denne muligheten skal være reell for alle, er det viktig at alle har tilgang til et variert og godt opplæringstilbud over hele landet.

Det er over flere år gjennomført forsøk i Finnmark med LOSA-modellen, som gir elever i utkantkommuner tilbud om videregående opplæring på sitt hjemsted i samarbeid med næringslivet. Forsøket innebærer unntak

fra regler i opplæringsloven, og det er derfor nødvendig med regelendringer for at LOSA-modellen skal kunne bli en fast ordning.

Først vil jeg gjøre oppmerksom på at Finnmark fylkeskommune 23. januar fikk forlenget forsøksperioden med ytterligere to år, det vil si for skoleårene 2025-2026 og 2026-2027, i påvente av vurderingene av regelendringer. Fylkeskommunen fikk også innvilget sitt ønske om å utvide forsøket til å inkludere elever i flere kommuner.

Kunnskapsdepartementet har sett at forsøket har blitt godt mottatt av både elevene og næringslivet i regionen og at forsøket bidrar til at flere får ta videregående opplæring der de bor. Dette er én av grunnene til at jeg våren 2024 ga Utdanningsdirektoratet (Udir) i oppdrag å vurdere mulige regelendringer for å opprettholde og styrke et desentralisert variert videregående opplæringstilbud i områder med lav bosetting og store avstander. Udir skal også vurdere hvorvidt det er behov for regelverksendringer for å kunne videreføre LOSA-modellen eller en justert variant av denne som permanent ordning. Udir leverte svar på sitt oppdrag til departementet i desember 2024, med alternative forslag til regelendringer. Departementet jobber nå med oppfølgingen av Udirs forslag og tar sikte på at fylkeskommunen får svar i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1483**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 12. mars 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

1. desember 2022 vedtok Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Det skal utredes mulige dispensasjoner fra forbudet for å ta vare på andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur. Målet er at forbudet reelt sett skal redusere nedbyggingen av myr.»

Nå skriver vi 6.03.25 og forslaget til lovforbud er fortsatt ikke sendt på høring.

Når kommer lovforslaget på høring og når kommer det til Stortinget?

Svar:

Myr er en naturtype som er svært viktig for klima, klimatilpasning og naturmangfold. Særlig fører nedbygging av myr til store klimagassutslipp, da myr kan inneholde store karbonlagre som har bygget seg opp over flere tusen år. Videre er myr viktig for mange arter, blant annet fugler, insekter og moser. Jeg deler representantens engasjement for myren og mener det er viktig å få på plass et forbud mot nedbygging av denne naturtypen. Omtrent 9 % av Norges landareal er myr.

Som representanten viser til fattet Stortinget i desember 2022 et vedtak (nr. 108) som ber regjeringen legge frem et forbud mot nedbygging av myr i løpet av 2023. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet utredet et forslag til forbud mot nedbygging av myr. Miljødirektoratets forslag ble levert 1. desember 2023. Miljødirektoratet foreslår et forbud plassert i naturmangfoldloven, og at unntak fra forbudet kan vedtas gjennom dispensasjon fra Statsforvalteren.

Et forbud mot nedbygging av myr reiser mange prinsipielle spørsmål. Særlig er det viktig med en innretning som balanserer behovet for beskyttelse av myr mot andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur, slik anmodningsvedtaket etterspør. Som Miljødirektoratet selv skriver i sitt forslag, kan et forbud mot nedbygging av myr ha begrenset effekt for klima og naturmangfold dersom forbudet bare medfører at nedbyggingen flyttes til andre naturområder, som skog med høy bonitet. Erfaringene med forbudet mot nedbygging i strandsonen gir også viktige erfaringer vi bør utnytte i utformingen. Vi må sikre at forbudet mot nedbygging av myr er tilstrekkelig strengt, men samtidig inneholder fornuftig utformede unntak fra hovedregelen.

Regjeringen ser at det er behov for videre utredninger av dette forbudet om vi skal få til et forbud som over tid skal virke godt. Dette gjelder særlig spørsmålet om hvordan forbudet skal samordnes med kommunale planer etter plan- og bygningsloven. Beslutninger om arealbruk fattes vanligvis gjennom kommunale planprosesser, som skal sikre en bred avveining og samordning med andre sektorlover og myndigheter. Et nasjonalt forbud mot nedbygging av myr vil være et avvik fra dette systemet.

Den foreslåtte innretningen med et forbud i naturmangfoldloven uten noen direkte kobling til plan- og bygningsloven vil blant annet medføre at kommunene ikke har hjemmel til å avslå byggesøknader som medfører nedbygging av myr, så lenge søknaden er i tråd med vedtatt plan. Det kan derfor oppstå en situasjon hvor tiltakshaver har krav på tillatelse etter plan- og bygningsloven, samtidig som at tiltaket er forbudt etter naturmangfoldloven. Jeg mener dette er uheldig, og kan gjøre det utfordrende å håndheve forbudet som tiltenkt.

Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet har derfor satt ut et oppdrag som skal utrede fordeler og ulemper ved en forankring av forbudet mot nedbygging av myr i henholdsvis naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, og hvordan koblingen mellom lovverkene best kan sikres med sikte på å reelt redusere nedbygging av myr. Oppdraget er tildelt Universitetet i Bergen, og oppdragsbrevet spesifiserer at det er et ønske om at endeling rapport leveres innen utgangen av april. Jeg vurderer at en slik utredning kan bidra til at forbudet blir treffsikkert og effektivt.

Etter at utredningen er levert vil det trolig være behov for å revidere høringsnotat og lovtekst. Utredningsinstruksen krever tre måneders høring, før et eventuelt lovforslag kan ferdigstilles gjennom en proposisjon som oversendes Stortinget til behandling. Det er ikke mulig å gi noe nøyaktig anslag på tidsramme, men forutsatt at vi mottar rapporten fra Universitetet i Bergen i utgangen av april, vil et eventuelt lovforslag tidligst kunne sendes på høring før sommeren 2025. Vi arbeider for å følge opp vedtaket snarest mulig.

SPØRSMÅL NR. 1484**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 13. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva er anslag på proveny av å utvide de eksisterende rabattene for billettpriser på region- og fjerntog for barn og studenter, til å også gjelde eksisterende rute-, takst- og billettsamarbeid der du reiser med toget til fylkespriser?

Svar:

Fra 1. oktober 2024 ble det innført 75 prosent rabatt på enkeltbilletter for barn og 50 prosent rabatt på periode- og enkeltbilletter for studenter på region- og fjerntog på alle strekninger som ikke omfattes av allerede eksisterende rute-, takst- og billettsamarbeid der du reiser med toget til fylkeskommunale priser (takstsamarbeidsområdet). Det har gjort det mer attraktivt å velge tog for både pendlende studenter og barnefamilier på ferie.

Spørsmålet innebærer at disse rabattene også skal omfatte togreiser innenfor de ovennevnte takstsamar-

beidsområdene. Gitt at takstsamarbeidsavtalene skal opprettholdes for å sikre de reisende at det er enkelt å reise kollektivt på tvers av transportslag, er forslaget ikke praktisk gjennomførbart fordi takstsamarbeidene er bygget på prinsippet om felles billett- og prisstruktur på tvers av transportmidler. Dersom rabattene skal utvides til takstsamarbeidsområdene for tog, må de også gjelde for buss og annen fylkeskommunal kollektivtrafikk for å opprettholde enhetlige priser.

Takstmyndigheten for kollektivtilbudet i takstsamarbeidsområdene ligger hos fylkeskommunene, og det er vanskelig å se for seg at de vil akseptere en løsning der rabattene kun gjelder på tog, men ikke på øvrige transportmidler i det samme billettsamarbeidet. En slik endring vil dermed ikke være en isolert tilpasning for tog, men en større justering av takstsystemet som krever en bredere utredning.

SPØRSMÅL NR. 1485**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 13. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Mener statsråden at en stadig svekkelse og nedbygging av helsetilbudet til den samiske befolkningen er forsvarlig?

BEGRUNNELSE:

På styremøtet i Finnmarkssykehuset HF tirsdag 25. februar ble det uttrykt bekymring for det som ble beskrevet som en stadig svekkelse og nedbygging av helsetilbudet til den samiske befolkningen.

Den samiske befolkningen i Norge har rett på likeverdige helsetjenester som ivaretar deres språklige og kulturelle behov. Norge er forpliktet gjennom en rekke lover og internasjonale konvensjoner til å tilby den samiske befolkningen likeverdige helsetjenester. Likeverdighetsprinsippet skal sikre samiske pasienter en differensiert og tilpasset helsetjeneste som ivaretar deres samiske

språk og kultur. Dette er en forutsetning for god kvalitet på helsehjelpen som blir gitt, også for pasientsikkerheten.

Som påpekt i behandlingen av stortingsmeldingen om folkehelse og levekår i den samiske befolkningen i 2024, er det avgjørende for folkehelse og trygghet med tilgang til blant annet et trygt fødetilbud og til geriatriske tjenester i rimelig nærhet til bostedet. Slik det er i dag, preges folkehelsen av mangelen på likeverdige helsetjenester i Finnmark, og den preges av at sykehusstrukturen ikke er tilpasset befolkningens behov.

Helse Nord RHF er tildelt et særskilt ansvar på området og ledet for noen år siden arbeidet med strategidokumentet Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen. I dokumentet pekes det på en rekke behov for forbedringer, endringer og videreutvikling, blant annet økt kvalitet og kompetanse i spesialisthelsetjenesten, og

videre vurderinger av overordnet organisering av samiske spesialisthelsetjenester.

Også i NOU 2023: 8 Fellesskapets sykehus. Styring, finansiering, samhandling og ledelse pekes det av Mag-nussenutvalget på behov for videre arbeid med sikring av den samiske befolkningens rett til likeverdig helsetilbud, herunder utredning som inneholder et alternativ hvor Sámi klinihkka med alle funksjoner overføres organisatorisk til UNN HF.

Svar:

Norge har gjennom folkeretten forpliktet seg til å tilby likeverdige helsetjenester til den samiske befolkningen, og å sørge for at det samiske perspektivet blir ivaretatt i helsepolitiske satsinger, nasjonale planer og strategier. Helse Nord RHF har fått et overordnet strategisk ansvar for å følge opp de nasjonale målene for helse som er knyttet til den samiske urbefolkningen.

Representanten viser til styremøtet i Finnmarksykehuset 25. februar. Jeg er gjort kjent med at dette styremøtet tok status for handlingsplan for spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen til orientering. Videre ba Styret administrerende direktør, i forbindelse med budsjettprosess 2026, å vurdere om det er behov for

å søke ytterligere midler fra Helse Nord RHF for å kunne gjennomføre handlingsplanen innenfor planperioden. På styremøtet ble det slik jeg er kjent med ikke fattet vedtak om å redusere helsetilbudet til den samiske befolkningen. Jeg kan derfor ikke se at Helse Nord RHF eller Finnmarkssykehuset bidrar med en svekkelse og nedbygging av helsetilbudet til den samiske befolkningen slik representanten ber meg vurdere om er forsvarlig.

Jeg vil også minne om at regjeringen i Nasjonal helse- og samhandlingsplan har varslet om at vi vil gjennomføre en utredning for å vurdere behov for tiltak som sikrer at statens forpliktelser overfor den samiske befolkningen blir ivaretatt; rett til medbestemmelse, deltakelse og samarbeid om planlegging, utforming og styring av spesialisthelsetjenester. Det vil inngå i mandatet å ta stilling til om dagens organisering av Sámi klinihkka er hensiktsmessig og hvordan SÁNÁG/SANKS sine nasjonale funksjoner kan utvikles, samt å vurdere hvordan man kan rekruttere og sikre stabil tilgang til bemanning av personell med denne kompetansen i forvaltningsområdet for samiske språk, og ved SÁNÁG/SANKS og Sámi klinihkka. (Meld.St.9 Nasjonal helse og samhandlingsplan 2024-2027).

SPØRSMÅL NR. 1486

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Trine Fagervik

Besvart 14. mars 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland

Spørsmål:

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen vil legge til rette for at utdanningsinstitusjonen på Nesna kan bli et senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning. Det er forventet at statsråden følger opp i sin styringsdialog med Nord Universitet.

Vil statsråden ta initiativ til et besøk til studiested Nesna for å bli kjent med studiestedet med de mest fornøyde studentene, videre høre om planene for det nasjonale senteret og følge opp Hurdalsplattformen i sin styringsdialog med Nord universitet?

BEGRUNNELSE:

«Landets mest fornøyde lærerstudenter befinner seg ved Nord universitet, studiested Nesna.» viser Studiebarometerets resultater. Det er ikke overraskende, men like fullt

svært gledelig å se etter at Senterparti – AP gjenoppretta utdanningene ved studiested Nesna. Statsministeren sa i sin PK etter oppnevning av den nye Ap-regjeringa at Hurdalsplattformen ligger til grunn. Plattformen slår fast at regjeringen vil legge til rette for at utdanningsinstitusjonen på Nesna kan bli et senter for desentralisert og distriktsrettet utdanning og forskning. En slik etablering vil bidra til reetableringen av en fullverdig utdanningsinstitusjon på Nesna og styrke lærestedet for lokale, regionale og nasjonale mål om lik rett til utdanning.

Det er forventet at statsråden følger opp i sin styringsdialog med Nord Universitet. Opprettelse av studiesenter har bred støtte i befolkningen og både regionråd og Nordland fylkesting har i sine uttalelser bedt regjeringen prioritere en tildeling i revidert nasjonalbudsjett for opprettelsen av et slikt senter.

Det nasjonale senteret skal være et kompetansesenter og forskningsmiljø som skal utvikle og øke kunnskapen om desentralisert og distriktsretta utdanning og forskning som kan bidra til å opprettholde bosetting, verdiskaping og bolyst i hele landet.

Flere politiske styringsdokumenter og rapporter peker på desentraliserte studietilbud som viktige for sikring av kompetanse i distriktene. Distriktsnæringsutvalget (NOU 2020:12), Demografiutvalget (2020:15) Generalistkommuneutvalget (2023:9). Dette fordi lokal kompetanseutvikling bidrar til å bevare bosetting, øke tilflytting og lokal verdiskaping. Oxford Research viser i sin rapport at tilgjengelige utdanningsstilbud er av grunnleggende betydning for utvikling av lokalt og regionalt næringsliv. Mangel på kompetanse beskrives som en betydelig barriere for utvikling i kommunene. Rapporten peker også på at det er for lite kunnskap om «gode grep og tiltak».

Det er i dag tverrpolitisk enighet om å sikre bosetting og vekst i alle deler av landet og et senter med et nasjonalt forsknings- og innovasjonsmiljø kan ivareta behov for kunnskap som kan bidra til å kvalitetssikre lokalt tilpassede utdanningsmodeller og vil være unikt i norsk sammenheng.

Svar:

Jeg er glad for at lærerstudentene på Nesna er fornøyde med sin opplæring, og synes også forsøket med en lærerutdanning for hele grunnskolen er spennende. Nesna er et godt eksempel på verdien av desentralisert profesjonsutdanning.

Regjeringen har fulgt opp punktet i Hurdalsplattformen om studiested Nesna. I 2022 besluttet regjering-

gen at Nord universitet skal tilby høyere utdanning på Nesna som studiested fra og med høsten 2022, og det ble bevilget 60 mill. kroner til formålet. Disse midlene inngikk fra 2023 i rammebevilgningen til Nord universitet (61,8 mill. kroner i 2023), som har startet et utviklingsprosjekt på Nesna. Målet med utviklingsprosjektet er å bidra til at Nesna blir et attraktivt studiested under Nord universitet. Det er Nord universitet som er prosjekteier og som har ansvar for å drive utviklingsprosjektet videre og opprettholde aktiviteten på Nesna, innenfor institusjonens faglige autonomi og økonomiske rammebetingelser. Departementet følger opp dette gjennom styringsdialogen med Nord universitet.

Jeg gjør også oppmerksom på at rammebevilgningen til universiteter og høyskoler de siste to årene er økt med totalt 320 mill. kroner til desentraliserte og fleksible utdanninger. Av disse midlene har Nord universitet blitt tildelt til sammen 30 mill. kroner, som skal bidra til å styrke fleksibel og desentralisert utdanning i regionen.

Regjeringen har også videreført en søknadsbasert ordning for studiesentre på minimum 50 mill. kroner, over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet. Målet med studiesenterordningen er at studietilbudene skal bli mer tilgjengelige for folk i hele landet som av ulike årsaker ikke kan følge ordinær undervisning. Tilbudene skal bidra til å oppfylle de lokale, regionale og nasjonale kompetansebehovene.

For øyeblikket har jeg ikke planlagt noen reise til Nesna, men det høres hyggelig ut og jeg har ambisjoner om å besøke våre gode universiteter og høyskoler i hele landet. Jeg har brukt mye av tiden siden jeg tiltrådte som statsråd på dette, og det kommer jeg til å fortsette med.

SPØRSMÅL NR. 1487

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 13. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Regjeringens foreslåtte Norgespris kan gjøre strømprisen lavere for husholdninger, men dyrere for kommuner, bedrifter og industri som må betale økt pris for ikke-subsidiert strøm. Eksperter peker på at strømutgiftene for de sistnevnte vil øke, og Thema Consulting har vist til at markedsprisen kan øke med 4,5 % i disse sektorene.

Har regjeringen oversikt over ekstrakostnadene som Norgespris kan påføre kommunene, og hvis ikke, hvorfor har regjeringen gått inn for å innføre Norgespris før disse utgiftene er kartlagt?

Svar:

I en tid med stor ustabilitet i energimarkedene og usikkerhet om strømprisen, mener regjeringen at hensynet til husholdningenes trygghet for forutsigbare strømregninger må veie tungt. Ordningen med Norgespris griper ikke direkte inn i engrosmarkedet, men er en ordning

som inngår i sluttbrukermarkedet. Isolert sett antas virkningene på engrosprisene av Norgespris å være begrenset, gitt at det er stor fleksibilitet i det øvrige kraftmarkedet og at prisen avhenger av en rekke faktorer både innad i Norge og i landene rundt oss.

SPØRSMÅL NR. 1488

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 13. mars 2025 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Vil statsråden åpne for at tilleggsstønad fra Nav til reise kan inkludere arbeidstakere på varig tilrettelagt arbeid (VTA) med udekt transportbehov, slik at ikke transportkostnadene spiser opp mye av den lille lønnen jobben gir?

BEGRUNNELSE:

Arbeidstakere i VTA er hverken kvalifisert for arbeids- og utdanningsreiser eller tilleggsstønad til dekning av nødvendige ekstra transportutgifter til daglige reiser. Siden ingen har ansvaret for transport, kan dette derfor medføre store lokale forskjeller. I verste fall vil noen måtte si fra seg sin VTA-plass på grunn av utfordringer med transport og/eller transportkostnader.

Fra 2024 er tariffsats for bonuslønn til VTA-deltakere satt til 30,50 kroner/time. Personer som ikke kan ta offentlig transportmidler, er avhengig av egne transportløsninger og kan få reiseutgifter som er urimelig store i forhold til inntekt.

Norges Handikapforbund bekrefter at de flere ganger i året får spørsmål fra personer som har problemer med å dekke eller få egnet transport til VTA. De forteller at VTA-bedrifter har slik praksis for finansiering/dekning av arbeidsreiser.

Svar:

Varig tilrettelagt arbeid (VTA) er et arbeidsmarkedstiltak for personer som mottar eller i nær fremtid ventes å få innvilget uføretrygd, og har behov for spesiell tilrettelegging og tett oppfølging. Deltakere i VTA har uføretrygd som livsoppholdsytelse, men kan, som representanten peker på, motta en bonuslønn ved siden av uføretrygden.

Det er ingen egen støtteordning for å dekke eventuelle reiseutgifter for personer som deltar i VTA. Som representanten påpeker, faller deltakere i VTA i hovedsak utenfor ordningene arbeids- og utdanningsreiser og tilleggsstønader til dekning av reiseutgifter i forbindelse med gjennomføring av et arbeidsrettet tiltak som ligger hos Arbeids- og velferdsetaten. Deltakere i VTA kan benytte seg av ulike fylkeskommunale og kommunale transportordninger.

I 2021 gjennomførte Arbeids- og velferdsdirektoratet en kartlegging av transportbehovet til deltakere i VTA som konkluderte med at manglende transport i liten grad er til hinder for at målgruppen kan benytte seg av VTA-tiltaket. På bakgrunn av spørsmålet fra representanten har Arbeids- og inkluderingsdepartementet spurt direktoratet om konklusjonene fra kartleggingen fremdeles er gyldige. Direktoratet har bekreftet at konklusjonene fortsatt står seg.

Kartleggingen fra 2021 viste at transport i hovedsak ordnes enten

- ved at deltakeren bruker offentlig transport eller kjøres av pårørende
- gjennom den fylkeskommunale ordningen med tilrettelagt transport (TT) kort (for de med særskilt transportbehov)
- ved at bostedskommunen organiserer et transporttilbud
- gjennom interne løsninger i VTA-bedriften

Behovet for transport vil variere avhengig av forhold som avstand til arbeidsplass, kollektivtilbud og helseutfordringer. Det er ikke kjent for Arbeids- og velferdsdirektoratet at noen har falt ut av VTA på grunn av manglende transporttilbud. Det kan likevel være enkelte som opplever utfordringer med å få dekket transport til VTA.

Inntrykket er at behovet for transport stort sett løses lokalt og pragmatisk gjennom samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten, kommunen, fylkeskommunen og eventuelle andre aktører. På bakgrunn av at de

aller fleste får dekket sitt transportbehov, vurderer jeg at det ikke er behov for å se nærmere på støtteordninger til transport til deltakere i VTA på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1489

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 14. mars 2025 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvorfor ble ikke overskuddet i 2024 på kap. 443 overført til 2025, hvorfor fikk ikke påtale midlene de var lovet til å styrke arbeidet med kriminelle nettverk og er det rimelig at påtalekapittelet skal være med å dekke pensjonsutgiftene til politiets særaldersgrense?

BEGRUNNELSE:

I følge Juristforbundet har påtalemyndigheten en gjennomsnittlig bemanning på 1 000 jurister. Antallet straffesaker pr. jurist er stadig økende og utgjorde i gjennomsnitt 342 saker pr. jurist i 2024. Det er en dramatisk høy arbeidsbelastning som fører til redusert rettssikkerhet. I RNB for 2024 ble det bevilget 80 mill. kroner ekstra til påtalebudsjettet, noe som ville gitt rom for å ansette 50 nye påtalejurister. Det ble ikke ansatt mer enn 7 personer fra 2023 - 2024 både fordi pengene kom sent på året og maner slutter.

Påtalebudsjettet lå an til å gå med 70 mill. i overskudd pr. 31.10.24. Ifølge Juristforbundet ble overskuddet overført kap. 440 Hvis pengene hadde blitt overført til 2025 kunne ansettelsesprosessene fortsatt. Videre er 22 mill. som skulle gå til å styrke arbeidet med kriminelle nettverk på påtalesiden, trukket tilbake og 40 mill. overført kap. 440 for å dekke opp for politiansattes særalder.

Svar:

Statsregnskapet for 2024 er ikke ferdig utarbeidet og overføringer fra 2024 til 2025 er derfor ikke tildelt virksomhetene. Det ligger an til at kap. 443, post 01 får tildelt 40,8 mill. kroner i overføringer fra 2024 til 2025.

I budsjettet for 2025 er kap. 443, post 01 økt med 40 mill. kroner som en videreføring av styrkingen fra revidert nasjonalbudsjett 2024. I tillegg er budsjettet økt med 47 mill. kroner til å styrke arbeidet mot kriminelle nettverk,

organisert kriminalitet og gjengkriminalitet og 10 mill. kroner til styrket arbeid mot hvitvasking og korrupsjon.

I 2022 ble det innført en ny premiemodell for pensjon. Modellen førte til at virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie over eget budsjett, nå gjør det. Modellen er også hendelsesbasert og tar løpende hensyn til faktiske hendelser i medlemsbestanden.

Endring i lønn, endringer i stillingsstørrelse og pensjonsuttak er eksempler på hendelser som kan påvirke pensjonspremien politiet må betale. Dette gjelder alle ansatte, også de som lønnes over kap. 443, post 01.

SPØRSMÅL NR. 1490**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Trine Fagervik****Besvart 13. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Det er av avgjørende betydning at det blir lagt til rette for økt næringsaktivitet langs kysten og videre vekst som følge av utbedring av nåværende og fremtidige flaskehalser.

Hvordan vil samferdselsministeren arbeide videre med oppfølging av kyst til markedsstrategien, i tråd med flertallsmerknaden i Nasjonal Transportplan?

BEGRUNNELSE:

I innstillingen til Nasjonal Transportplan 2025 – 2036, heter det at:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, vil peke på at effektive og gode kommunikasjoner er viktig for både folk og næringsliv, og vil vise til at regjeringen blant annet omtaler sjømatnæringens behov for effektive transportløsninger. Flertallet er fornøyd med at kyst til markedsstrategien er omtalt i transportplanen. Denne må det arbeides med videre, slik at man kan legge til rette for økt næringsaktivitet langs kysten og videre vekst som følge av utbedring av nåværende og fremtidige flaskehalser.»

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for effektiv, sikker og klimavennlig transport av gods i hele landet. Transportformene har ulike egenskaper og fortrinn som gjør at de kan dekke ulike behov hos kundene og oppnå konkurransefordeler i ulike markeder. Regjeringen vil føre en politikk som leg-

ger til rette for at transportformene utvikler sine fortrinn i relevante godsmarkeder.

Sjømat er Norges tredje største eksportgruppe etter olje og gass. Eksport av fryste sjømatprodukter går i hovedsak på sjø, mens ferske sjømatprodukter går først på fylkesvei og fortsetter på riksvei, før noe fraktes videre på jernbane og fly. Regjeringen redegjorde i Nasjonal transportplan 2025–2036 for hvordan den vil forbedre transporten av sjømat fra kyst til marked. Gjennom å vri innsatsen fra store investeringsprosjekter til drift, vedlikehold og mindre investeringstiltak på eksisterende vei- og jernbaneinfrastruktur vil regjeringen bedre punktlighet på jernbanen, øke sikkerheten og gjøre infrastrukturen mer motstandsdyktighet mot klimaendringer. Et annet viktig tiltak vil være bruk av teknologi som varsler og informerer om alternative ruter. I tillegg vil det gjennomføres tiltak for å utbedre farledene og fiskerihavnene. Store investeringsprosjekter vil også gjennomføres der det er nødvendig.

Dette bidrar til at infrastrukturen i større grad kan holdes åpen og gi sjømatnæringen og andre mer forutsigbarhet når de skal frakte sine varer ut i markedet.

I samarbeid med aktører i sjømatnæringen ser Avinor AS på mulighetene for å øke frakten av sjømat direkte fra norske lufthavner. Dette gjelder særlig for Oslo lufthavn, men også for lufthavner i Nord-Norge.

Oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2025–2036 skjer gjennom de årlige statsbudsjettene, og regjeringen kommer der tilbake til de konkrete prioriteringene.

SPØRSMÅL NR. 1491**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Irene Ojala****Besvart 13. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er samferdselsministeren enig i at regelverket for yrkessjåførene er for rigid, og at det er behov for endringer i regelverk og praksis for å ivareta både sikkerhet og en fornuftig arbeidshverdag?

BEGRUNNELSE:

Ifølge NLF Finnmark presses yrkessjåfører av rigide kjøre- og hviletidsregler, og en praksis fra Statens vegvesen som er mer straffende enn veiledende.

Regelverket skaper unødvendige utfordringer, spesielt for langtransportsjåfører som er borte i en hel uke av gangen, blant annet fordi de ikke kan sove i egen bil og må ta pauser som forsinker hjemreisen unødvendig. En yrkessjåfør som er minutter unna leveringsstedet kan måtte stoppe for en hvilepause, selv om det skaper store forsinkelser og praktiske problemer. De opplever at dagens regelverk ikke tar hensyn til den virkelige hverdagen på veien og etterlyser større fleksibilitet i kjøre- og hviletidsreglene, slik at sjåfører kan ta pauser når det er mest hensiktsmessig.

Det oppleves urimelig at andre yrkesgrupper, som for eksempel helsepersonell, kan jobbe lange vakter uten at det er lovpålagte grenser for hviletid. Piloter kan forlate cockpiten og hvile blant passasjerene, men to yrkessjåfører som kjører sammen har ikke samme frihet. Hvis en sjåfør hviler i køya mens den andre kjører, regnes det ikke som hviletid.

Videre påpekes det at et regelverk som behandler alle likt, får urimelige utslag når geografien og kjøreforholdene varierer så ekstremt som de gjør i Norge: gode motorveier i Europa er annerledes enn glatte, svingete vinterveier og krevende fjelloverganger. Det er dessuten mange mil mellom overnattingsmulighetene i Finnmark.

Det oppleves som urimelig når det arbeides med ny Rv94 Hammerfest, og lastebilsjåførene må forholde seg til kjøre- og hviletidsreglementet, mens de andre i vei-prosjektet jobber i oppsatt turnus kl. 7-20 og forholder seg til andre arbeidstidsordninger, jf. arbeidsmiljøloven. Det blir vanskelig å jobbe som ett lag med så forskjellige arbeidsordninger og reglement.

NLF Finnmark har også tatt opp at mange yrkessjåfører opplever kontrollavdelingen hos Statens vegvesen som urimelig, ved at kontrollører viser liten forståelse for de praktiske utfordringene sjåfører står overfor, samt at sjåførene møter et rigid kontrollregime uten veiledning.

Flere EU-land har fått godkjent nasjonale tilpasninger og unntak innenfor rammen av regelverket, og det taler for at også Norge kan arbeide for regelverk og praksis som er bedre tilpasset norsk vær, geografi, og lange avstander i distriktene.

Svar:

I Norge reguleres kjøre- og hviletidsreglene gjennom en egen forskrift som er harmonisert med tilsvarende regelverk i andre europeiske land gjennom EØS-avtalen. Hensynene bak regelverket er trafikk sikkerhet, likere konkurransevilkår og sjåførenes arbeidsmiljø.

Vi har begrenset frihet til å gjøre større nasjonale tilpasninger i kjøre- og hviletidsregelverket. De aktuelle EØS-reglene er tatt inn i vedlegg XIII til EØS-avtalen, og Norge er følgelig bundet av disse etter EØS-avtalen artikkel 7.

Vi har imidlertid, på lik linje med øvrige EØS-land, noe nasjonalt handlingsrom, for eksempel til å innføre strengere krav eller spesifikke unntak for visse typer transport. Norge benytter dette handlingsrommet aktivt ved å gjøre tilpasninger og innvilge dispensasjoner der det anses forsvarlig.

Enhver regulering medfører ønsker om lettelser og større fleksibilitet for berørte aktører. At kjøre- og hviletidsreglene kan oppleves som rigide kan jeg forstå, men jeg vil da igjen vise til hva som er bestemmelsenes hensikt - økt trafikk sikkerhet. Hvis kjøre- og hviletidsbestemmelsene ikke etterleves, vil det føre til flere slitne sjåfører på norske veier, som gir økt risiko for alvorlige trafikkulykker.

Statens vegvesens kontroller viser at de fleste sjåfører er flinke til å etterleve regelverket, også kjøre- og hviletidsreglene. I kontrollvirksomheten skal alle aktører behandles likt, og vegvesenet kan ikke legge til grunn en myndighetsutøvelse hvor regelbrudd for norske transportører bedømmes annerledes enn utenlandske.

Å gjøre nasjonale tilpasninger og unntak fra regelverket i Norge begrunnet i vår geografi og varierende kjøreforhold på smale, svingete og glatte vinter- og fjellveier, er generelt en dårlig løsning. Slike krevende forhold øker nettopp behovet for uthvilte sjåfører.

Det er gode grunner for å opprettholde en stram regulering av kjøre- og hviletidsbestemmelsene, ut fra hensynene til trafikk sikkerhet, like konkurransevilkår og sjåførenes arbeidsmiljø. Eventuelle endringer i et internasjonalt harmonisert regelverk må skje via formelle prosesser i EU/EØS. Vi tar imidlertid gjerne imot innspill med ønsker og forslag om endringer og tilpasninger fra aktørene i transportnæringen, som Norges Lastebileier-Forbund, og andre.

SPØRSMÅL NR. 1492**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 14. mars 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

I forbindelse med Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret i 2024 ble følgende vedtatt: "Stortinget ber regjeringen frem til jordbruksoppgjøret for 2025 utrede en tiltakspakke for å redusere jordbruksareal som er ute av drift".

Hva er status i dette arbeidet, og kommer det en tiltakspakke i forbindelse med vårens oppgjør?

Svar:

I vedtak 850 i Innst. 448 S (2023–2024) bes regjeringen frem til jordbruksoppgjøret 2025 utrede en tiltakspakke for å redusere jordbruksareal som er ute av drift. Staten legger frem sitt tilbud i jordbruksoppgjøret i begynnelsen av mai, etter at jordbruket har fremmet sitt krav. Stortingets vedtak vil bli fulgt opp i statens tilbud i jordbruksoppgjøret.

SPØRSMÅL NR. 1493**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 14. mars 2025 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Vil statsråden gi en oppdatering av tildelingsbrevet til NIBIO, der en tar inn en forventning om at NIBIO utreder hvordan norsk jordbruk kan produsere mest mulig av den nye etterspørselen som kommer med de nye nasjonale kostrådene?

BEGRUNNELSE:

I Norge er vi så heldige at vi har en kombinert landbruks- og matminister. Som matminister har statsråden fått et nytt og godt verktøy i de nye kostrådene fra Helsedirektoratet i 2024. Det solide forskningsmaterialet som ligger til grunn for de nye kostrådene dokumenterer at folkehelsen vil bedres betraktelig dersom rådene følges. Dette vil gi bedre liv for enkeltmennesker, og betydelig sparte helsekostnader for samfunnet.

Dersom befolkningen følger de nye kostrådene vil det føre til omtrent en halvering av forbruket av kjøtt fra storfe, sau og gris, og en betydelig reduksjon i melkeforbruket. Forbruket av grønnsaker og frukt vil mangedobles. Forbruket av norsk korn, erter og åkerbønner til mat kan økes betraktelig.

Slike endringer i befolkningens kosthold vil gi betydelige endringer og muligheter for hva norsk jordbruk bør produsere. Og overgangen fra mye kjøtt og melk, til mer plantebasert mat kan øke norsk sjølforsyning fra

under 40 prosent i dag til mellom 60 og 80 prosent, fordi man får om lag 10 ganger så mye mat fra jordbruksarealer der det dyrkes plantemat, enn der det dyrkes dyrefôr.

Men, hvordan kan jordbruket utvikles for å endre og øke matproduksjonen i tråd med ny etterspørsel? Her har Landbruks- og matministeren et annet viktig verktøy, og det er Norsk institutt for bioøkonomi – NIBIO. NIBIO får sitt årlige oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet.

Men, i tildelingsbrevet til NIBIO for 2025 står det ingenting om at NIBIO skal utrede eller forske noe som helst om endringer i norsk jordbruk som konsekvens av de nye kostrådene. Tildelingsbrevet ble laget under den forrige landbruksministeren.

Svar:

Nye nasjonale faglige kostråd ble publisert 15. august 2024. Jeg synes det er positivt at Helsedirektoratet informerer om at et sunt kosthold kan settes sammen på mange måter, og at de fleste kan dekke sitt næringsbehov gjennom sunn og variert hverdagsmat. Dette innebærer å spise variert og få i seg matvarer som blant annet frukt og grønnsaker, grove kornprodukter m.m. Ulike typer kjøtt inngår også i et balansert og sunt kosthold, og sammen med de syv kostrådene gis det anbefalinger knyttet til daglig inntak for flere matvaregrupper.

Som landbruks- og matminister er jeg opptatt av at landbruket produserer mat i tråd med forbrukernes etter-spørsel, innenfor de produksjonsmulighetene vi har her i landet. Jeg vil derfor, i nært samarbeid med landbruk-snæringen, jobbe for å øke den nasjonale produksjonen. Dette er viktig av flere grunner, ikke minst av beredskaps-hensyn.

Ut fra begrunnelsen til spørsmålet fra representanten Kaski, oppfatter jeg det som ønskelig at NIBIO utvikler kunnskap som støtter opp under økt produksjon av plantebasert mat. Jeg er også opptatt av at instituttet bidrar til en slik utvikling. Derfor har departementet gitt en rekke faglige føringer til NIBIO som knytter seg til mat- og planteproduksjon. Viktige tema er god agronomi og dyrkingspraksis, plantevern samt tilpasning av produksjonen til et klima i endring. Innenfor disse føringene, og med midler fra departementet, gjennomfører NIBIO en rekke utviklingsprosjekter. I tillegg gjennomfører NIBIO forskningsprosjekter på plante-området med finansiering fra ulike finansieringskilder nasjonalt og internasjonalt.

Virksomheten har ett stort fortrinn som skiller seg fra andre forskningsmiljø. NIBIO er til stede på 15 lokaliteter, fordelt på alle landsdeler. På den måten kan det gjennomføres prosjekter som er tilpasset de lokale og regionale produksjonsmulighetene i ulike landsdeler.

På Vestlandet har NIBIOs forskningsstasjon på Ullensvang vært et viktig kunnskapsmiljø innen frukt- dyrking helt siden 1949. NIBIO-Landvik i Grimstad, instituttets sydligste forskningsstasjon, driver med FoU in-

nen produksjon av grønnsaker og tidligpotet. Videre vil jeg trekke frem NIBIO Apelsvoll, som gjennom mange år har vært blant de største og viktigste jordbruksforsk-ningsmiljøene her i landet. Her drives det omfattende kunnskaps- og teknologiutvikling innenfor alle de vanlige jordbruksvekstene som korn, grønnsaker, poteter og bær. Jeg vil også nevne instituttets senter for arktisk landbruk i Tromsø. Lokaliteten er en viktig kunnskapsutvikler for verdens nordligste landbruk, ikke minst som følge av de særegne klimatiske forhold som den nordnorske bonden må forholde seg til.

Samlet sett mener jeg tildelingsbrevet til NIBIO, og de føringene som gis der, gir instituttet gode forutsetnin-ger for å utvikle ny kunnskap og teknologi som fremmer økt produksjon av frukt, grønnsaker, korn og bær. De om-fattende faglige aktivitetene på disse områdene omtales grundig i årsrapporten fra virksomheten.

Jeg vil også vise til rapporten «Grøntsektoren mot 2035», utarbeidet av det rådgivende utvalget for innova-sjon, vekst og økt norskandel i grøntsektoren. Dette arbei-det har fremdeles relevans.

NIBIO har som en del av sitt samfunnsoppdrag å støtte opp under arbeidet med å øke nasjonal mat-produksjon. Jeg mener derfor at instituttet gjennom sitt kontinuerlige arbeid med å utvikle ny kunnskap og te-knologi som fremmer økt produksjon av frukt, grønnsaker, korn og bær, svarer på det representanten Kaski er opptatt av.

SPØRSMÅL NR. 1494

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 14. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse om utvikling av ferjekostnader og tilbud på fylkesveg- og riksvegferger fra de ble flytta til fyl-keskommunen til i dag?

BEGRUNNELSE:

Før hadde staten ansvaret for flere samband, men så fikk fylkeskommunene disse overført. Det bes opplyst hvordan utviklingen har vært i de årene på åpningstid, frekvens og kostnader.

Svar:

Det er en omfattende oppgave å innhente, sammenstille og gå gjennom utvikling i kostnader og tilbud på fylkesvei- og riksveiferjer for samband som ble overført fra staten til fylkeskommunene. Det har ikke vært mulig å sammen- stille et komplett svar på spørsmålet innenfor den fristen som er satt for å svare på spørsmål til skriftlig besvarelse.

Fylkeskommunene rapporterer gjennom kom-mune-stat-rapportering (KOSTRA) nøkkeldata om sine samband til Statistisk sentralbyrå. Denne informasjonen inneholder samlede data for den enkelte fylkeskommune og kan ikke brytes videre ned på sambandsnivå. Kostnad

per samband er derfor ikke tilgjengelig som sammenligningsgrunnlag. I KOSTRA kan det heller ikke skilles mellom samband som var fylkeskommunale i 2009 (25 stk) og i 2010 (106 stk). Det er også noen mangler i tidsse-

riene fra før 2015. Det er mulig å gjøre en sammenstilling basert på gjeldende ruteplaner, men det har ikke lyktes å innhente grunnlaget for dette for perioden før sambandene ble overført til fylkeskommunene.

SPØRSMÅL NR. 1495

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 17. mars 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I klimaavtalen mellom regjeringa og landbruket står det at regjeringa vil arbeide for å “endre matforbruket i den norske befolkningen slik at matforbruket i størst mulig grad blir i tråd med de nasjonale kostholdsrådene”. Det betyr mellom anna ein viss reduksjon i forbruket av rødt kjøtt og auka forbruk av frukt, grønt og korn.

Vil statsråden ta initiativ til eit møte med dei store daglegvarekjedene og andre aktørar i matkjeden for å legge ein felles plan «frå jord til bord» for å endre matforbruket i tråd med kostholdsråda?

Svar:

Jeg har fått oversendt spørsmålet til representant Bjørlo fra Landbruks- og matministeren. Landbruks- og matministeren har ansvaret for klimaavtalen mellom regjeringen og landbruket, men jeg er ansvarlig for kostholdsområdet og vil derfor svare på dette spørsmålet.

Jeg har allerede etablert et samarbeid med matvarebransjen, bl.a. dagligvarekjedene, gjennom Intensjonsavtalen for et sunnere kosthold. Som en del av dette samarbeidet har jeg halvårlige møter med matvarebransjen. I disse møtene diskuterer vi tiltak for å øke etterlevelsen av alle kostholdsrådene, både det vi er anbefalt å spise mindre av og det vi er anbefalt å spise mer av, som f.eks. frukt og grønnsaker. Avtalen varer til og med 31. desember 2025, men jeg er blitt enig med bransjen om å forlenge avtalen med ett år.

Arbeidet i intensjonsavtalen tar utgangspunkt i kostrådene. Disse er basert på sammenhengen mellom kosthold og helse, og har som formål å fremme god helse.

Det er nylig oppnevnt et ekspertutvalg som skal utrede fremtidens matsystem, der folkehelse, klima, natur og landbruks-, havbruks-, fiskeri- og matpolitikk blir satt i sammenheng. Ekspertutvalget skal identifisere muligheter, utfordringer og dilemma, og komme med anbefalinger

til tiltak. Utvalget skal legge til rette for involvering av relevante aktører fra ulike deler av matsystemet, f.eks. gjennom skriftlige innspill, debattmøter, seminarer mv. Utvalget skal levere en offentlig utredning innen 1. november 2026. Utvalgets arbeid skal danne grunnlaget for en stortingsmelding om fremtidens matsystemer.

Jeg vurderer at det vil bli flere anledninger i dette arbeidet til at alle aktører i matkjeden kan komme med innspill og ha dialog om hvordan fremtidens matsystem skal se ut og hvordan vi kan få større oppslutning om kostrådene.

SPØRSMÅL NR. 1496**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 13. mars 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Posttilbudet i Norge har i flere omganger blitt kuttet de siste årene og vi nærmer oss nå en smertegrense. 16.12.2024 leverte Postutvalget sin innstilling og Posten svarte 6. mars at de støtter å redusere antall leveringsdager med brev til 1 dag i uka. Dette vil ha store konsekvenser for folk og bedrifter over hele landet.

Vil statsråden slå fast at vi skal ha minimum 3 dager med postombæring i Norge?

Svar:

Samfunnsendringer, særlig knyttet til digitalisering, har hatt stor innvirkning på bruken av, og behovet for, posttjenester. Tallet på fysiske brev har gått ned med mer enn 80 prosent siden tusenårsskiftet. Denne utviklingen har ført til flere omstillinger av postnettet, blant annet med den nye postloven fra 2016. Der ble først Postens plikt til å omdele post på lørdager fjernet og fra 2020 ble også plikten til omdeling på hverdager redusert til annenhver dag (dvs. et snitt på 2,5 dager i uken).

Etter dette har fallet i brevmengden bare fortsatt. Bare i løpet av de siste fem årene er brevmengden halvert og fremover er det forventet ytterligere volumfall på 12 til 14 prosent årlig. I underkant av halvparten av landets

virksomheter sender aldri fysisk brev og en av åtte mottar heller aldri fysiske brev. For privatpersoner er det slik at hver husstand i landet nå snart bare mottar ett brev i uken i snitt. Samtidig er postbudnettet dimensjonert for levering annenhver ukedag. Dette gjør at er at staten og fellesskapet betaler stadig mer penger for en tjeneste som blir stadig mindre benyttet. I 2024 brukte staten 1,4 milliarder kroner på levering av de ulønnsomme posttjenestene. Dersom dagens organisering av brevdistribusjon opprettholdes antas summen å øke til 2 milliarder kroner allerede i 2027.

Dette er bakteppet for at Arbeiderpartiet og Senterpartiet i regjering satt ned et ekspertutvalg i 2024 for å vurdere fremtidens posttjenester (Postutvalget). Samfunnets ressurser må brukes på en best mulig måte og dersom staten skal fortsatte å bruke flere milliarder kroner på en tjeneste er det viktig at den dekker et reelt behov.

Postutvalgets rapport er nå på høring med høringsfrist 17. mars 2025. Utvalget har levert en grundig og god rapport og jeg håper vi mottar mange høringsinnspill. Dette vil til sammen gi et nyttig beslutningsgrunnlag for regjeringens videre arbeid. Jeg er opptatt av å lytte og sikre at vi også i fremtiden har gode og bærekraftige posttjenester.

SPØRSMÅL NR. 1497**Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 13. mars 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Kvifor vil ikkje regjeringa gi Noregspris til frivillige organisasjonar?

Svar:

Regjeringen sendte denne uken forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger på høring.

Idrettslag og frivillige organisasjoner er ikke omfattet av forslaget om Norgespris.

Frivillige organisasjoner har mottatt strømstøtte siden desember 2021. Den søknadsbaserte strømstøtteordningen, som forvaltes av Lotteri- og stiftelsestilsynet, ble etablert i april 2022. Gjennom ordningen får søkerne dekket 90 pst. av spotprisen som overstiger 75 øre per kWh. Ordningen ble justert med virkning fra 1. september 2023, slik at den tar bedre høyde for pris- og forbruksvariasjon. Det er kvartalsvise søknadsrunder, og søkerne

trenger kun å dokumentere strømforbruk per måned. Til forskjell fra strømstønsordningen for husholdninger er strømstøtteordningen for frivillig sektor søknadsbasert. Det skyldes at frivillige organisasjoner ikke utgjør en

egen sluttbrukergruppe i nettselskapenes systemer, og at strømstøtten derfor ikke kan trekkes automatisk fra på fakturaen. Strømstøtteordningen for frivillig sektor videreføres slik den er i dag.

SPØRSMÅL NR. 1498

Innlevert 6. mars 2025 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken
Besvart 17. mars 2025 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Fjernvarme er så langt ikke innlemmet i Norgespris-forslaget som regjeringen har kommet med. Både for fjernvarmekundene og fjernvarmebransjen er dette svært viktig.

Vil statsråden sikre at fjernvarme er inkludert i forslaget som kommer på høring?

Svar:

Forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger ble sendt på høring 10. mars. Det framgår av høringsnotatet at staten skal bidra til opprettholdelse og utvikling av samfunnsøkonomisk lønnsom fjernvarme, og at regjeringen vil foreslå økonomiske tiltak for å sørge

for likebehandling mellom husholdningene som bruker fjernvarme og husholdningene som bruker strøm. Regjeringen vil derfor foreslå en ordning for fjernvarmekunder i husholdningene som likebehandler fjernvarmekundene med strømkunder, uten at det går på bekostning av fjernvarmeselskapene. Det er behov for å avklare innretningen for fjernvarme nærmere, og regjeringen vil komme tilbake til dette i egen høring. Energidepartementet vil i den forbindelse se nærmere på hvordan strømstønaden skal tas hensyn til i prisreguleringen av fjernvarme. Ordningen må også sees i sammenheng med departementets arbeid med prisreguleringen på fjernvarme, som varslet i Prop. 1 S (2024-2025).

SPØRSMÅL NR. 1499

Innlevert 7. mars 2025 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand
Besvart 14. mars 2025 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva kan bli konsekvensene for finansmarkedene av et forsøk på å gjennomføre en Mar-a-Lago-avtale som beskrevet i kap. 4 i Stephen Mirans notat "A User's Guide to Restructuring the Global Trading System"?

Svar:

Så vidt jeg forstår omhandler Mar-a-Lago «accord» et forslag fremmet av økonomen Stephen Miran rettet mot

å styrke amerikansk konkurranseevne og betjening av amerikanske statsgjeld. Gitt dollarens og det amerikanske statsobligasjonsmarkedets svært sentrale rolle i finansmarkedene internasjonalt, vil tiltak fra amerikanske myndigheter for å påvirke disse markedene potensielt kunne ha store konsekvenser for finansmarkedene.

Jeg har imidlertid ikke grunnlag for å kunne gjøre en nærmere vurdering av dette.

SPØRSMÅL NR. 1500**Innlevert 7. mars 2025 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. mars 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Vil regjeringen legge opp til begrensninger på volum for Norgespris på strøm?

BEGRUNNELSE:

I en sak på Europower kommer det frem at det er gitt signaler til bransjen om at det vil være volumbegrensninger på Norgespris på strøm. Dette er ikke kommunisert til forbrukerne som skal bruke denne ordningen.

En volumbegrensning vil ramme skjevt for folk som har store hus, eldre hus og/eller har store familier. Vi vet fra tidligere at regjeringen vil holde næringslivet utenfor denne ordningen - nå kommuniseres det en ytterligere begrensning på ordningen.

Svar:

Regjeringen sendte denne uken forslag til ny lov om Norgespris og strømstønad til husholdninger på høring. Det foreslås i høringsnotatet at forbrukstaket for husholdninger settes til enten 5 000, 4 000 eller 3 000 kWh per måned per målepunkt i boliger. For fritidsboliger foreslås det at forbrukstaket settes til 1 500, 1 000 eller 500 kWh per måned per målepunkt.

